

**NARODOWY
SPIS POWSZECHNY
LUDNOŚCI I MIESZKAŃ**

POWSZECHNY SPIS ROLNY

2002

**RAPORT
Z WYNIKÓW
SPISÓW POWSZECHNYCH
WOJEWÓDZTWO
ZACHODNIOPOMORSKIE**

ZESPÓŁ REDAKCYJNY URZĘDU STATYSTYCZNEGO W SZCZECINIE

PRZEWODNICZĄCA
Anna Pazdan

CZŁONKOWIE
Miroslawa Brzezińska, Idalia Dąbrowska, Małgorzata Radlińska,
Barbara Rochowicz, Władysław Wiśniowski, Renata Wronkowska

SEKRETARZ KOORDYNATOR
Maria Bożena Wiśniewska

Autorzy opracowania: Maria Biedroń, Idalia Dąbrowska, Alfreda Gibowska,
Barbara Grieger, Ewa Kacperczyk, Dagmara Pawlikowska,
Małgorzata Radlińska, Barbara Szołach, Bernadeta Wasilewska,
Władysław Wiśniowski, Celina Zagrabska

Skład komputerowy: Jerzy Karolak, Wiesława Chicińska

Graficzne wykonanie wykresów i map: Jerzy Karolak, Jerzy Rożek

Projekt okładki: Sylwester Jabłoński

Druk i oprawa: *Urząd Statystyczny w Olsztynie*
Wydział Poligrafii
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

PRZEDMOWA

Publikacja niniejsza stanowi pierwsze opracowanie zawierające podstawowe wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002. Oba spisy zostały przeprowadzone jednocześnie w dniach od 21 maja do 8 czerwca 2002 r.

Prezentowaną publikację przygotowano w formie raportu zawierającego ostateczne wyniki dla tematów, które były przedmiotem badania w spisach. Szczególną uwagę zwrócono na zmiany, które zaszły w okresie transformacji społeczno-gospodarczej.

Raport składa się z części analitycznej i tabelarycznej. W części analitycznej zaprezentowano następujące tematy:

- ludność, stan i struktura demograficzna, społeczna i ekonomiczna (wybrane elementy: aktywność ekonomiczna i źródła utrzymania),
- gospodarstwa domowe i rodziny,
- stan i jakość zasobów mieszkaniowych oraz warunki mieszkaniowe ludności,
- struktura organizacyjna rolnictwa,
- ludność i gospodarstwa domowe związane z rolnictwem,
- pracujący w rolnictwie,
- gospodarstwa rolne prowadzące działalność gospodarczą rolniczą i pozarolniczą,
- użytkowanie ziemi, struktura zasiewów, zwierzęta gospodarskie,
- budynki i budowle, ciągniki i samochody oraz maszyny rolnicze.

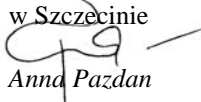
Część analityczną uzupełniają 28 wykresów i 5 mapek.

Część tabelaryczna zawiera 16 tablic z wynikami Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz 21 tablic z wynikami Powszechnego Spisu Rolnego 2002, zagregowanymi na poziomie województwa. W niektórych tablicach podano także dane według powiatów i gmin. W wielu tablicach prezentowane są dane pochodzące z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 1988 r. oraz Powszechnego Spisu Rolnego 1996 r., odpowiednio przeliczone według nowego podziału terytorialnego kraju obowiązującego od 1 stycznia 1999 r. Tam, gdzie to było możliwe lub celowe podano dane ogólnokrajowe lub innych województw. Pozwala to na szeroką obserwację i ocenę wielu zjawisk społeczno-ekonomicznych i demograficznych w tym okresie.

Niniejszy raport otwiera cykl publikacji z wynikami obu spisów, które będą opisywać w sposób szczegółowy wymienione tematy. Kolejne publikacje ukazywać się będą sukcesywnie w bieżącym roku oraz w pierwszych miesiącach roku 2004 (łącznie 15 tytułów). Wszystkie opracowane zostaną również w wersji elektronicznej na płytach CD.

Przekazywany Państwu raport będzie w całości dostępny na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Szczecinie, a także na płycie CD.

Składam serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania i przeprowadzenia spisów w województwie zachodniopomorskim oraz opracowania ich wyników.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Szczecinie

Anna Pazdan

SPIS TREŚCI

	Strona
Przedmowa	3
NARODOWY SPIS Powszechny Ludności i Mieszkań	
Uwagi ogólne	8
CZĘŚĆ I. LUDNOŚĆ	13
ROZDZIAŁ I. Stan i struktura demograficzna	13
1. Stan ludności	13
2. Ludność według wieku	17
3. Stan cywilny	20
4. Ludność w gospodarstwach zbiorowych	23
ROZDZIAŁ II. Struktura społeczna ludności	25
5. Wykształcenie	25
6. Osoby niepełnosprawne	29
7. Kraj urodzenia i obywatelstwo	31
8. Ludność według deklarowanej narodowości i języka	32
ROZDZIAŁ III. Migracje ludności	34
9. Ludność zasiedziała i mobilna	34
10. Migracje wewnętrzne	35
11. Migracje zagraniczne	35
12. Migracje zagraniczne na pobyt czasowy	36
ROZDZIAŁ IV. Aktywność ekonomiczna ludności	37
13. Aktywność ekonomiczna ludności	37
14. Pracujący	45
15. Bezrobotni	50
ROZDZIAŁ V. Charakterystyka ekonomiczna ludności	56
16. Źródła utrzymania	56
17. Biorcy świadczeń społecznych	59
CZĘŚĆ II. GOSPODARSTWA DOMOWE I RODZINY	60
ROZDZIAŁ I. Gospodarstwa domowe	60
ROZDZIAŁ II. Rodziny w gospodarstwach domowych	64
CZĘŚĆ III. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE	67
ROZDZIAŁ I. Zasoby mieszkaniowe	67
1. Stan i rozwój zasobów mieszkaniowych	67
2. Forma własności zasobów	69

	Strona
ROZDZIAŁ II. Jakość zasobów mieszkaniowych	70
3. Wiek mieszkań i ich wyposażenie	70
4. Wielkość i zaludnienie mieszkań	72
ROZDZIAŁ III. Warunki mieszkaniowe	76
5. Samodzielność zamieszkiwania gospodarstw domowych i rodzin	76
6. Ludność zamieszkała w warunkach substandardowych	78
 POWSZECHNY SPIS ROLNY	
Uwagi ogólne	81
1. Podstawowe tendencje w rolnictwie	88
2. Struktura organizacyjna rolnictwa	89
3. Ludność i gospodarstwa domowe związane z rolnictwem	94
4. Gospodarstwa rolne prowadzące działalność gospodarczą rolniczą i pozarolniczą	101
5. Użytkowanie ziemi	103
6. Struktura zasiewów	105
7. Zwierzęta gospodarskie	108
8. Budynki i budowle	112
9. Ciągniki i samochody	114
10. Maszyny rolnicze	116
ANEKS TABELARYCZNY	118

WYKAZ WYKRESÓW

	Strona
NSP	
Wykres 1. Piramidy wieku ludności w latach 1988 i 2002. Stan w dniu spisu	19
Wykres 2. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego w 2002 r.	22
Wykres 3. Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w latach 1988 i 2002 (w %)	26
Wykres 4. Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i miejsca zamieszkania w latach 1988 i 2002 (w %)	27
Wykres 5. Wykształcenie ludności w wieku 13 lat i więcej w 2002 r.	28

	Strona	
Wykres 6.	Osoby niepełnosprawne w 2002 r. (według stopnia niepełnosprawności).....	30
Wykres 7.	Struktura osób niepełnosprawnych według grup wieku w 2002 r.	31
Wykres 8.	Ludność faktycznie zamieszkała według okresu zamieszkiwania w obecnej miejscowości	34
Wykres 9.	Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w 2002 r.	55
Wykres 10.	Struktura ludności wg głównego źródła utrzymania w latach 1988 i 2002 (w % do ogółu ludności).....	57
Wykres. 11.	Struktura gospodarstw domowych według wielkości w latach 1988 i 2002.....	62
Wykres 12.	Mieszkania zamieszkane stale i czasowo oraz niezamieszkane	68
Wykres 13.	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu w latach 1988 i 2002	72
Wykres 14.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² w latach 1988 i 2002.....	73
Wykres 15.	Gospodarstwa domowe według tytułu prawnego do mieszkania w 2002 r.	77
 PSR		
Wykres 1.	Struktura gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w latach 1996 i 2002	90
Wykres 2.	Liczba gospodarstw rolnych i powierzchnia użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2002r.	91
Wykres 3.	Struktura użytkowania gruntów ogółem w 2002r. Sektor prywatny	91
Wykres 4.	Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego według województw (w % do ogółu ludności).....	96
Wykres 5.	Struktura gospodarstw domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego (wg powierzchni).....	98
Wykres 6.	Struktura pracujących wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym według ekonomicznych grup wieku	99
Wykres 7.	Pracujący wyłącznie lub głównie w swoim indywidualnym gospodarstwie rolnym według powierzchni użytków rolnych ..	100
Wykres 8.	Struktura gospodarstw według prowadzonej działalności gospodarczej w 2002 r.....	101
Wykres 9.	Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów w latach 1996 i 2002.....	107
Wykres 10.	Zwierzęta gospodarskie w latach 1996 i 2002	108
Wykres 11.	Struktura stada bydła w 2002 r.....	109
Wykres 12.	Struktura stada trzody chlewnej w latach 1996 i 2002	109
Wykres 13.	Liczba ciągników przypadająca na 100 gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2002 r.	114

WYKAZ MAPEK

	<u>Strona</u>
NSP	
Mapka 1. Gęstość zaludnienia w dniu 20 maja 2002 r.....	15
Mapka 2. Wskaźnik zatrudnienia według województw w 2002 r.....	49
Mapka 3. Stopa bezrobocia według powiatów w 2002 r.	54
PSR	
Mapka 1. Liczba gospodarstw rolnych ogółem	90
Mapka 2. Średnia powierzchnia użytków rolnych	93

Objaśnienia stosowanych skrótów:

- (-) - zjawisko nie wystąpiło
- (0,0) - zjawisko istniało, jednakże w ilościach mniejszych od liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicy znakami cyfrowymi
- (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
- x - wypełnienie pozycji, ze względu na układ tablicy, jest niemożliwe lub niecelowe
- „w tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
- ▼ - oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej

UWAGI OGÓLNE

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002 został wprowadzony ustawą o spisie z dnia 2 grudnia 1999r. (Dz. U. z 2000r. Nr 1, poz. 1 i Nr 93, poz. 1026). Spis ludności i mieszkań był przeprowadzany w dniach od 21 maja do 8 czerwca 2002 roku razem z Powszechnym Spisem Rolnym.

Spis ludności 2002 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski, bez względu na fakt czy osoby te przebywały w kraju w czasie spisu, czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo. Spis był przeprowadzony w mieszkaniach oraz w innych zamieszkanym pomieszczeniach prowizorycznych oraz obiektach zbiorowego zamieszkania.

Lata dziewięćdziesiąte to okres przemian społeczno-ekonomicznych nie tylko w Polsce, ale także w wielu krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Lata te charakteryzowały się daleko idącą integracją międzynarodową, która znalazła swoje odbicie m.in. w procesie dostosowywania krajowych systemów statystycznych, w tym wyników spisów, do wymogów międzynarodowych. Biuro Statystyczne ONZ, Europejska Komisja Gospodarcza oraz Unia Europejska wspólnie przygotowały propozycje tematów rekomendowanych do uwzględnienia w spisach powszechnych ok. 2000 r.¹. Propozycje te biorą pod uwagę znaczenie konkretnych aspektów sytuacji ludnościowej oraz potrzeby informacyjne poszczególnych krajów, a także potrzeby organizacji międzynarodowych związane z monitorowaniem i rozwijaniem polityki społecznej i regionalnej.

Zalecenia międzynarodowe nie są bezwzględnie obowiązujące dla poszczególnych krajów, aczkolwiek należy się liczyć z tym, iż Polska – podobnie jak każde inne państwo – ma obowiązek dostarczania porównywalnych informacji statystycznych do międzynarodowych baz danych. Należy jednak mieć na uwadze, że każdy kraj ma pewne tematy ściśle powiązane ze swoją specyfiką, które muszą być bezwzględnie badane w kolejnych spisach i z tego względu powinny stanowić stały element tematyki spisowej.

Wyniki spisu pozwalają na ocenę ilościowych i jakościowych zmian, jakie zaszły w społeczeństwie w okresie od poprzedniego spisu, charakteryzując kolejny etap jego rozwoju. Spis powszechny ludności jest swoistą fotografią społeczeństwa, przedstawiającą w danym momencie stan, rozmieszczenie i różnorodne struktury ludności, zamieszkałej na terenie całego kraju.

---

¹ *Międzynarodowe rekomendacje do spisów ludności i mieszkań ok. 2000r., zostały przyjęte na plenarnym posiedzeniu Konferencji Statystyków Europejskich w czerwcu 1997r. w Genewie. Rekomendacje te zostały przedstawione w formie publikacyjnej, jako wspólne opracowanie EKG ONZ oraz Unii Europejskiej. Aktualnie dostępne są w wersji angielskiej, jako finalny dokument pt. „Zalecenia dla spisów ludności i mieszkań ok. 2000 r. w regionie EKG [Recommendations for the 2000 Censuses of Population and Housing in the ECE Region]”, EKG/Eurostat, New York and Geneva 1998 r.*

Poprzez porównanie wyników obu spisów 2002 oraz 1988 – istnieje możliwość rozpoznania kierunków i natężenia zmian rozwoju demograficzno-społecznego oraz zmian w infrastrukturze mieszkaniowej i potrzebach mieszkaniowych - w miarę możliwości - na każdym szczeblu podziału terytorialnego kraju, tj. na poziomie regionalnym: województw, podregionów (NTS-3) oraz lokalnym (powiatów i gmin). Należy przypomnieć, że reforma administracyjna wprowadziła powiaty, jako wydzielone jednostki administracyjne, które nie istniały w spisie z 1988r., jak również zmieniły się znacznie granice administracyjne województw. Dla potrzeb analizy zmian w czasie przeliczone zostały (w podstawowym zakresie) wyniki spisu 1988 według podziału administracyjnego obowiązującego aktualnie. Przeliczone dane są publikowane po raz pierwszy w tym raporcie.

Doświadczenia polskie

Znaczenie spisów ludności i mieszkań jest różne w poszczególnych krajach, w zależności od sprawności funkcjonowania systemów ewidencyjnych i rejestrów oraz od stopnia powiązania systemu badań statystycznych z administracyjnymi źródłami danych.

W naszym kraju znaczenie spisu ludności jest nadal bardzo duże. W ostatnim stuleciu Polska przeprowadziła siedem spisów powszechnych ludności i mieszkań (1921, 1931, 1950, 1960, 1970, 1978 i 1988), jeden spis sumaryczny w 1946 r. oraz trzy spisy reprezentacyjne - (mikrospisy) - w latach: 1974, 1984 i 1995.

Dla Polski spis ludności i mieszkań 2002 jest badaniem szczególnym, ponieważ jest pierwszym pełnym spisem po głębokich przeobrażeniach społeczno - gospodarczych i ustrojowych, jakie miały miejsce w latach dziewięćdziesiątych. Przeobrażenia te spowodowały zmiany w dotychczasowych procesach demograficznych oraz głębokie przemiany struktury społeczno - zawodowej ludności oraz pojawienie się nowych zjawisk, nieznanych wcześniej na taką skalę, takich jak: bezrobocie, bezdomność, imigracja cudzoziemców do Polski oraz nasilenie się krótkookresowych migracji zagranicznych Polaków, nowe formy własności mieszkań.

Podstawowe cele spisu ludności i mieszkań 2002 to:

1. Dostarczenie informacji o stanie i strukturze ludności, gospodarstw domowych i rodzin oraz informacji o mieszkaniach i warunkach mieszkaniowych – na najniższym poziomie podziału terytorialnego kraju;
2. Możliwie szeroka charakterystyka zmian, jakie zaszły w czasie w podstawowych strukturach demograficzno-społecznych ludności, gospodarstw domowych i rodzin oraz zmian w wielkości i standardzie zasobów mieszkaniowych;
3. Dostarczenie informacji niezbędnych do międzynarodowych porównań – poprzez uwzględnienie w opracowaniach standardów i zaleceń organizacji międzynarodowych.

Zakres tematyczny spisu ludności i mieszkań w 2002 uwzględniał:

1. Geograficzną charakterystykę ludności: miejsce zamieszkania oraz przebywania, migracje ludności (wewnętrzne i zagraniczne);
2. Demograficzną charakterystykę osób: płeć, wiek, stan cywilny (formalnoprawny i faktyczny);
3. Charakterystykę demograficzną gospodarstw domowych i rodzin: pozycję osób w gospodarstwie domowym i rodzinie, wielkość i skład gospodarstwa domowego i rodziny;
4. Charakterystykę społeczną osób: poziom wykształcenia oraz uczęszczanie do szkoły, kraj urodzenia, obywatelstwo, deklarowaną narodowość i język używany w rozmowach w domu;
5. Niepełnosprawność prawną i biologiczną;
6. Aktywność ekonomiczną ludności: pracujący, bezrobotni, bierni zawodowo, pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych, zawód; rodzaj działalności zakładu pracy;
7. Główne i dodatkowe źródła utrzymania osób oraz pobieranie świadczeń społecznych;
8. Źródła utrzymania gospodarstwa domowego; samodzielność gospodarowania oraz zamieszkiwania;
9. Gospodarstwa zbiorowe i rodziny w tych gospodarstwach;
10. Mieszkania zamieszkane i niezamieszkane: stan zasobów mieszkaniowych;
11. Wielkość mieszkań i ich wyposażenie;
12. Samodzielność zamieszkiwania;
13. Charakterystykę budynków.

Tematyka ludnościowa została wzbogacona dzięki przeprowadzeniu dwóch badań towarzyszących spisowi, a mianowicie badania dzietności oraz długookresowych migracji ludności, jakie miały miejsce w latach 1989-2002.

Badanie dzietności kobiet

Badania dzietności kobiet (reprezentacyjne) są już tradycją w polskich spisach ludności. Po raz pierwszy takie badanie przeprowadzono przy spisie ludności w 1970 roku. Badanie przeprowadzone w 2002 roku było badaniem szczególnie ważnym z następujących powodów:

- 1) w latach dziewięćdziesiątych wystąpiła w naszym kraju głęboka depresja demograficzna, nie mająca precedensu w historii powojennej Polski,
- 2) począwszy od 1989 r. reprodukcja ludności w naszym kraju nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń; aktualne prognozy ludności nie wskazują na zmianę procesu zmniejszającej się dzietności w perspektywie najbliższych 20 lat,
- 3) począwszy od 1999 roku ludność Polski zmniejsza się.

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone na próbie prawie 350 tys. kobiet, będących w wieku powyżej 16 lat (bez względu na ich stan cywilny). Ankietowe badania dzietności są z założenia dobrowolne i taki charakter miało badanie przeprowadzone przy spisie ludności w roku 2002.

Wyniki tego badania są nadal w trakcie opracowywania, dlatego nie mogły zostać zaprezentowane w tym raporcie.

Badanie długookresowych migracji ludności w latach 1989 - 2002

Badaniem zostało objętych prawie 4 mln osób, które zmieniały w latach 1989 – 2002 miejsce zamieszkania na pobyt stały lub na czas dłuższy niż 12 miesięcy. Badanie to obejmuje migracje wewnętrzne ludności oraz migracje zagraniczne. Wyniki badania migracji długookresowych nadal są w trakcie opracowania.

Uzyskane w spisie informacje o migracjach pozwolą określić faktyczne rozmiary przemieszczeń, ich zasięg przestrzenny i główne kierunki mobilności ludności w latach 90-tych. Ustalenie rozmiarów takiej kategorii migracji i liczby migrantów w bieżących badaniach jest niezwykle trudne z uwagi na stosunkowo skromny zakres dostępnych informacji.

Należy dodać, że lata dziewięćdziesiąte charakteryzują się zahamowaniem przemieszczeń terytorialnych ludności ze wsi do miast, wzrostem przepływów ludności z obszarów miejskich na wieś (głównie dotyczyło to ludności dwuzawodowej) oraz ograniczeniem migracji międzywojewódzkich. Projektowane badanie pozwoli na bardziej dokładny opis zjawiska migracji długookresowych, m.in. poprzez wskazanie przyczyn mobilności przestrzennej oraz potencjalnych zachowań osób i ich rodzin w nowych warunkach społeczno - ekonomicznego rozwoju kraju.

Formy upowszechniania wyników spisu

Wyniki Powszechnego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 dostarczają podstawowych informacji o liczbie i strukturach demograficznych i społeczno-ekonomicznych ludności, gospodarstw domowych i rodzin, zamieszkujących lub przebywających w Polsce oraz o rozmiarach zasobów mieszkaniowych, o ich jakości i wykorzystaniu.

Można wyróżnić cztery podstawowe formy upowszechniania danych spisowych:

- 1) Publikowanie danych;
- 2) Udostępnianie danych na nośnikach informatycznych oraz poprzez bezpośredni dostęp do baz informacyjnych z wynikami spisu;
- 3) Dostępność podstawowych danych poprzez Internet;
- 4) Udostępnianie danych poprzez Bank Danych Regionalnych.

Publikowanie wyników spisów jest już tradycją. Zatem, ta forma upowszechniania danych będzie kontynuowana. Jednak wobec gwałtownego rozwoju informatyki oraz nowoczesnych technologii komunikacji szczególna uwaga będzie zwrócona na ułatwienie odbiorcom korzystania z elektronicznych form dostępu do danych spisowych.

Przewiduje się, że w 2003 roku zostanie wydanych 13 publikacji tabelarycznych, zawierających wyniki spisu na poziomie ogólnokrajowym z jednoczesną prezentacją przekrojów regionalnych.

Jednocześnie z wydawaniem publikacji ogólnokrajowych będą wydawane opracowania regionalne, a także lokalne, dotyczące poszczególnych gmin.

Przygotowywany w postaci tablic wynikowych zakres opracowania wyników spisu, nie wyczerpuje wszystkich możliwości wykorzystania danych spisowych. Wdrożony system informatyczny, w tym szeroki program symbolizacji automatycznej oraz automatycznego „wyprowadzania” wielu informacji (zmiennych), pozwoli na opracowywanie wyników spisu również w innych niż proponowane układach korelacyjnych i przestrzennych.

Wykaz publikacji z wynikami spisu, przewidzianych do wydania

Publikacje z wynikami spisu ludności i mieszkań 2002 będą wydawane w latach 2003-2004. Przewiduje się wydanie następujących tytułów, zawierających dane na poziomie wojewódzkim:

- 1) Ludność. Stan oraz struktura demograficzna i społeczno-ekonomiczna,
- 2) Gospodarstwa domowe i rodziny,
- 3) Ludność i gospodarstwa domowe związane z rolnictwem,
- 4) Mieszkania,
- 5) Zamieszkane budynki,
- 6) Warunki mieszkaniowe gospodarstw domowych i rodzin,
- 7) Aktywność ekonomiczna ludności,
- 8) Migracje ludności,
- 9) Osoby niepełnosprawne.

W prezentowanym raporcie, będącym pierwszą publikacją z wynikami spisu ludności i mieszkań 2002, przyjęte zostały pewne rozstrzygnięcia, które powinny ułatwić użytkownikom korzystanie z danych, zawartych w tym opracowaniu.

Podstawowe definicje i objaśnienia – niezbędne do właściwej interpretacji wyników spisu przedstawionych w tym raporcie - zostały podane bezpośrednio przy każdym z omawianych tematów w poszczególnych rozdziałach opracowania.

W tablicach, zarówno w tekście jak i w aneksie wprowadzono automatyczne zaokrąglenia, co niekiedy może powodować drobne rozbieżności w sumowaniu danych na ogółem.

CZĘŚĆ I. LUDNOŚĆ

ROZDZIAŁ I. STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

1. STAN LUDNOŚCI

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 liczba ludności województwa zachodniopomorskiego w dniu 20.05.2002 roku wyniosła 1698,2 tys. osób. W stosunku do stanu z dnia 6.12.1988 roku (tj. momentu przeprowadzenia ostatniego spisu powszechnego) przyrost ludności wyniósł 35,6 tys. osób, tj. 2,1 %. Ludność miast zwiększyła się o prawie 32 tys. (o 2,8 %), a wsi zaledwie o 3,6 tys. osób (o 0,7 %). W konsekwencji udział ludności miejskiej wzrósł z 69,1 % do 69,5 %.

Zwiększenie liczby ludności miejskiej na niekorzyść wiejskiej było spowodowane w ok. 12 % zmianami administracyjnymi. Zmiany te wynikały z nadania praw miejskich miejscowościom wiejskim (Golczewo) oraz z poszerzenia granic miast poprzez włączenie do nich terenów wiejskich (Koszalin). Pozostała część przyrostu ludności miejskiej wynikała z przyrostu naturalnego oraz migracji wewnętrznej (ze wsi do miast). W pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych utrzymywało się bowiem jeszcze dość wysokie dodatnie saldo migracji w miastach.

Tabl. I/1. Ludność według miejsca zamieszkania oraz płci (na podstawie wyników spisów)

Wyszczególnienie	1988 ¹⁾	2002	Przyrost (+), ubytek (-)	Dynamika zmian (1988 = 100)
	stan w dniu 06.12	stan w dniu 20.05		
w tysiącach				
O G Ó Ł E M	1662,6	1698,2	+35,6	102,1
Mężczyźni	820,2	827,6	+7,4	100,9
Kobiety	842,4	870,6	+28,2	103,3
Miasta	1148,6	1180,6	+32,0	102,8
Mężczyźni	559,7	567,3	+7,6	101,4
Kobiety	588,9	613,3	+24,4	104,1
Wieś	514,0	517,6	+3,6	100,7
Mężczyźni	260,5	260,3	-0,2	99,9
Kobiety	253,5	257,3	+3,8	101,5

¹⁾ Dla potrzeb porównań i oceny zmian w rozwoju ludności wyniki spisu ludności i mieszkań z 1988 roku zostały przeliczone według podziału terytorialnego kraju obowiązującego od 1 stycznia 1999 r.

W okresie międzyspisowym liczba kobiet wzrosła o 3,3 %, a mężczyzn zaledwie o 0,9 %. W miastach liczba kobiet wzrosła o 4,1 %, a mężczyzn o 1,4 %. Na wsi liczba mężczyzn minimalnie zmalała, a kobiet wzrosła o 1,5 %. Zmieniły się w związku z tym proporcje ludności według płci. Udział kobiet zwiększył się z 50,7 % do 51,3 %, w miastach z 51,3 % do 51,9 %, a na wsi z 49,3 % do 49,7 %.

W ślad za tym wskaźnik feminizacji uległ zwiększeniu z 102,7 do 105,2 kobiet na 100 mężczyzn. W miastach wynosi on 108, a na wsi 99 kobiet na 100 mężczyzn.

Zarówno proporcje ludności według płci, jak i wskaźniki feminizacji wykazują duże zróżnicowanie według podregionów i powiatów.

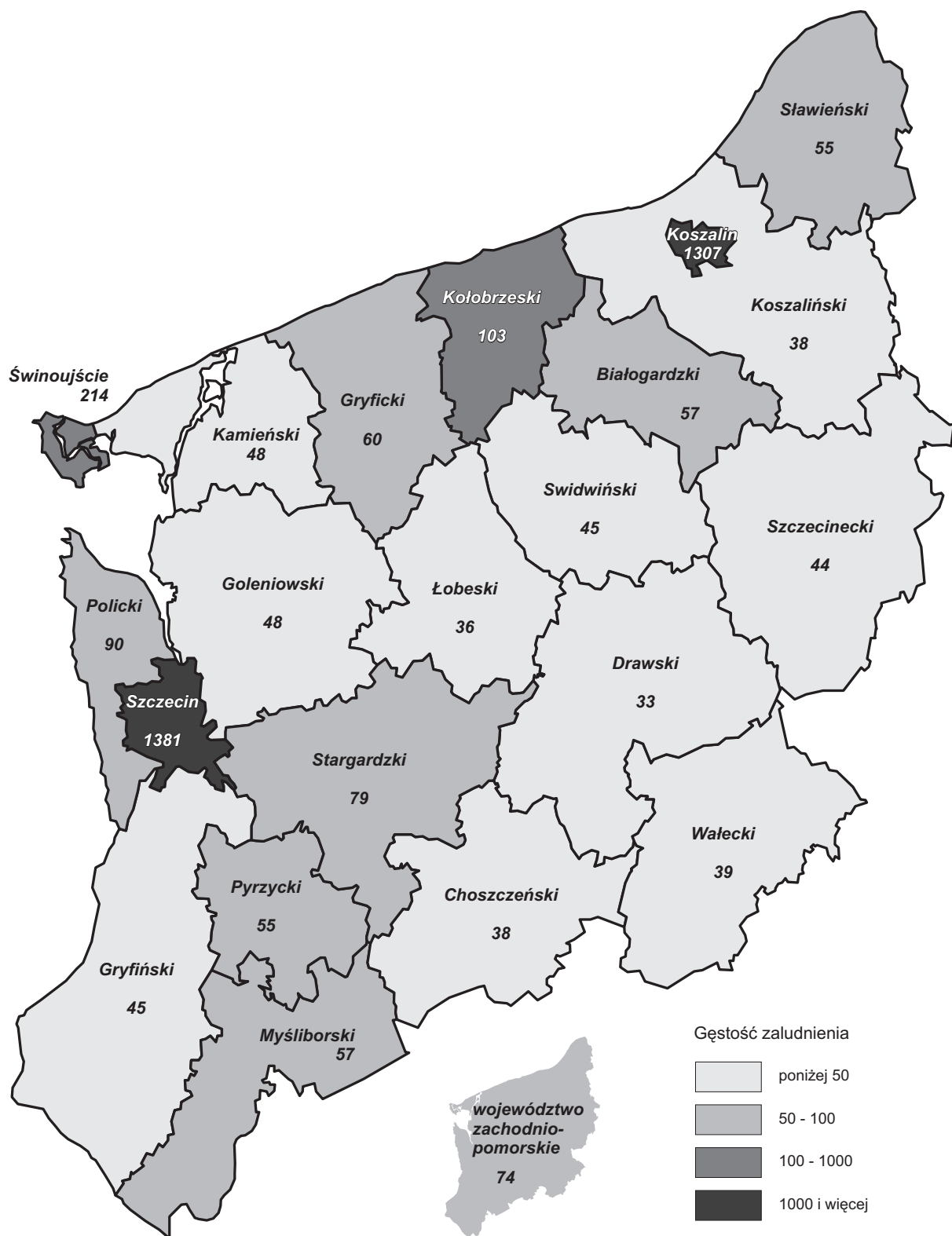
Tabl. I/2. Ludność według powiatów – spis ludności 2002

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Udział kobiet w %	Na 100 mężczyzn przypada kobiet	Udział ludności miejskiej w %
	w tysiącach					
O G Ó Ł E M	1698,2	827,6	870,6	51,3	105,2	69,5
Podregion szczeciński	1103,7	538,0	565,7	51,3	105,2	73,4
<i>Powiaty:</i>						
choszczeński	50,4	25,1	25,3	50,2	100,7	47,7
goleniowski	77,3	38,1	39,2	50,7	103,0	54,7
gryficki	61,1	30,2	30,9	50,6	102,3	51,3
gryfiński	83,3	41,4	41,9	50,3	101,1	46,0
kamieński	48,0	23,6	24,4	50,9	103,5	46,9
myśliborski	68,0	33,5	34,5	50,7	103,0	59,7
policki	59,6	29,5	30,1	50,5	102,0	60,0
pyrzycki	40,2	19,9	20,3	50,4	101,8	42,3
stargardzki	119,9	58,8	61,0	50,9	103,7	67,4
łobeski	38,6	19,0	19,6	50,8	103,2	52,8
m. Szczecin	415,4	198,3	217,1	52,3	109,5	100,0
m. Świnoujście	41,8	20,5	21,3	51,0	103,9	100,0
Podregion koszaliński	594,5	289,6	304,9	51,3	105,3	62,3
<i>Powiaty:</i>						
białogardzki	48,5	23,7	24,8	51,1	104,4	62,6
drawski	58,9	28,8	30,1	51,1	104,4	61,7
kołobrzeski	75,1	36,3	38,8	51,7	107,0	59,8
koszaliński	62,9	31,3	31,6	50,3	101,1	22,4
stawieński	57,9	28,5	29,4	50,8	103,3	48,6
szczecinecki	77,7	37,8	39,9	51,4	105,6	63,2
świdwiński	49,6	24,4	25,2	50,8	103,2	50,3
wałeckie	55,3	27,0	28,3	51,2	104,9	61,1
m. Koszalin	108,7	51,9	56,8	52,3	109,5	100,0

We wszystkich powiatach występuje przewaga kobiet; w powiatach rolniczych (o przewadze ludności wiejskiej) jest ona nieznaczna, a w miastach na prawach powiatu i powiatach o wyższym stopniu urbanizacji zdecydowanie wyższa. Najwyższą przewagę kobiet (52,3 %) i najwyższy wskaźnik feminizacji (109,5 kobiet na 100 mężczyzn) odnotowano w miastach Koszalin i Szczecin. W pierwszej grupie powiatów udział kobiet w ludności ogółem jest niższy, a w drugiej wyższy od średniego w województwie. Podobnie dotyczy to także wskaźników feminizacji.

Gęstość zaludnienia w województwie uległa nieznacznym zmianom. W 2002 roku na 1 km² przypadało 74 osoby podczas gdy w 1988 roku niespełna 73 osoby. Zróżnicowanie gęstości zaludnienia w poszczególnych powiatach przedstawia mapka 1.

Mapka 1. Gęstość zaludnienia w dniu 20 maja 2002 r.

Województwo zachodniopomorskie należy do grupy 10 województw, w których w okresie międzypisowym odnotowano przyrost ludności.

Tabl. I/3. Ludność według województw

Wyszczególnienie	Ludność				
	1988	2002	1988=100	miejska w %	współczynnik feminizacji
	w tysiącach				
POLSKA	37879,1	38230,1	100,9	61,8	106
Dolnośląskie	2948,2	2907,2	98,6	71,4	108
Kujawsko-pomorskie ...	2044,0	2069,3	101,2	62,3	107
Lubelskie	2209,2	2199,1	99,5	46,6	106
Lubuskie	982,9	1008,9	102,6	64,5	106
Łódzkie	2703,7	2612,9	96,6	65,0	110
Małopolskie	3087,5	3232,4	104,7	50,3	106
Mazowieckie	4997,8	5124,0	102,5	64,6	108
Opolskie	1080,7	1065,1	98,6	52,6	106
Podkarpackie	2018,9	2103,8	104,2	40,5	104
Podlaskie	1188,4	1208,6	101,7	58,9	104
Pomorskie	2095,1	2179,9	104,0	68,1	105
Śląskie	4907,9	4742,9	96,6	79,1	107
Świętokrzyskie	1317,6	1297,5	98,5	45,9	105
Warmińsko-mazurskie	1398,2	1428,4	102,2	60,2	105
Wielkopolskie	3236,4	3351,9	103,6	57,7	106
Zachodniopomorskie	1662,6	1698,2	102,1	69,5	105

W czterech województwach przyrost ludności kształtował się w granicach 3,6 % do 4,7 %, a w sześciu od 1,2 % do 2,6 %. Województwo zachodniopomorskie wraz z województwami: warmińsko-mazurskim, mazowieckim i lubuskim uzyskało umiarkowany przyrost ludności przekraczający 2 %.

W ślad za tym udział ludności województwa w ogólnej liczbie ludności kraju uległ nieznacz-
nemu zwiększeniu z 4,39 % w 1988 roku do 4,44 % w 2002 roku.

W porównaniu do bieżących bilansów, wyprowadzonych na koniec 2001 roku liczba ludności województwa ze spisu 2002 roku była niższa o 36,2 tys. osób, tj. o 2,1 %. Tylko w mieście Szczecinie i powiecie polickim odnotowano dodatnie różnice, a w pozostałych powiatach różnice ujemne - od 0,5 tys. osób w powiecie łobeskim do 3,8 tys. osób w powiecie szczecineckim. Relatywnie największą różnicę ujemną odnotowano w powiecie szczecineckim (4,6 %).

Według metodologii spisu ludności i mieszkań 2002 spisem zostali objęci:

- *stali mieszkańcy województwa (zameldowani na pobyt stały) zarówno obecni w mieszkaniach lub innych pomieszczeniach w czasie spisu jak i nieobecni,*
- *osoby przebywające czasowo w województwie.*

Wszystkie osoby, które były mieszkańcami stałymi województwa – bez względu na miejsce ich przebywania (kraj, zagranica) – zostały zatem rozliczone i uwzględnione w podanej liczbie ludności województwa (1698,2 tys. osób).

Według danych ewidencji gmin w momencie spisu w województwie było ok. 26,8 tys. osób wymeldowanych „donikąd” z ich stałego miejsca zamieszkania, głównie na mocy decyzji administracyjnej. Zdecydowana większość tych osób przebywała za granicą – jako rezydenci innych krajów. W bilansach ludności do 2001 roku osoby te były jednak uwzględniane w stanie ludności gminy ich dotychczasowego zameldowania, a w spisie 2002 zostały spisane w innych województwach (jeżeli przebywały w kraju) lub nie spisano ich (gdy przebywały za granicą). Ponadto w danych bilansowych dla województwa uwzględniane było dodatkowo saldo (między liczbą osób przebywających czasowo powyżej 2 miesięcy w naszym województwie, a liczbą mieszkańców stałych naszego województwa przebywających czasowo powyżej 2 miesięcy w innych województwach) wynoszące w 2001 roku 4,7 tys. osób. W spisie 2002 analogiczne saldo było ujemne i wynosiło 5,2 tys. osób.

2. LUDNOŚĆ WEDŁUG WIEKU

Porównanie wyników spisów 1988 i 2002 uwypukla głębokie zmiany, jakie zaszły w strukturze wieku ludności. Przesuwanie się wyżów i niżów demograficznych przez kolejne grupy wieku doprowadziło do zwiększenia liczby osób w wieku 15 lat i więcej o 169,2 tys., tj. o 13,8 % (w kraju o 10,7 %). Jednocześnie spadek urodzeń (z 24,7 tys. w 1990 r. do 16,4 tys. w 2001 r.) spowodował zmniejszenie się liczby dzieci (0-14 lat) o 132,6 tys., tj. o 30,1 % (w kraju o ok. 28 %).

Tabl. I/4. Stan i struktura ludności według wieku w latach 1988 i 2002

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	Ludność w wieku					
		przedprodukcyjnym (0-17 lat)	produkcyjnym (mężczyźni 18-64, kobiety 18-59 lat)			poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	
			razem	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (mężczyźni 45-64 lata, kobiety 45-59 lat)		
w tysiącach							
Ogółem..... 2002	1698,2	392,7	1074,2	682,6	391,6	231,1	
Miasta	1180,6	249,4	765,8	476,1	289,8	165,2	
Wieś.....	517,6	143,3	308,4	206,5	101,8	65,9	
Ogółem..... 1988	1662,6	515,9	981,3	702,1	279,2	164,3	
Miasta	1148,6	345,2	694,2	495,1	199,1	108,4	
Wieś.....	514,0	170,7	287,1	207,0	80,1	55,9	

Tabl. I/4. Stan i struktura ludności według wieku w latach 1988 i 2002 (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	Ludność w wieku					
		przedprodukcyjnym (0-17 lat)	produkcyjnym (mężczyźni 18-64, kobiety 18-59 lat)			poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	
			razem	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (mężczyźni 45-64 lata, kobiety 45-59 lat)		
w odsetkach							
Ogółem	2002	100,0	23,1	63,3	40,2	23,1	13,6
	1988	100,0	31,0	59,0	42,2	16,8	9,9
Miasta	2002	100,0	21,1	64,9	40,3	24,5	14,0
	1988	100,0	30,1	60,4	43,1	17,3	9,4
Wieś.	2002	100,0	27,7	59,6	39,9	19,7	12,7
	1988	100,0	33,2	55,9	40,3	15,6	10,9

¹⁾ W dalszym podziale nie uwzględniono osób o nieustalonym wieku.

W okresie międzypisowym radykalnie zmniejszyła się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (o 123,2 tys.), a także jej udział w ludności ogółem (z 31,0 % w 1988 roku do 23,1 % w 2002 r.). Udział procentowy tej grupy ludności obniżył się o 7,9, a w kraju o 6,7 punktu.

Podstawową przyczyną tego była wyraźna depresja urodzeniowa, a dodatkowo przesunięcie się liczniejszych roczników ostatniego wyżu demograficznego (z pierwszej połowy lat osiemdziesiątych) do grupy wieku produkcyjnego.

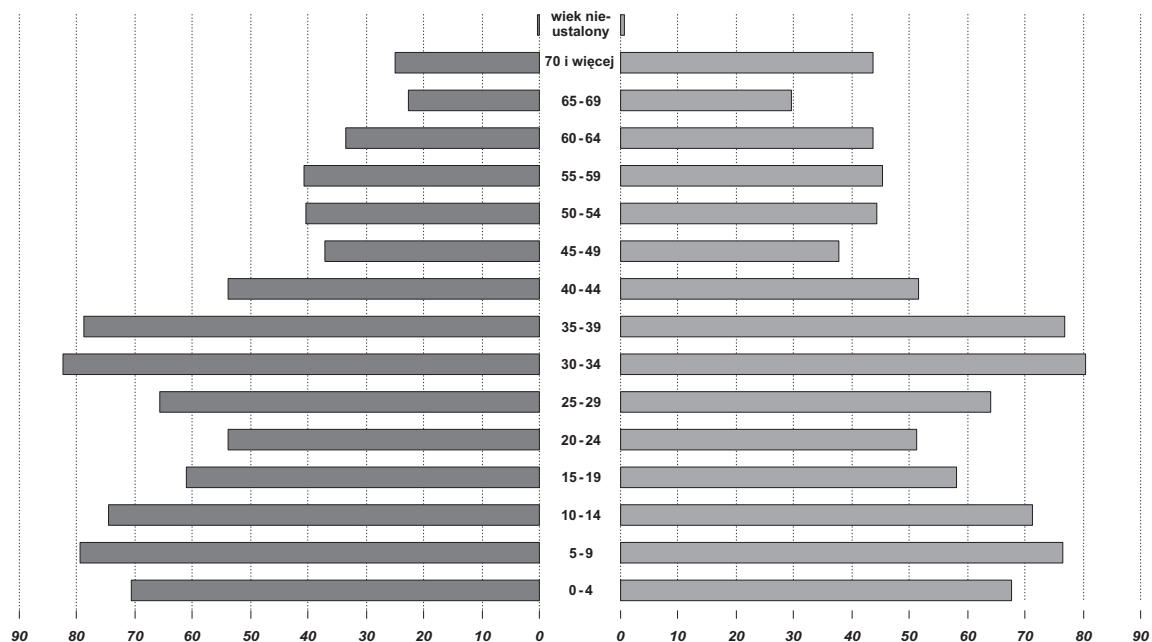
Liczba ludności w wieku produkcyjnym w porównaniu z 1988 rokiem wzrosła o 92,9 tys., tj. o 9,5 %. Równocześnie udział tej grupy ludności w jej ogólnej liczbie zwiększył się z 59,0 do 63,3 %, tj. o 4,3 punktu (w kraju o 4,2 punktu). Istotne zmiany zaszły także wewnątrz tej grupy wiekowej. Liczba ludności w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata) zmniejszyła się o 19,5 tys., tj. o 2,8 %, a jej udział w ludności ogółem zmniejszył się o 2 punkty. Co więcej spadek ten dotyczył głównie osób w wieku 20-34 lat (o 17,4 tys., tj. o 4,4 %). Właśnie ta grupa ludności ma decydujący wpływ na liczbę zawieranych małżeństw i wielkości urodzeń.

Wzrosła natomiast liczba ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym (45-64 lat mężczyźni oraz 45-59 lat kobiety) o 112,4 tys., tj. o 40,3 %, a jej udział w ludności ogółem zwiększył się o 6,3 punktu (w kraju o 4,4 punktu). W tym przypadku wzrost dotyczył wyłącznie liczby osób w wieku 45-54 lat. Liczba ludności w tej grupie wzrosła prawie o 80 %. Wiąże się to bowiem z przesunięciem się do tej grupy wiekowej licznych roczników urodzonych w okresie wyżu demograficznego z lat pięćdziesiątych.

Podobnie dużemu zwiększeniu uległa liczba i udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Liczba ludności w wieku emerytalnym wzrosła w porównaniu do poprzedniego spisu o 66,9 tys. osób (o 40,7 %), a jej udział w ludności ogółem zwiększył się z 9,9 do 13,6 % czyli o 3,7 punktu (w kraju o 2,5 punktu). Zmiany w strukturze wieku ludności ilustruje wykres 1.

Wykres 1. Piramidy wieku ludności w latach 1988 i 2002. Stan w dniu spisu

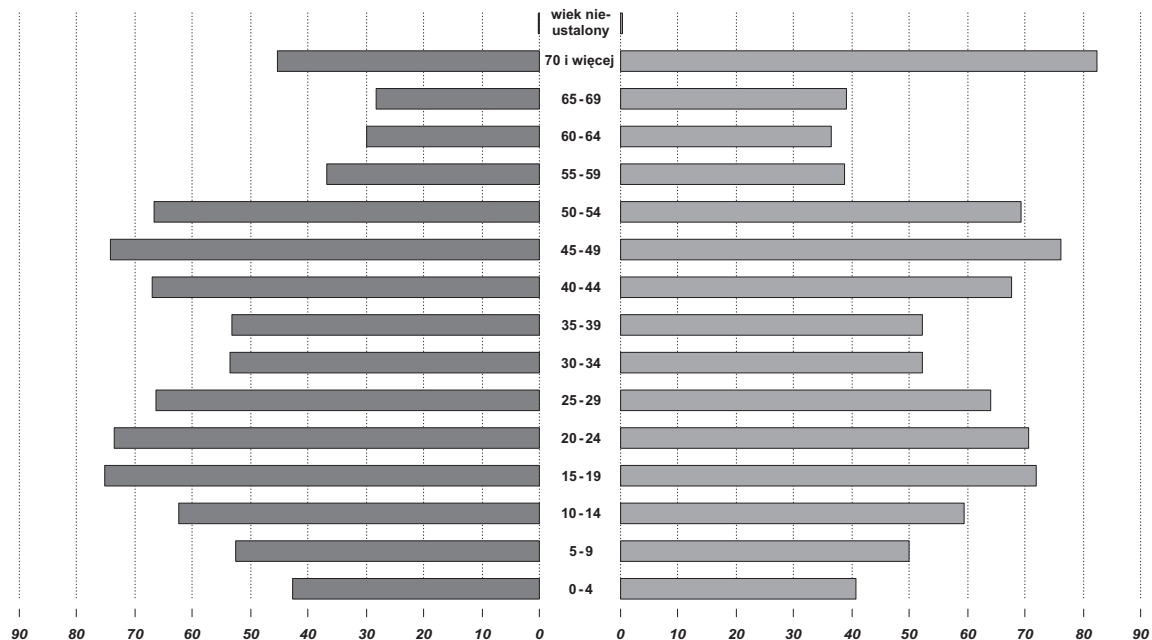
6.12.1988 r.

MĘŻCZYŹNI

KOBIETY

20.05.2002 r.

Kierunki zmian w strukturze wieku ludności województwa są podobne jak w kraju, ale ich skala jest zdecydowanie większa. Wiąże się to ze specyficzną strukturą wieku ludności jaka ukształtowała

się na obszarze obecnego województwa zachodniopomorskiego w okresie powojennym. Rzutowała ona bowiem na głębokość wyżów i niżów demograficznych w późniejszych latach (także w okresie międzyspisowym 1989-2002).

Konsekwencją zmian w ekonomicznych grupach wieku było obniżenie się współczynnika obciążenia ludności w wieku produkcyjnym. Na 1000 osób w wieku produkcyjnym w 2002 roku przypadało 581 osób w wieku nieprodukcyjnym czyli o 112 osób mniej niż w 1988 r. (w kraju o 118 mniej). W miastach różnica punktowa wynosiła 112, a na wsi 110. Dla mężczyzn różnica wynosiła 116, a dla kobiet niespełna 110.

Tabl. I/5. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 1000 osób w wieku produkcyjnym

Wyszczególnienie		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	2002	580,7	496,4	670,2
	1988	693,2	612,6	779,8
Miasta	2002	541,3	464,6	619,7
	1988	653,5	587,6	721,3
Wieś	2002	678,7	570,6	804,3
	1988	789,1	668,9	932,1

Struktura wieku ludności w 2002 roku w stosunku do danych bilansowych z końca 2001 roku wykazuje:

- pełną zgodność w wieku przedprodukcyjnym,
- wyraźniejsze odchylenie na minus w wieku produkcyjnym (-0,3 punkta), zwłaszcza mobilnym (-0,8 punkta),
- zaniżenie wskaźnika udziału procentowego ludności w wieku poprodukcyjnym w danych bilansowych na koniec 2001 roku (o 0,3 punkta).

3. STAN CYWILNY

Stan cywilny faktyczny był badany we wszystkich poprzednich spisach. W spisie ludności 2002 roku pytano także o stan cywilny prawny. Ponadto mężczyźni i kobiety o stanie cywilnym prawnym „żonaty”, „zamężna” pytano czy nadal pozostają w związku małżeńskim, czy małżeństwo się rozpadło, ale fakt ten nie został potwierdzony prawnie przez rozwód lub separację.

Ze względu na dolną granicę wieku umożliwiającą zawieranie związków małżeńskich w spisach ludności określa się stan cywilny dla osób w wieku 15 lat i więcej.

Tabl. I/6. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego, płci i grup wieku w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	W wieku					
		19 lat i mniej	20-24	25-29	30-59	60 lat i więcej	nie- ustalony
Mężczyźni w tys.....	670,2	75,4	73,5	66,3	351,8	103,1	0,1
		w odsetkach					
Kawalerowie	232,8	99,9	89,9	53,7	14,8	3,8	6,6
Żonaci	385,1	0,1	9,0	43,8	76,4	78,0	13,2
pozostający w małżeństwie ...	377,8	0,1	8,8	42,8	75,0	76,8	13,2
nie pozostający w małżeństwie	7,2	0,0	0,2	1,0	1,5	1,2	0,0
Wdowcy.....	18,2	0,0	0,0	0,0	1,3	13,2	0,0
Rozwiedzeni	29,1	0,0	0,1	1,4	6,6	4,5	2,5
Separowani	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Nieustalony	4,7	0,0	0,9	1,1	0,8	0,5	77,7
Kobiety w tys.....	720,6	71,9	70,7	64,0	356,1	157,8	0,1
		w odsetkach					
Panny	180,3	98,9	75,4	35,0	7,7	3,9	10,0
Zamężne	392,2	1,1	23,1	60,6	76,7	40,1	25,7
pozostające w małżeństwie ...	383,0	1,0	22,4	58,8	74,9	39,3	25,7
nie pozostające w małżeństwie	9,3	0,0	0,7	1,8	1,8	0,8	0,0
Wdowy.....	101,3	0,0	0,1	0,3	6,1	50,1	4,3
Rozwiedzione	41,9	0,0	0,4	3,0	8,8	5,2	0,0
Separowane	0,5	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
Nieustalony	4,4	0,0	1,0	1,0	0,6	0,5	60,0

Prawie 35 % mężczyzn w wieku 15 lat i więcej stanowią kawalerowie, podczas gdy panny stanowią dokładnie ¼ populacji kobiet w wieku 15 lat i więcej. Blisko 10 punktowa różnica między tymi wskaźnikami wynika z faktu, że kobiety w chwili zawierania związku małżeńskiego są przeciętnie młodsze od mężczyzn o ponad 2 lata.

Odsetek żonatych mężczyzn (57,5 %) jest wyższy niż odsetek zamężnych kobiet (54,4 %). Powodem tej różnicy jest wyższa umieralność mężczyzn niż kobiet. Odsetek zamężnych kobiet w młodszych grupach wieku jest wyraźnie wyższy niż odsetek żonatych mężczyzn, ale już w grupie wieku 30-59 lat różnica ta jest minimalna (o 0,3 punktu procentowego), a w grupie wieku 60 lat i więcej

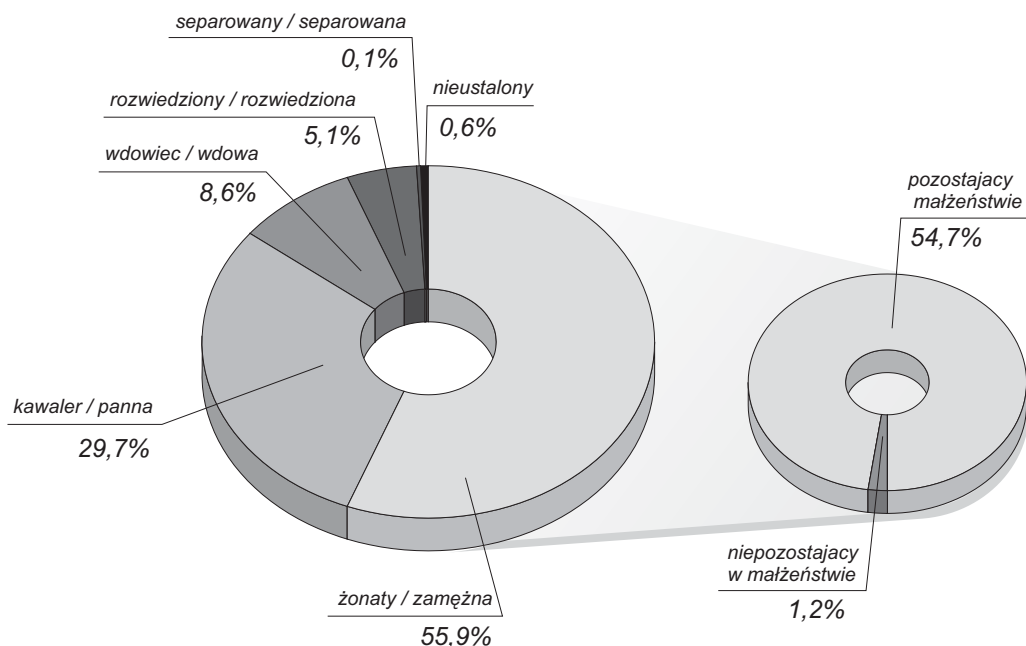
przewaga odsetka żonatych mężczyzn nad odsetkiem zamężnych kobiet gwałtownie wzrosła. Potwierdzeniem związku tych wskaźników z różnicą w umieralności kobiet i mężczyzn jest kształtowanie się odsetka wdów i wdowców. Ogólnie odsetek wdów (14,1 %) jest ponad pięciokrotnie wyższy od odsetka wdowców (2,7 %), a w grupie wieku 60 lat i więcej odsetek wdów wynosi ponad 50 %, a wdowców 13,2 %.

Nieznaczny odsetek małżonków (1,9 % mężczyzn i 2,3 % kobiet) nie pozostaje we wspólnocie małżeńskiej, a przypadki te są częstsze w starszych grupach wieku.

Podobnie jak w kraju, prawne potwierdzenie rezygnacji z życia we wspólnocie małżeńskiej nie jest zjawiskiem częstym. Rozwiedzeni stanowią wśród mężczyzn 4,3 %, a wśród kobiet 5,8 %. Relatywnie większy odsetek rozwiedzionych występuje w grupie wieku 30-59 lat.

W spisie 2002 roku ustalono także liczbę osób separowanych prawomocnym wyrokiem, ale grupa ta jest minimalna (0,3 % mężczyzn i 0,5 % kobiet), gdyż ta kategoria stanu cywilnego występuje dopiero od 2000 roku.

Wykres 2. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego w 2002 r.

Do istotniejszych różnic w strukturze stanu cywilnego między miastem, a wsią należy zaliczyć:

- wyższy odsetek kawalerów na wsi (38 %) niż w miastach (33,3 %),
- wyższy odsetek osób owdowiałych na wsi niż w miastach (9,1 % i 8,4 %),
- nieznacznie wyższy odsetek osób żonatych i zamężnych na wsi niż w miastach (56,2 % i 55,7 %) a
- wyraźnie niższy odsetek rozwiedzionych na wsi niż w miastach (3,1 % i 5,9 %).

4. LUDNOŚĆ W GOSPODARSTWACH ZBIOROWYCH

Gospodarstwa zbiorowe stanowią osoby zamieszkujące w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Obiekt zbiorowego zakwaterowania tworzy zespół pomieszczeń zlokalizowanych w jednym lub kilku budynkach, zajętych przez jeden zakład świadczący usługi opiekuńczo-wychowawcze, opiekuńczo-lecznicze, hotelarskie, bądź inne, w których zamieszkuje zwykle większa liczba osób. Obiekty zbiorowego zakwaterowania można podzielić ze względu na okres zamieszkania na:

- stałego zamieszkania, są to: domy pomocy społecznej dla emerytów, zakłady opiekuńczo-lecznicze dla przewlekle chorych lub upośledzonych, klasztory, domy zakonne,
- dłuższego zamieszkania, są to: internaty, domy studenckie, hotele pracownicze, domy dziecka,
- krótkotrwałego pobytu, są to m.in.: hotele, motele, pensjonaty, domy wczasowe, a także szpitale, sanatoria, prewentoria.

W 1988 roku w gospodarstwach zbiorowych, położonych na terenie obecnego województwa zachodniopomorskiego, spisano 39,8 tys. osób, co stanowiło 2,4 % ludności województwa. W miastach w gospodarstwach zbiorowych zamieszkiwało 34,7 tys., a na wsi 5,1 tys. osób. W 2002 roku w gospodarstwach zbiorowych spisano 23,3 tys. osób, czyli o 41,3 % mniej (w kraju o 45 % mniej). W miastach spadek wyniósł 43,5 %, a na wsi 27,9 %.

Podobnie jak w kraju ze względu na sytuację na rynku pracy wielokrotnemu zmniejszeniu uległa liczba osób mieszkających w hotelach pracowniczych, a wzrost odnotowano w domach studenckich.

Strukturę ludności zamieszkałej w obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2002 r. przedstawia tablica I/7.

Tabl. I/7. Ludność w obiektach zbiorowego zakwaterowania według grup obiektów w 2002 r.

Grupy obiektów	Ludność zamieszkała	
	w tys.	w %
O G Ó Ł E M	23,3	100,0
Obiekty stałego zamieszkania.....	4,5	19,5
w tym:		
domy pomocy społecznej.....	2,2	9,4
zakłady opiekuńczo-lecznicze.....	1,9	8,0

Tabl. I/7. Ludność w obiektach zbiorowego zakwaterowania według grup obiektów w 2002 r. (dok.)

Grupy obiektów	Ludność zamieszkała	
	w tys.	w %
Obiekty dłuższego zamieszkania	18,1	77,5
w tym:		
internaty i bursy	3,9	16,7
domy studenckie	8,2	35,4
hotele pracownicze	1,0	4,2
Pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania. . .	0,7	3,0

W związku z tym, że ponad połowę ludności w obiektach zbiorowego zakwaterowania stanowią mieszkańcy domów studenckich oraz internatów i burs to w obiektach tych przeważają osoby młode w wieku do 29 lat.

W obiektach stałego zamieszkania dominują natomiast osoby starsze, głównie kobiety.

Tabl. I/8. Ludność w obiektach zbiorowego zakwaterowania według wieku i płci w 2002 r.

Grupy wieku	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w tysiącach			w odsetkach		
O G Ó Ł E M	23,3	12,3	11,0	100,0	100,0	100,0
0-14	2,4	1,4	1,0	10,2	11,2	9,1
15-19	5,5	2,9	2,6	23,6	23,6	23,7
20-24	7,5	3,5	4,0	32,3	29,0	36,1
25-29	1,8	1,1	0,7	7,9	9,0	6,6
30-34	0,7	0,4	0,3	3,0	3,3	2,6
35-39	0,6	0,4	0,2	2,4	2,9	1,9
40-44	0,6	0,4	0,2	2,4	3,0	1,8
45-49	0,6	0,4	0,2	2,7	3,3	2,0
50-54	0,6	0,4	0,2	2,7	3,4	1,8
55-59	0,4	0,3	0,1	1,7	2,1	1,1
60-64	0,4	0,2	0,2	1,7	2,2	1,2
65-69	0,5	0,3	0,2	2,0	2,1	1,9
70 lat i więcej oraz wiek nieustalony	1,7	0,6	1,1	7,4	4,9	10,2

ROZDZIAŁ II. STRUKTURA SPOŁECZNA LUDNOŚCI

5. WYKSZTAŁCENIE

Spis powszechny jest jedynym badaniem dostarczającym pełnych informacji o wykształceniu ludności. W 2002 roku wszystkim osobom będącym w wieku 13 lat i więcej ustalono najwyższy ukończony poziom wykształcenia szkolnego.

Przyjęta w spisie 2002 roku klasyfikacja poziomu wykształcenia jest nieco rozszerzona w stosunku do spisu 1988 roku, dlatego w części dotyczącej analizy zmian uwzględniony został zakres porównywalny do 1988 roku. Uwaga ta dotyczy również wieku osób: w 1988 roku badaniem poziomu wykształcenia objęte były osoby, które ukończyły 15 lat. W 2002 roku, po reformie szkolnictwa z 1999 r., wprowadzającej 6-letnią szkołę podstawową i 3-letnie gimnazjum, badaniem poziomu wykształcenia objęto osoby w wieku 13 lat i więcej. Wszelkie porównania struktur poziomu wykształcenia ludności z obu spisów, zostały zaprezentowane z uwzględnieniem osób w wieku 15 lat i więcej.

Należy również zaznaczyć, że dane spisu 2002 roku – ze względu na termin jego przeprowadzenia (maj 2002 r., podczas gdy w 1988 r. był grudzień) – nie w pełni obrazują sytuację, ponieważ uczniowie różnych typów szkół, którzy kończyli naukę w 2002 r. w momencie spisu nie posiadali jeszcze świadectwa ukończenia szkoły i zostali zaliczeni do niższego poziomu wykształcenia. Dane spisowe dotyczą zatem raczej sytuacji z początku roku szkolnego.

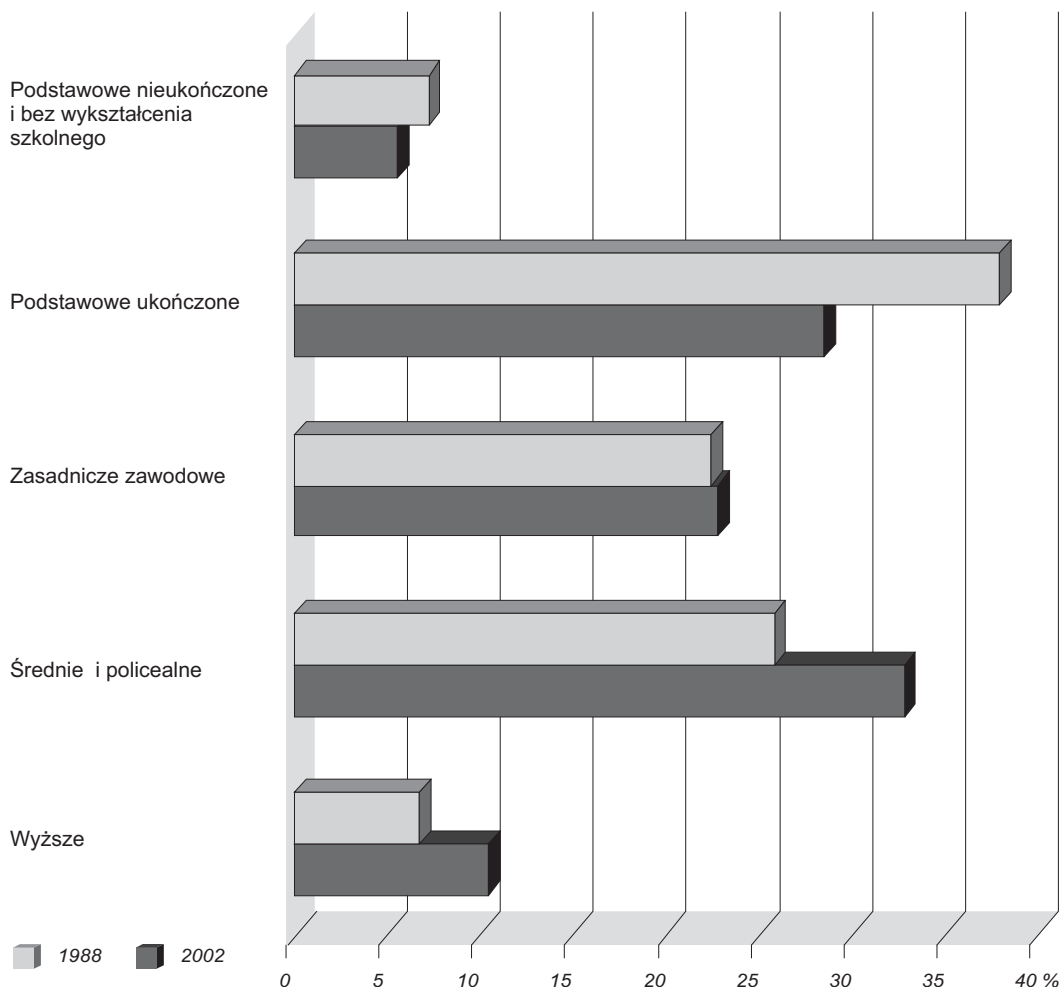
Tabl. II/1. Ludność w wieku 15 lat i więcej według płci i poziomu wykształcenia w latach 1988 i 2002

Poziom wykształcenia	1988		2002				
	w tys.	w %	w tys.	1988=100	ogółem	mężczyźni	kobiety
					w odsetkach		
O G Ó Ł E M	1222,6	100,0	1390,8	113,8	100,0	100,0	100,0
w tym:							
Wyższe	81,8	6,7	144,0	176,0	10,4	10,0	10,7
Średnie i policealne	315,5	25,8	456,9	144,8	32,8	28,8	36,6
Zasadnicze zawodowe	273,4	22,4	316,4	115,7	22,8	29,8	16,2
Podstawowe ukończone	463,1	37,9	396,5	85,6	28,5	26,8	30,1
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	88,8 ¹⁾	7,2 ¹⁾	46,1	x	3,3	2,3	4,3
Nieustalony poziom wykształcenia	x	x	30,9	x	2,2	2,3	2,1

¹⁾ Łącznie z nieustalonym poziomem wykształcenia.

W tablicy II/1 przedstawione zostały zmiany jakie zaszły w latach 1988-2002. Pozytywną tendencją jest wzrost odsetka osób z wykształceniem ponadpodstawowym; z prawie 55 % w 1988 roku do prawie 66 % w 2002 roku; w tym czasie o ¼ zmniejszył się udział osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego (patrz wykres 3).

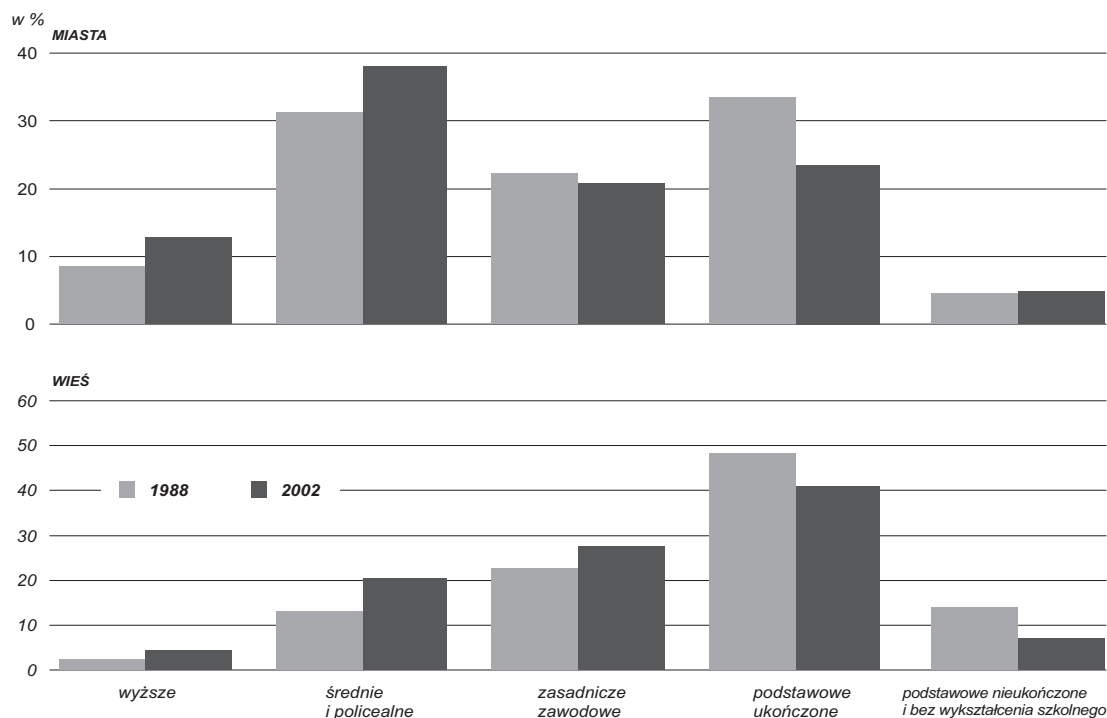
Wykres 3. Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w latach 1988 i 2002 (w %)

Czynnikiem różnicującym strukturę ludności według poziomu wykształcenia jest również miejsce zamieszkania (patrz wykres 4).

Mieszkańcy miast charakteryzują się zdecydowanie wyższym odsetkiem osób z wykształceniem ponadpodstawowym; w okresie międzypisowym nastąpił wzrost udziału z 62 % do prawie 72 %, w tym z wykształceniem wyższym z 9 % do prawie 13 %. Ludność wiejska też szybko uzupełnia swoje wykształcenie; odsetek osób z wykształceniem ponadpodstawowym wzrósł z 38 % w 1988 roku do ponad 52 % w 2002 roku, w tym z wykształceniem wyższym z nieco ponad 2% do ponad 4 %. Dwukrotnie zmniejszył się na wsi odsetek osób bez wykształcenia szkolnego.

Wykres 4. Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i miejsca zamieszkania w latach 1988 i 2002 (w %)

Analizując wyniki spisu 2002 roku należy przypomnieć, że dane o poziomie wykształcenia odnoszone są – po raz pierwszy – do ludności w wieku 13 lat i więcej, chociaż dla grupy 13-14 lat można mówić jedynie o wykształceniu podstawowym (ukończonym lub nieukończonym). W zwiększonej (o dwa roczniki – w stosunku do porównywanej z 1988 rokiem) populacji osób struktura poziomu wykształcenia przedstawia się następująco: wyższe – 10,0 %, policealne – 3,0 %, średnie zawodowe – 18,8 %, średnie ogólnokształcące – 9,9 %, zasadnicze zawodowe – 22,0 %, podstawowe ukończone – 30,1 %, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego – 4,1 % (patrz wykres 5). Dla 2,2 % ludności nie ustalono poziomu ukończonego wykształcenia, co w 1988 r. zostało policzone łącznie z podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia.

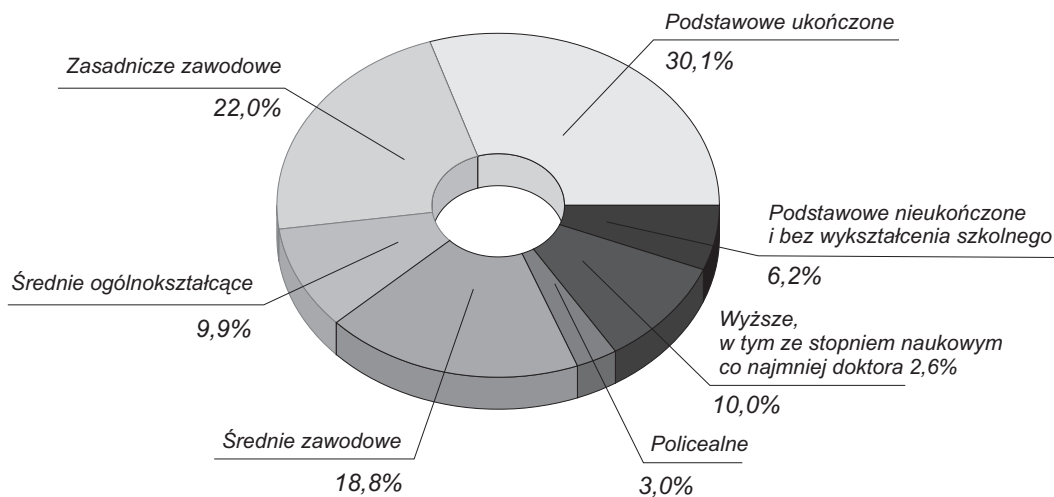
Z analizy danych spisowych według płci wynika, że kobiety nieznacznie częściej niż mężczyźni kończą studia (10,7 % kobiet i 10,0 % mężczyzn), szkoły policealne (odpowiednio 4,5 % i 1,6 %) oraz licea ogólnokształcące (13,4 % i 6,9 %). Mężczyźni zdecydowanie częściej kończą zasadnicze szkoły zawodowe (29,8 % mężczyzn i 16,2 % kobiet), technika i licea zawodowe.

W 2002 roku województwo zachodniopomorskie należało do województw, po mazowieckim, dolnośląskim oraz pomorskim, gdzie odsetek osób legitymujących się wykształceniem co najmniej średnim był wyższy od średniej krajowej (43,2 % wobec 42,8 %).

Tabl. II/2. Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i grup wieku w latach 1988 i 2002

Grupy wieku	Ogółem	Poziom wykształcenia					nieustalony
		wyższe	średnie i policealne	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	
w odsetkach							
1988							
OGÓŁEM.....	100,0	6,7	25,8	22,4	37,9	7,2	x
2002							
OGÓŁEM.....	100,0	10,4	32,8	22,8	28,5	3,3	2,2
15 – 19	100,0	-	12,3	7,7	73,3	4,5	2,3
20 – 24	100,0	6,1	56,3	22,4	12,2	0,6	2,3
25 – 29	100,0	21,0	36,3	27,4	11,8	0,6	2,8
30 – 34	100,0	16,7	34,8	32,8	12,5	0,6	2,6
35 – 39	100,0	14,3	35,7	34,2	12,7	0,6	2,4
40 – 44	100,0	11,9	36,9	33,9	14,3	0,7	2,3
45 – 49	100,0	10,7	35,7	30,1	20,5	0,7	2,3
50 – 54	100,0	10,7	35,3	26,5	24,6	0,8	2,1
55 – 59	100,0	12,1	32,7	19,7	32,4	1,2	1,9
60 – 64	100,0	11,2	28,7	13,6	41,9	2,9	1,7
65 lat i więcej	100,0	6,1	20,9	7,9	47,7	15,7	1,6
Nieustalony.....	100,0	4,2	5,8	2,6	3,1	1,0	83,2

Wykres 5. Wykształcenie ludności w wieku 13 lat i więcej w 2002 roku

6. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Spisy powszechne ludności są jedynym badaniem pełnym, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają szczegółową charakterystykę tej grupy ludności. Obecnie stosowane pojęcie „niepełnosprawność” w poprzednich latach funkcjonowało zamiennie z pojęciem „inwalidztwo”. Polska jest jednym z nielicznych krajów, w którym badanie zjawiska niepełnosprawności w spisach ludności stało się już tradycją.

Osobą niepełnosprawną jest taka osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony lub osobę, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa).

Zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na 2 podstawowe grupy:

- *osoby niepełnosprawne **prawnie**, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony;*
- *osoby niepełnosprawne **tylko biologicznie**, tj. takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.*

*Kryterium do zakwalifikowania danej osoby do zbiorowości osób niepełnosprawnych **prawnie** jest posiadanie:*

- *aktualnego orzeczenia wydanego przez odpowiedni organ orzekający – dla osób w wieku 16 lat i więcej,*
- *uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego – dla dzieci poniżej 16 roku życia, tj. urodzonych po 20 maja 1986 r.*

Dla potrzeb dalszej analizy osoby niepełnosprawne biologicznie, które posiadały jednocześnie odpowiednie orzeczenie zostały włączone do grupy niepełnosprawnych prawnie.

W spisie ludności 2002, dla osób w wieku 16 lat i więcej ustalono 3 stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany oraz lekki.

W 2002 roku liczba osób niepełnosprawnych wynosiła 233,5 tys. co stanowiło 13,7 % ogółu ludności województwa. Oznacza to, że co siódmy mieszkaniec województwa był osobą niepełnosprawną.

Z grupy osób deklarujących niepełnosprawność 80 % posiada aktualne orzeczenie wydane przez odpowiedni organ orzekający, a niecałe 3 % uprawnionych jest do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego.

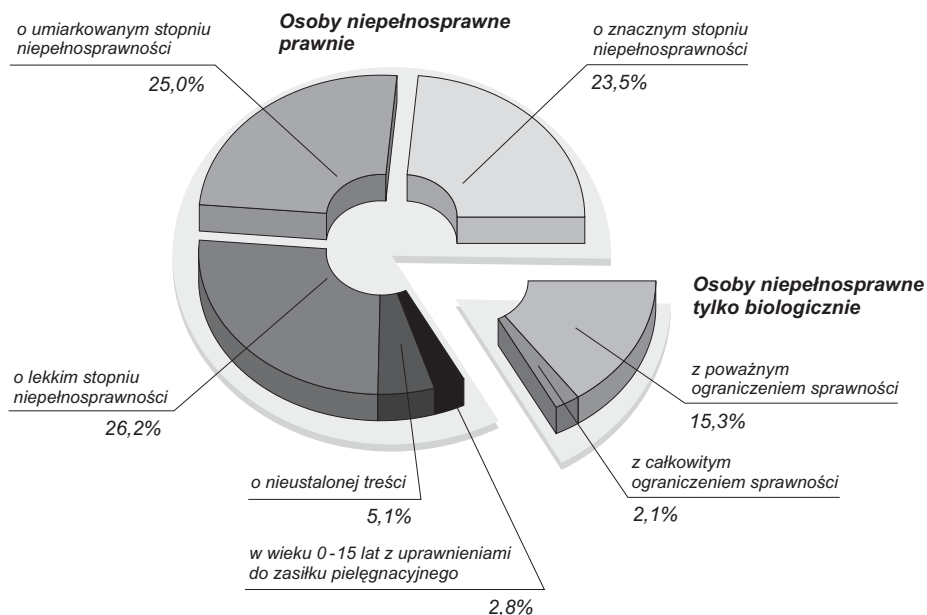
Wśród osób niepełnosprawnych najliczniejszą grupę w 2002 r. stanowiły osoby posiadające orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności (26,2 % zbiorowości) oraz osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (25,0 % zbiorowości).

Tabl. II/3. Osoby niepełnosprawne według stopnia niepełnosprawności w 2002 r.

Osoby niepełnosprawne	Ogółem		Miasta		Wieś	
	w tys.	w %	w tys.	w %	w tys.	w %
O G Ó Ł E M	233,5	100,0	155,6	100,0	77,8	100,0
Mężczyźni	111,0	47,5	72,9	46,8	38,1	49,0
Kobiety	122,5	52,5	82,8	53,2	39,7	51,0
Prawnie – razem	192,8	82,6	128,4	82,5	64,3	82,6
W wieku 16 lat i więcej . .	186,3	79,8	124,4	79,9	61,8	79,4
o stopniu niepełno- sprawności:						
znacznym	54,8	23,5	39,8	25,6	15,0	19,3
umiarkowanym	58,3	25,0	40,3	25,9	18,0	23,1
lekkim	61,2	26,2	38,0	24,4	23,3	29,9
nieustalonym	11,9	5,1	6,4	24,4	5,5	7,1
W wieku 0-15 lat z uprawnieniami do za- siłku pielęgnacyjnego	6,4	2,7	4,0	2,6	2,5	3,2
Tylko biologicznie	40,7	17,4	27,2	17,5	13,5	17,4
Odczuwające ogranicze- nie sprawności:						
całkowite	5,0	2,1	3,4	2,2	1,6	2,1
poważne	35,7	15,3	23,8	15,3	11,9	15,3

Wśród niepełnosprawnych tylko biologicznie było 5,0 tys. osób z całkowicie ograniczoną zdolnością do wykonywania podstawowych czynności, natomiast poważne ograniczenie sprawności zadeklarowało 35,7 tys. osób.

Wykres 6. Osoby niepełnosprawne w 2002 r. (według stopnia niepełnosprawności)

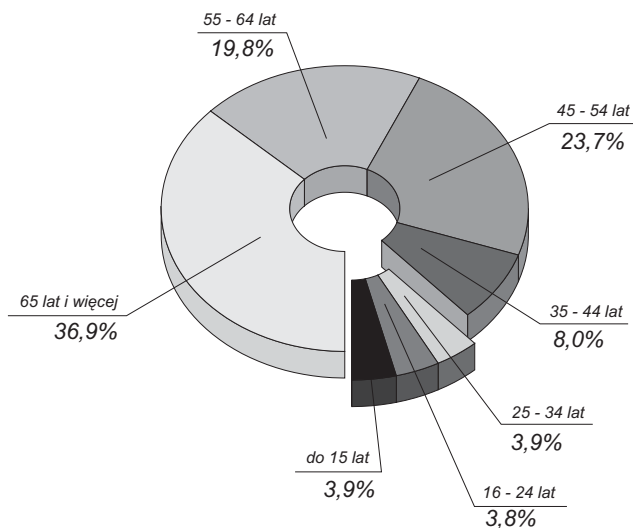
W pełnej zbiorowości osób niepełnosprawnych przeważają kobiety (52,5 %). Mężczyźni stanowią 47,5 % tej populacji.

Natężenie zjawiska niepełnosprawności nasila się wraz z wiekiem (patrz tabl. II/4). Ponad 40 % spośród osób niepełnosprawnych stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym.

Tabl. II/4. Osoby niepełnosprawne według płci i grup wieku w 2002 r.

Osoby niepełnosprawne	Ogółem	W tym w wieku							
		0-15 lat	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 lat i więcej
w odsetkach danej grupy wieku									
O G Ó Ł E M . .	13,7	3,0	3,4	3,9	7,8	19,3	32,6	39,6	51,6
Mężczyźni .	12,2	3,3	3,8	4,5	8,8	20,1	37,1	39,2	49,5
Kobiety	14,1	2,6	2,9	3,2	6,8	18,5	28,6	39,8	52,7

Wykres 7. Struktura osób niepełnosprawnych według grup wieku w 2002 r.

7. KRAJ URODZENIA I OBYWATELSTWO

W polskich spisach ludności kraj urodzenia był przedmiotem badania w okresie międzywojennym, tj. w spisach z 1921 oraz 1931 roku, aczkolwiek samo pytanie było sformułowane jako „miejsce urodzenia”.

W okresie powojennym w spisach ludności nie badano kraju urodzenia, natomiast miejsce urodzenia było przedmiotem badania w spisach z lat 1970 i 1988 oraz w 1978 (wyłącznie w badaniu reprezentacyjnym).

Informacja o miejscu urodzenia w powiązaniu z miejscem zamieszkania pozwala na szerszy opis migracji wewnętrznych ludności. Z kolei włączenie do tematyki spisowej badania kraju urodzenia (imiennie) pozwala na pogłębioną analizę migracji zagranicznych ludności, a w powiązaniu z da-

nyimi o obywatelstwie czy narodowości – na ocenę procesów asymilacji ludności, przemieszczeń międzynarodowych oraz ocenę zachowań pro-migracyjnych różnych społeczności.

Wyniki spisu 2002 wykazały, że około 94,4 % (1603,3 tys.) ludności mieszkającej w naszym województwie wskazało Polskę jako kraj swego urodzenia, ponad 4 % (75,9 tys.) urodziło się za granicą, a w przypadku pozostałych około 1,1 % ludności (19,1 tys.) – kraj urodzenia nie został ustalony.

Zgodnie z przyjętą w spisie metodologią, kraj urodzenia należało podać biorąc pod uwagę granice państw aktualne w momencie spisu, a nie w momencie urodzenia osoby, np. jeżeli osoba urodziła się w Wilnie, to –bez względu na rok jej urodzenia – jako kraj urodzenia należało wpisać Litwa.

Spośród 75,9 tys. osób urodzonych poza granicami Polski ponad 94 % urodziło się w sześciu krajach: na Ukrainie (32 % spośród wszystkich urodzonych za granicą), na Białorusi i na Litwie (odpowiednio: 22,3 % i 16,5 %), w Niemczech (12,4 %), Rosji (8,9 %), we Francji (2,4 %).

W 2002 roku temat obywatelstwa był po raz pierwszy przedmiotem badania w powszechnym spisie ludności w okresie powojennym.

Zgodnie z obowiązującymi aktualnie normami prawnymi cudzoziemcem jest osoba nie posiadająca polskiego obywatelstwa. W spisie ludności 2002 istniała możliwość podania dwóch obywatelstw w przypadku cudzoziemców oraz dwóch dodatkowych – w przypadku obywateli polskich.

Wyniki spisu 2002 wykazały, że wśród stałych mieszkańców województwa ponad 98,8 % (1677,7 tys. osób) to obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, 0,1 % stanowią cudzoziemcy, tj. osoby bez polskiego obywatelstwa (1,9 tys.), a dla około 1,1 % ludności (18,6 tys. osób) nie została ustalona przynależność państwowa.

8. LUDNOŚĆ WEDŁUG DEKLAROWANEJ NARODOWOŚCI I JĘZYKA

Narodowość była przedmiotem badania w naszym kraju w okresie przedwojennym w spisach ludności z lat 1921 oraz 1931, przy czym w tym ostatnim – narodowość była ustalana pośrednio na podstawie wyznania oraz języka ojczystego. W latach powojennych po raz pierwszy zagadnienia narodowościowe włączono do spisu ludności w 2002 roku. Z uwagi na duży stopień trudności badań narodowości, uzyskane wyniki wymagają bardzo ostrożnej interpretacji – bezwzględnie, w powiązaniu z zastosowaną w spisie definicją pojęcia narodowości.

Pytanie o narodowość, które zostało sformułowane na formularzu spisowym, uwzględniało z jednej strony nawiązanie do pierwszego spisu z 1921 r., a z drugiej – zachowanie zgodności ze standardami europejskimi. W związku z tym przyjęto, że pytanie będzie następujące: **Do jakiej narodowości się Pan(i) zalicza ?**, przy następującym zdefiniowaniu narodowości.

Narodowość jest deklaratywną (opartą na subiektywnym odczuciu) cechą indywidualną każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny (uczuciowy), kulturowy lub genealogiczny (ze względu na pochodzenie rodziców) z określonym narodem.

Sformułowane pytanie oraz przyjęta definicja narodowości, są na tyle otwarte, iż zezwalają osobie spisywanej na indywidualne, własne rozumienie pojęcia narodowości. Rachmistrze spisowi byli zobowiązani do odnotowywania każdej udzielonej przez osoby spisywane odpowiedzi, która pozostawała w związku z tematem narodowości.

Pomimo przyjętej definicji narodowości, niektóre uzyskane w badaniu spisowym odpowiedzi, dotyczące przynależności narodowościowej, wychodzą poza zakres dość szeroko rozumianego pojęcia narodowości i obejmują grupy etniczne. Spis wykazał, że województwo zachodniopomorskie jest regionem jednorodnym etnicznie, pomimo współistnienia wielu nielicznych grup deklarujących swoją odrębność.

Wyniki spisu wskazują, że w ogólnej liczbie ludności województwa – 1668,8 tys., czyli 98,27 % osób zadeklarowało swoją narodowość jako polską. Przynależność do narodowości innej niż polska zadeklarowało 7,8 tys. (0,46 %). W odniesieniu do 21,6 tys. (1,27 %) nie zdołano ustalić przynależności narodowościowej, głównie z powodu braku odpowiedzi.

Wśród narodowości, jakie najczęściej były wymieniane w odpowiedziach osób spisywanych, pojawiała się narodowość ukraińska – 3,9 tys. osób, następnie: niemiecka – 1,2 tys., romska – 0,7 tys. oraz rosyjska – 0,4 tys. osób.

Wśród innych społeczności, które wyróżniają się pod względem liczebności, należy wymienić: Greków – 0,2 tys. oraz Białorusinów – 0,1 tys. osób.

Obok pytania o narodowość do tematyki spisu ludności w 2002 roku wprowadzono pytanie o język, używany w kontaktach domowych. Pytanie to przyjęło następującą postać: **W jakim języku (językach) rozmawia Pan(i) najczęściej w domu ?** Konstrukcja pytania dawała możliwość zarejestrowania dwóch nazw języków niepolskich, niezależnie od tego, czy były one używane z językiem polskim, czy też wyłącznie.

Ludność zamieszkała w województwie w zdecydowanej większości posługuje się w kontaktach domowych językiem polskim. W sumie zadeklarowało używanie tego języka 1675,2 tys., co stanowi 98,6 % ogółu ludności. Ponadto język polski używany jest zazwyczaj jako jedyny – 1660,7 tys. (97,8 %). Zbiorowość deklarujących posługiwanie się językami niepolskimi w kontaktach rodzinnych liczy w sumie 15,9 tys. (0,9 %), przy czym najczęściej stwierdzano, iż są one używane na przemian z językiem polskim – 14,5 tys. (0,85 %). Ponad dziesięciokrotnie rzadziej badani stwierdzali, iż rozmawiają w domu wyłącznie w jednym lub dwóch językach niepolskich – 1,3 tys. (0,08 %). Warto jeszcze zauważyć, że po jednym języku niepolskim wymieniło 1324 osoby, zaś po dwa – 25. W przypadku 21,6 tys. osób (1,27 %) nie zdołano ustalić żadnych danych na temat języka rozmów domowych.

Zdecydowanie najczęściej wymienianym językiem niepolskim (używanym samodzielnie, łącznie z polskim, czy też z innym niepolskim) w kontaktach domowych był język niemiecki – 5,8 tys. odpowiedzi, a w następnej kolejności – język angielski – 3,4 tys. oraz język ukraiński – 2,5 tys. odpowiedzi.

ROZDZIAŁ III. MIGRACJE LUDNOŚCI

9. LUDNOŚĆ ZASIEDZIAŁA I MOBILNA

Jak wskazują wyniki spisu ludności 2002 spośród 1698,2 tys. ludności województwa zachodniopomorskiego 49,9 % mieszkańców (848,1 tys. osób) mieszka w miejscowości aktualnego zamieszkania od urodzenia.

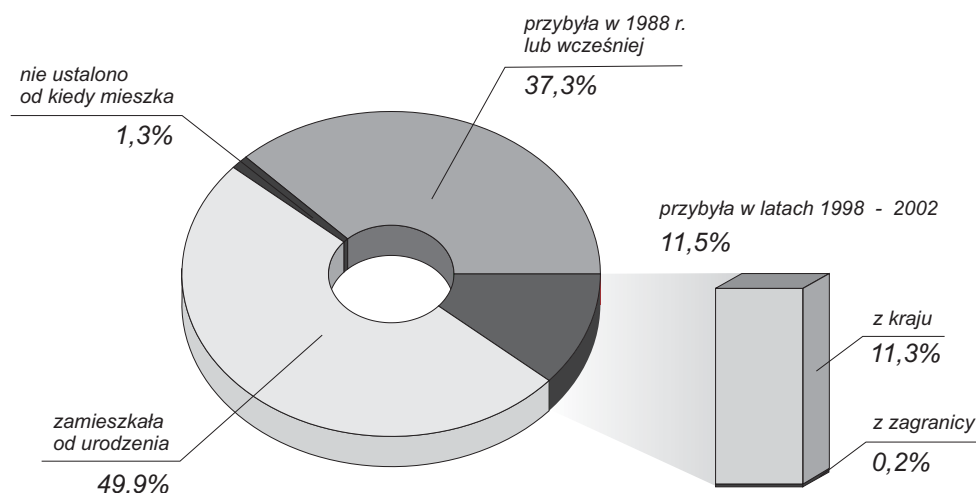
Ludność mobilna, czyli osoby, które przybyły lub powróciły (po nieobecności trwającej co najmniej 12 miesięcy) do miejscowości aktualnego zamieszkania stanowi 48,8 % społeczeństwa województwa (828,8 tys.), z tego 633,2 tys. osób (37,3 %) przybyło w 1988 r. lub wcześniej, a 195,6 tys. (11,5 %) w latach 1989-2002, tj. w ostatnim okresie międzyspisywym (p. wykres 8).

Dla 21,2 tys. osób (1,3 %) w czasie spisu ludności 2002 nie ustalono od kiedy mieszka.

Ludność, która przebywała poza rodzinną miejscowością przez okres trwający 12 miesięcy lub dłużej i do niej powróciła, była traktowana w spisie jako ludność przybyła do tej miejscowości. Przez miejscowość należy tu rozumieć gminę miejską lub wiejską, a w przypadku gmin miejsko-wiejskich – część miejską lub wiejską gminy.

W spisie 2002 nie uwzględniano przerw w zamieszkiwaniu spowodowanych: odbywaniem zasadniczej służby wojskowej, przebywaniem w zakładach karnych, przebywaniem za granicą w placówkach dyplomatycznych, przebywaniem w innych miejscach z powodu działań wojennych; nie uwzględniono również nieobecności (nawet dłuższej) w takich przypadkach, kiedy osoba była poza miejscem (gminą) zamieszkania w momencie spisu.

Wykres 8. Ludność faktycznie zamieszkała według okresu zamieszkiwania w obecnej miejscowości

Zasiedziałość mieszkańców wsi ukształtowała się na poziomie 50,9 % i była zaledwie o 1,4 % wyższa niż w mieście.

Analizując ludność zasiedziałą w przekroju regionalnym kraju należy stwierdzić, że największy odsetek ludności zamieszkałej od urodzenia obserwuje się w woj. małopolskim (68,2 %) i podkarpackim (67,7 %), natomiast mieszkańcy woj. zachodniopomorskiego należą do najmniej zasiedziałych (49,9 %).

Najbardziej mobilni są mieszkańcy województw: północnej, zachodniej oraz południowo-zachodniej części Polski.

10. MIGRACJE WEWNĘTRZNE

W spisie 2002 badano tylko ostatnią migrację danej osoby. Ponieważ jedna osoba mogła zmieniać miejsce zamieszkania nawet kilka razy w badanym okresie, faktów migracji było zdecydowanie więcej. Prezentowane poniżej dane dotyczą osób, które przybyły lub powróciły – po dłuższej nieobecności (co najmniej 1 roku) – z innego miejsca w kraju – na pobyt stały lub czasowy.

W latach 1989-2002, tj. w okresie międzyspisowym przybyło do miejscowości aktualnego zamieszkania w woj. zachodniopomorskim, bądź powróciło z innego miejsca w kraju 191,8 tys. osób, czyli 11,3 % ogółu ludności. Jest to szóste miejsce w kraju po województwach: pomorskim (11,7 %), lubuskim (11,5 %), warmińsko-mazurskim (11,5 %), mazowieckim (11,4 %) i wielkopolskim (11,4 %). Zdecydowanie częściej migrowali mieszkańcy Polski północnej i centralnej niż mieszkańcy części południowej.

Częściej migrowały kobiety (52,2 %) niż mężczyźni (47,8 %). Biorąc pod uwagę wiek osób migrujących najliczniejszą grupę stanowiły osoby młode w wieku 20-34 lata, przy czym wśród kobiet przeważały osoby w wieku 25-29 lat, a wśród mężczyzn – w wieku 25-34 lata. Ogólnie w kraju najliczniejsza grupa migrujących kobiet była również w wieku 25-29 lat, natomiast mężczyzn – w wieku 30-34 lata.

11. MIGRACJE ZAGRANICZNE

Prezentowane w tym dziale liczby obejmują osoby, które przybyły z zagranicy na pobyt stały, tj. imigrantów, którzy otrzymali prawo stałego pobytu (osiedlenia się) w Polsce oraz mieszkańców Polski, którzy przebywali za granicą czasowo 12 miesięcy lub dłużej i w latach 1989-2002 powrócili do miejscowości aktualnego zamieszkania na pobyt stały lub czasowy.

W latach 1989-2002 do miejscowości aktualnego zamieszkania przybyło lub powróciło z zagranicy 3,8 tys. osób, tj. 0,2 % ogółu ludności województwa. W kraju wskaźnik mieszkańców przybyłych w ww. okresie czasu z zagranicy był identyczny. W rankingu województw jest to dziewiąta pozycja po województwach: dolnośląskim, małopolskim, mazowieckim, podkarpackim, podlaskim i pomor-

skim – dla nich wskaźnik ok. 0,3 % oraz lubuskim i opolskim, dla których wskaźnik 0,2 % jest nieco wyższy niż w zachodniopomorskim.

Wśród osób migrujących przeważały kobiety (52,4 %) nad mężczyznami (47,6 %) i osoby mieszkające w miastach (79,2 %) nad osobami mieszkającymi na wsi (20,8 %). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby młode w wieku 30-44 lata, podobnie wśród kobiet, natomiast wśród mężczyzn – w wieku 40-49 lat.

12. MIGRACJE ZAGRANICZNE NA POBYT CZASOWY

Imigranci przebywający czasowo (powyżej 2 miesięcy) na terenie województwa, a mieszkający na stałe za granicą, według danych ze spisu ludności 2002, stanowili 1,7 tys. osób. Z tego ok. 0,5 tys. (30,2 %) to imigranci krótkookresowi, dla których okres przebywania na terenie województwa wynosi 2-12 miesięcy) i ok. 1,2 tys. (69,8 %) to imigranci długookresowi, dla których okres przebywania wynosi 12 miesięcy i więcej.

Wśród imigrantów wyraźnie przeważali mężczyźni (55,6 %) i stanowili w grupie imigrantów krótkookresowych – 62,1 %, długookresowych – 52,7 %. W odniesieniu do wieku stwierdzono dominację osób młodych w wieku 20-24 lata. Pod względem liczby spisanych imigrantów woj. zachodniopomorskie znalazło się na 9 miejscu. Najwięcej imigrantów odnotowano w woj. mazowieckim i małopolskim, najmniej – w woj. świętokrzyskim i kujawsko-pomorskim.

Emigranci, czyli stali mieszkańcy województwa, a przebywający w maju 2002 r. czasowo za granicą przez okres dłuższy niż 2 miesiące, liczyli 25,4 tys. osób, z tego 72,7 % (18,5 tys.) przebywało za granicą 12 miesięcy i dłużej.

W zachodniopomorskim wśród emigrantów, w przeciwieństwie do imigrantów, przeważały kobiety – 58,3 %, szczególnie w migracjach długookresowych (12 miesięcy i więcej) – 59,6 %.

Ze względu na wiek najliczniejszą grupą emigrantów były osoby w wieku 25-29 lat, wśród kobiet również, natomiast wśród mężczyzn – 40-44 lata.

Najwięcej osób emigrowało za granicę z woj. śląskiego i opolskiego, najmniej – z woj. lubuskiego i łódzkiego. Zachodniopomorskie zajmuje 11 miejsce, a co czwarta osoba przebywająca za granicą jest mieszkańcem wsi.

Największą liczbę emigrantów w odniesieniu do 1000 mieszkańców miały województwa: opolskie (ok. 99 emigrantów na 1000 mieszkańców), podlaskie (46) i podkarpackie (ok. 37). Najniższy wskaźnik odnotowano dla województwa wielkopolskiego i łódzkiego (po ok. 7 emigrantów na 1000 mieszkańców). Dla woj. zachodniopomorskiego wskaźnik ten wynosi 15.

ROZDZIAŁ IV. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

13. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

Z punktu widzenia analizy rynku pracy ludność w wieku 15 lat i więcej można podzielić - zgodnie z międzynarodowymi standardami - na trzy podstawowe kategorie: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą razem kategorię aktywnych zawodowo.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę jako pracownicy najemni bądź pracujący na własny rachunek.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15 –74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni - tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie.

Ludność bierną zawodowo (tzn. pozostającą poza siłą roboczą) stanowią osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w tygodniu badanym i następnym.

Wymienione trzy grupy ludności możliwe są do wyodrębnienia począwszy od 1990 r., tj. od początku transformacji ustrojowej. Dla lat wcześniejszych - w tym również dla roku objętego poprzednim spisem ludności (1988) - nie notowano w Polsce zjawiska bezrobocia. W związku z tym, przed 1990 r. wyróżniano tylko dwie kategorie ludności: czynnych i biernych zawodowo.

W spisie ludności 1988 do **czynnych zawodowo** zaliczano:

- osoby pracujące, dla których praca była głównym źródłem utrzymania oraz
- osoby posiadające główne niezarobkowe źródło i jednocześnie pracujące (praca stanowiła dla nich dodatkowe źródło utrzymania).

Jako **biernych zawodowo** traktowano osoby posiadające wyłącznie własne niezarobkowe źródło utrzymania oraz wszystkie osoby pozostające na utrzymaniu.

W celu analizy zmian na rynku pracy w okresie między obu spisami, w tym rozdziale dokonano porównania wyników spisu ludności 2002, dotyczących liczby i charakterystyki aktywnych zawodowo, z informacjami o osobach czynnych zawodowo pochodzących ze spisu 1988. Dla obu okresów porównano również populacje biernych zawodowo. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że wnioskując na podstawie prezentowanych danych należy w każdym przypadku mieć na uwadze występujące w kolejnych spisach różnice metodyczne w zaliczaniu wybranych zbiorowości do rozważanych kategorii ludności (aktywnych/czynnych lub biernych zawodowo).

W 1988 r. liczba ludności czynnej zawodowo (aktywnej) wyniosła 781,3 tys. osób. W spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2002 r. zanotowano 748,7 tys. osób aktywnych zawodowo, a dla 40,0 tys. osób nie ustalono statusu na rynku pracy (w większości były to osoby przebywające w momencie spisu za granicą, dla których nie uzyskano informacji czy osoby te pracują, aktywnie poszukują pracy, czy są bierne zawodowo). Uwzględniając jednak nawet pewne zaniżenie w spisie liczby aktywnych zawodowo (z wyżej wymienionego powodu) widoczne jest istotne zmniejszenie populacji stanowiącej zasoby pracy. Należy zwrócić uwagę na fakt, że ogólna liczba ludności w wieku 15 lat i więcej zwiększyła się w omawianym okresie o 168,2 tys. osób. Nastąpił jednocześnie wzrost liczby osób biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. Populacja ta w 1988 r. liczyła 441,3 tys. osób, a w 2002 r. – 602,1 tys. osób, tj. o 160,8 tys. osób więcej (o 36,4 %) – p. tabl. IV/1.

Tabl. IV/1. Ludność w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej, płci i miejsca zamieszkania w latach 1988 i 2002

Wyszczególnienie	1988			2002			
	ogółem	czynni zawodowo	bierni zawodowo	ogółem	aktywni zawodowo	bierni zawodowo	nieustalony status na rynku pracy
	w tysiącach						
O G Ó Ł E M . .	1222,6	781,3	441,3	1390,8	748,7	602,1	40,0
mężczyźni . .	595,5	440,3	155,2	670,2	403,5	247,0	19,6
kobiety.	627,1	341,0	286,1	720,6	345,2	355,1	20,4
Miasta	859,6	540,3	319,3	988,0	533,4	420,4	34,2
Wieś	363,0	241,0	122,0	402,8	215,3	181,7	5,8

Porównując zmiany jakie zaszły w populacji aktywnych zawodowo, jak i wśród osób biernych zawodowo, można stwierdzić, że w większym stopniu uwidoczniły się one w zbiorowości mężczyzn niż kobiet, a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania - większe zmiany odnotowano wśród mieszkańców wsi.

W 2002 r. w porównaniu z 1988 r. liczba aktywnych zawodowo mężczyzn zmniejszyła się o 36,8 tys. osób, tj. o 8,4 %, natomiast liczba aktywnych zawodowo kobiet wzrosła o 4,2 tys., tj. o 1,2 %. W tym samym okresie populacja biernych zawodowo mężczyzn zwiększyła się o 91,8 tys. osób, tj. o 59,1 %, a zbiorowość biernych zawodowo kobiet wzrosła w stosunku do stanu z 1988 r. o 69,0 tys. osób, tj. o 24,1 %.

Liczba aktywnych zawodowo mieszkańców miast w 2002 r. była mniejsza w porównaniu z 1988 r. o 6,9 tys., tj. o 1,3 %, natomiast grupa aktywnych zawodowo osób zamieszkałych na wsi zmalała w tym okresie o 25,7 tys., tj. o 10,7 %. Jednocześnie w omawianym czasie liczba osób biernych zawodowo w mieście zwiększyła się o 101,1 tys., tj. o 31,7 %, a na wsi o 59,7 tys. osób, tj. o 48,9 %.

Przedstawiając zmiany na rynku pracy przy zastosowaniu współczynnika aktywności zawodowej², możemy stwierdzić, że dla ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej wyniósł on w 1988 r. 63,9 %, a w 2002 r. – 55,4 %. Oznacza to, że w 1988 r. prawie 2/3 ludności w wieku 15 lat i więcej stanowiły osoby czynne zawodowo, podczas gdy w 2002 r. niewiele ponad połowa ludności w tej grupie wieku była aktywna zawodowo, tzn. pracowała lub poszukiwała pracy (p. tabl. IV/2).

Tabl. IV/2. Współczynniki aktywności zawodowej ludności według płci i miejsca zamieszkania w latach 1988 i 2002

Wyszczególnienie	Ludność w wieku 15 lat i więcej		Ludność w wieku produkcyjnym
	1988	2002	
	w %		
O G Ó Ł E M	63,9	55,4	70,9
mężczyźni	73,6	62,0	74,3
kobiety	54,4	49,3	67,2
Miasta	62,9	55,9	71,4
Wieś	66,4	54,2	69,6

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku produkcyjnym był wyższy niż liczony w stosunku do ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej i w 2002 r. wyniósł 70,9 %. Mężczyźni charakte-

² Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnionej np. ze względu na płeć, miejsce zamieszkania, wiek lub poziom wykształcenia)

ryzowali się wyższą aktywnością zawodową niż kobiety (obrazują to współczynniki liczone zarówno w odniesieniu do ludności w wieku 15 lat i więcej, jak i w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym). Oznacza to, że na 100 mężczyzn w wieku 15 lat i więcej przeciętnie przypadało 62 aktywnych zawodowo, a w grupie kobiet tylko 49.

W 2002 r. w porównaniu z 1988 r. obserwuje się szybsze obniżanie się aktywności zawodowej mężczyzn niż kobiet. Świadczy o tym mniejsza rozpiętość między wskaźnikami wyznaczonymi dla mężczyzn i kobiet. W 1988 r. wynosiła ona 19,2 punktu procentowego, wobec 12,7 w 2002 r.

Porównując aktywność zawodową ludności w wieku 15 lat i więcej zamieszkałą w miastach i na wsi można stwierdzić, że w 1988 r. aktywność zawodowa mieszkańców wsi była wyższa o 3,5 punktu procentowego niż w mieście, natomiast w 2002 r. różnica między współczynnikami aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej zamieszkałej w miastach i na wsi wyniosła 1,7 punktu procentowego na korzyść miast.

Aktywność zawodowa ludności w wieku 15 lat i więcej jest zróżnicowana przestrzennie. W 2002 r. w podregionie szczecińskim zanotowano 487,9 tys. osób aktywnych zawodowo, tj. 65,2 % populacji aktywnych zawodowo ogółem, a w podregionie koszalińskim – 260,8 tys. osób, tj. 34,8 % - p. tabl. IV/3.

Tabl. IV/3. Ludność w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej i powiatów w 2002 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo	Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej w %
	w tysiącach			
O G Ó Ł E M	748,7	602,1	40,0	55,4
Podregion szczeciński	487,9	394,1	28,7	55,3
powiaty:				
choszczeński	20,8	18,8	0,5	52,5
goleniowski	34,3	26,7	0,9	56,2
gryficki	26,1	21,9	0,7	54,3
gryfiński	37,1	28,6	0,8	56,5
kamieński	21,1	16,8	1,0	55,7
myśliborski	29,7	24,2	1,0	55,1
policki	29,0	17,7	1,3	62,2
pyrzycki	16,9	14,8	0,5	53,3
stargardzki	51,5	43,4	1,9	54,3
łobeski	15,5	14,9	0,5	51,1
m. Szczecin	185,8	152,5	18,1	54,9
m. Świnoujście	20,0	13,8	1,5	59,2

Tabl. IV/3. Ludność w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej i powiatów w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo	Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej w %
	w tysiącach			
Podregion koszaliński	260,8	208,0	11,3	55,6
powiaty:				
białogardzki	20,8	17,0	0,9	55,0
drawski	24,8	21,3	0,8	53,8
kołobrzeski	34,8	24,9	1,5	58,2
koszaliński	27,3	21,2	0,9	56,4
sławieński	25,2	19,8	0,9	55,9
szczecinecki	33,0	27,8	1,0	54,2
świdwiński	20,7	18,2	0,6	53,3
wątecki	23,5	19,6	0,9	54,5
m. Koszalin	50,7	38,2	3,9	57,1

Dogodną miarą statystyczną dla porównania sytuacji na rynku pracy jest współczynnik aktywności zawodowej. Najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej w 2002 r. charakteryzował się powiat policki – 62,2 %, a w następnej kolejności, kołobrzeski – 58,2 % oraz Świnoujście – 59,2 % i Koszalin – 57,1 %. Najniższą wartość współczynnik aktywności zawodowej osiągnął w powiatach łobeskim – 51,1 % i choszczeńskim – 52,5 %. Między współczynnikiem o najwyższej wartości (powiat policki), a współczynnikiem o najniższej wartości (powiat łobeski) była różnica 11,1 punktu procentowego. W pozostałych powiatach wartość wskaźnika aktywności zawodowej wahała się między 53,3 %, a 56,5 %, w tym w pięciu powiatach (goleniowskim, gryfińskim, kamieńskim, koszalińskim i sławieńskim) przekroczyła średnią dla województwa.

Aktywni zawodowo według cech demograficzno-społecznych

W 2002 r. liczba ludności aktywnej zawodowo wyniosła 748,7 tys. osób i w porównaniu z 1988 rokiem zmniejszyła się o 32,6 tys., tj. o 4,2 %. W populacji aktywnych zawodowo najliczniejsze grupy to osoby w wieku 45-54 lata – 200,3 tys. i 35-44 lata – 200,1 tys. osób. Obie te grupy stanowiły ponad połowę całej zbiorowości aktywnych zawodowo. Najmniejszą aktywnością zawodową wykazały się osoby powyżej 55 lat – 46,7 tys. i populacja w najmłodszej grupie 15-24 lata – 107,5 tys. osób – p. tabl. IV/4.

Tabl. IV/4. Aktywni zawodowo według wieku i płci w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej
w tysiącach							
Ogółem	748,7	107,5	194,0	200,1	200,3	39,1	7,6
Mężczyźni	403,5	59,5	106,1	104,0	104,1	25,0	4,9
Kobiety	345,2	48,0	88,0	96,1	96,2	14,1	2,7
w odsetkach							
Ogółem	100,0	14,4	25,9	26,7	26,8	5,2	1,0
Mężczyźni	100,0	14,7	26,3	25,8	25,8	6,2	1,2
Kobiety	100,0	13,9	25,5	27,8	27,9	4,1	0,8

Struktura aktywnych zawodowo mężczyzn kształtowała się nieco inaczej niż kobiet. Aktywni zawodowo mężczyźni w wieku do 34 lat stanowili 41,0 % ogółu zawodowo aktywnych mężczyzn, natomiast kobiety – 39,4 % całej populacji aktywnych zawodowo kobiet. W starszych grupach wieku 35-54 lata udział kobiet aktywnych zawodowo zwiększył się i wynosił 55,7 % ogólnej liczby aktywnych zawodowo kobiet, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla mężczyzn wynosił 51,6 %.

W 2002 r. najwyższymi współczynnikami aktywności zawodowej ludności charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata – 86,4 % i w następnej kolejności w wieku 25-34 lata – 85,8 % - p. tabl. IV/5. W starszych grupach wieku wskaźnik aktywności zawodowej maleje, aby w wieku 65 lat i więcej osiągnąć poziom 3,9 %.

Wiek maksymalnej aktywności zawodowej w 2002 r. odmienny był dla mężczyzn i kobiet, bowiem mężczyźni osiągnęli najwyższą aktywność zawodową w wieku 25-34 lata – 92,0 %, a kobiety w wieku 35-44 lata – 83,2 %. Uwagę zwraca niższy poziom aktywności zawodowej kobiet niż mężczyzn we wszystkich grupach wieku.

Tabl. IV/5. Współczynniki aktywności zawodowej ludności według wieku i płci w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej
	w %						
O G Ó Ł E M	55,4	37,8	85,8	86,4	72,1	28,3	3,9
Mężczyźni	62,0	40,9	92,0	89,8	76,3	38,6	6,7
Kobiety	49,3	34,6	79,4	83,2	68,1	19,2	2,3

Istotną cechą z punktu widzenia sytuacji na rynku pracy jest charakterystyka zbiorowości aktywnych zawodowo według uzyskanego poziomu wykształcenia – p. tabl. IV/6.

W 2002 r. liczba aktywnych zawodowo, która legitymowała się wykształceniem na poziomie wyższym i średnim wynosiła 404,6 tys. osób, tj. 54,0 % całej populacji zasobów pracy. W zbiorowości aktywnych zawodowo najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe – 30,3 %. Odsetek aktywnych zawodowo z wykształceniem podstawowym w 2002 r.

wynosił 15,2 %, a z wykształceniem podstawowym nie ukończonym i bez wykształcenia szkolnego za-
ledwie 0,4 % ogółu aktywnych zawodowo.

Analizując poziom wykształcenia osób aktywnych zawodowo można stwierdzić istotne różnice
według płci. Dane z 2002 r. pokazują, że kobiety są lepiej wykształcone niż mężczyźni. Kobiety z wy-
kształceniem wyższym stanowiły 17,8 %, a policealnym i średnim – 45,5 % całej populacji aktywnych
zawodowo kobiet, podczas gdy dla mężczyzn analogicznie odsetki wynosiły odpowiednio 13,4 %
i 32,7 %. Natomiast udział mężczyzn z wykształceniem zasadniczym zawodowym w ogólnej liczbie
aktywnych zawodowo mężczyzn wynosił 37,9 %, przy analogicznym wskaźniku 21,3 % dla kobiet.

**Tabl. IV/6. Aktywni zawodowo oraz współczynniki aktywności zawodowej ludności według
poziomu wykształcenia i płci w 2002 r.**

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	Wyższe	Średnie i policealne	Zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	Podstawowe nieukończo- ne i bez wykształce- nia szkolnego
Aktywni zawodowo w tysiącach						
OGÓŁEM	748,7	115,7	288,9	226,5	114,1	2,8
Mężczyźni . .	403,5	54,1	131,8	152,9	62,6	1,6
Kobiety	345,2	61,6	157,1	73,6	51,4	1,2
Wskaźnik aktywności zawodowej w %						
OGÓŁEM	55,4	81,4	64,1	72,5	28,9	6,1
Mężczyźni . .	62,0	81,9	69,1	77,4	35,1	10,9
Kobiety	49,3	80,9	60,5	64,0	23,9	3,8

¹⁾ Łącznie z osobami o nieustalonym poziomie wykształcenia.

Według danych z 2002 r. najwyższą aktywnością zawodową odznaczały się osoby z wykształ-
ceniem wyższym – 81,4 %, najniższą zaś osoby nie posiadające ukończonego wykształcenia szkol-
nego – 6,1 %. Przy uwzględnieniu podziału według płci można zauważyć, że w 2002 r. największą ak-
tywnością zawodową charakteryzowali się zarówno mężczyźni, jak i kobiety z dyplomami szkół wyż-
szych, jednak wskaźnik aktywności zawodowej dla mężczyzn był wyższy niż dla kobiet we wszystkich
poziomach wykształcenia.

Bierni zawodowo według cech demograficzno-społecznych

Liczebność populacji biernych zawodowo pomiędzy 1988 a 2002 r. zwiększyła się o 160,8 tys.
osób, tj. o 36,4 %. W ogólnej zbiorowości biernych zawodowo mężczyźni stanowili 41,0 %, a kobiety –
59,0 % - p. tabl. IV/7.

Najliczniejsze zbiorowości tworzyli bierni zawodowo w skrajnych grupach wieku, tzn. 15-24 la-
ta – 177,0 tys., tj. 29,4 % całej populacji biernych zawodowo oraz w wieku 65 lat i więcej – 185,5 tys.,
tj. 30,8 %. Sytuacja ta w dużej mierze wiąże się z tym, że do grupy osób 15-24 lata wchodzi głównie

osoby uczące się, a ostatnia grupa wiekowa składa się przede wszystkim z osób, które wycofały się z życia zawodowego.

Uwagę zwraca fakt, że w 2002 r. – 302,4 tys., tj. 50,2 % populacji biernych zawodowo było w wieku produkcyjnym. Oznacza to, że prawie co 4 osoba w tym wieku pozostawała bierna zawodowo.

Struktura biernych zawodowo mężczyzn i kobiet różniła się nieco. Największy udział w populacji biernych zawodowo mężczyzn miały osoby w wieku 15-24 lata – 34,9 %, natomiast w populacji kobiet – osoby w wieku 65 lat i więcej – 33,1 %.

Tabl. IV/7. Bierni zawodowo według wieku i płci w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej	W wieku produkcyjnym
w tysiącach								
O G Ó Ł E M . .	602,1	177,0	32,0	31,3	77,4	99,0	185,5	302,4
Mężczyźni	247,0	86,1	9,2	11,8	32,2	39,8	67,8	137,1
Kobiety	355,1	90,9	22,8	19,4	45,1	59,2	117,7	165,2
w odsetkach								
O G Ó Ł E M . .	100,0	29,4	5,3	5,2	12,9	16,4	30,8	50,2
Mężczyźni	100,0	34,9	3,7	4,8	13,0	16,1	27,4	55,5
Kobiety	100,0	25,6	6,4	5,5	12,7	16,7	33,1	46,5

¹⁾ Łącznie z osobami o nieustalonym wieku.

Wśród osób biernych zawodowo w 2002 r. dominowały osoby posiadające niski poziom wykształcenia. Niemal połowa populacji biernych zawodowo – 280,0 tys., tj. 46,5 % posiadała wykształcenie podstawowe. Najmniej liczną zbiorowość stanowili bierni zawodowo z wykształceniem wyższym – 26,5 tys. osób, tj. 4,4 % - p. tabl. IV/8.

Struktura wykształcenia biernych zawodowo mężczyzn i kobiet była podobna. Zarówno mężczyźni jak i kobiety bierni zawodowo najczęściej mieli wykształcenie podstawowe (odpowiednio 46,9 % i 46,2 %). Najmniejszy natomiast udział w populacji biernych zawodowo mieli mężczyźni i kobiety posiadający wykształcenie wyższe (odpowiednio 4,8 % i 4,1 %).

Tabl. IV/8. Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia i płci w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	Wyższe	Średnie i policealne	Zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
w tysiącach						
O G Ó Ł E M .	602,1	26,5	161,7	86,1	280,0	43,1
Mężczyźni . . .	247,0	11,9	59,0	44,8	115,8	13,5
Kobiety	355,1	14,6	102,7	41,3	164,2	29,6
w odsetkach						
O G Ó Ł E M .	100,0	4,4	26,9	14,3	46,5	7,2
Mężczyźni . . .	100,0	4,8	23,9	18,1	46,9	5,5
Kobiety	100,0	4,1	28,9	11,8	46,2	8,3

¹⁾ Łącznie z osobami o nieustalonym poziomie wykształcenia

14. PRACUJĄCY

W maju 2002 r. liczba pracujących wyniosła 544,2 tys. osób, z tego 400,8 tys., tj. 73,6 % mieszkało w miastach, a 143,4 tys., tj. 26,4 % na wsi. Większość populacji pracujących (54,3 %) stanowili mężczyźni, natomiast mniej niż połowę (45,7 %) – kobiety. Większy udział mężczyzn odnotowano wśród pracujących mieszkańców wsi (59,2 %) niż miast (52,4 %), natomiast odwrotna sytuacja wystąpiła wśród kobiet, bowiem większy ich udział miał miejsce wśród pracujących osób w mieście (47,5 %) niż na wsi (40,5 %).

W ogólnej zbiorowości pracujących – 499,6 tys. osób (tj. 91,8 %) pracowało w sektorze pozarolniczym, a 44,5 tys. osób pracowało w rolnictwie, w tym w swoim gospodarstwie rolnym (wyłącznie lub głównie) -30,9 tys. osób.

Struktura pracujących mężczyzn i kobiet według wieku była zbliżona. Najliczniejszymi grupami pracujących zarówno w populacji mężczyzn jak i kobiet były osoby w wieku 35-44 lata (odpowiednio: 27,2 % i 29,1 %) oraz 45-54 lata (odpowiednio: 27,2 % i 30,6 %). Największe różnice w strukturze pracujących mężczyzn i kobiet występowały w grupie 55-64 lata (odpowiednio: 7,1 % i 4,9 %). Różnice te uwarunkowane są odmienną granicą wieku produkcyjnego mężczyzn i kobiet (dla mężczyzn – 64 lata, dla kobiet – 59 lat). Różniła się natomiast struktura wieku pracujących mieszkańców miast i wsi. Wśród pracujących zamieszkałych na wsi wyższy udział miały osoby w wieku przed i poprodukcyjnym, stanowiły bowiem – 2,9 %, podczas gdy wśród pracujących mieszkańców miast – 2,0 %.

Tabl. IV/9. Pracujący według wieku, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	Wiek						
		15-24 lat	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej	wiek produkcyjny
w tysiącach								
O G Ó Ł E M . .	544,2	53,0	141,5	152,9	156,4	33,2	7,1	532,0
mężczyźni .	295,4	29,9	79,3	80,5	80,3	20,9	4,6	289,8
kobiety	248,8	23,1	62,2	72,5	76,1	12,3	2,5	242,2
Miasta	400,8	35,2	104,1	109,5	120,8	26,5	4,7	392,8
Wieś	143,4	17,8	37,4	43,4	35,6	6,7	2,4	139,2
w odsetkach								
O G Ó Ł E M . .	100,0	9,7	26,0	28,1	28,7	6,1	1,3	97,8
mężczyźni .	100,0	10,1	26,8	27,2	27,2	7,1	1,6	98,1
kobiety	100,0	9,3	25,0	29,1	30,6	4,9	1,0	97,4
Miasta	100,0	8,8	26,0	27,3	30,1	6,6	1,2	98,0
Wieś	100,0	12,4	26,1	30,3	24,8	4,7	1,7	97,1

¹⁾ Łącznie z wiekiem nieustalonym.

Wskaźnik zatrudnienia³ w maju 2002 r. był stosunkowo niski i wynosił 40,3 %. Należy podkreślić, że mężczyźni charakteryzowali się wyższym wskaźnikiem zatrudnienia niż kobiety, bowiem dla mężczyzn wynosił on 45,4 %, a dla kobiet – 35,5 %. Wyższy był także dla mieszkańców miast niż wsi (odpowiednio: 42,0 % i 36,1 %).

Wiek i płeć są cechami demograficznymi, które w dużym stopniu wpływają na kształtowanie się wskaźnika zatrudnienia. Poziom zaangażowania zawodowego kobiet jest we wszystkich grupach wieku niższy niż mężczyzn. W najmłodszej grupie wieku (15-24 lata), wskaźnik zatrudnienia był niski i wynosił dla mężczyzn 20,5 %, a dla kobiet 16,7 %, wynika to z tego, że w skład tej grupy wchodzi głównie osoby uczące się. Wraz z wiekiem wskaźnik zatrudnienia rósł i najwyższy poziom zarówno dla mężczyzn jak i kobiet osiągnął w wieku 35-44 lata (odpowiednio: 69,4 % i 62,7 %). W kolejnych grupach wieku zaznacza się stopniowy spadek zaangażowania zawodowego, aż do osiągnięcia najniższego poziomu w wieku 65 lat i więcej. W maju 2002 r. w tym wieku pracę wykonywało 6,3 % mężczyzn i 2,1 % kobiet (tj. co 16 mężczyzn i co 48 kobiet).

³ Udział osób pracujących w liczbie ludności ogółem danej grupy.

Tabl. IV/10. Wskaźnik zatrudnienia według wieku, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Wiek						
		15-24 lat	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej	produkcyjny
	w odsetkach							
O G Ó Ł E M . .	40,3	18,6	62,6	66,1	56,3	24,0	3,7	51,3
mężczyźni .	45,4	20,5	68,8	69,4	58,9	32,2	6,3	54,2
kobiety	35,5	16,7	56,2	62,7	53,9	16,8	2,1	48,2
Miasta	42,0	17,9	66,2	69,5	59,3	25,8	3,4	53,5
Wieś	36,1	20,2	54,4	58,7	48,0	18,8	4,3	45,9

Wskaźnik zatrudnienia dla miast w skrajnych grupach wieku był niższy niż na wsi. W grupie wieku 15-24 lata w mieście pracowała co 6 osoba, podczas gdy na wsi co 5. Poziom zaangażowania zawodowego dla osób w wieku 65 lat i więcej na wsi był o 0,9 punktu procentowego wyższy niż dla mieszkańców miast. Natomiast w środkowych grupach wieku wskaźnik zatrudnienia dla mieszkańców miast kształtował się na wyższym poziomie niż dla wsi. Był on od 7,0 punktów procentowych wyższy w grupie 55-64 lata do 11,8 punktów w grupie 25-34 lata.

Istotną cechą wpływającą na stopień zaangażowania zawodowego na rynku pracy jest poziom uzyskanego wykształcenia. W populacji pracujących 60,6 % osób legitymowało się wykształceniem wyższym i średnim. Pracujące kobiety charakteryzowały się wyższym poziomem wykształcenia niż mężczyźni, bowiem 70,4 % kobiet posiadało wykształcenie co najmniej średnie, podczas gdy odsetek mężczyzn z analogicznym wykształceniem wynosił 52,4 %. Najliczniejszą grupę wśród pracujących stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (27,5 %). Znacznie wyższy odsetek pracujących o tym poziomie wykształcenia wystąpił wśród mężczyzn – 35,4 % niż wśród kobiet – 18,2 % oraz na wsi – 37,4 %, przy 24,0 % w mieście (p. tabl. IV/11). Na drugim miejscu w populacji pracujących znalazła się grupa z wykształceniem średnim zawodowym (26,9 %). Odsetek osób o tym poziomie wykształcenia kształtował się na zbliżonym poziomie zarówno w zbiorowości kobiet jak i mężczyzn oraz pracujących mieszkańców miast i wsi. Niekorzystnie kształtowała się struktura wykształcenia mieszkańców wsi. Osoby posiadające wykształcenie wyższe i średnie stanowiły 39,5 % pracujących mieszkańców wsi, wobec 68,2 % - pracujących mieszkańców miast. Odsetek pracujących mieszkańców miast z wykształceniem wyższym był prawie 2-5-krotnie wyższy od analogicznego odsetka dla mieszkańców wsi (odpowiednio: 23,2 % wobec 9,3 %).

Tabl. IV/11. Pracujący według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia						
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone	nieustalony poziom wykształcenia
w tysiącach								
O G Ó Ł E M . .	544,2	106,5	26,2	146,4	50,9	149,8	63,7	0,6
mężczyźni .	295,4	50,1	6,7	79,8	18,3	104,5	35,6	0,4
kobiety	248,8	56,4	19,5	66,6	32,6	45,3	28,1	0,2
Miasta	400,8	93,1	22,0	115,4	42,8	96,1	30,9	0,4
Wieś	143,4	13,4	4,2	31,0	8,1	53,7	32,8	0,2
w odsetkach								
O G Ó Ł E M . .	100,0	19,6	4,8	26,9	9,4	27,5	11,7	0,1
mężczyźni .	100,0	17,0	2,3	27,0	6,2	35,4	12,1	0,1
kobiety	100,0	22,7	7,8	26,8	13,1	18,2	11,3	0,1
Miasta	100,0	23,2	5,5	28,8	10,7	24,0	7,7	0,1
Wieś	100,0	9,3	2,9	21,6	5,7	37,4	22,9	0,1

Najwyższy wskaźnik zatrudnienia (74,9 %) wystąpił w populacji osób z wykształceniem wyższym, natomiast najniższy (14,5 %) – w grupie osób z wykształceniem podstawowym ukończonym i nieukończonym (p. tabl. IV/12). Podkreślić należy, że osoby posiadające kwalifikacje zawodowe charakteryzują się wyższym wskaźnikiem zatrudnienia (np. osoby z wykształceniem policealnym – 61,6 %, czy średnim zawodowym – 54,8 %), niż osoby z wykształceniem ogólnokształcącym, pracowało bowiem zaledwie 36,2 % tej zbiorowości. Świadczy to o korzystniejszej sytuacji na rynku pracy osób wykształconych i posiadających kwalifikacje zawodowe.

Tabl. IV/12. Wskaźnik zatrudnienia według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone
w %							
O G Ó Ł E M . .	40,3	74,9	61,6	54,8	36,2	47,9	14,5
mężczyźni .	45,4	75,9	63,9	59,5	39,6	52,9	18,4
kobiety	35,5	74,0	60,8	50,1	34,5	39,4	11,4
Miasta	42,0	74,5	61,5	54,3	35,2	47,3	12,3
Wieś	36,1	77,9	61,8	56,7	42,3	49,1	17,4

Wskaźnik zatrudnienia jest dość znacznie zróżnicowany terytorialnie (p. mapka 2). Najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił w województwach mazowieckim (48,1 %) oraz wielkopolskim (46,3 %). Województwo zachodniopomorskie należy do grupy województw o najniższym wskaźniku zatrudnienia (40,3 %). Niższym wskaźnikiem zatrudnienia charakteryzowały się tylko dwa województwa: warmińsko-mazurskie (39,6 %) i lubuskie (39,9 %), a w dolnośląskim wskaźnik zatrudnienia był porównywalny z województwem zachodniopomorskim.

Mapka 2. Wskaźnik zatrudnienia według województw w 2002 r.

W populacji osób pracujących najliczniejszą zbiorowością byli pracownicy najemni – 430,0 tys., tj. 79,0 % ogólnej liczby pracujących (p. tabl. IV/13). Wśród mieszkańców miast odsetek ten był wyższy i kształtował się na poziomie 82,5 %, zaś wśród mieszkańców wsi wynosił 69,1 %. Drugą pod względem wielkości grupę stanowiły osoby pracujące na rachunek własny (68,9 tys., tj. 12,7 %). Znacznie wyższy odsetek pracujących na własny rachunek wystąpił na wsi niż w mieście (odpowiednio: 18,6 %, wobec 10,5 %).

Struktura populacji mężczyzn i kobiet według statusu zatrudnienia kształtowała się podobnie. Zarówno mężczyźni, jak i kobiety najczęściej pracowali jako pracownicy najemni, jednak w przypadku kobiet odsetek ten był wyższy i wynosił 82,8 %, przy 75,9 % dla mężczyzn. Mężczyźni częściej jednak niż kobiety byli pracodawcami (odpowiednio 5,5 % i 3,4 %) oraz pracowali na własny rachunek (odpowiednio 15,6 % i 9,2 %). Kobiety natomiast częściej niż mężczyźni występowały w roli pomagających w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej (odpowiednio: 3,6 % i 1,7 %).

Tabl. IV/13. Pracujący według statusu zatrudnienia, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Pracownicy najemni	Pracodawcy	Pracujący na własny rachunek	Pomagający członkowie rodzin	Nieustalony status zatrudnienia
w tysiącach						
O G Ó Ł E M . .	544,2	430,0	24,5	68,9	14,0	4,2
mężczyźni .	295,4	224,1	16,2	46,0	5,1	2,2
kobiety	248,8	205,9	8,3	22,9	8,8	2,0
Miasta	400,8	330,8	20,0	42,2	3,3	2,8
Wieś	143,4	99,1	4,5	26,7	10,7	1,4
w odsetkach						
O G Ó Ł E M . .	100,0	79,0	4,5	12,7	2,6	0,8
mężczyźni .	100,0	75,9	5,5	15,6	1,7	0,7
kobiety	100,0	82,8	3,4	9,2	3,6	0,8
Miasta	100,0	82,5	5,0	10,5	0,8	0,7
Wieś	100,0	69,1	3,1	18,6	7,4	1,0

15. BEZROBOTNI

W maju 2002 r. populacja bezrobotnych wyniosła 204,5 tys. osób, a stopa bezrobocia⁴ była na poziomie 27,3 % w skali województwa. W ogólnej zbiorowości bezrobotnych mężczyźni stanowili 52,9 % (108,1 tys. osób), a kobiety – 47,1 % (96,4 tys. osób) – p. tabl. IV/14.

Większość populacji bezrobotnych stanowili mieszkańcy miast (64,8 % ogólnej liczby bezrobotnych), ale w większym stopniu bezrobociem dotknięta była ludność wiejska. Świadczy o tym stopa bezrobocia, która na wsi kształtowała się na poziomie 33,4 %, wobec 24,9 % w mieście.

Tabl. IV/14. Bezrobotni według wieku, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	Wiek					Wiek produkcyjny
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej	
w tysiącach							
O G Ó Ł E M . .	204,5	54,5	52,5	47,2	43,9	6,4	203,0
mężczyźni .	108,1	29,6	26,8	23,5	23,8	4,4	107,5
kobiety	96,4	24,9	25,8	23,7	20,1	2,0	95,5
Miasta	132,6	34,7	33,4	29,2	30,3	5,0	131,5
Wieś	71,9	19,9	19,1	18,0	13,6	1,4	71,5

1) Łącznie z wiekiem nieustalonym.

⁴ Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

Tabl. IV/14. Bezrobotni według wieku, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	Wiek					Wiek produkcyjny
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej	
w odsetkach							
O G Ó Ł E M . .	100,0	26,7	25,7	23,1	21,5	3,1	99,3
mężczyźni .	100,0	27,4	24,7	21,8	22,0	4,1	99,4
kobiety	100,0	25,8	26,7	24,5	20,9	2,0	99,1
Miasta	100,0	26,1	25,2	22,0	22,9	3,8	99,1
Wieś	100,0	27,6	26,6	25,0	18,9	1,9	99,5

¹⁾ Łącznie z wiekiem nieustalonym.

Największe bezrobocie wystąpiło w grupie osób w wieku 15-24 lata. Liczba bezrobotnych w tym wieku wyniosła w maju 2002 r. 54,5 tys. osób, tj. 26,7 % ogólnej populacji bezrobotnych, a stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 50,7 % i była prawie dwukrotnie wyższa niż stopa bezrobocia ogółem (patrz tabl. IV/15). Fakt ten potwierdza, że młodzi ludzie głównie narażeni są na ryzyko znalezienia się w grupie osób bezrobotnych, bowiem ponad połowa (52,4 %) populacji bezrobotnych nie przekroczyła 34 roku życia.

Drugą grupą pod względem ilości bezrobotnych były osoby w wieku 25-34 lata. Stopa bezrobocia dla tej populacji wyniosła 27,1 %.

Struktura bezrobotnych mężczyzn i kobiet w wieku do 34 lat była podobna, bowiem 52,1 % mężczyzn i 52,5 % kobiet była w tym wieku. Większe różnice wystąpiły według miejsca zamieszkania, gdyż bezrobotni mieszkańcy wsi byli nieco młodszy niż bezrobotni mieszkańcy miast. Osoby w wieku do 34 lat stanowiły 54,2 % ogółu bezrobotnych na wsi, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla bezrobotnych mieszkańców miast wynosił 51,3 %.

Tabl. IV/15. Stopa bezrobocia według wieku, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Wiek					Wiek produkcyjny
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej	
w odsetkach							
O G Ó Ł E M . .	27,3	50,7	27,1	23,6	21,9	13,7	27,6
mężczyźni .	26,8	49,8	25,2	22,6	22,9	14,8	27,0
kobiety	27,9	51,8	29,3	35,8	20,9	11,8	28,3
Miasta	24,9	49,6	24,3	21,1	20,1	13,9	25,1
Wieś	33,4	52,8	33,8	29,3	27,6	12,9	33,9

Natężenie bezrobocia zmniejsza się w miarę przechodzenia do starszych grup wieku. Najniższa stopa bezrobocia (13,7 %) wystąpiła w populacji osób w wieku 55 lat i więcej.

Dla osób w wieku 35-44 lata stopa bezrobocia była niższa wśród mężczyzn (22,6 %) niż kobiet (35,8 %). Odwrotną sytuację zauważyć można w grupach wieku powyżej 45 lat; mężczyźni charakteryzowali się wyższym natężeniem bezrobocia niż kobiety.

Podobne tendencje wystąpiły według miejsca zamieszkania; wyższa stopa bezrobocia w grupach poniżej 45 lat była wśród mieszkańców wsi, natomiast powyżej 45 lat – w mieście.

W populacji bezrobotnych w 2002 r. przeważały osoby posiadające niski poziom wykształcenia. Najliczniejszymi grupami byli bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym (37,5 %) oraz podstawowym ukończonym i nieukończonym (26,0 %), oznacza to, że co 1,5 osoby legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym lub podstawowym i nieukończonym podstawowym. Najmniej licznymi zbiorowościami byli bezrobotni z wykształceniem policealnym (2,8 %) i wyższym (4,5 %) – p. tabl. IV/16.

Tabl. IV/16. Bezrobotni według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone
w tysiącach							
O G Ó Ł E M . .	204,5	9,2	5,7	39,7	20,0	76,7	53,2
mężczyźni .	108,1	3,9	1,4	19,0	6,5	48,4	28,7
kobiety	96,4	5,2	4,3	20,7	13,4	28,3	24,5
Miasta	132,6	8,1	4,7	30,0	16,5	47,0	26,3
Wieś	71,9	1,1	1,0	9,7	3,5	29,7	26,9
w odsetkach							
O G Ó Ł E M . .	100,0	4,5	2,8	19,4	9,8	37,5	26,0
mężczyźni .	100,0	3,6	1,3	17,6	6,0	44,8	26,5
kobiety	100,0	5,4	4,4	21,4	13,9	29,3	25,4
Miasta	100,0	6,1	3,5	22,6	12,4	35,5	19,8
Wieś	100,0	1,5	1,4	13,5	4,8	41,2	37,4

¹⁾ Łącznie z nieustalonym poziomem wykształcenia.

Bezrobotne kobiety charakteryzowały się wyższym poziomem wykształcenia niż mężczyźni, bowiem 45,2 % bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie wyższe i średnie, podczas gdy odsetek mężczyzn o tym poziomie wykształcenia wynosił 28,6 %. Udział mężczyzn z wykształceniem co naj-

wyżej zasadniczym zawodowym w ogólnej liczbie bezrobotnych mężczyzn wynosił 71,3 %, wobec 54,7 % dla kobiet.

Mniej wykształceni byli bezrobotni mieszkańcy wsi niż miast. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym stanowiły 78,6 % bezrobotnych mieszkańców wsi, a 55,3 % bezrobotnych mieszkańców miast. Natomiast udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym i średnim w całej populacji bezrobotnych na wsi wynosił 21,3 %, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla miast kształtował się na poziomie 44,6 %.

Tabl. IV/17. Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone
		w %					
O G Ó Ł E M . .	27,3	7,9	17,8	21,3	28,2	33,9	45,5
mężczyźni .	26,8	7,3	17,6	19,3	26,4	31,7	44,6
kobiety	27,9	8,5	17,9	23,7	29,2	38,4	46,6
Miasta	24,9	8,0	17,5	20,6	27,8	32,9	45,9
Wieś.	33,4	7,5	19,3	23,8	30,1	35,6	45,1

Wyniki spisu potwierdziły, że im niższy poziom wykształcenia, tym większe jest ryzyko znalezienia się w populacji bezrobotnych. Najniższą stopę bezrobocia zanotowano dla osób posiadających wykształcenie wyższe - 7,9 %. Natomiast w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy były osoby o niskim poziomie wykształcenia lub bez kwalifikacji zawodowych. Najwyższa stopa bezrobocia – 45,5 % wystąpiła wśród osób z wykształceniem podstawowym ukończonym i nieukończonym. Spośród osób o tym poziomie wykształcenia, w szczególnie trudnej sytuacji były kobiety i mieszkańcy miast, bowiem stopa bezrobocia w ich przypadku wyniosła odpowiednio 46,6 % i 45,9 %. Wysoką stopę bezrobocia zanotowano również dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 33,9 %.

Wielkość bezrobocia jest zróżnicowana terytorialnie – p. mapka 3. Najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiecie drawskim – 35,6 %. Należy jednak dodać, że w 5 powiatach (białogardzkim, drawskim, łobeskim, świdwińskim i szczecineckim) stopa bezrobocia przekroczyła 35 % i w 7 powiatach (choszczeńskim, gryfickim, myśliborskim, pyrzyckim, koszalińskim, sławieńskim i wałeckim – 31-32 %. Najniższą stopę bezrobocia miał Szczecin (20,3 %) i Świnoujście (21,0 %) oraz powiat policki (21,3 %).

Mapka 3. Stopa bezrobocia według powiatów w 2002 r.

W maju 2002 r. bezrobotni poszukujący pracy przez okres do jednego miesiąca byli najmniej liczną grupą, wynoszącą 8,9 tys. osób, tj. 4,4 % ogólnej liczby bezrobotnych – p. tabl. IV/18.

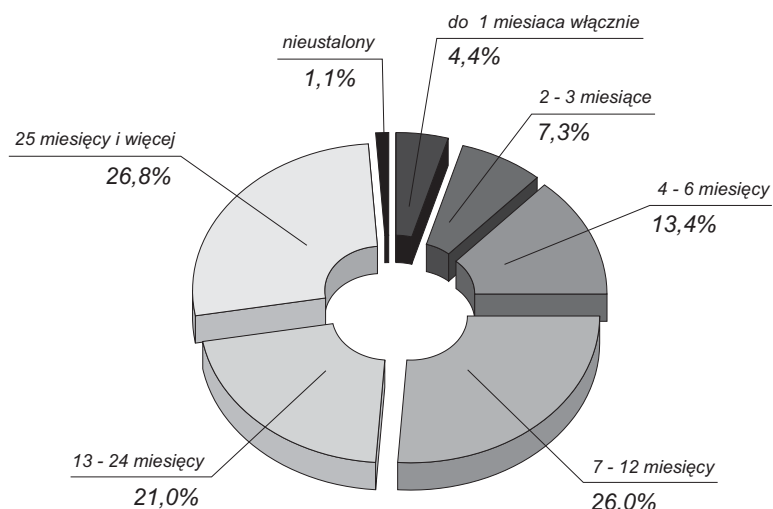
Tabl. IV/18. Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy, płci i miejsca zamieszkania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	Okres poszukiwania pracy					
		do 1 miesiąca włącznie	2 - 3	4 - 6	7 - 12	13 - 24	25 miesięcy i więcej
w tysiącach							
O G Ó Ł E M . .	204,5	8,9	14,8	27,5	53,3	42,9	54,8
mężczyźni .	108,1	4,9	8,4	16,1	29,5	23,3	24,8
kobiety	96,4	4,0	6,4	11,4	23,8	19,6	30,0
Miasta	132,6	6,3	10,3	18,8	34,1	28,4	33,1
Wieś	71,9	2,6	4,5	8,7	19,2	14,5	21,7
w odsetkach							
O G Ó Ł E M . .	100,0	4,4	7,3	13,4	26,0	21,0	26,8
mężczyźni .	100,0	4,5	7,8	14,9	27,2	21,5	22,9
kobiety	100,0	4,2	6,6	11,8	24,7	20,4	31,1
Miasta	100,0	4,8	7,8	14,2	25,7	21,4	25,0
Wieś	100,0	3,6	6,3	12,1	26,7	20,1	30,1

¹⁾ Łącznie z okresem nieustalonym.

Najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzyły osoby poszukujące pracy 25 miesięcy i więcej. Populacja ta liczyła 54,8 tys. osób, co stanowiło 26,8 % ogółu bezrobotnych.

Wykres 9. Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w 2002 r.

Liczba osób długotrwale bezrobotnych, tzn. poszukujących pracy przez okres dłuższy niż rok, wyniosła 97,7 tys., tj. 47,8 % całej populacji bezrobotnych. Długotrwale bezrobocie w większym stopniu dotyczy kobiet, bowiem udział kobiet długotrwale poszukujących pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet wynosił 51,4 %, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla mężczyzn kształtował się na poziomie 44,5 %.

Na długotrwale bezrobocie bardziej narażeni byli mieszkańcy wsi. W grupie bezrobotnych mieszkańców wsi osoby poszukujące pracy dłużej niż rok stanowiły 50,3 %, wobec 46,4 % w populacji bezrobotnych mieszkańców miast.

ROZDZIAŁ V. CHARAKTERYSTYKA EKONOMICZNA LUDNOŚCI

16. ŹRÓDŁA UTRZYMANIA

W spisie ludności 2002r. ustalono główne i dodatkowe źródło utrzymania dla poszczególnych osób oraz odrębnie dla gospodarstw domowych. Informacje o źródłach dochodów, z których pochodziły środki na finansowanie konsumpcyjnych i innych życiowych potrzeb osób dotyczyły całego roku (12 miesięcy) poprzedzającego spis i były ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób. W związku z tym mogły mieć miejsce sytuacje, że osoby deklarujące pracę w badanym tygodniu pracowały jedynie przez krótki czas w ciągu roku, natomiast utrzymywały się w tym okresie z innych źródeł (np. zasiłku dla bezrobotnych lub pozostawały na utrzymaniu). Z kolei osoby zaliczane do niepracujących mogły utrzymywać się z dochodów z pracy wcześniej wykonywanej w ciągu roku, np. sezonowej, dorywczej, z pracy z której zostali zwolnieni lub odeszli na emeryturę (rentę).

Główne źródło utrzymania osoby jest to źródło, przynoszące jej największy dochód. Jeżeli osoba miała w ciągu roku poprzedzającego spis tylko jedno źródło dochodów – było ono jednocześnie jej głównym, a zarazem wyłącznym źródłem utrzymania.

W spisie 2002r. wyróżniono następujące grupy źródeł utrzymania:

- dochody (zarobki) z pracy osobiście wykonywanej niezależnie od charakteru zatrudnienia,
- niezarobkowe źródło (w tym między innymi emerytury, renty, zasiłki),
- inne dochody pochodzące z własności lub z najmu,
- pozostawanie na utrzymaniu innych osób posiadających własne źródła dochodów.

Porównując wyniki spisu ludności 2002r. z danymi uzyskanymi z przeprowadzonego w 1988r. poprzedniego spisu – obserwuje się zmiany dotyczące struktury ludności według źródeł utrzymania.

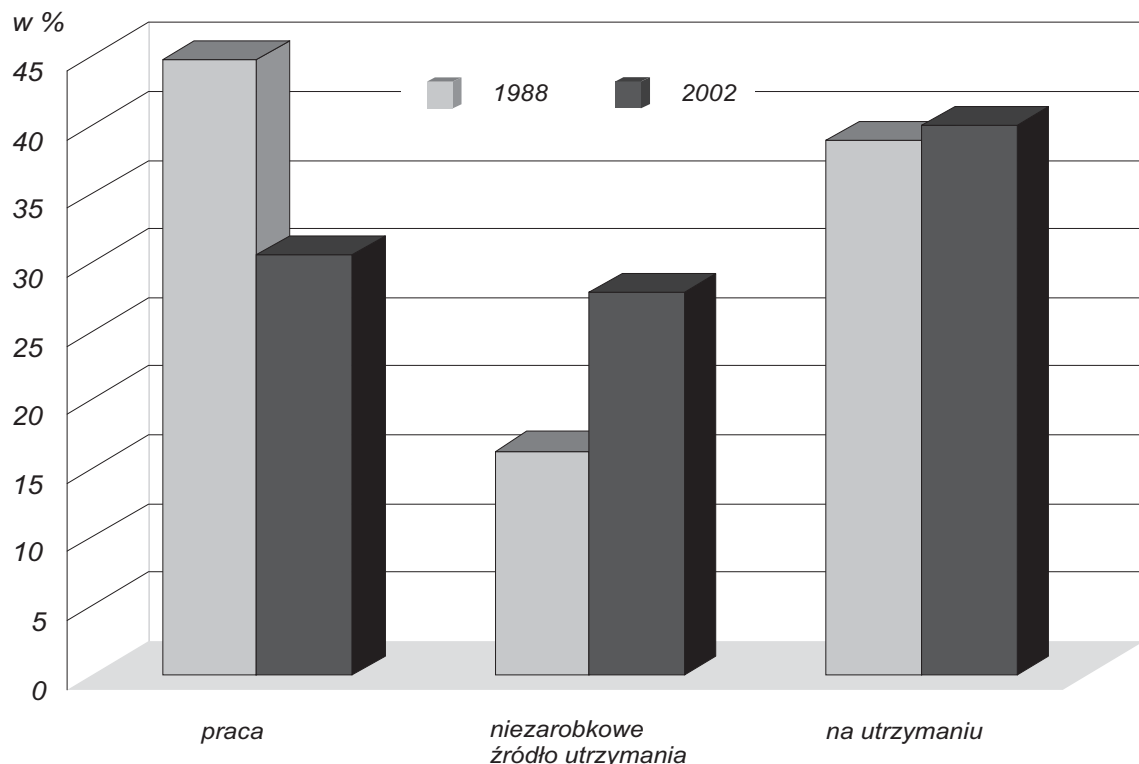
W 2002 r. ponad 993,6 tys. osób posiadało własne źródło dochodów, którymi mogły być: dochody z pracy, dochody pochodzące ze świadczeń społecznych (tzw. niezarobkowych źródeł utrzymania) lub dochody z własności tj. z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, dochodów z lokat kapitałowych, z odsetek z oszczędności i udziału w zyskach przedsiębiorstw.

Udział osób, posiadających własne dochody, w ogólnej liczbie ludności w 2002r. wyniósł 58,5%, podczas gdy w 1988r. – 61,1% (spadek o 2,6 punktu procentowego). Zmiana ta skutkowałą zwiększeniem liczby osób będących na utrzymaniu oraz ich udziału w ogólnej strukturze ludności województwa z 38,9% w spisie 1988 r. do 40,0% w 2002r.

Liczba osób utrzymywanych przypadająca na 1000 osób posiadających własne źródła utrzymania zwiększyła się z 637 w 1988r. do 684 w 2002r.

Wykres 10. Struktura ludności wg głównego źródła utrzymania w latach 1988 i 2002 (w % do ogółu ludności)

Spośród osób, które w 2002r. posiadały własne źródło utrzymania największy odsetek stanowiły osoby, które utrzymywały się z dochodów z pracy (30,6%), a następnie z niezarobkowych źródeł utrzymania (27,8%). W spisie z 1988r. wspomniane wielkości ukształtowały się odpowiednio na poziomie 44,8% oraz 16,3%. W 2002r. osoby, dla których źródłem utrzymania były dochody z własności, stanowiły niespełna 0,2%.

Zmniejszenie się liczby osób utrzymujących się z pracy miało związek z załamaniem rynku pracy i pojawieniem się dużej liczby osób bezrobotnych. Wzrosła liczba osób utrzymujących się z niezarobkowych źródeł z 16,3% w 1988r. do 27,8% w 2002r.

Wśród utrzymujących się z niezarobkowych źródeł największy odsetek, czyli blisko 45% stanowiły osoby utrzymujące się z emerytury (pracowniczej lub rolnej), natomiast z renty z tytułu niezdolności do pracy (inwalidzkiej) utrzymywało się prawie 24%. Zasiłek dla bezrobotnych w ciągu roku poprzedzającego spis był głównym źródłem utrzymania dla niewiele ponad 8% świadczeniobiorców.

Tabl. V/1. Ludność według głównego źródła utrzymania płci i ekonomicznych grup wieku w 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Główne źródło utrzymania ludności			
		dochody z pracy ¹⁾	niezarob- kowe źródło	na utrzy- maniu	nieustalo- ne źródło
		w %			
O G Ó Ł E M.	1698,2	30,6	27,8	40,0	1,4
w wieku:					
przedprodukcyjnym (0-17 lat)	392,7	0,1	1,8	96,9	1,2
produkcyjnym (18-59/64)	1074,2	48,0	23,0	27,3	1,7
mobilnym (18-44)	682,6	49,8	12,8	35,5	1,9
niemobilnym (45-59/64)	391,6	44,8	40,7	13,1	1,4
poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) ..	231,1	1,4	94,3	3,5	0,8
nieustalonym	0,2	5,8	8,9	49,7	35,6
Mężczyźni	827,6	34,2	24,7	39,7	1,5
w wieku:					
przedprodukcyjnym (0-17 lat)	201,2	0,2	1,9	96,8	1,1
produkcyjnym (18-64)	553,0	50,9	23,5	24,0	1,6
mobilnym (18-44)	345,6	54,0	12,0	32,1	1,8
niemobilnym (45-64)	207,4	45,6	42,6	10,4	1,3
poprodukcyjnym (65 lat i więcej)	73,3	1,7	96,6	0,8	0,9
nieustalonym	0,1	5,8	8,3	44,6	41,3
Kobiety	870,6	27,1	30,7	40,7	1,4
w wieku:					
przedprodukcyjnym (0-17 lat)	191,5	0,1	1,6	97,0	1,2
produkcyjnym (18-59)	521,2	44,9	22,4	30,9	1,7
mobilnym (18-44)	337,0	45,4	13,7	39,0	1,9
niemobilnym (45-59)	184,2	43,9	38,5	16,2	1,4
poprodukcyjnym (60 lat i więcej)	157,8	1,3	93,2	4,7	0,7
nieustalonym	0,1	5,7	10,0	58,6	25,7

¹⁾ Łącznie z dochodami z najmu.

Według wyników spisu 2002r. na 100 osób, utrzymujących się głównie z własnych dochodów pochodzących z pracy, przypadało 90 osób, których głównym źródłem utrzymania było niezarobkowe źródło. W 1988r. tych osób było prawie trzykrotnie mniej.

W grupie osób młodych (0-17 lat) na uwagę zasługuje duży, bo sięgający prawie 97% udział osób będących na utrzymaniu. Spośród osób będących na utrzymaniu w wieku produkcyjnym, ponad jedna trzecia to osoby w wieku mobilnym, czyli w wieku największej aktywności zawodowej. Daje się również zauważyć zróżnicowanie pochodzenia źródła utrzymania w odniesieniu do płci. W wieku produkcyjnym na utrzymaniu pozostaje 24% mężczyzn i prawie 31% kobiet. Natomiast z dochodów z pracy utrzymuje się prawie 51% mężczyzn i niecałe 45% kobiet. Jeszcze większe dysproporcje widzimy

w wieku mobilnym. Tu w proces pracy zaangażowanych jest 54% mężczyzn będących w wieku produkcyjnym i ponad 45% kobiet.

Również miejsce zamieszkania było istotnym czynnikiem różnicującym grupy deklarujące określone główne źródło utrzymania.

Spis 2002r. pokazał, że prawie dla 33% mieszkańców miast źródłem utrzymania była praca. Natomiast osoby mieszkające na wsi i utrzymujące się z pracy stanowiły niewiele ponad 26%. Na podkreślenie zasługuje fakt, że jedynie w województwie podlaskim i łódzkim odsetek ludności wiejskiej (w stosunku do liczby mieszkańców wsi) utrzymującej się z pracy był większy niż w miastach i kształtował się odpowiednio na poziomie: 34,0% i 34,1% na wsi oraz 33,1% i 33,3% w mieście.

Analizując źródła utrzymania ludności naszego województwa na tle innych województw zauważa się wyraźne różnice. Dla ponad 32% ludności kraju źródłem utrzymania były dochody z pracy. Najwyższy odsetek osób utrzymujących się z pracy sięgający 36% odnotowano w województwie mazowieckim oraz wielkopolskim (34,4%). Natomiast najniższy (29,3%) w podkarpackim i (29,4%) w warmińsko-mazurskim. Zróżnicowany był też udział osób utrzymujących się z niezarobkowych źródeł. Najwyższy poziom 30,4% sięgnął w województwie świętokrzyskim, najniższy 25,5% pomorskim.

Należy podkreślić, że porównując obydwa spisy wyraźnie zmieniły się proporcje udziału osób utrzymujących się z pracy oraz będących na utrzymaniu. O ile w 1988r. w naszym województwie, jak i pozostałych województwach w kraju większość stanowiły osoby utrzymujące się z pracy, o tyle podczas spisu 2002r., to właśnie osoby będące na utrzymaniu stanowiły większość.

17. BIORCY ŚWIADCZEŃ SPOŁECZNYCH

Według wyników spisu 2002r. ponad 531 tys. osób deklarowało aktualne (w czasie spisu) pobieranie świadczeń z ZUS, FUS, KRUS, opieki społecznej, takich jak: emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłek pomocy społecznej, pielęgnacyjny, alimenty itp.

Informacje o rodzajach pobieranych świadczeń zbierano niezależnie od wieku osób, którym przyznano świadczenie, a także od faktu, czy świadczenia stanowiły źródło utrzymania (główne, dodatkowe), czy też nie. W przypadku dzieci, którym przyznano świadczenie np. rentę rodzinną, alimenty, zasiłek pielęgnacyjny – dysponentem w imieniu dziecka była osoba dorosła i to jej wykazywano świadczenie, jako źródło utrzymania (jeżeli stanowiło ono źródło utrzymania), natomiast dziecko było świadczeniobiorcą. W przypadku, gdy osoba uzyskiwała kilka świadczeń z niezarobkowych źródeł, należało wskazać maksymalnie trzy – najważniejsze.

Pobierający jedno świadczenie stanowili 98,8% ogółu świadczeniobiorców (w kraju – 99,1%). Biorcy dwóch świadczeń stanowili 1,2%. Wśród osób pobierających jedno świadczenie, więcej niż co druga deklarowała pobieranie emerytury (pracowniczej, kombatanckiej i pochodnej lub rolnej) i ponad co czwarta - renty z tytułu niezdolności do pracy (renty inwalidzkiej), a zasiłek dla bezrobotnych był jedynym świadczeniem dla co czternastej osoby.

CZĘŚĆ II. GOSPODARSTWA DOMOWE I RODZINY

ROZDZIAŁ I. GOSPODARSTWA DOMOWE

Gospodarstwo domowe definiowane jest w spisach ludności jako zespół osób mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się. Osoby samotne oraz mieszkające z innymi osobami, ale utrzymujące się oddzielnie, tworzą odrębne, jednoosobowe gospodarstwa domowe.

W końcu maja 2002 r. w województwie zachodniopomorskim było 608,1 tys. gospodarstw domowych, tj. o 78,2 tys. (14,8 %) więcej niż w grudniu 1988 r. (p. tabl. I/1). Liczba gospodarstw domowych w miastach wynosiła 448,6 tys. i zwiększyła się o 66,2 tys. (17,3 %), zaś na wsi 159,5 tys. i zwiększyła się o 12,0 tys. (8,1 %).

Tabl. I/1. Gospodarstwa domowe i ludność w latach 1988 i 2002

Wyszczególnienie	Gospodarstwa domowe			Ludność w gospodarstwach domowych			Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	
	1988	2002	1988=100	1988	2002	1988=100	1988	2002
	w tysiącach			w tysiącach				
O G Ó Ł E M	529,9	608,1	114,8	1622,7	1674,9	103,2	3,06	2,75
Miasta	382,4	448,6	117,3	1113,9	1160,9	104,2	2,91	2,59
Wieś	147,5	159,5	108,1	508,9	514,0	101,0	3,45	3,22

We wszystkich województwach wzrosła liczba gospodarstw domowych w miastach, przy czym najwyższe przyrost (rzędu 20-25 %) zanotowano w województwach: podlaskim, lubelskim, warmińsko-mazurskim. Najmniej gospodarstw domowych przybyło w miastach w województwach śląskim (4,8 %) i łódzkim (7,3 %).

Wzrost liczby gospodarstw domowych na wsi nastąpił w 13 województwach, przy czym największy o 11-16 % odnotowano w województwach: pomorskim, śląskim i małopolskim. W województwie podlaskim i świętokrzyskim zaobserwowano zmniejszenie się liczby gospodarstw, odpowiednio o 2,9 % i 0,3 %, a w województwie lubelskim liczba gospodarstw domowych na wsi nie uległa zmianie w stosunku do 1988 r.

Wielkość gospodarstw domowych

W 2002 r. w skład gospodarstw domowych wchodziło 1674,9 tys. osób (98,6 % ludności województwa), czyli o 52,2 tys. osób więcej niż w 1988 r. Liczba ludności miejskiej w gospodarstwach wzrosła o 47,0 tys., natomiast na wsi o 5,1 tys.

Wielkość gospodarstw domowych – mierzona średnią liczbą osób w gospodarstwie – zmniejszyła się w stosunku do 1988 r. zarówno w miastach jak i na wsi. W 2002 r. gospodarstwo domowe w miastach tworzyło średnio 2,59 osób, natomiast na wsi 3,22 osób.

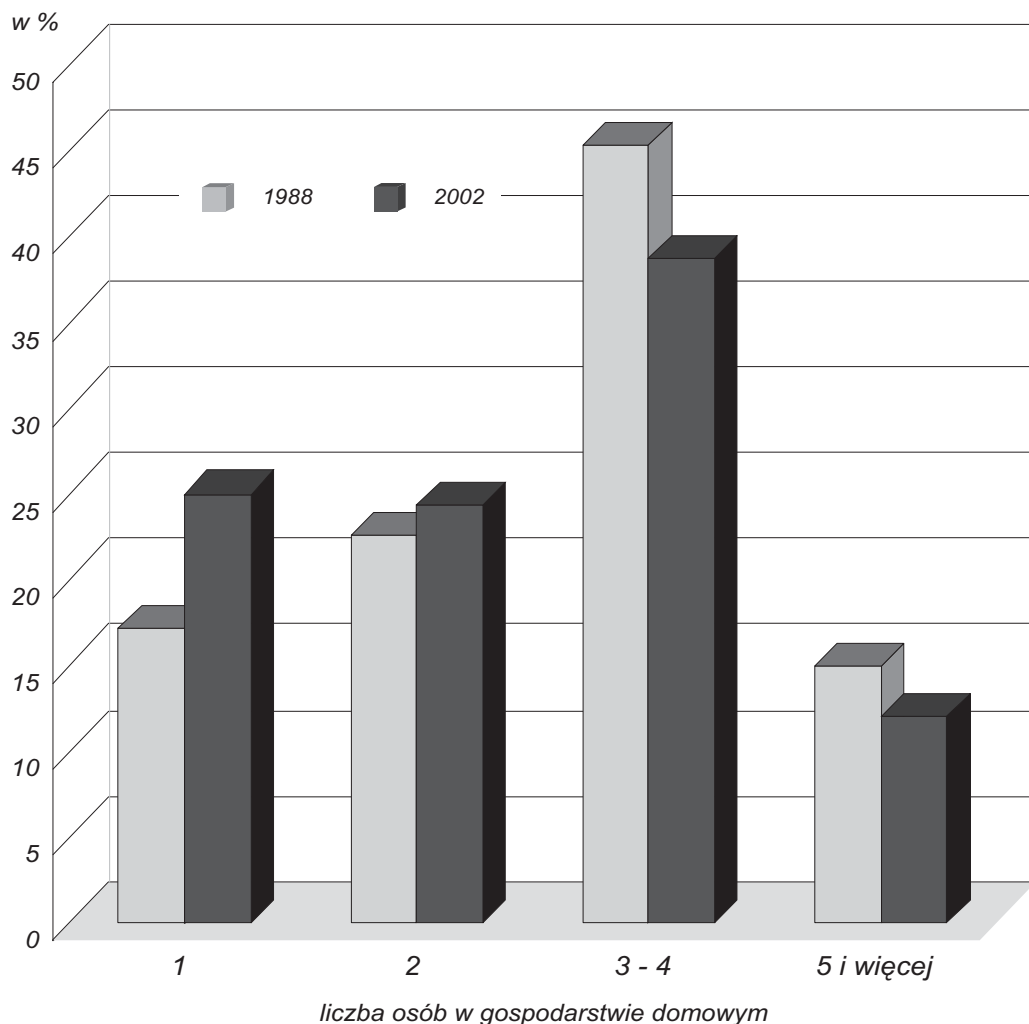
Porównując wielkość gospodarstw domowych w latach 1988 i 2002 należy zwrócić uwagę na duży wzrost odsetka gospodarstw tworzonych przez jedną osobę (o 7,9 punktu procentowego) – patrz tabl. I/2 i wykres 11. Uwzględniając wiek osób tworzących gospodarstwa jednoosobowe można zaobserwować wzrost odsetka gospodarstw tworzonych przez osoby młode, w wieku poniżej 30 lat, przy jednoczesnym spadku udziału gospodarstw jednoosobowych tworzonych przez osoby starsze, będące w wieku 60 lat i więcej. Tak duże zmiany w strukturze gospodarstw jednoosobowych mogą być konsekwencją stosunkowo dużego „przepływu” osób z obiektów zbiorowego zakwaterowania do własnych bądź wynajmowanych mieszkań. Dotyczy to takich grup ludności jak: studenci czy mieszkańcy hoteli pracowniczych, którzy przemieszczali się w związku z nauką lub pracą. Powstawaniu gospodarstw jednoosobowych sprzyja także odkładanie decyzji dotyczących zawierania małżeństw.

Tabl. I/2. Gospodarstwa domowe według liczby osób w latach 1988 i 2002

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Liczba osób w gospodarstwie domowym					
		1	2	3	4	5	6 i więcej
		w % ogółem					
1988							
O G Ó Ł E M	529,9	17,1	22,6		45,4		14,9
Miasta	382,4	18,4	23,4		47,2		11,0
Wieś	147,5	13,7	20,5		40,8		25,0
2002							
O G Ó Ł E M	608,1	25,0	24,3	20,8	17,9	7,4	4,6
Miasta	448,6	27,0	25,5	21,6	17,4	5,9	2,6
Wieś	159,5	19,1	20,9	18,7	19,6	11,6	10,1

Jednocześnie w 2002 roku zmniejszył się odsetek gospodarstw pięcioosobowych i większych (o 2,9 punktu procentowego).

Biorąc pod uwagę liczbę osób tworzących gospodarstwa domowe sytuacja w miastach i na wsi jest zróżnicowana. W miastach najczęściej występowały gospodarstwa jednoosobowe (częściej niż co czwarte gospodarstwo), podczas gdy na wsi – gospodarstwa dwuosobowe. Na terenach wiejskich znacznie częściej niż w miastach występowały gospodarstwa duże, czteroosobowe i większe. na wsi stanowiły one 41,3 % ogółu gospodarstw, podczas gdy w miastach – 25,9 % (patrz tabl. I/2).

Wykres 11. Struktura gospodarstw domowych według wielkości w latach 1988 i 2002

W poszczególnych województwach występują istotne różnice w strukturze gospodarstw domowych według wielkości zwłaszcza, gdy porównania dokonuje się z uwzględnieniem przekroju – miasta-wieś. Największe gospodarstwa zarówno na terenie miast, jak i wsi odnotowano w województwie podkarpackim (składające się odpowiednio z 2,94 i 3,76 osób). Najmniejsze gospodarstwa na terenie miast występowały w województwach łódzkim i mazowieckim (2,43 osób), zaś na wsi – w województwie łódzkim (3,09 osób).

Skład rodzinny gospodarstw domowych

Spośród wszystkich gospodarstw domowych 447,6 tys. (tj. 73,6 %) było tworzonych przez co najmniej jedną rodzinę. W tej grupie 422,6 tys. stanowiły gospodarstwa jednorodzinne (94,4 % ogółu gospodarstw rodzinnych). Liczba gospodarstw dwurodzinnych wynosiła 23,7 tys., czyli 5,3 %. Gospodarstwa składające się z trzech i większej liczby rodzin, których zbiorowość liczyła 1,2 tys., występują stosunkowo rzadko (stanowią 0,3 % ogółu gospodarstw rodzinnych), głównie na wsi.

Tabl. I/3. Gospodarstwa domowe według składu rodzinnego w latach 1988 i 2002

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Gospodarstwa domowe			
		jednorodzinne	dwurodzinne	trzy i więcej rodzinne	nierodzinne
		w odsetkach			
O G Ó Ł E M					
1988.....	529,9	77,5	.	.	.
2002.....	608,1	69,5	3,9	0,2	26,4
Miasta					
1988.....	382,4	77,0	.	.	.
2002.....	448,6	68,3	3,1	0,1	28,5
Wieś					
1988.....	147,5	78,9	.	.	.
2002.....	159,5	73,0	6,2	0,4	20,4

ROZDZIAŁ II. RODZINY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

W 2002 roku liczba rodzin w województwie zachodniopomorskim wynosiła 473,7 tys., z tego 70,8 % zamieszkiwało w miastach.

Zgodnie z przyjętą w spisie ludności 2002 metodologią, rodziny są wyodrębniane w ramach istniejących gospodarstw domowych. Za rodzinę uznawano parę (małżeństwo lub partnerów) bez dzieci lub parę z jednym bądź większą liczbą dzieci, albo też samotnego rodzica z jednym bądź większą liczbą dzieci. W 2002 r. badano także rodziny przebywające w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Tabl. II/1. Rodziny według typów w 2002 r.

Wyszczególnienie	2002	
	w tysiącach	w odsetkach
O G Ó Ł E M	473,7	100,0
Małżeństwa bez dzieci	105,0	22,2
Małżeństwa z dziećmi	250,3	52,8
Partnerzy bez dzieci	6,6	1,4
Partnerzy z dziećmi	10,9	2,3
Samotne matki	89,9	19,0
Samotni ojcowie	11,0	2,3
Miasta	335,6	100,0
Małżeństwa bez dzieci	78,4	23,4
Małżeństwa z dziećmi	171,2	51,0
Partnerzy bez dzieci	4,9	1,5
Partnerzy z dziećmi	6,8	2,0
Samotne matki	66,3	19,7
Samotni ojcowie	8,1	2,4
Wieś	138,0	100,0
Małżeństwa bez dzieci	26,5	19,2
Małżeństwa z dziećmi	79,0	57,3
Partnerzy bez dzieci	1,7	1,2
Partnerzy z dziećmi	4,2	3,0
Samotne matki	23,6	17,1
Samotni ojcowie	3,0	2,2

Z uwagi na przemiany zachodzące w ciągu ostatniego dziesięciolecia w społeczeństwie polskim uznano za zasadne uwzględnienie obok dotychczasowych czterech typów rodzin (małżeństw bez dzieci, małżeństw z dziećmi, samotnych matek z dziećmi i samotnych ojców z dziećmi) dwóch nowych: partnerów bez dzieci i partnerów z dziećmi.

Dominującym typem rodziny w województwie są małżeństwa z dziećmi – 250,3 tys. Stanowią one 52,8 % wszystkich rodzin. Odsetek małżeństw z dziećmi jest większy na wsi (57,3 %) niż w mieście (51,0 %).

Drugim pod względem liczebności typem rodziny były małżeństwa bez dzieci. W 2002 r. stanowiły one 22,2 % wszystkich rodzin w województwie. Ich odsetek w miastach (23,4 %) był znacznie wyższy niż na wsi (19,2 %).

Zbiorowość małżeństw bez dzieci stanowią przede wszystkim małżeństwa starsze, których dzieci już się usamodzielnily lub założyły własne rodziny, a także część młodych małżeństw, które jeszcze nie mają dzieci.

Nowym typem rodzin, uwzględnionym po raz pierwszy w spisie 2002 są partnerzy, którzy stanowią 3,7 % rodzin w województwie. W miastach tworzą 3,5 % rodzin. podczas gdy na wsi 4,2 %. Około 60 % rodzin partnerskich w mieście i ponad 70 % na wsi to rodziny z dziećmi.

Dane spisu na temat dzieci w rodzinach dotyczą przede wszystkim grupy dzieci w wieku 0-24 lata pozostających na utrzymaniu, zamieszkujących z obojgiem rodziców lub z jednym w rodzinach niepełnych.

Na podstawie spisu 2002 ustalono, że rodziny z dziećmi do lat 24 pozostającymi na utrzymaniu stanowią 59,3 % wszystkich rodzin w województwie. W całej zbiorowości rodzin z dziećmi na utrzymaniu najliczniejszą grupę stanowiły rodziny z 1 dzieckiem – 50,4 % lub z 2 dziećmi – 35,1 %.

Spośród wszystkich typów rodzin utrzymujących dzieci najliczniejszą stanowią małżeństwa – blisko 74,5 %. W 2002 roku 45,1 % z nich utrzymywało 1 dziecko, 38,7 % - 2 dzieci, a 16,2 % - 3 i więcej.

Tabl. II/2. Rodziny w gospodarstwach domowych według typu i liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu w 2002 r.

Wyszczególnienie	Rodziny z dziećmi ogółem	Rodziny bez dzieci do lat 24 na utrzymaniu	Rodziny według liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu			
			razem	1	2	3 i więcej
			w tysiącach		w odsetkach	
O G Ó Ł E M	362,1	81,2	280,8	50,4	35,1	14,5
Małżeństwa	250,3	41,0	209,2	45,1	38,7	16,2
Partnerzy	10,9	1,1	9,9	55,2	27,2	17,6
Samotne matki . .	89,9	33,7	56,2	66,7	24,6	8,7
Samotni ojcowie .	11,0	5,5	5,6	72,6	20,8	6,6
Miasta	252,3	57,5	194,8	54,3	35,2	10,5
Małżeństwa	171,2	29,0	142,2	49,2	39,2	11,6
Partnerzy	6,8	0,8	6,0	59,7	27,2	13,1
Samotne matki . .	66,3	23,9	42,4	68,8	24,3	6,9
Samotni ojcowie .	8,1	3,9	4,2	75,0	20,0	5,0

Tabl. II/2. Rodziny w gospodarstwach domowych według typu i liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Rodziny z dziećmi ogółem	Rodziny bez dzieci do lat 24 na utrzymaniu	Rodziny według liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu			
			razem	1	2	3 i więcej
			w tysiącach		w odsetkach	
Wieś	109,8	23,7	86,1	41,5	34,9	23,6
Małżeństwa	79,0	12,1	67,0	36,6	37,6	25,8
Partnerzy	4,2	0,3	3,9	48,1	27,2	24,7
Samotne matki ..	23,6	9,8	13,8	60,9	25,3	13,8
Samotni ojcowie .	3,0	1,6	1,4	64,3	21,4	14,3

Rodziny partnerów stanowiły 3,5 % rodzin z dziećmi na utrzymaniu, z czego większość (60 %) z nich zamieszkiwała w miastach. Najczęściej stanowiły rodzinę z 1 dzieckiem – 55,2 % przypadków.

W przekroju wojewódzkim najwyższą liczbę rodzin partnerów z dziećmi spisano w województwach śląskim i dolnośląskim – powyżej 12 tys., nieco mniej (powyżej 11 tys.) w województwie mazowieckim. Najmniej tego typu rodzin wystąpiło w województwach: świętokrzyskim – poniżej 2 tys., a także podlaskim i podkarpackim – niewiele ponad 2 tys.

Obserwuje się znaczne zróżnicowanie dzietności między miastem i wsią. W miastach dominuje model rodziny z 1 dzieckiem – 54,3 %. Na wsi odsetek rodzin z 1 dzieckiem jest niższy – 41,5 %. Z kolei rodzina wielodzietna, tzn. z 3 dzieci i więcej pozostających na utrzymaniu, występuje częściej na wsi. Odsetek takich rodzin na wsi wynosi 23,6 %, podczas gdy w miastach 10,5 %.

Rodziny niepełne

Rodzina niepełna składa się z jednego rodzica (matki lub ojca) i przynajmniej jednego dziecka, niezależnie od wieku i stanu cywilnego dziecka.

W 2002 r. było 100,8 tys. rodzin niepełnych. Spośród rodzin niepełnych 61,8 tys. (tj. 61,3 %) ma przynajmniej jedno dziecko w wieku do lat 24 na utrzymaniu. W pozostałych rodzinach (38,7 %) albo dzieci są starsze, albo mają własne źródła utrzymania.

Rodziny samotnych matek z dziećmi na utrzymaniu stanowią 62,5 % ogółu rodzin samotnych matek, a tylko 50,9 % samotnych ojców ma dzieci na utrzymaniu.

Rodziny niepełne mają znacznie mniej dzieci na utrzymaniu – większość z nich (66,7 % matek i 72,6 % ojców) utrzymuje tylko jedno dziecko, dwoje odpowiednio 24,6 % i 20,8 %, a troje – 8,7 % matek i 6,6 % ojców.

CZĘŚĆ III. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

ROZDZIAŁ I. ZASOBY MIESZKANIOWE

1. STAN I ROZWÓJ ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

W trakcie spisu powszechnego ludności i mieszkań w 2002 r. spisano w woj. zachodniopomorskim 560,7 tys. mieszkań, w których znajdowało się 2038,2 tys. izb o łącznej powierzchni użytkowej 35,9 mln m².

Mieszkanie, jako jednostka spisowa, jest o to lokal składający się z jednej lub kilku izb, łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany do celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź z ulicy, podwórza lub ogrodu. Przez pomieszczenie pomocnicze należy rozumieć: przedpokój, hol, łazienkę, ustęp, garderobę, spiżarnię, schowek i inne pomieszczenia znajdujące się w obrębie mieszkania, służące mieszkalnemu i gospodarczym potrzebom mieszkańców.

W ogólnej liczbie spisanych mieszkań znajduje się ok. 26,3 tys. mieszkań niezamieszkanymi, z czego 19,5 tys. mieszkań przeznaczonych jest do stałego zamieszkania, a 5,1 tys. mieszkań do czasowego przebywania. Wśród mieszkań przeznaczonych do stałego zamieszkania spisano ok. 6,0 tys. mieszkań jeszcze niezasiedlonych znajdujących się w budynkach nowo zbudowanych lub rozbudowanych.

Spisem objęto również mieszkania przeznaczone na prowadzenie działalności gospodarczej (324 mieszkania) oraz opuszczone i przeznaczone do rozbiórki (1281).

Tabl. I/1. Podstawowe informacje o mieszkaniach

Wyszczególnienie	Mieszkania (w tys.)			Izby w mieszkaniach (w tys.)			Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m ²)		
	ogółem	zamieszkan ¹⁾	niezamieszkanymi	ogółem	zamieszkanymi ¹⁾	niezamieszkanymi	ogółem	zamieszkanymi ¹⁾	niezamieszkanymi
Ogółem. . . .	560,7	534,4	26,3	2038,2	1974,9	63,3	35873,9	34678,1	1195,8
miasta . .	409,4	392,5	16,9	1449,4	1408,1	41,3	24636,9	23881,7	755,2
wieś	151,3	141,9	9,4	588,8	566,8	22,0	11237,0	10796,4	440,6

¹⁾ Stale i czasowo.

W spisie wykazano 534,4 tys. **mieszkań zamieszkanymi**, w których znajduje się ok. 2 mln izb o całkowitej powierzchni użytkowej 34,7 mln m².

Tabl. I/2. Mieszkania zamieszkane

Wyszczególnienie	Mieszkania zamieszkane		Izby w mieszkaniach		Powierzchnia użytkowa mieszkań		Ludność w mieszkaniach zamieszkałych ¹⁾
	stałe	czasowo	zamieszkałych stałe	zamieszkałych czasowo	zamieszkałych stałe	zamieszkałych czasowo	
Ogółem	527,9	6,5	1953,7	21,1	34296,7	381,4	1673,8
miasta ..	388,4	4,1	1395,4	12,7	23664,7	217,0	1160,1
wieś	139,5	2,4	558,3	8,4	10632,0	164,4	513,7

¹⁾ Zaliczana do faktycznych mieszkańców.

Mieszkania zamieszkane stanowią 95,3 % ogółu spisanych mieszkań. W tej liczbie znajduje się 527,9 tys. mieszkań stałe zamieszkałych przez 1,7 mln osób.

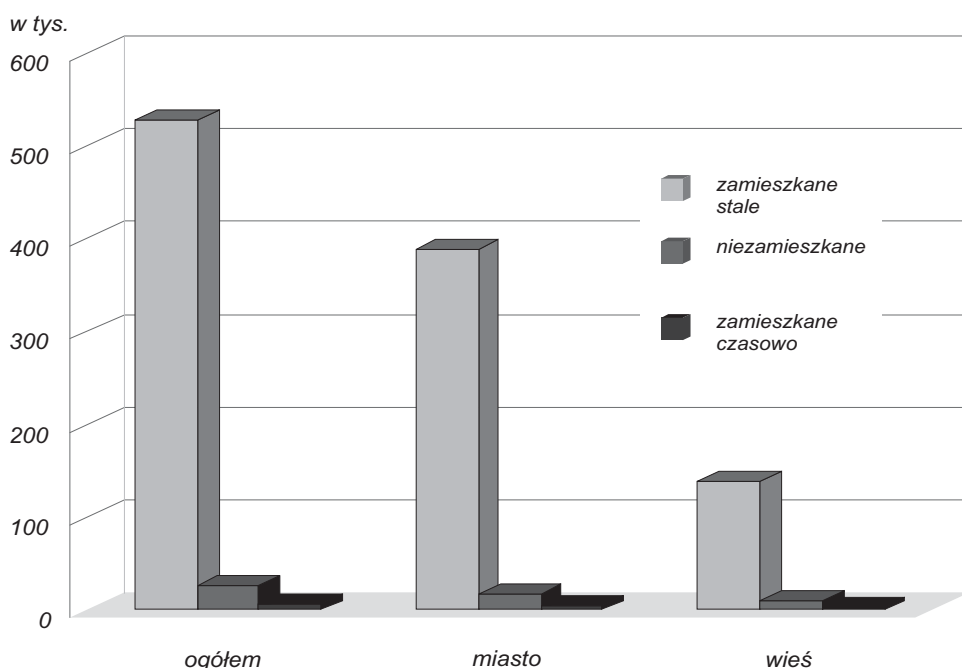
W latach 1989-2002 nastąpił wzrost liczby mieszkań zamieszkałych (stałe i czasowo) w stosunku do stanu ze spisu 1988 r. o 14,4 %.

Tabl. I/3. Przyrost mieszkań zamieszkałych

Wyszczególnienie	Przyrost w latach 1989 - 2002			1988 = 100		
	ogółem	miasta	wieś	ogółem	miasta	wieś
	w tysiącach					
Mieszkania	67,2	59,3	7,9	114,4	117,8	105,9
Izby	322,3	258,2	64,1	119,5	122,5	112,7
Powierzchnia użytkowa w m ²	7414,9	5572,5	1842,4	127,2	130,4	120,6
Ludność w mieszkaniach	51,4	46,4	5,0	103,2	104,2	101,0

W tym okresie odnotowano wyższą dynamikę przyrostu powierzchni użytkowej mieszkań oraz liczby izb w zasobach zamieszkałych stałe na terenach miejskich (wzrost powierzchni o 30,4 %, izb o 22,5 %) niż na terenach wiejskich (wzrost powierzchni o 20,6 %, izb o 12,7 %).

Wykres 12. Mieszkania zamieszkane stałe i czasowo oraz niezamieszkane

2. FORMA WŁASNOŚCI ZASOBÓW

W latach 1989 – 2002 wystąpiły w sferze mieszkalnictwa bardzo istotne zmiany stosunków własnościowych, wynikające z komunalizacji i prywatyzacji zasobów mieszkaniowych.

Wyniki spisu wykazały, że według stanu z dnia 20 maja 2002 r. ok. 254,9 tys. mieszkań zamieszkanym, tj. ponad 47,7 % ogółu, to lokale stanowiące własność osób fizycznych (szacunkowe dane dla 1988 r. określały ten udział na ok. 21,7 %) – patrz tabl. I/4.

Tabl. I/4. Mieszkania zamieszkane według rodzaju podmiotów będących ich właścicielami

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Mieszkania stanowiące własność – w % ogółu mieszkań							
		osób fizycznych	spółdzielni mieszkaniowych		gmin	Skarbu Państwa	zakładów pracy	towarzystw budownictwa społecznego	pozostałych podmiotów
			mieszkania własnościowe	mieszkania lokatorskie					
Ogółem	534,4	47,7	20,8	9,3	15,5	3,1	2,4	1,0	0,2
miasta	392,5	34,5	27,3	12,2	19,4	2,8	2,2	1,3	0,2
wieś	141,9	84,2	2,8	1,0	4,7	3,9	3,0	0,1	0,3

Struktura własności mieszkań szczególnie wyraźnie zmieniła się w miastach. Udział mieszkań będących własnością osób fizycznych w 2002 r. stanowił 34,5 % ogółu miejskich zasobów (w 1988 r. – 13,4 %). Na wsi mieszkania osób fizycznych w 1988 r. stanowiły 42,2 %, w 2002 r. – 84,2 %.

Drugą pod względem liczebności grupę w strukturze własności mieszkań (30,1 % ogółu mieszkań zamieszkanym) stanowią mieszkania spółdzielcze, w tym udział mieszkań o statusie własnościowym, wyniósł 20,8 % ogółu mieszkań zamieszkanym. Własność ta występuje głównie w miastach (88,4 % ogółu mieszkań spółdzielni mieszkaniowych).

ROZDZIAŁ II. JAKOŚĆ ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

3. WIEK MIESZKAŃ I ICH WYPOSAŻENIE

Mieszkania znajdujące się w budynkach wybudowanych po 1944 r. stanowią 62,0 % ogółu zamieszkanego zasobów mieszkaniowych i w porównaniu do spisu 1988 r. ich udział wzrósł o 5,5 %. Złożyły się na to z jednej strony efekty budownictwa mieszkaniowego, a z drugiej ubytki naturalne i wyburzenia, zwłaszcza zasobów starych. Zasoby powojenne stanowią 68,8 % ogółu mieszkań zamieszkanego w miastach i 42,7 % na wsi. Mieszkania w budynkach wzniesionych przed 1918 r. to jeszcze 12,4 % ogółu mieszkań zamieszkanego w miastach i 15,7 % na wsi.

W budynkach najnowszych, tj. wybudowanych po 1988 roku znajduje się ok. 61,1 tys. mieszkań zamieszkanego, w tym 52,5 tys. (13,4 %) w miastach i 8,6 tys. (6,1 %) na wsi (patrz tabl. II/1).

Tabl. II/1. Mieszkania zamieszkałe według okresu wybudowania budynku

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	przed 1945	1945-1970	1971-1978	1979-1988	1989-2002			Będące w budowie	Nie ustalono
						razem ¹⁾	1989-1995	1996-2002		
w % ogółu										
Ogółem	534,4	36,6	16,2	16,1	17,8	11,4	6,9	4,0	0,5	1,4
Miasta	392,5	29,8	17,0	18,1	19,9	13,4	8,4	4,4	0,4	1,4
Wieś	141,9	55,7	13,7	10,4	11,8	6,1	2,9	2,7	0,7	1,6

¹⁾ Łącznie z nieustalonym rokiem zakończenia budowy.

W okresie od ostatniego spisu wystąpiła również istotna poprawa w wyposażeniu mieszkań w instalacje. Stopień poprawy jest znacznie większy na wsi niż w miastach. Przyrost mieszkań wyposażonych w instalacje jest wyższy od przyrostu liczby mieszkań ogółem, na co miało wpływ nie tylko oddawanie do użytku nowych mieszkań, ale również, zwłaszcza na wsi, modernizowanie zasobów wybudowanych w okresach wcześniejszych. Pomimo tych bardzo korzystnych zmian w wyposażeniu mieszkań wiejskich, w dalszym ciągu są one wyposażone zdecydowanie gorzej niż mieszkania w miastach.

W 2002 roku w wodociąg, jako podstawową instalację wyposażonych było 99,7 % mieszkań zamieszkanego w miastach i 96,8 % na wsi. Znacznie mniej mieszkań posiadało podłączenia gazu z sieci – 80,9 % mieszkań zamieszkanego w miastach i 9,2 % na wsi.

Tabl. II/2. Wyposażenie mieszkań zamieszkanyc w instalacje techniczno-sanitarne

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:						
		wodociąg	ustęp	łazienkę	ciepłą wodę bieżącą	c.o.	gaz z sieci	
w tysiącach								
Miasta	1988	333,2	328,9	288,1	278,0	272,0	252,4	263,9
	2002	392,5	391,3	374,9	364,8	349,4	340,2	317,6
Wieś	1988	134,0	116,7	82,0	90,1	88,0	66,8	1,0
	2002	141,9	137,3	119,5	121,8	108,0	95,5	13,0
w % ogółu								
Miasta	1988	100,0	98,7	86,5	83,4	81,6	75,8	79,2
	2002	100,0	99,7	95,5	92,9	89,0	86,7	80,9
Wieś	1988	100,0	87,1	61,2	67,2	65,7	49,9	0,8
	2002	100,0	96,8	84,2	85,8	76,1	67,3	9,2
1988 = 100								
Miasta		117,8	119,0	130,1	131,2	128,5	134,8	120,3
Wieś		105,9	117,7	145,7	135,2	122,7	143,0	1533,0

Od 1989 roku nastąpił wyraźny wzrost stopnia wyposażenia mieszkań w zespoły instalacji. Komplet podstawowych instalacji, tj. wodociąg, ustęp, łazienka, centralne ogrzewanie i gaz posiada 54,7 % mieszkań. Pozostaje jeszcze 1,0 % ogółu mieszkań bez wodociągu, a 0,9 % bez żadnej instalacji (patrz tabl. II/3).

Tabl. II/3. Stopień wyposażenia mieszkań zamieszkanyc w instalacje techniczno-sanitarne

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Mieszkania wyposażone w: ¹⁾				Mieszkania bez wodociągu	
		wodociąg, ustęp, łazienkę		wodociąg ²⁾		razem	w tym bez żadnych instalacji
		razem	w tym z c.o. i gazem z sieci	razem	w tym z c.o.		
		w % ogółu					
Ogółem.....	534,4	89,9	54,7	8,7	1,2	1,0	0,9
miasta	392,5	92,5	71,4	6,9	0,5	0,3	0,2
wieś	141,9	82,5	8,7	14,0	3,0	3,2	3,0

¹⁾ Bez mieszkań z nieustaloną informacją o instalacjach. ²⁾ Z ustępem ale bez łazienki, z łazienką ale bez ustępu oraz bez obu tych instalacji.

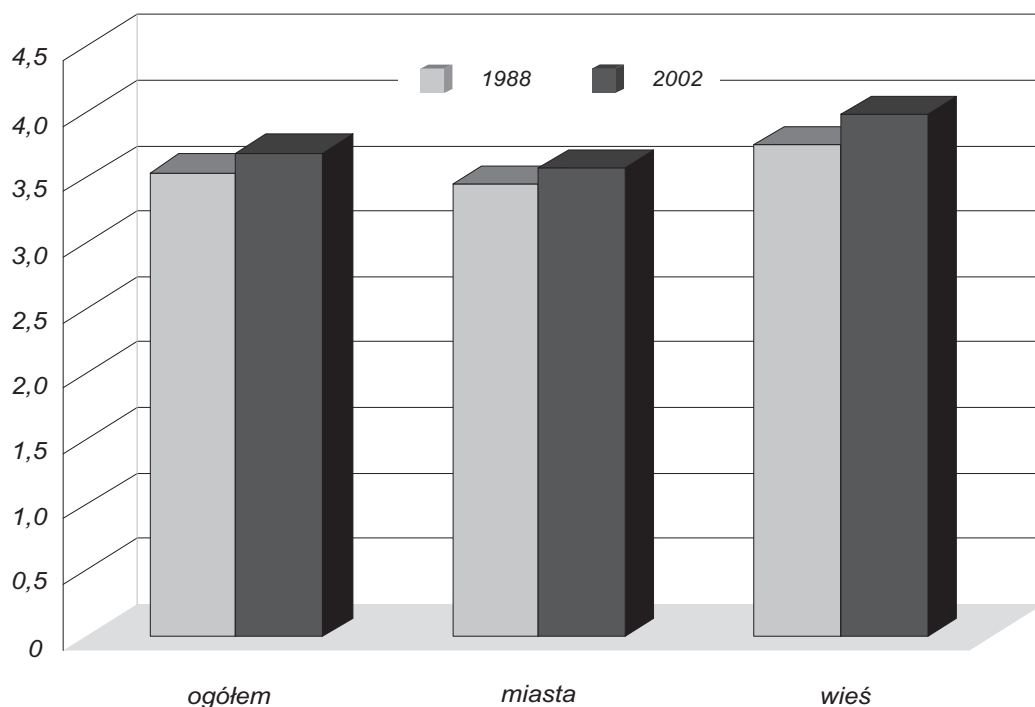
4. WIELKOŚĆ I ZALUDNIENIE MIESZKAŃ

Przeciętna powierzchnia mieszkania w 2002 r. wyniosła 65,1 m², w miastach 61,0 m², na wsi 76,3 m². W porównaniu z 1988 r. przeciętna powierzchnia mieszkania wzrosła o 6,6 m², przy czym na wsi o 9,5 m², a w miastach o 6,1 m². Obecnie w miastach mieszkanie jest średnio o 15,3 m² mniejsze niż mieszkanie na wsi.

W latach 1989-2002 odnotowano wyższą dynamikę wzrostu liczby izb i powierzchni użytkowej mieszkań niż wzrostu samej liczby mieszkań. Jest to efekt przyrostu wielkości powierzchni mieszkaniowej w mieszkaniach starszych w wyniku ich rozbudowy oraz oddawania do użytku z nowego budownictwa mieszkań większych, niż budowano w latach poprzednich.

W porównaniu z 1988 r. w strukturze wielkości mieszkań zaobserwowano korzystne zmiany (patrz wykres 13). Zmniejszył się udział mieszkań 1-2 izbowych (z 15,5 % do 13,1 % ogółu mieszkań zamieszkałych), natomiast zwiększył się udział mieszkań większych: 4 izbowych z 29,6 % do 30,6 %, a 5-izbowych i większych z 16,1 % do 19,5 %. W miastach udział mieszkań 5-izbowych i większych wynosi 17,0 %, na wsi zaś 26,0 % (patrz tabl. II/4).

Wykres 13. Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu w latach 1988 i 2002

Tabl. II/4. Struktura mieszkań według liczby izb

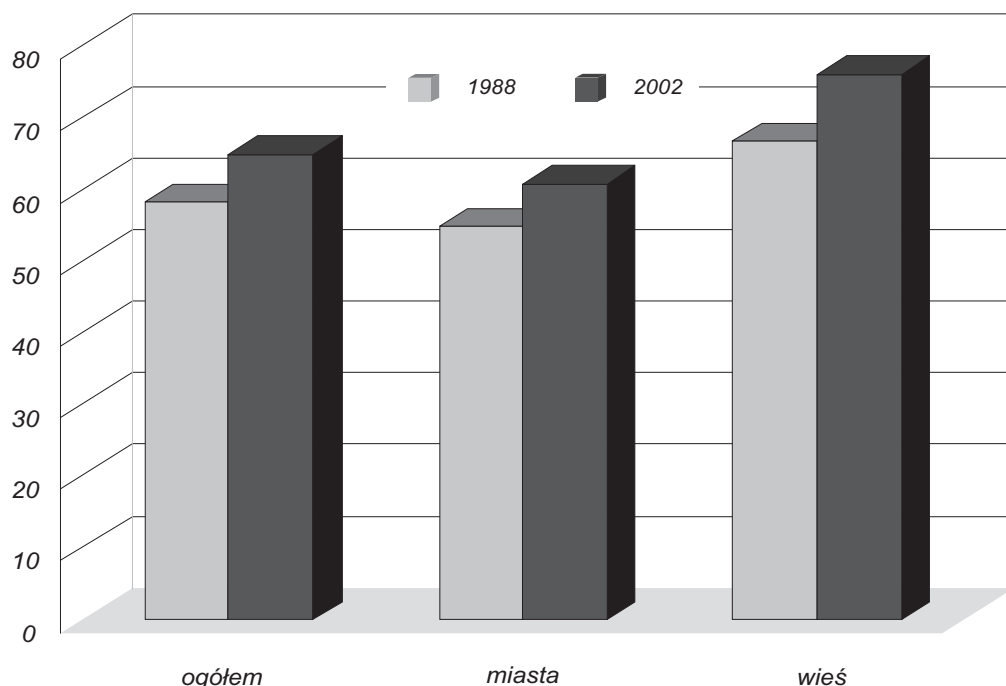
Wyszczególnienie		Mieszkania o liczbie izb – w % ogółu					Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu
		1	2	3	4	5 i więcej	
Ogółem	1988	3,5	12,0	38,8	29,6	16,1	3,5
	2002	2,6	10,5	36,8	30,6	19,5	3,7
miasta	1988	4,3	13,1	39,2	29,1	14,3	3,5
	2002	3,2	11,8	37,7	30,3	17,0	3,6
wieś	1988	1,6	9,2	37,9	30,7	20,6	3,8
	2002	1,0	7,0	34,5	31,5	26,0	4,0

Obserwujemy duże zróżnicowanie w strukturze mieszkań pod względem powierzchni użytkowej.

Mieszkania o powierzchni poniżej 40 m² stanowią obecnie 16,9 % ogółu mieszkań (w 1988 r. – 21,4 %). Najwięcej jest mieszkań o powierzchni 40-79 m², których udział wynosi (podobnie jak w roku 1988) ok. 62,9 %.

Mieszkania duże, o powierzchni powyżej 80 m², stanowią 20,2 % i ich liczba wzrosła od ostatniego spisu o 4,6 %. Najliczniej występują one na terenach wiejskich – 32,7 %, tj. o 17,1 % więcej niż w miastach. Odwrotnie przedstawia się sytuacja mieszkań poniżej 40 m² – w miastach jest ich 20,1 %, tj. o 12,0 % więcej niż na wsi.

Różnice w wielkości mieszkań między miastem i wsią oraz w przekroju terytorialnym miasta – wieś nie idą w parze z różnicami w zaludnieniu mieszkań. Mieszkania w miastach jakkolwiek są mniejsze, są także mniej zaludnione niż na wsi.

Wykres 14. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w m² w latach 1988 i 2002

Wszystkie wskaźniki wskazują na ogólną poprawę w sytuacji zaludnienia mieszkań (patrz tabl. II/5). Nadal istnieje większe zaludnienie mieszkań na wsi niż w miastach. Mimo wyższego na wsi przyrostu liczby izb i powierzchni użytkowej rozgęszczenie mieszkań jest relatywnie większe w miastach.

Tabl. II/5. Wskaźniki zaludnienia mieszkań

Wyszczególnienie	Przeciętna liczba osób			Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² na 1 osobę	
	w 1 mieszkaniu	na 1 izbę	na 1 pokój		
Ogółem.....	1988	3,47	0,98	.	16,8
	2002	3,17	0,86	1,16	20,4
miasta.....	1988	3,34	0,97	.	16,4
	2002	2,99	0,83	1,13	20,3
wieś.....	1988	3,79	1,01	.	17,6
	2002	3,68	0,93	1,25	20,5

Poprawa warunków mieszkaniowych jest bardziej widoczna, gdy rozpatruje się liczbę osób zamieszkujących jedno mieszkanie. Liczba osób zamieszkujących w mieszkaniach uznawanych w naszych warunkach za przeludnione, czyli takich, w których na jedną izbę przypada 2 i więcej osób, wynosi 148,6 tys. osób, co stanowi 8,9 % ogółu ludności zamieszkałej. Liczba osób zamieszkujących w warunkach niskiego zaludnienia, tj. poniżej 1 osoby na izbę wynosi 621,4 tys. osób (37,1 %).

Tabl. II/6. Struktura zaludnienia mieszkań według osób na 1 izbę w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ludność w mieszkaniach o liczbie osób na 1 izbę – w % ogółu					
	poniżej 1,00	1,00	1,01 – 1,49	1,50 – 1,99	2,00 – 2,99	3,00 i więcej
Ogółem.....	37,1	24,1	18,2	11,7	7,3	1,6
miasta.....	39,8	26,4	17,0	9,8	5,7	1,3
wieś.....	31,1	19,1	21,0	15,9	10,8	2,1

W mieszkaniach, w których na 1 pokój przypada 1 osoba i mniej, mieszka w naszym województwie 37,8 % ogółu ludności. Struktura ludności według stopnia zaludnienia pokoi uległa zmianie na korzyść.

Prawie 29,1 % ludności mieszka w warunkach zaludnienia 2 i więcej osób na 1 pokój, w tym 7,5 % - 3 i więcej osób na 1 pokój. W ocenie sytuacji mieszkaniowej zaludnienia 3 i więcej osób na

pokój uznaje się za warunki substandardowe, niezależnie od stanu technicznego takiego mieszkania i w takich warunkach mieszka 125,8 tys. osób, z tego 68,9 tys. w miastach i 56,9 tys. na wsi.

Wskaźnik wielkości powierzchni użytkowej mieszkań przypadającej na 1 osobę w miastach wynosi 20,3 m² (w 1988 r. – 16,4 m²), a na wsi 20,5 m² (w 1988 r. – 17,6 m²). W porównaniu z danymi 1988 r. jest to wzrost o 3,9 m² w miastach i o 2,9 m² na wsi.

Blisko 33,9 % ludności województwa mieszka w lokalach, w których na 1 osobę przypada ponad 20 m², natomiast w lokalach, gdzie na 1 osobę przypada mniej niż 10 m² mieszka 15,1 % ogółu ludności (patrz tabl. II/7).

Tabl. II/7. Struktura ludności według powierzchni użytkowej w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ludność w mieszkaniach o powierzchni użytkowej w m ² przypadającej na 1 osobę – w % ogółu					
	5,0 i mniej	5,1 – 7,0	7,1 – 10,0	10,1 – 15,0	15,1 – 20,0	20,1 i więcej
Ogółem.....	0,7	2,8	11,6	28,3	22,7	33,9
miasta	0,5	2,3	10,5	28,3	23,8	34,6
wieś	1,0	3,8	14,0	28,4	20,3	32,5

ROZDZIAŁ III. WARUNKI MIESZKANIOWE

5. SAMODZIELNOŚĆ ZAMIESZKIWANIA GOSPODARSTW DOMOWYCH I RODZIN

W spisie 2002 roku badano samodzielność zamieszkiwania gospodarstw domowych. Podstawą podziału gospodarstw na mieszkające samodzielnie i mieszkające wspólnie była liczba gospodarstw domowych spisanych w danym mieszkaniu. Jeżeli w mieszkaniu zostało spisane tylko jedno gospodarstwo domowe uznawano je za mieszkające samodzielnie (niezależnie od składu rodzinnego gospodarstwa), gdy zaś w mieszkaniu spisano 2 lub więcej gospodarstw domowych uznawano takie gospodarstwa za mieszkające wspólnie.

W 2002 roku wśród 607,5 tys. gospodarstw domowych, samodzielnym mieszkaniem dysponowało 460,2 tys. gospodarstw, tj. 75,8 %, a 147,4 tys., tj. 24,2 % mieszkało niesamodzielnie, w tym ponad 31,8 tys. (5,2 %) zajmowało mieszkania, w których zamieszkiwało po 3 i więcej gospodarstw domowych (patrz tabl. III/1).

W latach 1988-2002 zanotowano wzrost liczby gospodarstw domowych w mieszkaniach o 14,7 %, z tego w miastach o 17,2 %, a na wsi o 8,1 %.

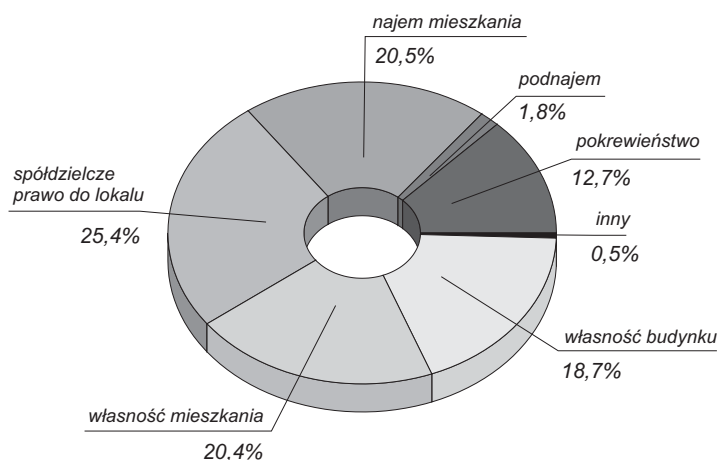
Tabl. III/1. Gospodarstwa domowe według samodzielności zamieszkiwania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Gospodarstwa domowe zamieszkujące			
		samodzielnie	razem	wspólnie	
				w tym w mieszkaniu zamieszkują	
				z 1 gospodarstwem	z 2 i więcej gospodarstwami
w tysiącach					
Ogółem	607,5	460,2	147,4	115,6	31,8
miasta	448,2	337,8	110,3	85,9	24,4
wieś	159,3	122,3	37,0	29,6	7,4
w % ogółu gospodarstw					
Ogółem	100,0	75,8	24,2	19,0	5,2
miasta	100,0	75,4	24,6	19,2	5,4
wieś	100,0	76,8	23,2	18,6	4,6

W województwie występuje stosunkowo duża liczba gospodarstw (4,1 %) składających się z dwu lub więcej rodzin. W 2002 roku istniało 23,8 tys. gospodarstw dwurodzinnych i 1,1 tys. trzy i więcej rodzinnych. W wielu przypadkach występowanie takich gospodarstw wynika z braku mieszkań, co powoduje, iż młode rodziny zmuszone są mieszkać wspólnie z rodzicami.

W spisie 2002 roku po raz pierwszy zbierano dane dotyczące struktury gospodarstw domowych zamieszkujących mieszkania z określonego tytułu prawnego. Według uzyskanych danych liczba gospodarstw domowych zamieszkujących mieszkanie z tytułu własności domu lub mieszkania wynosi 237,0 tys. (z czego w miastach: 127,9 tys., a na wsi 109,1 tys.). Natomiast liczba gospodarstw domowych zamieszkujących mieszkanie z tytułu spółdzielczego prawa do lokalu wynosi: 154,5 tys., a gospodarstw domowych zajmujących mieszkanie z tytułu najmu – 124,6 tys., podnajmu – blisko 11 tys., a z tytułu pokrewieństwa 77,1 tys. (patrz wykres 15).

Wykres 15. Gospodarstwa domowe według tytułu prawnego do mieszkania w 2002 r.

Tabl. III/2. Samodzielność zamieszkiwania rodzin w 2002 r.

Wyszczególnienie	Rodziny				
	ogółem	w gospodarstwach jednorodzinnych			w gospodarstwach dwurodzinnych i większych
		razem	zamieszkujące samodzielnie	zamieszkujące wspólnie z innym gospodarstwem	
w tysiącach					
Ogółem	473,4	422,5	342,2	80,3	50,9
miasta	335,4	306,1	250,1	56,0	29,4
wieś	138,0	116,5	92,2	24,3	21,5
w % ogółu					
Ogółem	100,0	89,2	72,3	17,0	10,7
miasta	100,0	91,2	74,5	16,7	8,8
wieś	100,0	84,4	66,8	17,6	15,6

Zwraca uwagę gorsza sytuacja mieszkaniowa rodzin wiejskich niż miejskich. Trzeba jednak zauważyć, że ze względu na przeważającą na wsi zabudowę jednorodziną i częste prowadzenie rodzinnego gospodarstwa rolnego, wspólne zajmowanie mieszkań przez rodziny wiejskie w znacznej mierze można tłumaczyć decyzją zainteresowanych.

Oprócz gospodarstw domowych rodzinnych, zawierających w swym składzie rodziny istniało w województwie w 2002 r. 160,1 tys. gospodarstw nierodzinnych, z tego 151,4 tys. gospodarstw jednoosobowych i 8,7 tys. wieloosobowych. Łączna liczba rodzin oraz gospodarstw nierodzinnych w zestawieniu z liczbą mieszkań pozwala określić potencjalne zapotrzebowanie na samodzielne mieszkania.

Różnica między liczbą gospodarstw domowych a liczbą mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych wykazuje ilość brakujących mieszkań, tzw. niedobór mieszkań. Według danych spisowych w województwie zachodniopomorskim brakowało 46,8 tys. mieszkań.

Powszechnie stosowanym miernikiem braku mieszkań jest tzw. statystyczny deficyt mieszkań, pod pojęciem którego rozumie się różnicę między ogólną liczbą gospodarstw domowych, a liczbą zamieszkałych mieszkań. Według wyników spisu 2002 deficyt mieszkań (statystyczny) wynosił:

Ogółem w województwie	-	73,7 tys.
w miastach	-	56,1 tys.
na wsi	-	17,6 tys.

W porównaniu z 1988 r. deficyt mieszkań w województwie zachodniopomorskim wzrósł w 2002 r. ponad 11 tys.

6. LUDNOŚĆ ZAMIESZKAŁA W WARUNKACH SUBSTANDARDOWYCH⁵

Wyniki spisu 2002 r. pozwalają spojrzeć na warunki mieszkaniowe łącznie z punktu widzenia zaludnienia i wyposażenia mieszkań, jak również uwzględnić sprawę samodzielności zajmowania mieszkań. Umożliwia to bardziej kompleksową ocenę sytuacji mieszkaniowej niż może to mieć miejsce przy rozpatrywaniu odrębnie różnych aspektów tej sytuacji.

Dokonując takiej analizy przyjęto następujące kryteria oceny, dotyczące warunków mieszkaniowych ludności:

- **bardzo dobre** – zajmowanie mieszkań wyposażonych w wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienkę, centralne ogrzewanie i gaz oraz zaludnionych przez mniej niż jedną osobę na pokój,
- **dobrze** – zajmowanie mieszkań wyposażonych w wodociąg, ustęp spłukiwany i łazienkę oraz zaludnionych maksymalnie przez 1 osobę na pokój,
- **dostateczne** – zajmowanie mieszkań wyposażonych w wodociąg i ustęp spłukiwany i zaludnionych nie więcej niż przez 1,01 – 1,99 osób na pokój,
- **złe** – zajmowanie mieszkań zaludnionych przez 2,00 – 2,99 osób na pokój i/lub wyposażonych tylko w wodociąg,
- **bardzo złe** – zajmowanie mieszkań przez 3 i więcej osób na pokój i/lub pozbawionych nawet wyposażenia w wodociąg.

⁵ Z pominięciem ludności zamieszkałej w pomieszczeniach nie będących mieszkaniami i obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Kompleksową ocenę warunków mieszkaniowych ludności w 2002 r. przedstawiają dane w tabeli III/3.

Tabl. III/3. Ludność zamieszkująca w mieszkaniach w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ludność w mieszkaniach ogółem	Ludność zamieszkująca w warunkach ¹⁾							
		bardzo dobrych	dobrych	dostatecznych	złych	bardzo złych			
						razem	ze względu na:		
							nadmierne zaludnienie i brak wodociągu	tylko na nadmierne zaludnienie	tylko na brak wodociągu
w tysiącach									
Ogółem	1673,8	159,1	426,5	537,1	409,1	135,9	3,1	121,0	11,8
miasta	1160,1	148,4	303,3	384,9	249,9	69,3	0,7	66,9	1,7
wieś	513,7	10,7	123,2	152,1	159,2	66,6	2,4	54,1	10,1
w % ogółu									
Ogółem	100,0	9,5	25,5	32,1	24,4	8,1	0,2	7,2	0,7
miasta	100,0	12,8	26,1	33,2	21,5	6,0	0,1	5,8	0,1
wieś	100,0	2,1	24,0	29,6	31,0	13,0	0,5	10,5	2,0

¹⁾ Bez ludności w mieszkaniach z nieustaloną informacją o warunkach mieszkaniowych.

W świetle powyższych danych w warunkach odpowiadających współczesnym standardom mieszkaniowym, tj. określonych w zestawieniu jako „bardzo dobre” i „dobre” znajdowało się w 2002 r. 585,6 tys. osób, a więc tylko ok. 35,0 % ludności w mieszkaniach.

W warunkach „bardzo złych” spowodowanych zajmowaniem mieszkań zaludnionych przez 3 i więcej osób na pokój i/lub pozbawionych nawet wodociągu, zamieszkiwało prawie 135,9 tys. osób, tj. 8,1 % ogółu. Spośród nich ponad 3,1 tys. zajmowało mieszkania jednocześnie skrajnie przeludnione i bez wyposażenia.

Porównując sytuację ludności miast i wsi należy stwierdzić, że jest ona zdecydowanie gorsza na wsi niż w miastach, mimo, że na wsi w okresie od 1989 roku wystąpiła stosunkowo duża poprawa, zwłaszcza w zakresie wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne.

Dla pokazania zmian warunków mieszkaniowych w 2002 r. w porównaniu z 1988 r. wyróżniono 3 kategorie warunków substandardowych:

1. Kategoria pierwsza – wyodrębniona ze względu na zły stan techniczny budynku obejmuje:
  - mieszkania w budynkach wybudowanych przed rokiem 1979, z liczbą mieszkań 1 i z 1 izbą,
  - mieszkania w budynkach wybudowanych przed rokiem 1945, bez kanalizacji,
  - mieszkania w budynkach wybudowanych przed rokiem 1971, bez wodociągu.

W spisie z 1988 r. wzięto pod uwagę w tej kategorii pomieszczenia nie będące mieszkaniami i rodzaj materiału ścian zewnętrznych;

2. Kategoria druga – wyodrębniona ze względu na niedostateczne wyposażenie mieszkania w instalacje; obejmuje ona mieszkania bez ustępu, ale z wodociągiem oraz mieszkania bez ustępu i bez wodociągu, znajdujące się w budynkach niezaliczonych do pierwszej kategorii;
3. Kategoria trzecia – wyodrębniona została ze względu na nadmierne zaludnienie, obejmuje mieszkania, w których na 1 pokój przypadało 3 i więcej osób na pokój z mieszkań niezaliczonych do kategorii pierwszej i drugiej.

Wyniki porównań przedstawia tabela III/4.

Tabl. III/4. Mieszkania zamieszkane o warunkach substandardowych w 2002 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania o warunkach substandardowych				
	ogółem w tys.	w % ogółu mieszkań zamieszkałych i ludności w mieszkaniach	kategoria		
			pierwsza	druga	trzecia
			w % ogółem		
Mieszkania	58,7	11,1	13,8	52,8	33,4
miasta	29,9	7,7	2,3	55,6	42,1
wieś	28,8	20,6	25,8	49,9	24,3
Ludność w mieszkaniach...	219,0	13,1	11,3	41,6	47,1
miasta	105,3	9,1	1,9	41,7	56,4
wieś	113,7	22,1	20,0	41,5	38,5

Od końca lat osiemdziesiątych liczba ludności zamieszkującej w warunkach substandardowych zmniejszyła się głównie w wyniku poprawy stanu mieszkań pod względem wyposażenia w instalacje techniczno-sanitarne, zastępowania budynków starych, o złym stanie technicznym nowymi lub rozbudowywaniu istniejących już budynków. Nadal jednak 219,0 tys. (13,1 %) ludności żyje w mieszkaniach o warunkach substandardowych.

POWSZECHNY SPIS ROLNY

UWAGI OGÓLNE

Wprowadzenie

Powszechny Spis Rolny oraz Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań zostały przeprowadzone na terenie całego kraju w dniach od 21 maja do 8 czerwca 2002 r. (według stanu w dniu 20 maja 2002 r. godz. 24.⁰⁰) zgodnie z n/w ustawami podjętymi przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej:

- z dnia 2 grudnia 1999 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2001 r. (Dz. U. z 2000 r., Nr 1, poz. 1) z późniejszą zmianą (Dz. U. z 2000 r., Nr 93, poz. 1026),
- z dnia 9 września 2000 r. o powszechnym spisie rolnym w 2002 r. (Dz. U. z 2000 r., Nr 99, poz. 1072),

W powyższych aktach prawnych określono termin i zakres tematyczny spisów, zasady organizacji i realizacji prac spisowych, zobowiązanie ludności do udzielania informacji oraz sposób ich zebrania.

Celem Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r. było między innymi:

- zapewnienie podstawowej bazy informacyjnej o gospodarstwach rolnych i związanych z nimi gospodarstwach domowych, koniecznej dla realizacji krajowej, regionalnej i lokalnej polityki rolnej i społecznej na wsi,
- dostarczenie informacji niezbędnych dla finalizowania procesów stowarzyszeniowych z Unią Europejską (UE), jak i zapewnienia podstaw informacyjnych w pierwszych latach członkostwa zgodnie z wymogami UE oraz wykonanie zobowiązań Polski w zakresie dostarczenia informacji dla potrzeb organizacji międzynarodowych (FAO, OECD, EUROSTAT i inne),
- budowy i aktualizacji statystycznych operatów losowania prób do różnotematycznych badań reprezentacyjnych.

Obok raportu, wyniki spisu zostaną przedstawione w kolejno opracowywanych publikacjach wojewódzkich pod następującymi tytułami:

- 1) Użytkowanie gruntów, powierzchnia zasiewów i pogłowie zwierząt gospodarskich,
- 2) Budynki i wyposażenia techniczne gospodarstw rolnych,
- 3) Wybrane elementy sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych,
- 4) Systematyka i charakterystyka gospodarstw rolnych,
- 5) Cele produkcji w gospodarstwach rolnych.

Planuje się również opracowanie publikacji dla szczebla gminnego w formie zestawu tablic zawierających informacje o gospodarstwach rolnych na terenie gminy, o możliwościach produkcyjnych gospodarstw rolnych, o skali upraw rolnych i ogrodnich, o pogłowie zwierząt gospodarskich, o źródłach utrzymania gospodarstw domowych, o działalności pozarolniczej itp. oraz o lokacie gminy w województwie dla podstawowych parametrów w rolnictwie.

Ponadto w Bazie Danych Regionalnych (BDR), prowadzonej przez Urząd Statystyczny w Jeleniej Górze, będą zamieszczone informacje ze spisu dla poszczególnych szczebli podziału terytorialnego kraju, tj. województwa, podregionu, powiatu, gminy, a także dla miejscowości.

I. ZAKRES I TEMATYKA POWSZECHNEGO SPISU ROLNEGO

Powszechnym Spisem Rolnym objęto:

- gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha,
- gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha do 1 ha włącznie,
- osoby fizyczne będące właścicielami zwierząt gospodarskich, nie posiadające użytków rolnych lub posiadające użytki rolne o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha,
- pozostałe gospodarstwa rolne będące w użytkowaniu osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej.

Wykaz gospodarstw indywidualnych powstał w oparciu o statystyczny rejestr podatkowy (system SPGC), który aktualizowany był przez rachmistrzów w czasie obchodu przedspisowego oraz uzupełniany o wykaz właścicieli zwierząt gospodarskich nie posiadających użytków rolnych lub posiadających użytki rolne o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha. Kartotekę gospodarstw rolnych będących w użytkowaniu osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej utworzono na podstawie Bazy Jednostek Statystycznych.

Dla gospodarstw rolnych, których użytkownicy odmówili udziału w Powszechnym Spisie Rolnym 2002 r. lub z użytkownikami, z którymi kontakt był niemożliwy dokonano imputacji danych o gospodarstwie.

Tematyka Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r. została ujęta na formularzach spisowych w następujących działach:

- Powierzchnia gospodarstwa,
- Struktura własnościowa użytków rolnych gospodarstwa,
- Struktura dochodów,
- Działalność gospodarcza,
- Pracujący w indywidualnym gospodarstwie rolnym,
- Powierzchnia zasiewów,
- Powierzchnia inna,
- Pogłowie zwierząt gospodarskich,
- Rozdysponowanie produkcji rolniczej,
- Infrastruktura gospodarstwa,
- Budynki i budowle,
- Magazynowanie w gospodarstwie,
- Nawozy i pestycydy w gospodarstwie,
- Maszyny i urządzenia rolnicze,
- Wybrane wydatki w gospodarstwie.

W ramach spisu w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha zebrano następujące informacje:

- 1) dane o osobach będących użytkownikami gospodarstw rolnych:
  - a) nazwisko i imiona użytkownika gospodarstwa rolnego,
  - b) poziom wykształcenia rolniczego użytkownika,
  - c) wkład pracy w gospodarstwo rolne w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie – liczba godzin przepracowanych w gospodarstwie,
- 2) o liczbie pracowników najemnych stałych i pracowników dorywczych zatrudnionych w gospodarstwie rolnym,
- 3) o użytkowaniu gruntów, a w szczególności:
  - a) o powierzchni gruntów ogółem, w tym użytków rolnych (gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych), lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów i nieużytków,
  - b) o powierzchni zasiewów głównych upraw,
- 4) o pogłowie zwierząt gospodarskich według gatunków i grup produkcyjno-użytkowych oraz liczbie pni pszczelich,
- 5) o rozdysponowaniu produkcji rolniczej,
- 6) o budynkach, infrastrukturze i wyposażeniu technicznym gospodarstw, w tym:
  - a) rodzaje budynków, budowli i ich powierzchnia,
  - b) liczba ciągników rolniczych i innych środków transportowych oraz maszyn rolniczych,
  - c) źródła zaopatrzenia w wodę, sposoby odprowadzania ścieków i usuwania śmieci,
  - d) wyposażenie w sieć elektryczną i telefon,
  - e) rodzaje urządzeń melioracyjnych,
- 7) o stosowaniu nawozów i pestycydów w gospodarstwie w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie,
- 8) o zadłużeniu gospodarstw rolnych,
- 9) o działalności gospodarczej (rolniczej i pozarolniczej) prowadzonej przez użytkownika gospodarstwa rolnego lub osobę dorosłą pozostającą z użytkownikiem we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 10) o ważniejszych wydatkach poniesionych w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, w tym na:
  - a) zakup gruntów,
  - b) budowę lub modernizację budynków,
  - c) powiększenie stada podstawowego,
  - d) zakup ciągników rolniczych i innych środków transportowych oraz maszyn rolniczych.

Informacje o wieku, płci, poziomie wykształcenia ogólnego, głównych i dodatkowych źródłach utrzymania użytkownika i członków jego gospodarstwa domowego, a także osób pracujących wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych pozyskano z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności

i Mieszkań, który, jak wspomniano na wstępie, odbył się jednocześnie z Powszechnym Spisem Rolnym 2002 r.

Dla osób fizycznych użytkujących gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha do 1 ha włącznie oraz dla właścicieli zwierząt gospodarskich zebrano w/w informacje, z wyłączeniem tych, o których mowa w pkt. 8 i 10, a w ramach punktów 3b, 6b, i 7 zebrano dane w ograniczonym zakresie tematycznym.

W ramach spisu u osób prawnych i w jednostkach organizacyjnych nie mających osobowości prawnej zebrano informacje, o których mowa w punktach 2-10.

II. WAŻNIEJSZE DEFINICJE, POJĘCIA SPISOWE I ZASADY SPISYWANIA

Za **gospodarstwo rolne** uważa się grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Za **gospodarstwo indywidualne** uważa się gospodarstwo rolne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha, będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej lub grupy osób.

Za **właściciela zwierząt gospodarskich** uważa się osobę nie posiadającą użytków rolnych lub posiadającą użytki o powierzchni mniejszej niż 0,10 ha, która ma co najmniej: 1 sztukę bydła lub (i) 5 sztuk trzody chlewnej albo 1 lochę lub (i) 3 sztuki owiec bądź kóz lub (i) 1 konia lub (i) 30 sztuk drobiu lub (i) 5 sztuk samic zwierząt futerkowych (w tym królików) lub (i) 1 pień pszczeli.

Za **użytkownika gospodarstwa indywidualnego** uważa się osobę fizyczną lub grupę osób, które faktycznie użytkują grunty, niezależnie od tego, czy są właścicielami, dzierżawcami, czy użytkują je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty te są zlokalizowane w jednej, czy w kilku gminach.

Za **gospodarstwo domowe** użytkownika gospodarstwa rolnego (właściciela zwierząt gospodarskich) uważa się zespół osób mieszkających i utrzymujących się wspólnie, jeżeli wśród nich jest osoba prowadząca gospodarstwo indywidualne (właściciel zwierząt gospodarskich).

Do zbiorowości **pracujących na własny rachunek w rolnictwie** zaliczono osoby pracujące wyłącznie lub głównie:

- w gospodarstwach indywidualnych rolnych powyżej 1 ha, z wyłączeniem gospodarstw produkujących wyłącznie na potrzeby własne,
- w gospodarstwach indywidualnych do 1 ha użytków rolnych włącznie, z wyłączeniem gospodarstw produkujących wyłącznie na potrzeby własne,
- jako właściciele zwierząt gospodarskich, z wyłączeniem produkujących wyłącznie lub głównie na potrzeby własne.

Do **ogólnej powierzchni gruntów** gospodarstwa zaliczono wszystkie bez wyjątku grunty wchodzące w skład gospodarstwa, a więc wszystkie grunty użytkowane rolniczo (grunty orne, sady, łąki i pastwiska), wszystkie związane z nimi grunty użytkowane nierolniczo, jak lasy, podwórze, grunty pod zabudowaniami lub przeznaczone pod zabudowę, ogrody ozdobne, grunty pod wodami, drogi, torfowiska, kamieniołomy, żwirownie itp. oraz nieużytki, niezależnie od tytułu władania (własne, dzierżawione na zasadzie umowy i bezumownie, użytkowane z innego tytułu).

Gospodarstwa indywidualne spisywano w miejscu przebywania użytkownika i tam ujmowano całkowitą, ogólną powierzchnię, niezależnie od miejsca położenia gruntów.

III. WAŻNIEJSZE GRUPOWANIA I ZAKRES PUBLIKOWANYCH DANYCH

Dane dotyczące pogłównia zwierząt gospodarskich zostały ujęte w dwóch podstawowych formach własności, tj. w sektorze publicznym i prywatnym.

W **sektorze prywatnym** podstawowymi formami własności są: własność prywatna krajowa (gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczna i własność mieszana.

Do **sektora publicznego** zaliczono gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową (gmin) oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (spółki z przewagą mienia państwowego).

Wszystkie informacje o liczebności pogłównia, odnoszące się do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej w ramach sektora prywatnego i publicznego, ujmują wyłącznie zwierzęta stanowiące własność tych podmiotów (tzn. bez zwierząt utrzymywanych na działkach pracowników gospodarstw państwowych i członków spółdzielni).

W ramach sektora prywatnego dane opracowano dla gospodarstw:

- własności prywatnej krajowej, w tym dla:
  - gospodarstw indywidualnych,
  - spółdzielni produkcji rolniczej, które obejmują rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek rolniczych i inne gospodarstwa spółdzielcze o przeważającej działalności rolniczej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych,
- gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha do 1 ha włącznie użytkowane rolniczo przez osoby prywatne,
- osoby fizyczne będące właścicielami zwierząt gospodarskich, nie posiadające użytków rolnych lub posiadające użytki rolne o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha.

W ramach sektora publicznego w publikacji prezentuje się dane dla gospodarstw:

- własności państwowej, w tym gospodarstw skarbowych,
- własności samorządowej,
- własności mieszanej.

Informacje liczbowe w ujęciu odsetkowym prezentowane są z jednym znakiem po przecinku i z uwagi na elektroniczną technikę zaokrągleń mogą nie sumować się na 100%. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

W tablicach zawierających sumaryczne dane dotyczące użytkowania gruntów i powierzchni zasiewów mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń automatycznych (zaokrąglenia z arów do pełnych hektarów oraz z hektarów do tys. ha.)

Segregacji gospodarstw rolnych na: posiadające zwierzęta gospodarskie ogółem i według liczby gatunków oraz nie posiadające zwierząt dokonano na podstawie informacji o utrzymywaniu pogłównia **przynajmniej jednego z czterech podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich, tj. bydła, trzody chlewnej, owiec i koni.**

W celu przeliczenia pogłównia zwierząt w sztukach fizycznych na sztuki przeliczeniowe duże (dotyczy 4 podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich - bydła, trzody chlewnej, owiec i koni) - wykorzystano następujące współczynniki:

bydło - 0,8, trzoda chlewna - 0,15, owce - 0,08, konie - 1,0.

Niezależnie od powyższych zbiorczych grupowań – rozliczeń makroekonomicznych według grup użytkowników – dane Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r., w zależności od tematyki, opracowano według niżej wymienionych klasyfikacji:

- grup obszarowych powierzchni ogólnej, wyodrębniając następujące grupy: do 1 ha (0,00-0,10, 0,10-0,20, 0,20-0,50, 0,50-1,00), 1-2, 2-3, 3-4, 4-5, 5-7, 7-10, 10-15, 15-20, 20-30, 30-50, 50-100, 100-200, 200-300, 300-500, 500-1000, 1000 ha i więcej;
- grup obszarowych powierzchni użytków rolnych, wyodrębniając następujące grupy: do 1 ha (0,00, 0,01-0,10, 0,10-0,20, 0,20-0,50, 0,50-1,00), 1-2, 2-3, 3-5, 5-7, 7-10, 10-15, 15-20, 20-30, 30-50, 50-100, 100-200, 200-300, 300-500, 500-1000, 1000 ha i więcej;
- grup obszarowych powierzchni użytków rolnych, według poszczególnych rodzajów użytków, wyodrębniając następujące grupy: do 1 ha, 1-2, 2-3, 3-5, 5-7, 7-10, 10-15, 15-20, 20-30, 30-50, 50 ha i więcej;
- grup obszarowych gruntów pod zabudowaniami: do 0,1 ha, 0,1-0,2, 0,2-0,5, 0,5-1, 1-2, 2 ha i więcej;
- grup obszarowych gruntów pod zasiewami według upraw, wyodrębniając następujące grupy; poniżej 1 ha, 1-2, 2-3, 3-5, 5-7, 7-10, 10-15, 15-20, 20-30, 30-50, 50 ha i więcej;
- wskaźnika jakości gruntów: do 0,4, 0,4-0,7, 0,7-1, 1 i powyżej;
- powierzchni upraw warzyw pod osłonami w ha: do 0,05, 0,05-0,1, 0,1-0,2, 0,2-0,3, 0,3-0,5, 0,5-0,7, 0,7-1,0, 1,0 i więcej;
- powierzchni upraw grzybów jadalnych w m²: do 100, 100-200, 200-300, 300-500, powyżej 500;

- wyposażenia w siłę pociągową: bez żywej i mechanicznej siły pociągowej, z żywą siłą pociągową, z żywą i mechaniczną siłą pociągową, wyłącznie z ciągnikami;
- mocy silnika w ciągniku w KM: do 20,4; 20,4-34,0; 34,0-54,4; 54,4-81,6; 81,6-136,0; 136,0 i więcej;
- celu produkcji i wartości produkcji sprzedanej: gospodarstwa nie prowadzące produkcji, produkujące na własne potrzeby, produkujące głównie na własne potrzeby, produkujące głównie na rynek, w których wartość produkcji sprzedanej wynosiła: poniżej 3 tys. zł, 3-5, 5-15, 15-25, 25-50, 50-100, 100 tys. zł i więcej;
- skali natężenia chowu poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich;
- liczby osób zamieszkałych w gospodarstwie domowym z użytkownikiem gospodarstwa rolnego według źródeł utrzymania;
- cech charakteryzujących użytkowników gospodarstw rolnych i członków ich rodzin pracujących w gospodarstwie według wieku i płci, mężczyźni - poniżej 25 lat, 25- 34, 35-44, 45-64, 65 i więcej lat oraz kobiety - poniżej 25 lat, 25-34, 35-44, 45-64, 65 i więcej lat;
- czasu pracy w gospodarstwie rolnym w stosunku do normy pełnego etatu (rocznej jednostki pracy): 0, 0 – $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$, 1 etat (pełny wymiar czasu pracy);
- poziomu wykształcenia rolniczego użytkownika;
- inne grupowania gospodarstw według cech ujętych w spisie, nie wymienione wyżej.

W kolejnych publikacjach będą prezentowane i analizowane gospodarstwa według wyżej wymienionych klasyfikacji i powiązań między grupami cech charakteryzujących gospodarstwa rolne.

1. PODSTAWOWE TENDENCJE W ROLNICTWIE

Rolnictwo województwa charakteryzuje się ciągłym procesem zmian zachodzących zarówno w strukturach własnościowych, jak i w kierunkach użytkowania ziemi.

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r., w porównaniu z danymi uzyskanymi w pełnym spisie rolnym 1996 r. wskazują na:

- spadek ogólnej powierzchni gruntów w użytkowaniu gospodarstw rolnych wg siedziby użytkownika z 1228,7 tys. ha do 1138,9 tys. ha, a więc o 89,8 tys. ha, tj. o 7,3%, w tym zmniejszenie powierzchni użytków rolnych z 1080,4 tys. ha do 1013,6 tys. ha, tj. o 66,8 tys. ha (o 6,2%);
- zmniejszenie ogólnej liczby gospodarstw rolnych z 73,0 tys. do 71,0 tys., tj. o 2,0 tys. (o 2,8%), w tym wzrost liczby gospodarstw o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha z 39,5 tys. do 41,6 tys. (o 5,3%);
- zmiany w strukturze gospodarstw rolnych, a mianowicie wzrost udziału gospodarstw o powierzchni użytków rolnych od 1 do 5 ha z 41,8% do 49,6% oraz podmiotów o powierzchni użytków rolnych 50 ha i więcej z 4,4% do 5,8%, tj. odpowiednio o 7,8 pkt i o 1,4 pkt, natomiast spadek udziału jednostek o powierzchni użytków rolnych 5-20 ha z 41,9% do 34,0% tj. o 7,9 pkt a także spadek udziału gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 20-50 ha z 11,9% do 10,6% tj. o 1,3 pkt;
- zmniejszenie ogólnej powierzchni zasiewów z 672,8 tys. ha do 603,9 tys. ha, tj. o 68,9 tys. ha (o 10,2%). W porównaniu do pełnego spisu rolnego 1996 r. znacząco zmniejszyła się powierzchnia uprawy zbóż ogółem z 503,4 tys. ha do 470,6 tys. ha, tj. o 32,8 tys. ha (o 6,5%), ziemniaków z 36,6 tys. ha do 23,5 tys. ha, tj. o 13,1 tys. ha (o 35,8%), upraw pastewnych z 51,2 tys. ha do 18,9 tys. ha, tj. o 32,4 tys. ha (o 63,2%). Powierzchnia uprawy rzepaku (ozimego i jarego) w 2002r. była dwukrotnie większa niż w 1996r. i wynosiła 66,3 tys. ha;
- dalszy istotny spadek pogłowia bydła (o 45,1%) i owiec (o 59,3%), który wynikał ze słabnącego popytu na żywiec rzeźny wołowy i barani, oraz trudności ze zbytem wełny. Spadek liczebności stada wystąpił także w przypadku trzody chlewnej (o 22,9%), a jedyny wzrost stada zanotowano w pogłowie drobiu ogółem o 41,8% ;
- zmniejszenie o 5,6% ogólnej liczby gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego przy jednoczesnym wzroście (o 2,6%) liczby gospodarstw domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego (powyżej 1 ha);
- spadek o 8,7% liczby ludności faktycznie zamieszkałej w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego. Zmniejszenie się również (o 3,5%) liczby ludności zamieszkującej w gospodarstwach domowych użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych (powyżej 1 ha).

2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA ROLNICTWA

Rolnictwo charakteryzuje ciągły proces przemian własnościowych, strukturalnych i ekonomicznych. Duża liczba jednostek zróżnicowanych pod względem wielkości gospodarstw, kierunku i poziomu produkcji powoduje złożoność i zmienność sytuacji ekonomicznej rolnictwa. Na tę złożoność i zmienność zasadniczy wpływ ma trudna sytuacja ekonomiczna ogółu ludności, ograniczony popyt na artykuły rolno-spożywcze i niskie ceny artykułów rolnych. Te elementy ekonomiczne decydują o strukturze i liczbie gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą, o stopniu wykorzystania i sposobach użytkowania gruntów, o kierunkach produkcji rolniczej, a także o prowadzeniu działalności pozarolniczej w gospodarstwach rolnych.

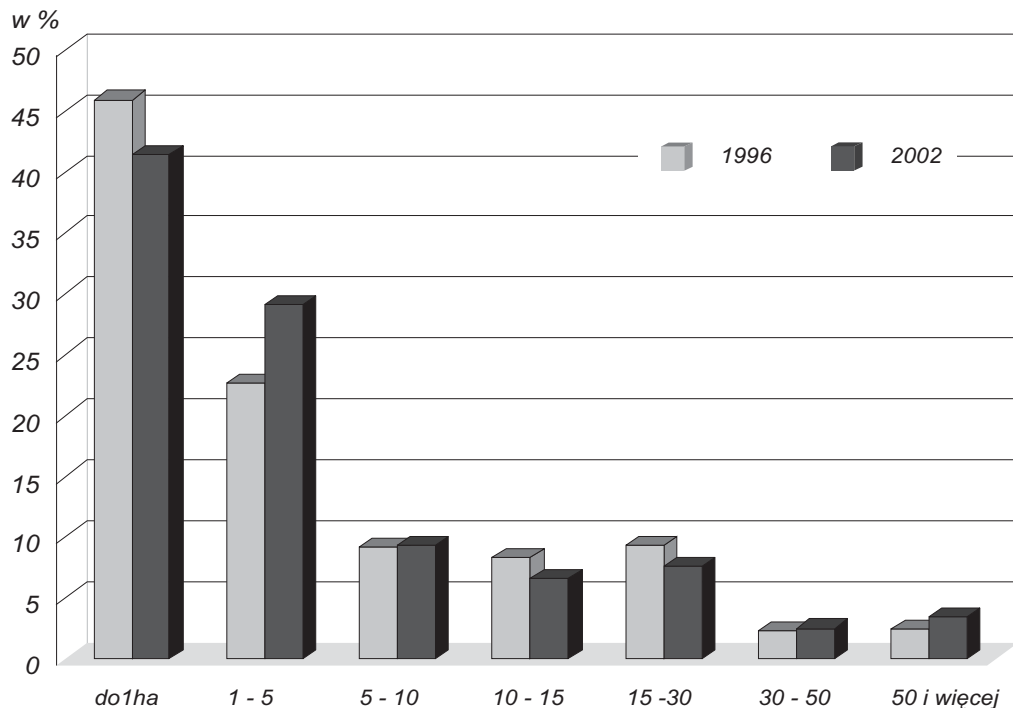
Powszechny Spis Rolny przeprowadzony w 2002r. jest opisem aktualnego stanu gospodarstw rolnych i poziomu rolnictwa, a w porównaniu z wynikami pełnego spisu rolnego z 1996r. i badań prowadzonych w okresie międzyspisowym dostarczył informacji o przemianach, jakie zaszły w ostatnich latach w tych jednostkach gospodarczych.

W 2002r. było 71,0 tys. gospodarstw rolnych i w porównaniu z wynikami spisu pełnego z 1996r. liczba podmiotów zmniejszyła się o 2,8%, tj. o 2,0 tys. gospodarstw. Liczba gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha UR wzrosła w stosunku do 1996r. o 5,3% (o 2,1 tys. gospodarstw) i wyniosła 41,6 tys. gospodarstw.

Tabl. 1. Liczba gospodarstw rolnych według użytkowników w latach 1996 i 2002.

Wyszczególnienie	1996		2002	
	w liczbach bezwzględnych	ogółem=100	w liczbach bezwzględnych	ogółem=100
Ogółem.....	73048	100,0	71032	100,0
Sektor prywatny	.	X	70928	99,9
w tym gospodarstwa indywidualne powyżej 1 ha UR	38959	53,3	41168	58,0
Sektor publiczny	.	X	104	0,1

Wykres 1. Struktura gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w latach 1996 i 2002

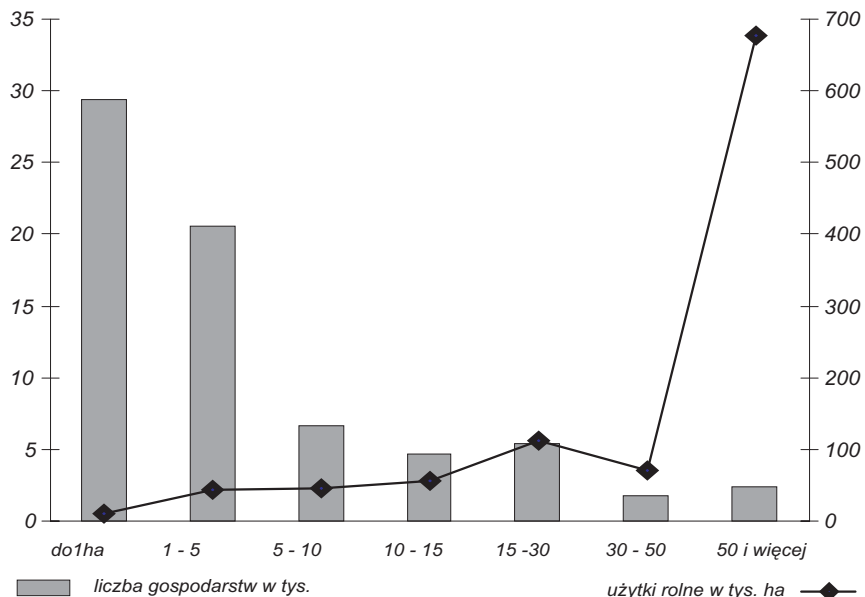

Mapka 1. Liczba gospodarstw rolnych ogółem

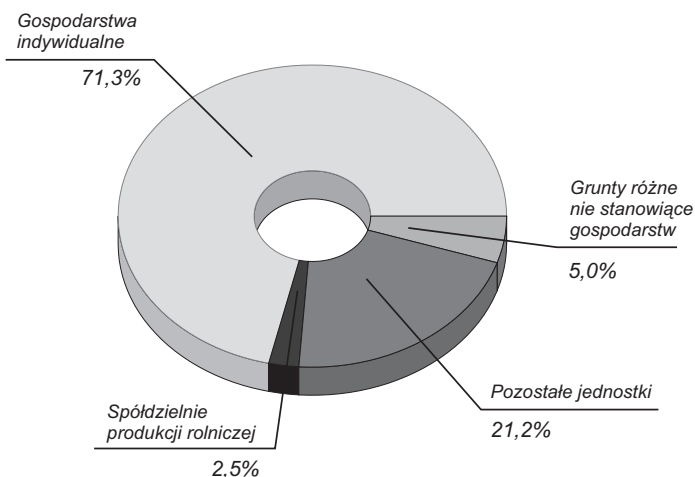
Największą grupę, w ogólnej liczbie gospodarstw, stanowiły gospodarstwa o powierzchni do 5 ha UR (w 1996r. – 68,5%, a w 2002r. – 70,5%). Jednak w 2002r. powierzchnia tych gospodarstw stanowiła zaledwie 6,4% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych.

Wykres 2. Liczba gospodarstw rolnych i powierzchnia użytków rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych w 2002r.

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego wskazały na spadek powierzchni gruntów w użytkowaniu gospodarstw rolnych, natomiast na wzrost powierzchni gruntów należących do jednostek nie stanowiących gospodarstw rolnych zarówno sektora prywatnego jak i publicznego. Oznacza to, że z roku na rok malała powierzchnia gruntów będących w dyspozycji rolnictwa na rzecz terenów budowlanych, rekreacyjnych czy też działalności pozarolniczej.

Wykres 3. Struktura użytkowania gruntów ogółem w 2002r. Sektor prywatny

W 2002r. ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych, w porównaniu do 1996r., uległa zmniejszeniu. W strukturze użytkowania udział sektora prywatnego zmniejszył się o 0,7 pkt, a publicznej

go o 1,6 pkt, większa była natomiast powierzchnia gruntów różnych nie stanowiących gospodarstw rolnych, których udział wzrósł o 2,3 pkt. Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w tym okresie zmniejszyła się o 66,8 tys. ha (o 6,2%).

Udział powierzchni użytków rolnych pozostających w użytkowaniu sektora prywatnego, w tym gospodarstw indywidualnych, w porównaniu do ogólnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2002r., wyniósł odpowiednio 86,8% i 67,0%, a w gospodarstwach rolnych sektora publicznego 13,2%.

Tabl. 2. Ogólna powierzchnia gruntów wg użytkowników w latach 1996 i 2002

Wyszczególnienie	1996		2002	
	w tys. ha	ogółem=100	w tys. ha	ogółem=100
Ogółem.....	2312,5	100,0	2242,4	100,0
Gospodarstwa rolne	1228,7	53,1	1138,9	50,8
sektora prywatnego.....	1014,7	43,9	969,0	43,2
w tym gospodarstwa indywidualne	706,6	30,6	726,8	32,4
sektora publicznego	214,0	9,2	169,9	7,6
Grunty pozostałe nie stanowiące gospodarstw rolnych sektora prywatnego i publicznego łącznie.....	1083,8	46,9	1103,5	49,2

W poszczególnych powiatach udział powierzchni użytków rolnych gospodarstw sektora prywatnego w powierzchni użytków rolnych gospodarstw ogółem, kształtował się następująco:

- do 80,0% - m. Koszalin, gryficki, m. Szczecin i choszczeński,
- 80,1% - 90,0% - pyrzycki, policki, koszaliński, białogardzki, goleniowski, gryfiński, stargardzki, szczecinecki i myśliborski,
- powyżej 90,0% - kamieński, świdwiński, wałecki, drawski, sławieński, kołobrzeski, łobeski i m. Świnoujście.

W poszczególnych powiatach udział powierzchni użytków rolnych gospodarstw indywidualnych, w powierzchni użytków rolnych gospodarstw ogółem, kształtował się następująco :

- do 65,0% - m. Koszalin, stargardzki, gryficki, m. Szczecin, pyrzycki, świdwiński, choszczeński, białogardzki,
- 65,1% - 80,0% - gryfiński, myśliborski, wałecki, drawski, kołobrzeski, goleniowski, policki, koszaliński, kamieński i szczecinecki,
- powyżej 80,0% - sławieński, łobeski i m. Świnoujście.

W poszczególnych powiatach udział powierzchni użytków rolnych gospodarstw sektora publicznego w powierzchni użytków rolnych gospodarstw ogółem, kształtował się następująco:

- do 10,0% - m. Świnoujście (0,0%), łobeski, kołobrzeski, sławieński, drawski, wałecki, świdwiński i kamieński,
- 10,1% - 20,0% - myśliborski, szczecinecki, stargardzki, gryfiński, goleniowski, białogardzki, koszaliński, policki i pyrzycki,
- powyżej 20,0% - choszczeński, m. Szczecin, gryficki i m. Koszalin.

Przeciętna w województwie powierzchnia użytków rolnych 1 gospodarstwa rolnego w 2002 r. wynosiła 14,27 ha (najwyższa w kraju) i była niższa o 3,5% niż w 1996 r., w tym powierzchnia użytków rolnych 1 gospodarstwa o areale powyżej 1 ha UR wynosiła średnio 24,14 ha.

W przekroju terytorialnym największą średnią wielkość użytków rolnych w gospodarstwie rolnym odnotowano w powiecie gryfickim (21,82 ha) i łobeskim (19,87 ha). Najmniejsze gospodarstwa rolne, poniżej 10,00 ha UR wystąpiły (poza m. Świnoujście –3,24 ha) w następujących powiatach: polickim (6,79 ha) i myśliborskim (9,68 ha).

Mapka 2. Średnia powierzchnia użytków rolnych jednego gospodarstwa rolnego

3. LUDNOŚĆ I GOSPODARSTWA DOMOWE ZWIĄZANE Z ROLNICTWEM

Ludność związana z rolnictwem indywidualnym obejmuje osoby wchodzące w skład gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha, z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, o powierzchni użytków wynoszących od 10 arów do 1 ha włącznie oraz z właścicielem zwierząt gospodarskich nie posiadającym użytków rolnych lub posiadającym użytki rolne o powierzchni poniżej 10 arów.

Przeprowadzone w maju 2002 r. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny wykazały, że w województwie zachodniopomorskim w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, zamieszkiwało 233,9 tys. osób, które stanowiły 13,8% ludności województwa. Wśród nich prawie 76% tj. 177,5 tys. osób to mieszkańcy wsi, którzy stanowili 34,3% ludności wiejskiej. Zaledwie co czwarta osoba wśród ogółu osób związanych z rolnictwem zamieszkiwała w mieście – zbiorowość ich stanowiła 4,8% ludności miejskiej. Wśród ogółu ludności związanej z rolnictwem wystąpiła niemalże równowaga płci – mężczyźni stanowili niecałe 51%.

W 2002r. spisano 144,9 tys. osób związanych z gospodarstwami domowymi użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych. Większość osób w gospodarstwach z użytkownikiem gospodarstwa rolnego – 110,7 tys. (76,4%) zamieszkiwała na terenach wiejskich, stanowiąc 21,4% ogółu ludności wsi liczącej 517,6 tys.

Prawie 47% ludności (w tym na wsi 41,1%) związanej było z gospodarstwami rolnymi do 5 ha.

Struktura ludności związanej z indywidualnymi gospodarstwami rolnymi wykazuje duże wewnętrzne zróżnicowanie. W ludności ogółem największy odsetek (63,5%) stanowiła ludność w wieku produkcyjnym. Ludność w wieku nieprodukcyjnym to 36,5%. Na wsi wspomniane wielkości kształtowały się następująco: 61,8% i 38,2%.

Tabl. 3. Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego według ekonomicznych grup wieku i powierzchni użytków rolnych w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku ¹⁾				
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym			popro- dukcyjnym
	razem		mobilnym	nie- mobilnym		
	w tys.	w odsetkach				

OGÓŁEM

Razem	144,9	26,3	63,5	40,4	23,1	10,2
1 – 2	35,6	24,4	63,5	39,3	24,2	12,1
2 – 3	16,2	25,1	64,3	40,2	24,1	10,6
3 – 5	15,9	26,1	64,3	41,4	22,9	9,6

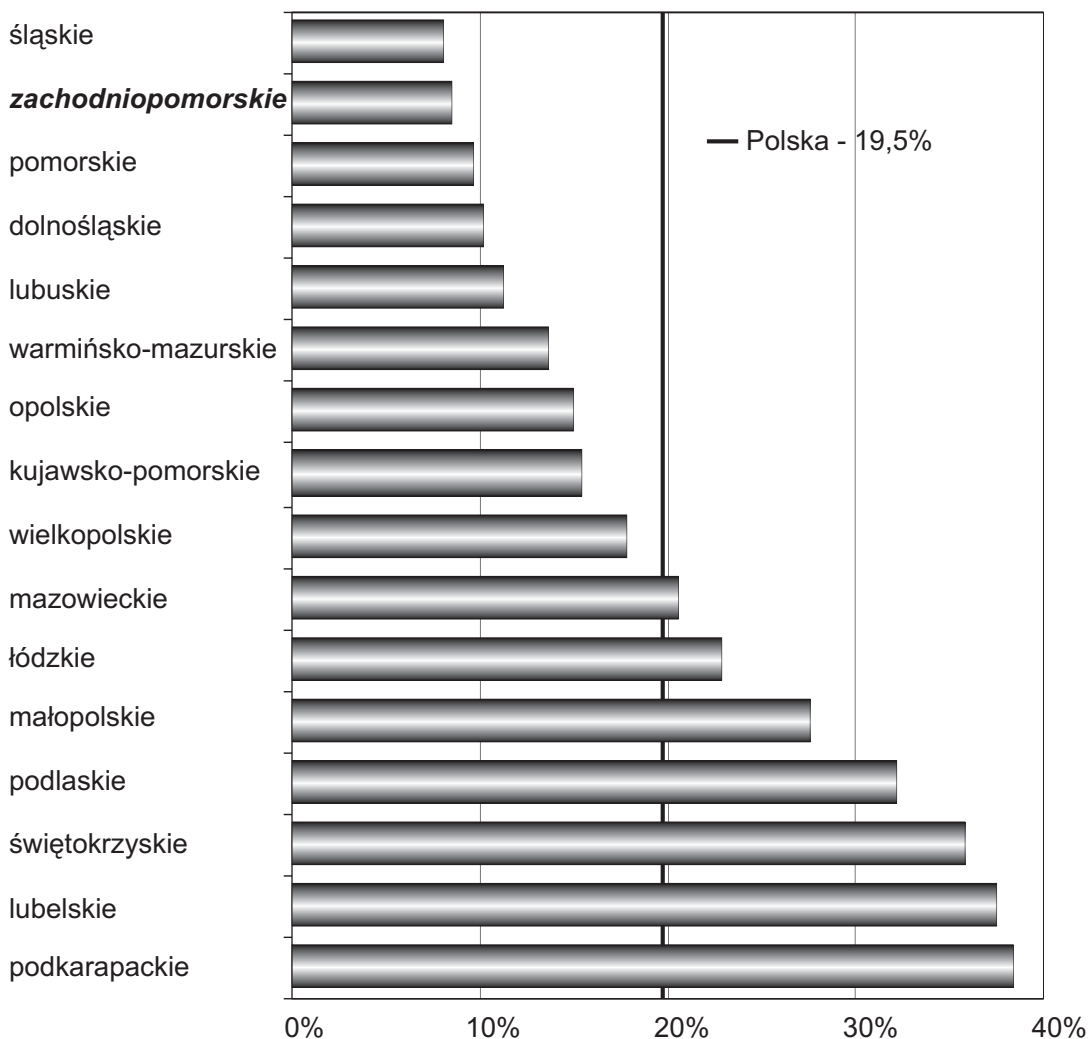
Tabl. 3. Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego według ekonomicznych grup wieku i powierzchni użytków rolnych w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku ¹⁾				
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym			poprodukcyjnym
	razem		mobilnym	nie-mobilnym		
	w tys.	w odsetkach				
OGÓŁEM (dok.)						
5 – 7	9,6	25,8	64,7	41,3	23,4	9,5
7 – 10	13,7	25,9	63,6	40,3	23,3	10,5
10 – 15	17,6	26,8	63,0	40,1	23,0	10,2
15 – 20	10,9	27,6	62,4	40,8	21,6	10,0
20 – 50	17,8	28,6	62,7	41,6	21,2	8,6
50 – 100	5,2	31,4	62,9	42,1	20,8	5,7
100 ha i więcej....	2,5	28,7	65,6	40,6	25,1	5,6
w tym wieś						
Razem	110,7	27,2	61,8	40,2	21,6	11,0
1 – 2	24,4	25,5	61,4	39,1	22,3	13,2
2 – 3	10,5	26,3	61,5	39,4	22,1	12,1
3 – 5	10,6	27,2	61,9	40,8	21,1	11,0
5 – 7	6,8	26,7	62,6	41,2	21,5	10,7
7 – 10	11,1	26,5	62,1	39,7	22,4	11,4
10 – 15	15,4	27,1	62,0	39,7	22,3	10,9
15 – 20	9,8	28,0	61,5	40,5	21,0	10,4
20 – 50	15,8	29,1	61,8	41,4	20,4	9,1
50 – 100	4,5	32,0	61,9	42,2	19,8	6,1
100 ha i więcej....	2,0	29,1	64,6	41,3	23,3	6,3

¹⁾ Osoby o nieustalonym wieku zaliczono tylko do ludności „ogółem“.

Wyniki spisów wskazują, że na ogólną liczbę 144,9 tys. osób, które tworzą gospodarstwa domowe z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego 51,5% stanowili mężczyźni a 48,5% kobiety. W 2002r. na 100 mężczyzn związanych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego w miastach przypadało 99 kobiet, natomiast na wsi 96.

Wykres 4. Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego według województw (w % do ogółu ludności) w 2002 r.

Najwyższy udział ludności zamieszkałej w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego obserwuje się na tzw. ścianie wschodniej. Znalazły się tu województwa podkarpackie (38,4%), lubelskie (37,5%), podlaskie (32,3%) oraz świętokrzyskie (35,8%). Najniższy natomiast udział tej ludności odnotowano w województwie śląskim (8,1%) oraz zachodniopomorskim (8,5%) i pomorskim (9,7%).

Poziom wykształcenia ludności w 2002r. ustalony był dla osób w wieku 13 lat i więcej. Przeszło 7% ludności związanej z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego posiadało wykształcenie wyższe (w kraju 4%). Blisko połowa (49,7%) legitymowała się wykształceniem średnim (łącznie z zasadniczym zawodowym), podstawowe wykształcenie deklarowało ponad 35%; natomiast podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego – 5,2%.

Tabl. 4. Ludność w wieku 13 lat i więcej w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego według płci i poziomu wykształcenia w 2002r.

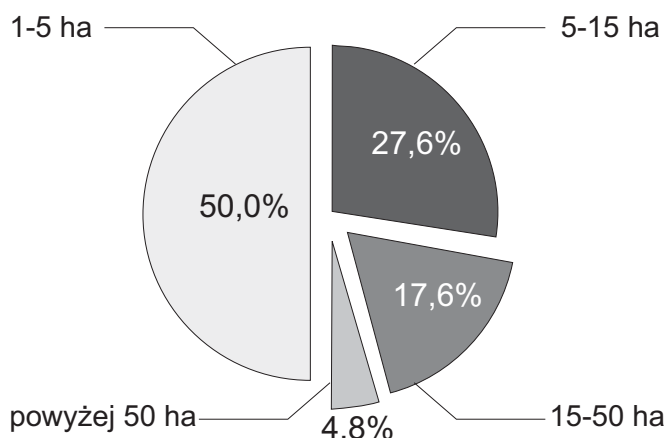
Wyszczególnienie	Ogółem			w tym wieś		
	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
w tysiącach						
Ogółem.....	120,9	62,4	58,5	91,4	47,4	44,0
w odsetkach						
wyższe.....	7,1	6,6	7,5	4,0	3,5	4,4
policealne	2,4	1,3	3,6	1,8	1,0	2,7
średnie razem.....	49,7	54,1	45,0	48,4	53,2	43,2
średnie zawodowe	17,8	17,8	17,8	15,6	15,2	16,0
średnie ogólnokształcące...	6,7	4,4	9,2	5,0	3,1	7,1
zasadnicze zawodowe	25,1	31,8	17,9	27,8	34,9	20,1
podstawowe ukończone.....	35,1	33,6	36,8	39,4	37,4	41,5
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego ...	5,2	3,8	6,6	6,1	4,5	7,8
nieustalone	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4	0,5

Kryterium wyodrębniającym gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego powyżej 1 ha użytków rolnych z ogółu gospodarstw domowych był fakt występowania w gospodarstwie domowym osoby użytkownika gospodarstwa rolnego niezależnie od tego, czy w gospodarstwie prowadzona była rolnicza działalność gospodarcza (lub inna), czy też nie oraz, czy dochód z pracy w gospodarstwie stanowił źródło utrzymania gospodarstwa.

Gospodarstwo domowe to zespół osób spokrewnionych (spowinowaconych) mieszkających i utrzymujących się wspólnie. Osoby spokrewnione mieszkające razem, ale utrzymujące się oddzielnie tworzą odrębne gospodarstwa domowe. Gospodarstwa domowe mogą tworzyć również osoby niespokrewnione, jeżeli mieszkają razem i wspólnie się utrzymują. Osoby samotne utrzymujące się samodzielnie tworzą jednoosobowe gospodarstwo domowe.

Na 608,1 tys. gospodarstw domowych w 2002r. było 39,7 tys. gospodarstw domowych związanych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego. Zamieszkiwało w nich 144,9 tys. osób.

Wykres 5. Struktura gospodarstw domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego (wg powierzchni) w 2002 r.

W przeszło co siódmym gospodarstwie domowym w Polsce (na ogólną ich liczbę 13337,0 tys.) znajduje się osoba użytkująca powyżej 1 ha użytków rolnych. W województwie zachodniopomorskim na 608,1 tys. gospodarstw domowych taka osoba znajduje się w co piętnastym gospodarstwie. Zdecydowana większość (73,6%) gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego została wyodrębniona na wsi.

Udział gospodarstw domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego w grupie gospodarstw domowych związanych z rolnictwem wyniósł w kraju 67,0%. W województwie zachodniopomorskim udział ten stanowił ponad 58%.

W 2002r. wyodrębniono 39,5 tys. użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych.

Ze względu na przyjęte rozwiązania metodologiczne dotyczące ludności, liczba gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstw rolnych jest większa niż liczba użytkowników. Użytkownicy nieobecni powyżej 2 miesięcy w momencie spisu, przebywający w innej miejscowości w kraju z powodu m.in. podjętej tam pracy, nauki, warunków mieszkaniowych i rodzinnych zostali zaliczeni do mieszkańców miejscowości swojego czasowego pobytu, a nie do mieszkańców miejscowości swojego stałego zamieszkania. Jeżeli w gospodarstwie domowym długotrwale nieobecna pozostała co najmniej jedna osoba, ale nie zadeklarowała się jako użytkownik „zastępczy”, gospodarstwo to zaliczono do gospodarstw domowych związanych z rolnictwem. Dla takich gospodarstw domowych uzyskano pełne informacje dotyczące charakterystyki demograficznej i społeczno – ekonomicznej pozostałych członków gospodarstwa domowego, a także charakterystyki gospodarstwa domowego i rolnego. Jeżeli użytkownik był osobą długotrwale nieobecną i nie pozostawił żadnej osoby w swoim gospodarstwie domowym – jego gospodarstwo rolne zostało zaliczone tylko do ogólnej liczby gospodarstw rolnych.

Wśród użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych dominowali mężczyźni, stanowiąc 73,0% (w tym na wsi 74,1%), natomiast kobiety - 27,0% (na wsi – 25,9%).

Interesująco przedstawia się struktura użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych według poziomu wykształcenia. Wśród użytkowników osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 9,7% (na wsi 5,2%). Użytkownicy z wykształceniem średnim (do którego to poziomu w 2002r. zaliczono również wykształcenie zasadnicze zawodowe) stanowili wśród ogółu 58,8% (na wsi 58,0%). Osoby z wykształceniem podstawowym stanowiły 26,5% (na wsi 32,1%).

Tabl. 5. Użytkownicy gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych według poziomu wykształcenia w 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia użytkownika							nie-ustalone
		wyższe	poli- cealne	zawo- dowe	ogólno- kształ- cące	zasa- dnicze zawo- dowe	podsta- wowe ukoń- czone	podsta- wowe nieukoń- czone i bez wyksz- tałcenia	
		w odsetkach							

OGÓŁEM

OGÓŁEM	100,0	9,7	2,3	22,0	4,6	32,2	26,5	2,3	0,4
Mężczyźni	100,0	9,7	1,5	22,0	3,2	36,8	24,9	1,5	0,4
Kobiety	100,0	9,6	4,4	21,7	8,4	19,7	30,9	4,8	0,5

w tym wieś

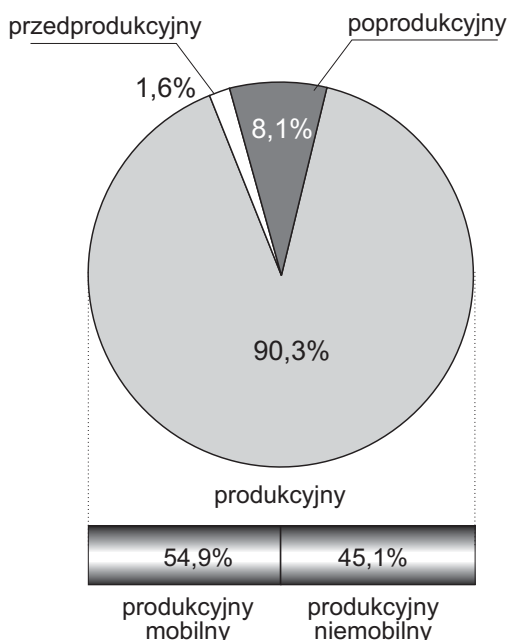
Razem	100,0	5,2	1,6	18,5	3,3	36,2	32,1	2,9	0,3
Mężczyźni	100,0	5,2	1,1	18,6	2,3	40,8	29,9	1,8	0,3
Kobiety	100,0	5,0	2,9	18,1	6,4	22,9	38,3	6,0	0,3

Spis wykazał, że spośród 544,2 tys. osób pracujących, 85,1 tys. (15,6%) to osoby pracujące, w wieku 15 lat i więcej w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego.

Pracujący wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym to grupa 30,9 tys. osób. Zdecydowaną większość (95,3%) stanowiły osoby, dla których praca w swoim gospodarstwie rolnym była wyłącznym zajęciem. Wspomniany odsetek na wsi kształtował się na poziomie 95,6%. W omawianej grupie osób – blisko 58% stanowili mężczyźni.

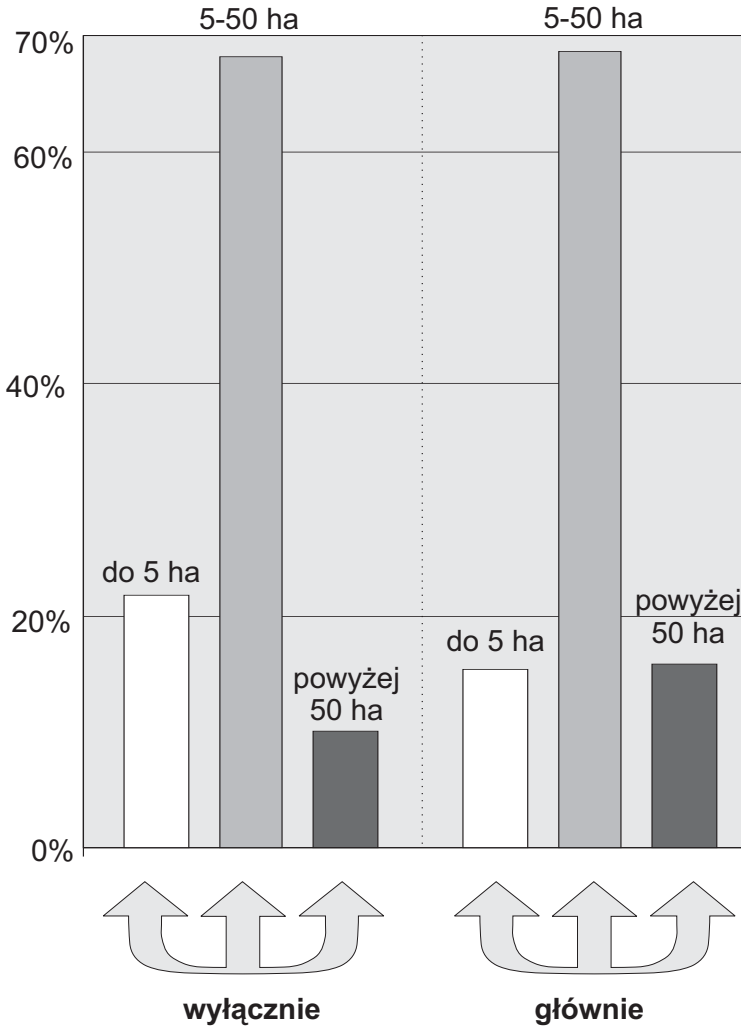
Osoby, dla których praca w swoim gospodarstwie rolnym była głównym zajęciem stanowiły 4,7% (na wsi 4,4%).

Wykres 6. Struktura pracujących wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym według ekonomicznych grup wieku w 2002 r.

Grupa osób tj. 30,2 tys. pracująca wyłącznie lub głównie w swoim indywidualnym gospodarstwie rolnym (o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha) stanowiła 97,8% pracujących wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym. Na wsi ten odsetek ukształtował się na poziomie 98,3%.

Wykres 7. Pracujący wyłącznie lub głównie w swoim indywidualnym gospodarstwie rolnym według powierzchni użytków rolnych w 2002 r.

4. GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ ROLNICZĄ I POZAROLNICZĄ

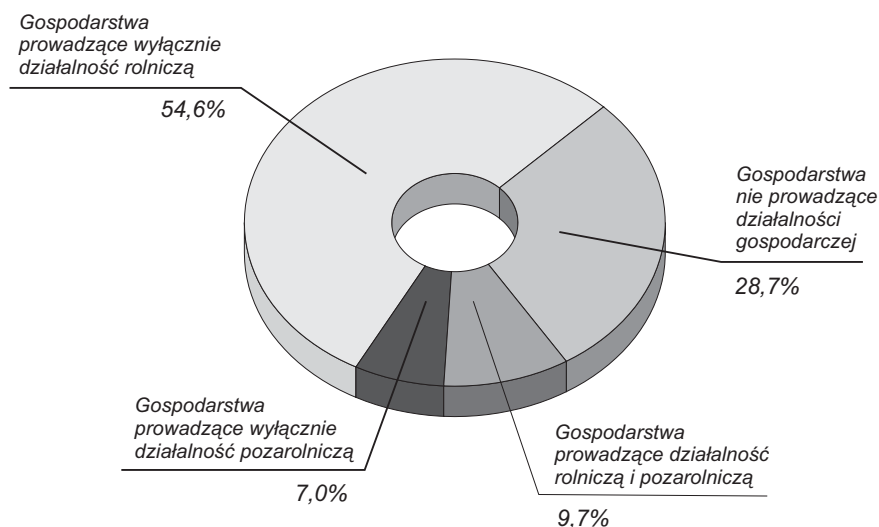
Powszechny Spis Rolny w 2002r. dostarczył informacji zarówno o ogólnej liczbie gospodarstw rolnych, jak i o liczbie jednostek prowadzących działalność gospodarczą rolniczą i pozarolniczą.

Tabl. 6. Liczba gospodarstw rolnych według rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej i użytkowników w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa prowadzące			Gospodarstwa nie prowadzące działalności gospodarczej
		wyłącznie działalność rolniczą	wyłącznie działalność pozarolniczą	działalność rolniczą i pozarolniczą	
w liczbach bezwzględnych					
OGÓŁEM	71032	38767	4955	6926	20384
Sektor prywatny	70928	38748	4892	6907	20381
w tym gospodarstwa indywidualne	70614	38614	4856	6786	20358
Sektor publiczny	104	19	63	19	3

Działalność gospodarczą na rachunek własny (rolniczą i pozarolniczą) prowadziło w 2002 r. 50,6 tys. gospodarstw rolnych, tj. 71,3 % ogółu (w kraju 77,8%).

Wykres 8. Struktura gospodarstw według prowadzonej działalności gospodarczej w 2002 r.

Wśród wszystkich spisanych podmiotów realizujących działalność gospodarczą było 50,5 tys. gospodarstw rolnych należących do sektora prywatnego, w tym 99,4% stanowiły gospodarstwa indywidualne.

Gospodarstw rolnych nie prowadzących żadnej działalności gospodarczej było 20,4 tys., tj. 28,7% ogółu spisanych podmiotów. Użytkownicy tych gospodarstw odłogowali całą posiadaną powierzchnię użytków rolnych, nie utrzymywali zwierząt gospodarskich oraz jednocześnie nie potwierdzili prowadzenia działalności pozarolniczej.

Spośród podmiotów, których użytkownicy zadeklarowali prowadzenie działalności gospodarczej - 38,8 tys. (54,6% ogółu spisanych gospodarstw) prowadziło wyłącznie działalność rolniczą, 6,9 tys. (9,7% ogółu gospodarstw) realizowało zarówno działalność rolniczą jak i pozarolniczą, a 4,9 tys. (7,0% ogółu) prowadziło wyłącznie działalność pozarolniczą przy zawieszanej czasowo lub zaniechanej działalności rolniczej.

Z gospodarstw rolnych, których użytkownicy deklarowali prowadzenie działalności rolniczej (realizowanej wyłącznie lub jednocześnie z działalnością pozarolniczą) – 37,5% (17,1 tys.) posiadało powierzchnię użytków rolnych do 1,0 ha . Największy odsetek (w grupie gospodarstw do 1 ha UR), ponad 40% stanowiły gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych od 0,2 ha do 0,5 ha.

Wśród pozostałych podmiotów prowadzących działalność rolniczą (28,6 tys.), tj. o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha – najwięcej (20,7%) było gospodarstw należących do grupy obszarowej użytków rolnych 1-2 ha oraz gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 5-10 ha (16,5%).

W 2002 r. odnotowano łącznie 11,9 tys. gospodarstw (tj. 16,7% ogółu spisanych), których użytkownicy deklarowali prowadzenie działalności pozarolniczej. Podmioty prowadzące działalność pozarolniczą o powierzchni użytków rolnych do 1 ha stanowiły 28,3%, a najliczniej występowały w grupie obszarowej 0,2 – 0,5 ha i 0,5 – 1,0 ha.

Spośród gospodarstw rolnych, realizujących działalność pozarolniczą o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha, największy odsetek podmiotów odnotowano w grupie obszarowej 1 – 3 ha UR.

5. UŻYTKOWANIE ZIEMI

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r. wskazują na znaczne zmiany w użytkowaniu gruntów, zarówno wg kierunków użytkowania, jak i wg użytkowników.

Zmniejszyła się powierzchnia gruntów należących do gospodarstw rolnych, natomiast wzrosła powierzchnia gruntów należących do jednostek nie stanowiących gospodarstw rolnych, określana jako grunty różne. Użytki rolne znajdujące się we władaniu tych jednostek, jako nie użytkowane rolniczo, w rozliczeniu gruntów ujęto w pozycji „pozostałe grunty”.

Tabl. 7. Powierzchnia gruntów oraz struktura ich użytkowania według użytkowników w 2002 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
w tysiącach hektarów								
Ogółem	2242,4	1013,6	828,8	4,5	125,1	55,2	812,9	415,9¹⁾
Gospodarstwa rolne	1138,9	1013,6	828,8	4,5	125,1	55,2	20,9	104,4
sektora prywatnego	969,0	879,8	741,6	4,5	93,2	40,5	14,5	74,7
w tym gospodarstwa indywidualne	726,8	678,7	567,8	3,9	75,9	31,1	10,3	37,8
sektora publicznego	169,9	133,8	87,2	0,0	31,9	14,7	6,4	29,7
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych sektora prywatnego i publicznego	1103,5	-	-	-	-	-	792,0	311,5 ¹⁾
w odsetkach								
Ogółem	100,0	45,2	37,0	0,2	5,6	2,4	36,3	18,5¹⁾
Gospodarstwa rolne	100,0	89,0	72,8	0,4	11,0	4,8	1,8	9,2
sektora prywatnego	100,0	90,8	76,6	0,4	9,6	4,2	1,5	7,7
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	93,4	78,1	0,5	10,5	4,3	1,4	5,2
sektora publicznego	100,0	78,7	51,3	0,0	18,8	8,6	3,8	17,5
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych sektora prywatnego i publicznego	100,0	-	-	-	-	-	71,8	28,2 ¹⁾
w procentach ogółem								
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0¹⁾
Gospodarstwa rolne	50,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	2,6	25,1

Tabl. 7. Powierzchnia gruntów oraz struktura ich użytkowania według użytkowników w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
w procentach ogółem (dok.)								
sektora prywatnego	43,2	86,8	89,5	99,9	74,5	73,3	1,8	18,0
w tym gospodarstwa indywidualne	32,4	67,0	68,5	86,0	60,7	56,4	1,3	9,1
sektora publicznego	7,6	13,2	10,5	0,1	25,5	26,7	0,8	7,1
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych sektora prywatnego i publicznego.	49,2	-	-	-	-	-	97,4	74,9 ¹⁾

¹⁾ W pozycji „pozostałe grunty” zawarto również 69,1 tys. ha użytków rolnych nie użytkowanych rolniczo (tereny budowlane, rekreacyjne itp.).

Powierzchnia gospodarstw rolnych w 2002 r. wynosiła 1138,9 tys. ha i w porównaniu z danymi z 1996 r. była mniejsza o 89,8 tys. ha, tj. o 7,3%. Areał użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2002 r. wyniósł 1013,6 tys. ha i w porównaniu z 1996 r. był mniejszy o 66,8 tys. ha, tj. o 6,2%. Powierzchnia gruntów ornych w gospodarstwach rolnych wyniosła 828,8 tys. ha i w porównaniu do poprzedniego spisu rolnego była mniejsza o 35,3 tys. ha, tj. o 4,1%. Powierzchnia zasiewów w gospodarstwach rolnych wyniosła 603,9 tys. ha i w porównaniu z 1996 r. była mniejsza o 68,9 tys. ha, tj. o 10,2%. Powierzchnia sadów w gospodarstwach rolnych wyniosła 4,5 tys. ha i w porównaniu do 1996 r. była mniejsza o 1,5 tys. ha, tj. o 25,0%. Powierzchnia łąk trwałych w gospodarstwach rolnych wyniosła 125,1 tys. ha i w porównaniu do 1996 r. była mniejsza o 16,2 tys. ha, tj. o 11,5 %. Areał pastwisk trwałych w gospodarstwach rolnych wyniósł 55,2 tys. ha, tj. o 13,7 tys. ha (o 19,9%) mniej niż w 1996 r.

Analizując strukturę użytkowania gruntów w 2002 r. w województwie należy zaznaczyć, że powierzchnia gruntów różnych nie stanowiących gospodarstw rolnych wyniosła 1103,5 tys. ha, co stanowiło 49,2 % powierzchni województwa, a w porównaniu z danymi z 1996 r. było to więcej o 2,3 pkt.

W 2002 r. struktura użytkowania ziemi różniła się od zanotowanej w 1996 r. ponieważ udział powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogólnej województwa zmniejszył się o 1,5 pkt, udział lasów zwiększył się o 2,2 pkt, a udział gruntów pozostałych zmniejszył się o 0,7 pkt.

W strukturze użytkowania gruntów należących do gospodarstw rolnych wzrosła powierzchnia odłogów i ugorów z 191,3 tys. ha w 1996r. do 224,9 tys. ha w 2002r., tj. o 33,7 tys. ha (o 17,6%).

Powierzchnia odłogów i ugorów w gospodarstwach rolnych sektora prywatnego w 2002 r. wyniosła 152,6 tys. ha, w tym w gospodarstwach indywidualnych odłogi i ugory zajmowały 132,4 tys. ha. W gospodarstwach rolnych sektora publicznego powierzchnia odłogów i ugorów wyniosła 72,3 tys. ha. Odłogi wystąpiły w 30,0 tys. a ugory w 7,5 tys. gospodarstw sektora prywatnego, w tym w gospodarstwach indywidualnych odpowiednio 29,8 tys. i 7,5 tys., natomiast w gospodarstwach rolnych sektora publicznego odłogi zanotowano w 88, a ugory w 5 gospodarstwach.

6. STRUKTURA ZASIEWÓW

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2002 r. wykazały, że w ciągu ostatnich 6 lat, tj. od pełnego spisu rolnego przeprowadzonego w 1996 r. znacznie zmniejszyła się ogólna powierzchnia zasiewów i zmieniła się struktura zasiewów. W 2002 r. ogólna powierzchnia zasiewów wyniosła 603,9 tys. ha i w porównaniu do 1996 r. zmniejszyła się o 68,9 tys. ha, tj. o 10,2 %.

Tabl. 8. Powierzchnia i struktura zasiewów według użytkowników w latach 1996 i 2002

Wyszczególnienie	1996	2002			
	ogółem	sektor prywatny		sektor publiczny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		
w tysiącach ha					
Powierzchnia zasiewów ogółem	672,8	603,9	589,0	435,4	14,9
zboża ogółem ¹⁾	503,4	470,6	461,7	351,5	8,9
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	501,3	463,4	454,7	347,5	8,7
strączkowe jadalne na ziarno	3,3	1,7	1,5	1,2	0,2
ziemniaki	36,6	23,5	23,0	21,6	0,5
przemysłowe	57,9	79,9	77,2	43,6	2,7
pastewne ²⁾	51,2	18,9	16,6	9,5	2,3
pozostałe	20,4	9,3	9,0	8,0	0,3
w procentach ogółem					
Powierzchnia zasiewów ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
zboża ogółem ¹⁾	74,8	77,9	78,4	80,7	59,9
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	74,5	76,7	77,2	79,8	58,6
strączkowe jadalne na ziarno	0,5	0,3	0,3	0,3	1,3
ziemniaki	5,4	3,9	3,9	5,0	3,3
przemysłowe	8,6	13,2	13,1	10,0	18,3
pastewne ²⁾	7,6	3,1	2,8	2,2	15,5
pozostałe	3,1	1,6	1,5	1,8	1,7

¹⁾ Zboża ogółem łącznie z kukurydzą na ziarno. ²⁾ Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.

Struktura zasiewów w 2002r. przedstawiała się następująco:

- zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi oraz gryka i kukurydza na ziarno zajmowały powierzchnię 470,6 tys. ha, co stanowiło 77,9% ogólnej powierzchni zasiewów,
- ziemniaki zajmowały 23,5 tys. ha, tj. 3,9%,
- grupa roślin przemysłowych –79,9 tys. ha, tj. 13,2%,
- rośliny pastewne łącznie z kukurydzą na zielonkę –18,9 tys. ha, tj. 3,1% powierzchni zasiewów,
- pozostałe uprawy – 9,3 tys. ha, tj. 1,6% powierzchni zasiewów.

W porównaniu do pełnego spisu rolnego z 1996r. znacząco zmniejszyła się powierzchnia uprawy:

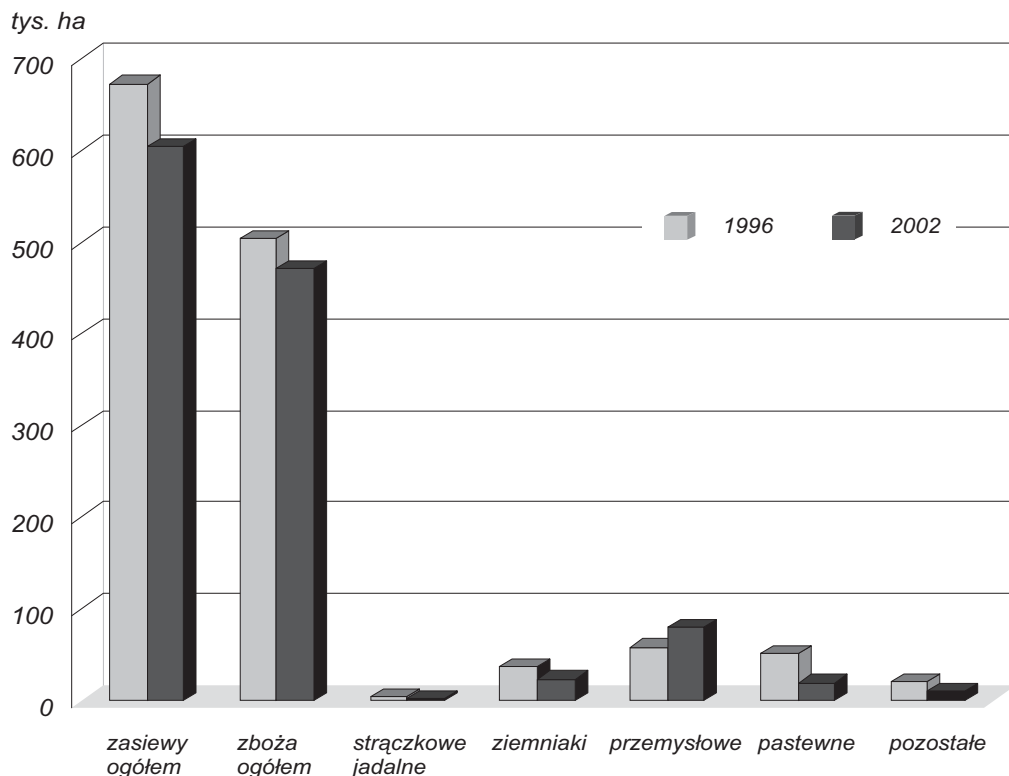
- zbóż (z kukurydzą na ziarno) o 32,8 tys. ha, tj. o 6,5%, ale ich udział w ogólnej powierzchni zasiewów wzrósł o 3,1 pkt,
- ziemniaków – o 13,1 tys. ha, tj. o 35,8%, przy spadku ich udziału w ogólnej powierzchni zasiewów o 1,5 pkt,
- roślin pastewnych (z kukurydzą na zielonkę) o 32,3 tys. ha, tj. o 63,2%, przy jednoczesnym zmniejszeniu o 4,5 pkt ich udziału w ogólnej powierzchni zasiewów,
- upraw pozostałych – o 11,1 tys. ha, tj. o 54,2% przy jednoczesnym zmniejszeniu się ich udziału w ogólnej powierzchni zasiewów o 1,5 pkt.

W ogólnej powierzchni zasiewów zanotowano wzrost udziału sektora prywatnego, który wyniósł 97,5%, natomiast udział sektora publicznego wyniósł 2,5% i w porównaniu do 1996r. zmniejszył się o 3,6 pkt.

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego wykazały istotne zmiany w strukturze zasiewów poszczególnych grup upraw, jak również w udziale poszczególnych roślin w ramach grup upraw.

Należy zauważyć, że w porównaniu z rokiem 1996:

- wyraźnie wzrosła powierzchnia uprawy pszenicy ozimej – o 56,2 tys. ha, tj. o 53,5%,
- znacząco zmniejszył się areal uprawy żyta – o 57,2 tys. ha, tj. o 40,8%,
- powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosząca 13,6 tys. ha w 2002 r. zmniejszyła się o 10,9 tys. ha, tj. o 44,6%,
- zmniejszyła się powierzchnia uprawy ziemniaków o 13,1 tys. ha, tj. o 35,8%,
- powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku (ozimego i jarego) w 2002r. zwiększyła się o 33,2 tys. ha, tj. o 100,5%,
- powierzchnia uprawy warzyw gruntowych zmniejszyła się o 5,0 tys. ha, tj. o 58,8%,
- przy spadku pogłowia zwierząt gospodarskich nastąpiło dalsze zmniejszenie areалу upraw pastewnych o 32,4 tys. ha, tj. o 63,2%.

Wykres 9. Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów w latach 1996 i 2002

W 2002r. liczba gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą ważniejszych ziemiopłodów wynosiła :

- pszenicy ozimej – 11,9 tys. gospodarstw, tj. 16,7% ogólnej liczby gospodarstw rolnych,
- pszenicy jarej – 10,3 tys. gospodarstw, tj. 14,6% ogółu gospodarstw,
- żyta – 13,0 tys. gospodarstw, tj. 18,3%,
- jęczmienia ozimego – 2,4 tys. gospodarstw, tj. 3,3%,
- jęczmienia jarego – 11,1 tys. gospodarstw (15,7%),
- owsa – 8,5 tys. gospodarstw (12,0%),
- pszenżyta ozimego – 5,9 tys. gospodarstw (8,3%),
- pszenżyta jarego – 2,7 tys. gospodarstw (3,8%),
- ziemniaków – 27,4 tys. gospodarstw (38,6%),
- buraków cukrowych – 1,1 tys. gospodarstw (1,6%),
- rzepaku i rzepiku ozimego – 2,3 tys. gospodarstw (3,2%),
- rzepaku i rzepiku jarego – 0,3 tys. gospodarstw (0,5%),
- warzyw gruntowych – 14,1 tys. gospodarstw (19,8%),
- truskawek – 4,3 gospodarstw (6,0%).

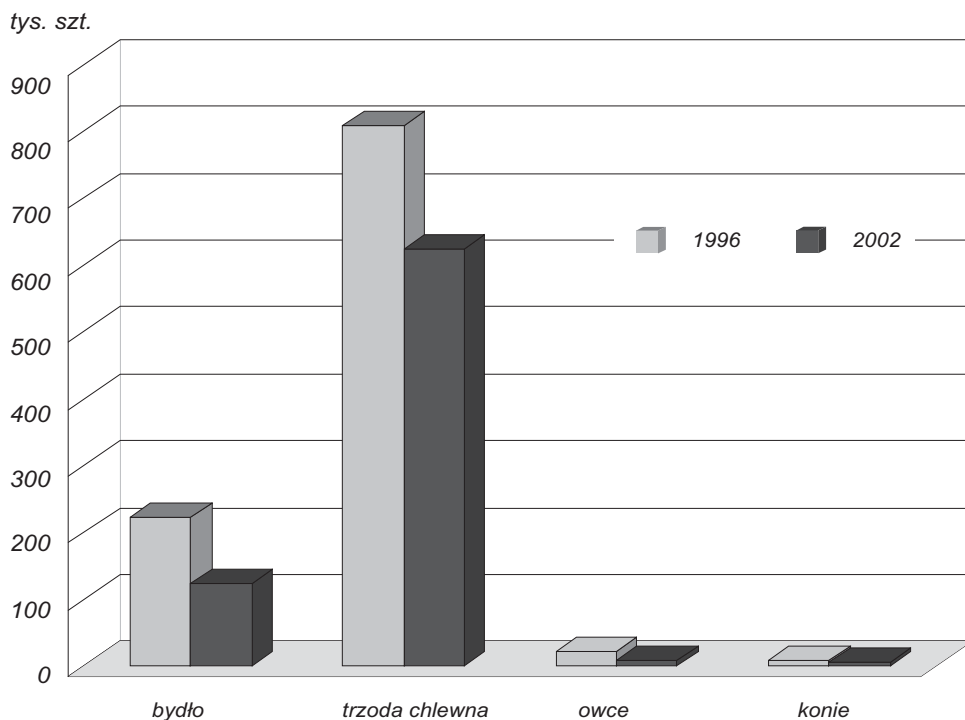
7. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

Zgodnie z wynikami Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r. pogłowie poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich wynosiło:

- bydła – 122,6 tys. sztuk, w tym krów – 51,9 tys. sztuk,
- trzody chlewnej – 623,7 tys. sztuk, w tym loch – 69,6 tys. sztuk,
- owiec – 8,5 tys. sztuk,
- koni – 6,4 tys. sztuk,
- kóz – 5,5 tys. sztuk,
- królików (samic reprodukcyjnych) – 16,1 tys. sztuk,
- pozostałych futerkowych (samic reprodukcyjnych) – 48,2 tys. sztuk,
- drobiu ogółem – 9593,3 tys. sztuk.

Ponadto zarejestrowano 30,4 tys. pni pszczelich.

Wykres 10. Zwierzęta gospodarskie w latach 1996 i 2002

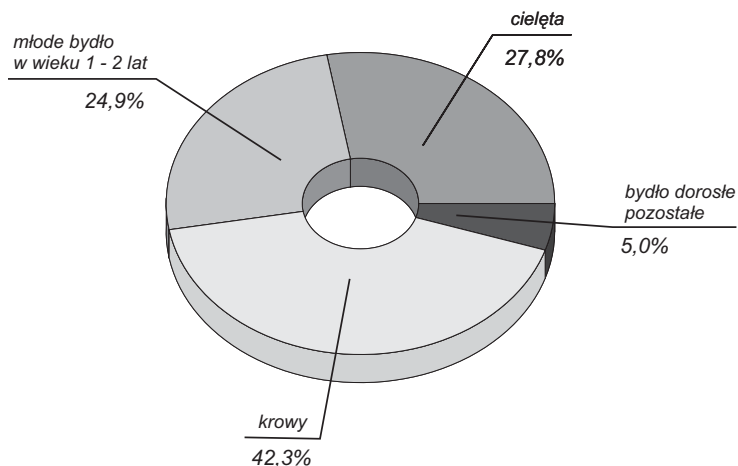

W porównaniu z informacjami ze spisu pełnego w 1996 r., dane Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r. wykazały spadek populacji następujących gatunków zwierząt gospodarskich:

- bydła - o 45,1 %, w tym krów – o 39,7%;
- trzody chlewnej – o 22,9%, w tym loch – o 14,4%;
- owiec – o 59,3%;
- koni – o 14,8 %.

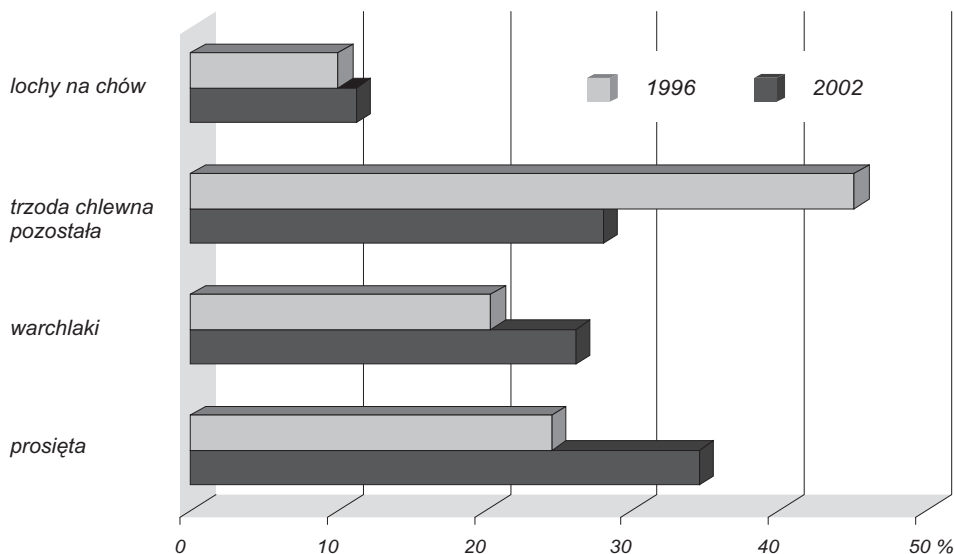
Według wyników PSR 2002 r. udział gospodarstw indywidualnych w rolnictwie ogółem w odniesieniu do stada bydła wynosił 75,4%, a krów – 77,1% wobec 68,6% i 71,2% wg danych ze spisu pełnego w 1996r., dla trzody chlewnej udział wynosił 68,7%, a loch – 63,4% wobec 55,0% i 49,9% w 1996r. a dla owiec – 78,9% wobec 56,0%. Odnotowany w chowie zwierząt wzrost udziału gospodarstw indywidualnych, a tym samym sektora prywatnego w rolnictwie ogółem w okresie od poprzedniego spisu pełnego świadczy o trwających ciągle zmianach własnościowych w gospodarstwach rolnych, umacnianiu się własności prywatnej i postępującej marginalizacji sektora publicznego.

Wykres 11. Struktura stada bydła w 2002 r.

W strukturze pogłowia bydła ogółem, w porównaniu z informacjami ze spisu pełnego 1996 r., wyraźnie wzrósł udział stada podstawowego krów - o 3,7 pkt., co przy notowanej w tym okresie dużej redukcji stada bydła (o 45,1%), wskazywać może na ukierunkowanie chowu bydła przede wszystkim na produkcję mleka .

Wykres 12. Struktura stada trzody chlewnej w latach 1996 i 2002

W strukturze stada trzody chlewnej, w porównaniu z wynikami spisu pełnego z 1996r., odnotowano wzrost udziału prosiąt (o 10,1 pkt), warchlaków (o 5,8 pkt) i loch na chów (o 1,2 pkt), natomiast spadek tuczników (o 17,1 pkt).

Średnio w województwie obsada bydła na 100 ha użytków rolnych (bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych) w 2002r. wynosiła 12,1 szt. i była mniejsza o 8,6 szt. od notowanej w 1996 r. Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła w 2002 r. 0,8 szt. wobec 1,9 szt. w 1996r., a obsada trzody chlewnej na 100 ha gruntów ornych wynosiła 75,2 szt. wobec 93,6 szt. w 1996 roku.

Tabl. 9. Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych/gruntów ornych w latach 1996 i 2002

Lata	Bydło	Owce	Konie	Kozy	Trzoda chlewna w sztukach na 100 ha gruntów ornych
	w sztukach na 100 ha użytków rolnych				
1996	20,7	1,9	0,7	0,4	93,6
2002	12,1	0,8	0,6	0,5	75,2

Wyniki PSR 2002 r. wykazały, że gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych 1ha i mniej utrzymywały: 1,7% wojewódzkiego pogłowia bydła, 2,9% ogólnego pogłowia trzody chlewnej, 1,2 % populacji owiec, 8,7% pogłowia koni i 9,6% stada drobiu ogółem. W pozostałych gospodarstwach rolnych (tj. o powierzchni użytków rolnych powyżej 1ha) największym nasileniem chowu bydła, trzody chlewnej, owiec i koni charakteryzowały się gospodarstwa duże o powierzchni 100 ha i więcej, a w przypadku drobiu największe nasilenie zanotowano w gospodarstwach średnich o powierzchni użytków rolnych 10-15ha.

W 2002 r. przeciętnie w województwie, na 1 spisane gospodarstwo rolne przypadają:

- bydła – 1,7 szt. (w 1996r. – 3,1 szt.),
- trzody chlewnej – 8,8 szt. (w 1996r. 11,1 szt.),
- owiec i koni – 0,1 szt. (w 1996r. odpowiednio 0,3 i 0,1 szt.),
- drobiu ogółem – 135,1 szt. (w 1996r. – 92,6 szt.).

W spisanych gospodarstwach, w ujęciu według grup obszarowych użytków rolnych, średnia obsada zwierząt w sztukach na 1 gospodarstwo w 2002r. wynosiła:

- do 5 ha:

- bydło – 0,1
- trzoda chlewna – 0,7
- owce – 0,0
- konie – 0,0
- drób ogółem – 55,7

- 5 - 10 ha:

- bydło – 1,1
- trzoda chlewna – 4,3
- owce – 0,2
- konie – 0,1
- drób ogółem – 88,8

- 10 – 50 ha:

- bydło – 4,3
- trzoda chlewna – 18,5
- owce – 0,2
- konie – 0,2
- drób ogółem – 331,1

- 50 ha i więcej:

- bydło – 24,1
- trzoda chlewna – 141,8
- owce – 1,9
- konie - 0,7
- drób ogółem – 135,1.

8. BUDYNKI I BUDOWLE

W 2002 roku budynki i budowle (tj. obory, chlewnie, kurniki, wiaty, garaże, budynki wielofunkcyjne i pozostałe budynki) posiadało 47,5 tys. gospodarstw rolnych (66,8% ogółu gospodarstw rolnych). W gospodarstwach tych spisano 119,2 tys. budynków, w tym 46,9 tys. budynków inwentarskich i 72,3 tys. budynków gospodarczych. Większość budynków znajdowało się w gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 1 ha UR (75,0%), w tym inwentarskich – 75,4%, a gospodarczych – 74,8%.

W liczbie budynków ogółem największy udział stanowiły obory (19,2%), stodoły (15,8%), budynki wielofunkcyjne i garaże (powyżej 15%), kurniki i chlewnie (10%), a inne pomieszczenia i wiaty stanowiły średnio około 7% budynków ogółem.

Udział gospodarstw dysponujących budynkami inwentarskimi i gospodarczymi w ogólnej liczbie gospodarstw był znacznie zróżnicowany w zależności od rodzaju budynku i grupy obszarowej użytków rolnych.

Gospodarstwa posiadające obory stanowiły przeciętnie w województwie 29,9% ogółu spisanych gospodarstw (w 1996r.- 21,8%), przy czym dla gospodarstw powyżej 5ha UR udział ten wynosił średnio 48,3%.

Kurniki znajdowały się średnio w 16,2% ogółu gospodarstw (w 1996r. – 13,4%). W zależności od wielkości gospodarstwa wskaźnik ten wzrastał, osiągając wartość średnią 34,7% dla gospodarstw w grupach obszarowych 10-50 ha UR, a w gospodarstwach powyżej 50 ha UR zmniejszył się do 24,5%.

Gospodarstwa posiadające chlewnie stanowiły 14,7% ogółu gospodarstw (w 1996r.- 12,0%) i wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych gospodarstwa, wskaźnik ten wzrastał. W grupie gospodarstw o powierzchni 10-50 ha UR udział wynosił 36,3%, a o powierzchni powyżej 50 ha UR wynosił średnio 38,9%.

Udział gospodarstw posiadających stodoły stanowił średnio w województwie 25,4% (w1996r.- 21,2%) ogólnej liczby gospodarstw, a największy był w grupach obszarowych o powierzchni użytków rolnych 7-5 ha (47,2%), 15-30 ha (59,0%) i 30-50 ha(57,4%).

Budynki wielofunkcyjne znajdowały się w 23,2% ogółu gospodarstw rolnych (w 1996r. - 20,9%). Największy ich udział (35,3%) zarejestrowano w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 50 ha i więcej.

Tabl. 10. Budynki i budowle według użytkowników w latach 1996 i 2002

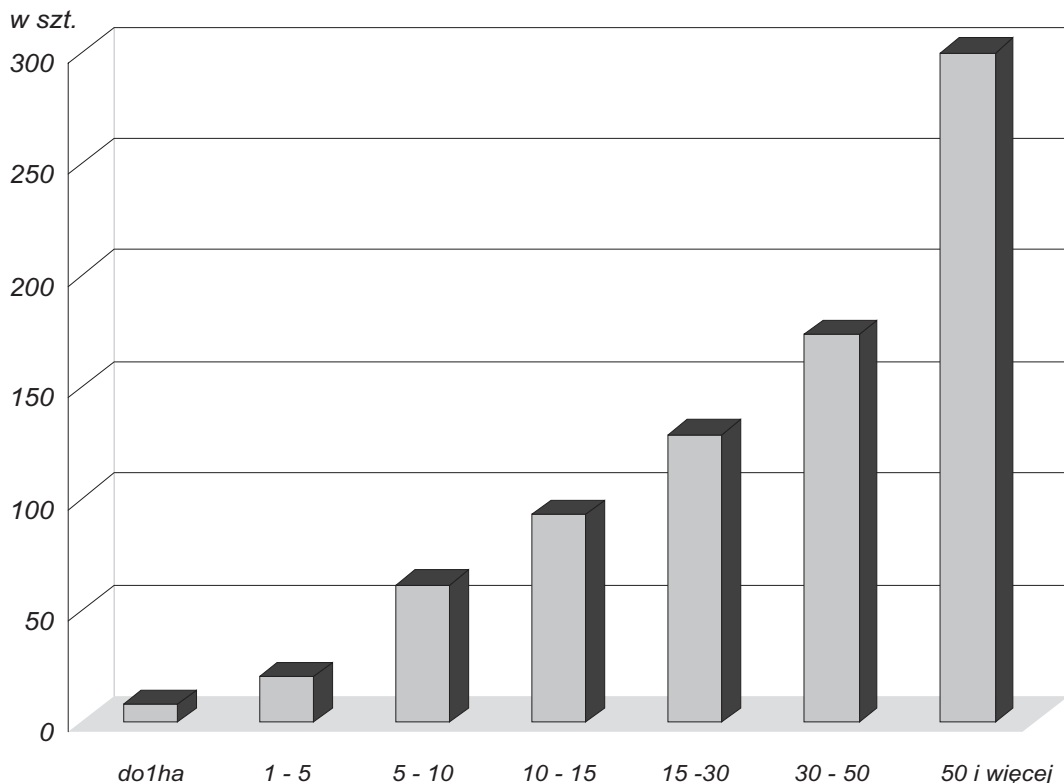
Wyszczególnienie	1996	2002			
	ogółem	sektor prywatny			sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		
w tysiącach sztuk					
Obory.....	17,0	23,0	22,8	22,4	0,2
Chlewnie.....	9,9	11,9	11,7	11,3	0,2
Kurniki.....	10,0	12,0	12,0	12,0	0,0
Stodoły.....	15,9	18,8	18,7	18,4	0,1
Wiaty.....	6,4	8,1	8,0	7,7	0,1
Garaże.....	11,8	18,0	17,9	17,3	0,1
Budynki wielofunkcyjne	16,3	18,6	18,5	17,9	0,1
Inne pomieszczenia ...	3,7	8,8	8,4	7,5	0,4

9. CIĄGNIKI I SAMOCHODY

W 2002r. w gospodarstwach rolnych było 32,2 tys. ciągników rolniczych, tj. o 8,1% mniej niż w 1996 roku. W sektorze prywatnym spadek wyniósł 6,2%, w tym w gospodarstwach indywidualnych – 0,7%. W sektorze publicznym liczba ciągników zmniejszyła się o 66,6%, co ma związek ze zmianą struktury własności w rolnictwie.

Liczba ciągników wzrastała proporcjonalnie do wzrostu powierzchni użytków rolnych gospodarstw. W grupie gospodarstw o powierzchni do 5 ha wyniosła 12,8 sztuk na 100 gospodarstw, w grupie 5-7 ha osiągnęła liczbę ponad 50 szt., w grupie 15-20 ha przekroczyła 116 szt., w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 300-500 ha przekroczyła 345 szt., natomiast w grupie gospodarstw 1000 ha i więcej ilość ciągników na 100 gospodarstw wyniosła 1113 sztuk.

Wykres 13. Liczba ciągników przypadająca na 100 gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2002 r.

Na 1 ciągnik rolniczy w 2002r. przypadało około 31,5ha UR (w 1996r. – 30,9ha UR).

W strukturze ciągników dominują pojazdy o mocy 40 – 60 KW, które stanowiły 37,2% i o mocy 25 – 40 KW – 29,0% ciągników ogółem.

W 2002r. w porównaniu do 1996r. zmalała o 5,9% liczba gospodarstw posiadających ciągniki i wynosiła 21,5 tys., co stanowiło 30,2% ogółu gospodarstw rolnych.

Na 100 gospodarstw rolnych przypadało 45,3 szt. ciągników (w 1996r. – 47,9 szt.). W grupie gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 10 – 30 ha znajdowało się ponad 35% ogółu ciągników.

W 2002r. 2,8 tys. gospodarstw rolnych posiadało 3,8 tys. sztuk samochodów ciężarowych, w tym w 1,7 tys. gospodarstw było 2,1 tys. samochodów o ładowności do 2 ton. Średnio na 100 gospodarstw posiadających samochody ciężarowe przypadało 136,5 szt.

Liczba przyczep w 2002r. wyniosła 31,8 tys. sztuk i posiadało je 15,7 tys. gospodarstw rolnych.

W gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1ha UR znajdowało się 29,6 tys. szt., tj. 93,0% przyczep ogółem. Średnio w województwie na 100 gospodarstw przypadało 44,7 sztuk przyczep.

10. MASZYNY ROLNICZE

W 2002 r. w porównaniu z rokiem 1996, wzrosła ilość maszyn rolniczych do ochrony i zbioru zbóż, słomy, sadzenia i zbioru ziemniaków oraz ochrony upraw sadowniczych.

Najwięcej, bo o prawie 30% wzrosła ilość sadowniczych opryskiwaczy ciągnikowych. W granicach od 10% do 20% wzrosła ilość polowych opryskiwaczy ciągnikowych i kopaczek do ziemniaków. Wzrost do 10% dotyczył sadzarek do ziemniaków, pras zbierających, kosiarek ciągnikowych i kombajnów zbożowych.

Tabl. 11. Wybrane maszyny i urządzenia rolnicze według użytkowników w latach 1996 i 2002

Wyszczególnienie	1996	2002			
	ogółem	sektor prywatny		sektor publiczny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		
w tysiącach sztuk					
Kombajny zbożowe	4,8	4,8	4,8	4,4	0,0
Kombajny ziemniaczane . .	2,5	2,3	2,3	2,3	0,0
Kombajny buraczane	0,7	0,6	0,6	0,6	0,0
Rozsiewacze nawozów . . .	15,5	14,9	14,9	14,4	0,0
Rozrzutniki obornika	10,0	9,0	8,9	8,7	0,1
Kosiarki ciągnikowe	7,5	7,7	7,6	7,5	0,1
Kopaczki do ziemniaków . .	6,4	7,2	7,2	7,2	0,0
Sadzarki do ziemniaków . .	6,6	7,0	7,0	6,9	0,0
Przyczepy zbierające	2,3	1,8	1,8	1,7	0,0
Prasy zbierające	3,1	3,2	3,2	3,1	0,0
Polowe opryskiwacze ciągnikowe	8,0	9,4	9,4	9,1	0,0
Sadownicze opryskiwacze ciągnikowe	0,3	0,4	0,4	0,4	-
Dojarki rurociągowe	0,4	0,3	0,3	0,2	0,0
Konwiowe schładzarki do mleka	3,1	2,3	2,3	2,3	-

Udział gospodarstw rolnych posiadających kombajny zbożowe (4,3 tys.) przeciętnie w województwie wyniósł 6,0% ogółu spisanych gospodarstw, podczas gdy najwyższy (63,6%) był w grupie obszarowej 50 ha i więcej UR.

Kombajny ziemniaczane posiadało 2,2 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha UR, co stanowiło 3,2% ogółu gospodarstw rolnych. Najwięcej (28,1%) gospodarstw posiadających kombajny ziemniaczane było w grupie obszarowej 50-100 ha użytków rolnych.

Kombajny buraczane znajdowały się w 0,6 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha UR, co stanowiło 0,8% ogółu gospodarstw rolnych, a najwięcej (9,5%) gospodarstw posiadających omawiane kombajny było w przedziale 50-100 ha UR.

Prasy zbierające posiadało 3,1 tys. gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha UR, tj. 4,3% ogółu spisanych gospodarstw, a najwięcej (33,0%) gospodarstw było w grupie obszarowej 30-100 ha UR.

W 2002 r. 96% maszyn rolniczych było wykorzystanych w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych. (10,4% tych gospodarstw posiadało kombajny zbożowe, 5,5% - kombajny ziemniaczane, 1,4% - kombajny buraczane i 7,5% - prasy zbierające).

W gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha UR znajdowało się 54,5% ogółu kombajnów zbożowych, 57,7% kombajnów ziemniaczanych, 60,6% kombajnów buraczanych i 54,1% ogółu pras zbierających.

ANEKS TABELARYCZNY

SPIS TABLIC

NARODOWY SPIS Powszechny Ludności i Mieszkań

	Tabl.	str.
Podstawowe dane o województwach	1	120
A. Ludność, gospodarstwa domowe i rodziny		120
B. Aktywność ekonomiczna i źródła utrzymania ludności		121
C. Podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych		122
Ludność według płci i grup wieku	2	123
Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin	3	125
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, grup wieku oraz płci	4	137
Osoby niepełnosprawne według grup wieku, płci i kategorii niepełnosprawności	5	138
Ludność według okresu zamieszkiwania i grup wieku	6	139
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według grup wieku	7	140
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci	8	141
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według podregionów i powiatów	9	142
Ludność według głównego źródła utrzymania, grup wieku i płci	10	143
Gospodarstwa domowe według liczby osób w gospodarstwie, podregionów i powiatów	11	144
Rodziny według typu i liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu	12	145
Mieszkania zamieszkałe według rodzaju podmiotów będących właścicielami mieszkań	13	146
Gospodarstwa domowe według samodzielności zamieszkania	14	147
Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych według podregionów i powiatów	15	148
Mieszkania zamieszkałe według wyposażenia w instalacje według podregionów i powiatów	16	152

POWSZECHNY SPIS ROLNY

	Tabl.	str.
Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i użytkowników w latach 1996 i 2002	1/17/	156
Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i podregionów i powiatów w 2002 r.	2/18/	157
Ludność związana z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego według płci i powierzchni użytków rolnych w 2002r.	3/19/	159
Ludność związana z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego według ekonomicznych grup wieku i powierzchni użytków rolnych w 2002 r.	4/20/	160
Ludność związana z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego do 1 ha użytków rolnych łącznie według płci i źródeł utrzymania w 2002 r.	5/21/	161
Użytkownicy gospodarstw rolnych powyżej 1 ha użytków rolnych według grup wieku i powierzchni użytków rolnych w 2002 r.	6/22/	162
Pracujący wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym według powierzchni użytków rolnych w 2002 r.	7/23/	163
Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i prowadzenia działalności rolniczej w 2002 r.	8/24/	164
Liczba gospodarstw rolnych według prowadzenia działalności rolniczej, podregionów i powiatów w 2002 r.	9/25/	165
Powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i użytkowników w latach 1996 i 2002	10/26/	166
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002	11/27/	168
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według podregionów i powiatów w 2002 r.	12/28/	169
Powierzchnia zasiewów według podregionów i powiatów w 2002 r.	13/29/	171
Zwierzęta gospodarskie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002.	14/30/	174
Zwierzęta gospodarskie według wieku i płci oraz użytkowników w 2002 r.	15/31/	175
Zwierzęta gospodarskie według podregionów i powiatów w 2002 r.	16/32/	177
Liczba gospodarstw rolnych użytkujących budynki i budowle według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002	17/33/	179
Liczba gospodarstw rolnych posiadających ciągniki, samochody ciężarowe i przyczepy według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002	18/34/	180
Ciągniki, samochody ciężarowe i przyczepy według użytkowników w 2002 r.	19/35/	181
Ciągniki, samochody ciężarowe, przyczepy i wybrane maszyny według podregionów i powiatów w 2002 r.	20/36/	182
Liczba gospodarstw rolnych posiadających wybrane maszyny według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002	21/37/	184

Tabl. 1. Podstawowe dane o województwach

A. Ludność, gospodarstwa domowe i rodziny

Województwa	Ludność							Gospodarstwa domowe		Rodziny	
	1988	2002	1988 = 100,0	miejska w %	współ- czynnik feminizacji	z wyk- ształce- niem ¹⁾ po- nadpod- stawowym w %	niepełno- sprawni na 1000 osób	ogółem w tys.	przeciętna liczba osób	ogółem w tys.	w tym z dziećmi do lat 24 na utrzy- maniu w tys.
	w tysiącach										
POLSKA	37879,1	38230,1	100,9	61,8	106	64,6	143	13337,0	2,84	10457,6	6079,4
Dolnośląskie	2948,2	2907,2	98,6	71,4	108	66,5	150	1066,9	2,69	813,6	464,4
Kujawsko-pomorskie . . .	2044,0	2069,3	101,2	62,3	107	64,2	147	706,7	2,90	571,4	340,0
Lubelskie	2209,2	2199,1	99,5	46,6	106	60,6	185	742,2	2,93	591,7	346,2
Lubuskie	982,9	1008,9	102,6	64,5	106	64,8	175	345,7	2,88	279,2	168,4
Łódzkie	2703,7	2612,9	96,6	65,0	110	61,9	140	983,7	2,63	735,7	404,7
Małopolskie	3087,5	3232,4	104,7	50,3	106	66,4	182	1040,8	3,09	849,8	508,1
Mazowieckie	4997,8	5124,0	102,5	64,6	108	66,2	113	1919,0	2,64	1403,3	782,7
Opolskie	1080,7	1065,1	98,6	52,6	106	61,8	100	369,8	2,85	289,1	163,0
Podkarpackie	2018,9	2103,8	104,2	40,5	104	62,9	150	615,9	3,38	549,3	340,0
Podlaskie	1188,4	1208,6	101,7	58,9	104	58,1	129	407,4	2,94	320,5	187,1
Pomorskie	2095,1	2179,9	104,0	68,1	105	66,5	138	755,2	2,86	592,4	353,5
Śląskie	4907,9	4742,9	96,6	79,1	107	67,4	118	1778,0	2,65	1329,4	754,8
Świętokrzyskie	1317,6	1297,5	98,5	45,9	105	61,1	144	434,1	2,96	357,9	203,6
Warmińsko-mazurskie . .	1398,2	1428,4	102,2	60,2	105	58,9	148	483,8	2,92	385,6	236,2
Wielkopolskie	3236,4	3351,9	103,6	57,7	106	66,9	157	1079,7	3,07	914,9	546,0
Zachodniopomorskie .	1662,6	1698,2	102,1	69,5	105	63,6	137	608,1	2,75	473,7	280,8

¹⁾ W wieku 13 lat i więcej.

Tabl. 1. Podstawowe dane o województwach (cd.)

B. Aktywność ekonomiczna i źródła utrzymania ludności

Województwa	Ludność ogółem	Ludność w wieku 15 lat i więcej	Pracujący w wieku 15 lat i więcej	Bezrobotni w wieku 15 lat i więcej	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia	Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	Udział pracujących w rolnictwie w ogólnej liczbie pracujących	Główne źródło utrzymania		
										w tym		
										dochody z pracy	niezarobkowe źródło	na utrzymaniu
w tysiącach					w %							
POLSKA	38230,1	31288,4	13218,3	3558,2	55,5	43,7	21,2	45,8	16,6	32,3	28,0	38,1
Dolnośląskie	2907,2	2423,1	949,8	326,4	54,2	40,3	25,6	45,8	8,4	31,3	29,8	37,7
Kujawsko-pomorskie	2069,3	1680,3	699,1	221,3	55,8	42,3	24,0	48,2	17,5	31,8	28,3	38,8
Lubelskie	2199,1	1779,9	788,6	179,1	55,5	45,2	18,5	48,7	35,9	31,6	29,7	37,9
Lubuskie	1008,9	820,8	319,4	118,8	54,7	39,9	27,1	47,8	8,7	29,8	29,3	39,4
Łódzkie	2612,9	2183,2	961,3	243,7	56,2	44,9	20,2	45,9	20,5	33,6	31,3	34,2
Małopolskie	3232,4	2607,5	1097,7	259,5	54,1	43,7	19,1	44,3	17,0	31,9	27,5	39,1
Mazowieckie	5124,0	4244,8	1970,3	416,0	58,3	48,1	17,4	41,5	16,7	36,0	26,4	35,5
Opolskie.	1065,1	878,2	337,1	92,6	54,7	42,9	21,6	47,4	16,1	31,5	26,1	37,0
Podkarpackie.	2103,8	1668,1	678,2	184,3	54,3	42,7	21,4	50,6	23,8	29,3	27,8	41,4
Podlaskie.	1208,6	975,0	418,5	99,0	56,3	45,5	19,1	48,4	33,3	33,5	26,6	38,4
Pomorskie	2179,9	1763,3	743,2	213,5	56,1	43,6	22,3	41,8	8,3	32,6	25,5	40,1
Śląskie.	4742,9	3955,1	1578,1	413,6	52,9	41,9	20,8	46,8	4,8	31,2	28,2	37,8
Świętokrzyskie.	1297,5	1061,9	454,9	130,1	56,3	43,8	22,2	47,6	32,3	30,8	30,4	37,9
Warmińsko-mazurskie	1428,4	1142,4	437,2	171,5	55,1	39,6	28,2	49,6	15,4	29,4	27,9	41,2
Wielkopolskie.	3351,9	2714,0	1240,8	284,1	56,9	46,3	18,6	41,2	17,4	34,4	26,6	38,3
Zachodniopomorskie	1698,2	1390,8	544,2	204,5	55,4	40,3	27,3	47,8	8,2	30,6	27,8	40,0

Tabl. 1. Podstawowe dane o województwach (dok.)

C. Podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych

Województwa	Mieszkania		Izby w mieszkaniach zamieszka-nych	Powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszka-nych	Przeciętna liczba osób ¹⁾			Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² ¹⁾	
	ogółem	w tym za-mieszkane			w 1 mieszka-niu	na 1 izbę	na 1 pokój	1 mieszkania	na 1 osobę
	w tysiącach								
POLSKA	12523,6	11763,5	43409,8	804615,6	3,25	0,88	1,19	68,6	21,0
Dolnośląskie	989,6	948,6	3423,2	62085,9	3,07	0,85	1,15	65,6	21,3
Kujawsko-pomorskie	657,4	629,9	2293,6	40943,3	3,28	0,90	1,23	65,2	19,8
Lubelskie	703,2	647,1	2411,3	47313,7	3,40	0,91	1,26	73,3	21,5
Lubuskie	324,7	311,1	1179,3	21124,5	3,25	0,86	1,15	68,2	20,9
Łódzkie	942,2	879,1	3050,6	56225,8	2,98	0,86	1,18	64,2	21,5
Małopolskie	985,9	908,8	3444,5	66010,0	3,54	0,94	1,26	72,9	20,4
Mazowieckie	1815,4	1662,8	5854,0	109969,2	3,08	0,88	1,19	66,3	21,4
Opolskie	332,8	314,2	1277,8	24051,3	3,38	0,83	1,10	76,8	22,7
Podkarpackie	595,6	557,9	2187,3	42424,0	3,77	0,96	1,29	76,3	20,2
Podlaskie	399,3	365,2	1440,8	26316,9	3,33	0,84	1,13	72,4	21,7
Pomorskie	689,2	658,9	2448,7	43886,5	3,31	0,89	1,20	66,7	20,0
Śląskie	1654,2	1572,8	5664,2	102670,7	3,02	0,84	1,14	65,4	21,6
Świętokrzyskie	413,1	383,2	1388,2	26781,0	3,39	0,94	1,30	70,2	20,6
Warmińsko-mazurskie	446,8	427,1	1574,7	27275,5	3,34	0,91	1,23	63,9	19,0
Wielkopolskie	1013,3	962,4	3796,8	72859,2	3,48	0,88	1,18	75,9	21,7
Zachodniopomorskie	560,7	534,4	1974,9	34678,1	3,17	0,86	1,16	65,1	20,4

¹⁾ Dla mieszkań zamieszkałych stale.

Tabl. 2. Ludność według płci i grup wieku

Grupy wieku	Ogółem			Miasta			Wieś		
	ogółem	męż- czyźni	kobiety	ogółem	męż- czyźni	kobiety	ogółem	męż- czyźni	kobiety
w tysiącach									
OGÓŁEM	1698,2	827,6	870,6	1180,6	567,3	613,3	517,7	260,3	257,3
0-4 lata	83,4	42,7	40,7	51,9	26,7	25,2	31,5	16,1	15,5
5-9	102,4	52,4	50,0	63,6	32,6	31,0	38,8	19,8	19,0
10-14	121,6	62,3	59,3	77,0	39,4	37,6	44,6	22,9	21,7
15-19	147,3	75,4	71,9	99,2	50,6	48,7	48,1	24,8	23,3
20-24	144,1	73,5	70,7	102,9	51,9	51,0	41,2	21,6	19,7
25-29	130,3	66,3	64,0	92,9	46,9	46,1	37,4	19,5	17,9
30-34	105,9	53,7	52,2	72,9	36,5	36,4	33,0	17,1	15,9
35-39	105,5	53,4	52,2	71,7	35,5	36,2	33,8	17,9	16,0
40-44	134,7	67,1	67,6	93,2	45,0	48,2	41,4	22,1	19,3
45-49	150,4	74,1	76,3	109,1	52,1	57,0	41,3	22,0	19,3
50-54	136,0	66,8	69,2	102,1	48,7	53,5	33,8	18,1	15,7
55-59	75,5	36,7	38,7	56,7	27,2	29,4	18,8	9,5	9,3
60-64	66,2	29,8	36,4	49,0	21,9	27,1	17,1	7,9	9,2
65-69	67,2	28,1	39,1	48,9	20,4	28,5	18,4	7,7	10,6
70-74	58,7	23,0	35,8	41,4	16,3	25,1	17,4	6,7	10,7
75-79	41,3	13,7	27,5	28,9	9,8	19,1	12,4	4,0	8,4
80-84	17,4	5,7	11,7	11,8	3,9	8,0	5,6	1,8	3,7
85-89	6,9	2,0	4,9	4,8	1,3	3,4	2,2	0,7	1,5
90-94	2,6	0,6	2,0	1,9	0,4	1,4	0,7	0,2	0,6
95-99	0,5	0,1	0,4	0,4	0,1	0,3	0,1	0,0	0,1
100 lat i więcej	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Przedprodukcyjny	392,7	201,2	191,5	249,4	127,7	121,6	143,3	73,4	69,9
Produkcyjny	1074,2	553	521,2	765,9	387,2	378,6	308,3	165,8	142,6
mobilny	682,6	345,6	337,0	476,1	237,3	238,7	206,5	108,3	98,3
niemobilny	391,6	207,4	184,2	289,8	149,9	139,9	101,8	57,5	44,3
Poprodukcyjny	231,1	73,3	157,8	165,2	52,2	113,0	65,9	21,1	44,8
Wiek nieustalony . . .	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku						
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)		
	w tysiącach									
ZACHODNIOPOMORSKIE	1698,2	827,6	870,6	392,7	307,4	1074,2	682,6	391,6	231,1	0,2
Podregion - szczeciński	1103,7	538,0	565,7	246,7	193,1	704,3	447,0	257,3	152,5	0,2
Powiat choszczeński	50,4	25,1	25,3	13,2	10,4	30,7	19,6	11,0	6,5	-
gm. w. Bierzwnik	4,9	2,5	2,4	1,2	1,0	2,9	1,8	1,1	0,8	-
gm. m-w. Choszczno	22,4	11,0	11,4	5,7	4,4	14,0	8,8	5,2	2,7	-
m. Choszczno	15,9	7,7	8,2	3,7	2,9	10,3	6,3	4,0	1,8	-
w. Choszczno	6,5	3,3	3,2	1,9	1,5	3,7	2,5	1,2	0,9	-
gm. m-w. Drawno	5,4	2,7	2,7	1,5	1,1	3,1	2,0	1,1	0,8	-
m. Drawno	2,5	1,3	1,2	0,6	0,5	1,5	0,9	0,5	0,4	-
w. Drawno	3,0	1,4	1,5	0,8	0,6	1,7	1,1	0,6	0,4	-
gm. w. Krzęcin	3,9	2,0	1,9	1,1	0,9	2,3	1,5	0,8	0,5	-
gm. m-w. Pełczyce	8,1	4,1	4,0	2,2	1,7	4,9	3,2	1,6	1,0	-
m. Pełczyce	2,7	1,4	1,4	0,7	0,6	1,7	1,1	0,6	0,3	-
w. Pełczyce	5,4	2,7	2,7	1,5	1,1	3,2	2,1	1,1	0,7	-
gm. m-w. Recz	5,8	2,9	2,9	1,6	1,3	3,5	2,3	1,2	0,7	-
m. Recz	3,0	1,5	1,5	0,8	0,6	1,9	1,2	0,7	0,4	-
w. Recz	2,8	1,4	1,4	0,8	0,7	1,6	1,1	0,6	0,3	-
Powiat goleniowski	77,3	38,1	39,2	19,4	15,4	48,5	31,3	17,1	9,4	-
gm. m-w. Goleniów	32,0	15,6	16,4	7,7	6,1	20,5	13,1	7,3	3,8	-
m. Goleniów	22,4	10,8	11,6	5,0	3,9	14,6	9,1	5,5	2,8	-
w. Goleniów	9,6	4,8	4,8	2,7	2,2	5,9	4,0	1,9	1,0	-

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku						
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)		
	w tysiącach									
<i>Podregion – szczeciński (cd.)</i>										
Powiat goleniowski (dok.)										
gm. m-w. Maszewo	8,2	4,1	4,1	2,3	1,9	4,8	3,3	1,6	1,1	-
m. Maszewo	3,0	1,5	1,6	0,8	0,7	1,8	1,2	0,6	0,4	-
w. Maszewo	5,2	2,6	2,5	1,5	1,2	3,0	2,0	1,0	0,7	-
gm. m-w. Nowogard	24,4	12,1	12,3	6,1	4,8	15,5	9,9	5,6	2,8	-
m. Nowogard	16,8	8,2	8,6	3,9	3,0	11,0	6,8	4,2	1,9	-
w. Nowogard	7,6	3,9	3,7	2,2	1,8	4,5	3,1	1,4	0,9	-
gm. w. Osina	2,9	1,4	1,5	0,8	0,7	1,7	1,1	0,6	0,3	-
gm. w. Przybiernów	5,1	2,6	2,6	1,3	1,1	3,1	2,0	1,1	0,7	-
gm. w. Stepnica	4,7	2,4	2,3	1,2	1,0	2,9	1,9	1,0	0,6	-
Powiat gryficki	61,1	30,2	30,9	15,8	12,5	37,5	24,3	13,3	7,8	-
gm. w. Brojce	3,7	1,9	1,8	1,0	0,8	2,2	1,5	0,7	0,5	-
gm. m-w. Gryfice	23,8	11,6	12,3	5,9	4,7	14,8	9,3	5,5	3,1	-
m. Gryfice	17,1	8,2	8,9	3,9	3,1	10,8	6,6	4,3	2,3	-
w. Gryfice	6,8	3,4	3,4	2,0	1,6	4,0	2,7	1,3	0,8	-
gm. w. Karnice	4,2	2,1	2,1	1,1	0,9	2,5	1,7	0,8	0,5	-
gm. m-w. Płoty	9,2	4,5	4,8	2,6	2,0	5,5	3,6	1,8	1,2	-
m. Płoty	4,1	2,0	2,2	1,0	0,8	2,6	1,6	0,9	0,6	-
w. Płoty	5,1	2,5	2,6	1,6	1,2	2,9	2,0	0,9	0,6	-
gm. w. Rewal	3,2	1,6	1,7	0,8	0,6	2,0	1,2	0,8	0,4	-

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku							
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym	
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)			
	w tysiącach										
<i>Podregion – szczeciński (cd.)</i>											
Powiat gryficki (dok.)											
gm. m-w. Trzebiatów	17,0	8,6	8,4	4,3	3,5	10,6	7,0	3,6	2,1	-	
m. Trzebiatów	10,2	5,1	5,1	2,4	1,9	6,5	4,1	2,3	1,3	-	
w. Trzebiatów	6,8	3,5	3,3	1,9	1,5	4,1	2,8	1,3	0,8	-	
Powiat gryfiński	83,3	41,4	41,9	21,1	16,7	52,2	34,0	18,2	10,0	-	
gm. w. Banie	6,5	3,3	3,2	1,7	1,4	3,9	2,6	1,4	0,8	-	
gm. m-w. Cedynia	4,4	2,2	2,2	1,1	0,9	2,6	1,8	0,8	0,6	-	
m. Cedynia	1,7	0,8	0,8	0,4	0,4	1,0	0,7	0,3	0,2	-	
w. Cedynia	2,7	1,4	1,3	0,7	0,5	1,6	1,1	0,5	0,4	-	
gm. m-w. Chojna	14,0	6,9	7,1	3,7	2,9	8,5	5,7	2,8	1,8	-	
m. Chojna	7,1	3,5	3,6	1,8	1,4	4,5	2,9	1,5	0,8	-	
w. Chojna	7,0	3,5	3,5	1,9	1,5	4,0	2,8	1,3	1,0	-	
gm. m-w. Gryfino	31,4	15,5	15,9	7,3	5,8	20,9	13,2	7,8	3,1	-	
m. Gryfino	21,9	10,8	11,2	4,8	3,7	15,2	9,3	5,9	2,0	-	
w. Gryfino	9,4	4,7	4,7	2,6	2,1	5,8	3,9	1,9	1,1	-	
gm. m-w. Mieszkowice	7,6	3,8	3,8	2,1	1,7	4,4	3,0	1,4	1,0	-	
m. Mieszkowice	3,6	1,8	1,8	1,0	0,8	2,1	1,5	0,7	0,5	-	
w. Mieszkowice	4,0	2,0	2,0	1,1	0,9	2,3	1,5	0,7	0,6	-	
gm. m-w. Moryń	4,4	2,1	2,3	1,1	0,9	2,7	1,8	0,9	0,6	-	
m. Moryń	1,6	0,7	0,9	0,4	0,3	1,0	0,7	0,3	0,2	-	
w. Moryń	2,8	1,4	1,4	0,7	0,6	1,7	1,1	0,5	0,4	-	

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku							
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym	
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)			
	w tysiącach										
<i>Podregion – szczeciński (cd.)</i>											
Powiat gryfiński (dok.)											
gm. w. Stare Czarnowo	3,9	2,0	1,8	0,9	0,8	2,5	1,6	0,9	0,4	-	
gm. m-w. Trzcieńsko-Zdrój	5,7	2,8	2,9	1,5	1,2	3,3	2,2	1,1	0,9	-	
m. Trzcieńsko-Zdrój	2,5	1,2	1,3	0,6	0,5	1,5	0,9	0,5	0,4	-	
w. Trzcieńsko-Zdrój	3,2	1,6	1,5	0,9	0,7	1,8	1,2	0,6	0,4	-	
gm. w. Widuchowa	5,6	2,8	2,8	1,5	1,2	3,3	2,2	1,1	0,8	-	
Powiat kamieński	48,0	23,6	24,4	11,6	9,1	30,2	18,7	11,5	6,2	0,0	
gm. w. Dziwnów	4,2	2,1	2,1	0,9	0,7	2,7	1,7	1,0	0,5	-	
gm. m-w. Golczewo	6,1	3,0	3,1	1,6	1,3	3,6	2,3	1,3	0,8	-	
m. Golczewo	2,7	1,3	1,4	0,7	0,6	1,7	1,1	0,6	0,4	-	
w. Golczewo	3,3	1,7	1,7	0,9	0,7	1,9	1,3	0,7	0,5	-	
gm. m-w. Kamień Pomorski	14,5	7,0	7,5	3,4	2,6	9,3	5,6	3,7	1,9	-	
m. Kamień Pomorski	9,2	4,4	4,8	2,0	1,5	6,1	3,6	2,5	1,2	-	
w. Kamień Pomorski	5,3	2,7	2,7	1,4	1,1	3,2	2,0	1,2	0,7	-	
gm. m-w. Międzyzdroje	6,6	3,2	3,4	1,3	1,0	4,3	2,5	1,8	1,0	0,0	
m. Międzyzdroje	5,6	2,7	2,9	1,1	0,8	3,6	2,1	1,5	0,9	0,0	
w. Międzyzdroje	1,0	0,5	0,5	0,3	0,2	0,7	0,4	0,3	0,1	-	
gm. w. Świerżno	4,2	2,1	2,1	1,2	0,9	2,6	1,7	0,9	0,5	-	
gm. m-w. Wolin	12,4	6,2	6,2	3,1	2,4	7,8	4,8	2,9	1,5	-	
m. Wolin	4,9	2,4	2,5	1,2	0,9	3,3	1,9	1,3	0,5	-	
w. Wolin	7,4	3,7	3,7	1,9	1,5	4,5	2,9	1,6	1,0	-	

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku						
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)		
	w tysiącach									
<i>Podregion – szczeciński (cd.)</i>										
Powiat łobeski	38,6	19,0	19,6	9,8	7,7	23,1	14,7	8,4	5,6	-
gm. m-w. Dobra	4,6	2,3	2,3	1,2	1,0	2,7	1,8	0,9	0,7	-
m. Dobra	2,1	1,0	1,1	0,5	0,4	1,2	0,8	0,5	0,4	-
w. Dobra	2,5	1,3	1,2	0,7	0,6	1,5	1,0	0,5	0,3	-
gm. m-w. Łobez	14,6	7,0	7,5	3,6	2,7	9,0	5,6	3,4	2,0	-
m. Łobez	10,8	5,1	5,6	2,5	1,9	6,8	4,1	2,7	1,5	-
w. Łobez	3,8	1,9	1,9	1,1	0,9	2,2	1,5	0,7	0,6	-
gm. w. Radowo Małe	3,8	1,9	1,9	1,0	0,8	2,2	1,4	0,8	0,5	-
gm. m-w. Resko	8,3	4,1	4,2	2,1	1,7	5,0	3,2	1,8	1,2	-
m. Resko	4,5	2,2	2,3	1,0	0,8	2,8	1,7	1,1	0,7	-
w. Resko	3,8	1,9	1,9	1,1	0,9	2,2	1,5	0,7	0,5	-
gm. m-w. Węgorzyno	7,3	3,7	3,6	1,9	1,5	4,2	2,7	1,5	1,2	-
m. Węgorzyno	3,0	1,5	1,5	0,8	0,6	1,9	1,2	0,7	0,4	-
w. Węgorzyno	4,3	2,2	2,1	1,1	0,9	2,4	1,5	0,8	0,8	-
Powiat myśliborski	68,0	33,5	34,5	16,9	13,2	42,1	27,1	15,1	9,0	-
gm. m-w. Barlinek	19,6	9,7	9,9	4,8	3,8	12,5	8,0	4,5	2,3	-
m. Barlinek	14,5	7,1	7,4	3,4	2,6	9,4	5,8	3,5	1,6	-
w. Barlinek	5,2	2,7	2,5	1,4	1,1	3,1	2,1	1,0	0,6	-
gm. w. Boleszkowice	3,1	1,6	1,6	0,8	0,7	1,8	1,2	0,6	0,5	-
gm. m-w. Dębno	20,8	10,2	10,6	5,3	4,2	12,8	8,3	4,4	2,8	-
m. Dębno	14,1	6,8	7,3	3,3	2,6	8,9	5,6	3,3	1,8	-
w. Dębno	6,8	3,4	3,4	2,0	1,6	3,8	2,7	1,1	1,0	-

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku							
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym	
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)			
	w tysiącach										
<i>Podregion – szczeciński (cd.)</i>											
Powiat myśliborski (dok.)											
gm. m-w. Myślibórz	21,1	10,4	10,8	5,0	3,8	13,2	8,2	4,9	3,0	-	
m. Myślibórz	12,1	5,8	6,3	2,5	1,9	7,8	4,6	3,2	1,7	-	
w. Myślibórz	9,1	4,6	4,5	2,5	1,8	5,3	3,6	1,8	1,2	-	
gm. w. Nowogródek Pom.	3,3	1,6	1,6	0,9	0,7	1,9	1,3	0,6	0,5	-	
Powiat policki	59,6	29,5	30,1	15,0	11,6	39,5	26,2	13,3	5,1	-	
gm. w. Dobra (Szczecińska)	9,2	4,5	4,7	2,4	2,0	6,1	4,1	2,0	0,8	-	
gm. w. Kołbaskowo	7,6	3,8	3,8	2,1	1,8	4,9	3,6	1,3	0,6	-	
gm. m-w. Nowe Warpno	1,6	0,8	0,8	0,4	0,3	1,0	0,6	0,4	0,2	-	
m. Nowe Warpno	1,2	0,6	0,6	0,3	0,3	0,8	0,5	0,3	0,1	-	
w. Nowe Warpno	0,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	-	
gm. m-w. Police	41,2	20,5	20,8	10,1	7,6	27,6	17,9	9,7	3,6	-	
m. Police	34,5	17,0	17,5	8,5	6,3	23,4	15,2	8,2	2,7	-	
w. Police	6,7	3,4	3,3	1,6	1,3	4,2	2,7	1,5	0,9	-	
Powiat pyrzycki	40,2	19,9	20,3	10,1	8,1	24,8	15,9	8,9	5,4	-	
gm. w. Bielice	2,9	1,4	1,4	0,8	0,6	1,7	1,2	0,5	0,4	-	
gm. w. Kozielice	2,6	1,3	1,3	0,7	0,6	1,6	1,1	0,5	0,4	-	
gm. m-w. Lipiany	6,1	3,0	3,1	1,4	1,1	3,8	2,3	1,5	0,9	-	
m. Lipiany	4,2	2,0	2,2	0,9	0,7	2,7	1,6	1,1	0,6	-	
w. Lipiany	1,9	0,9	0,9	0,5	0,4	1,1	0,7	0,4	0,2	-	
gm. w. Przelewice	5,4	2,7	2,7	1,5	1,2	3,1	2,1	1,1	0,8	-	

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku							
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym	
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)			
	w tysiącach										
<i>Podregion – szczeciński (cd.)</i>											
Powiat pyrzycki (dok.)											
gm. m-w. Pyrzyce	19,6	9,6	10,0	4,7	3,7	12,4	7,8	4,6	2,5	-	
m. Pyrzyce	12,8	6,2	6,6	2,9	2,3	8,3	5,1	3,2	1,6	-	
w. Pyrzyce	6,8	3,4	3,4	1,8	1,5	4,1	2,7	1,4	0,9	-	
gm. w. Warnice	3,6	1,8	1,8	1,0	0,8	2,1	1,4	0,7	0,5	-	
Powiat stargardzki	119,9	58,8	61,0	29,4	23,1	75,5	48,7	26,8	15,0	0,0	
gm. m. Stargard Szczeciński	71,4	34,5	36,9	15,9	12,3	46,8	29,3	17,6	8,6	0,0	
gm. m-w. Chociwel	6,2	3,1	3,1	1,7	1,3	3,7	2,5	1,2	0,8	-	
m. Chociwel	3,3	1,6	1,7	0,9	0,7	2,1	1,4	0,7	0,4	-	
w. Chociwel	2,8	1,5	1,4	0,8	0,6	1,6	1,1	0,5	0,4	-	
gm. m-w. Dobrzany	5,2	2,6	2,6	1,4	1,1	3,1	2,0	1,0	0,7	-	
m. Dobrzany	2,5	1,3	1,2	0,7	0,5	1,5	1,0	0,5	0,3	-	
w. Dobrzany	2,7	1,3	1,3	0,8	0,6	1,5	1,0	0,5	0,4	-	
gm. w. Dolice	8,2	4,1	4,1	2,4	1,9	4,7	3,2	1,5	1,0	-	
gm. m-w. Ińsko	3,6	1,8	1,8	0,9	0,8	2,1	1,4	0,7	0,5	0,0	
m. Ińsko	2,1	1,0	1,0	0,5	0,4	1,3	0,8	0,5	0,3	-	
w. Ińsko	1,5	0,8	0,7	0,4	0,3	0,8	0,6	0,3	0,3	0,0	
gm. w. Kobyłanka	3,2	1,6	1,6	0,8	0,7	2,0	1,3	0,7	0,4	-	
gm. w. Marianowo	3,2	1,6	1,6	0,9	0,7	1,8	1,3	0,6	0,4	-	
gm. w. Stara Dąbrowa	3,6	1,8	1,8	1,0	0,8	2,1	1,5	0,6	0,5	-	
gm. w. Stargard Szczeciński	11,1	5,6	5,5	3,1	2,5	6,6	4,5	2,0	1,4	-	

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku							
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym	
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)			
	w tysiącach										
<i>Podregion – szczeciński (dok.)</i>											
Powiat stargardzki (dok.)											
gm. m-w. Suchań.	4,3	2,2	2,1	1,2	0,9	2,5	1,7	0,8	0,6	-	
m. Suchań.	1,5	0,7	0,8	0,4	0,3	0,9	0,6	0,3	0,2	-	
w. Suchań.	2,9	1,5	1,4	0,8	0,6	1,6	1,1	0,5	0,4	-	
Powiat m. Szczecin.	415,4	198,3	217,1	76,0	58,9	272,3	169,9	102,4	66,9	0,2	
gm. M. Szczecin.	415,4	198,3	217,1	76,0	58,9	272,3	169,9	102,4	66,9	0,2	
Powiat m. Świnoujście.	41,8	20,5	21,3	8,3	6,5	27,9	16,6	11,3	5,6	-	
gm. M. Świnoujście.	41,8	20,5	21,3	8,3	6,5	27,9	16,6	11,3	5,6	-	
Podregion – koszaliński.	594,5	289,6	304,9	146,0	114,4	369,9	235,6	134,3	78,6	0,0	
Powiat białogardzki.	48,5	23,7	24,8	12,4	9,8	29,5	19,1	10,4	6,5	-	
gm. m. Białogard.	24,5	11,7	12,8	5,8	4,6	15,2	9,6	5,5	3,5	-	
gm. w. Białogard.	7,8	4,0	3,9	2,2	1,8	4,6	3,1	1,5	1,0	-	
gm. m-w. Karlino.	9,1	4,5	4,6	2,5	2,0	5,6	3,7	2,0	1,0	-	
m. Karlino.	5,8	2,8	3,0	1,5	1,2	3,7	2,3	1,4	0,6	-	
w. Karlino.	3,4	1,7	1,6	1,0	0,8	1,9	1,3	0,6	0,4	-	
gm. w. Tychowo.	6,9	3,5	3,5	1,9	1,5	4,2	2,7	1,4	0,9	-	
Powiat drawski.	58,9	28,8	30,1	15,4	12,0	36,0	23,0	13,0	7,5	0,0	
gm. m-w. Czaplnek.	11,9	5,9	6,0	3,2	2,5	7,2	4,6	2,6	1,5	0,0	
m. Czaplnek.	7,0	3,4	3,6	1,7	1,3	4,5	2,7	1,7	0,8	-	
w. Czaplnek.	4,9	2,5	2,4	1,4	1,1	2,8	1,9	0,9	0,7	0,0	

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku						
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)		
	w tysiącach									
<i>Podregion – koszaliński (cd.)</i>										
Powiat drawski (dok.)										
gm. m-w. Drawsko Pomorskie . .	16,6	8,1	8,5	4,2	3,3	10,3	6,4	3,8	2,1	-
m. Drawsko Pomorskie	11,5	5,6	6,0	2,8	2,1	7,2	4,4	2,8	1,5	-
w. Drawsko Pomorskie	5,1	2,6	2,5	1,4	1,2	3,0	2,0	1,1	0,6	-
gm. m-w. Kalisz Pomorski	7,3	3,6	3,7	2,0	1,6	4,4	2,8	1,5	0,9	-
m. Kalisz Pomorski	4,1	2,0	2,1	1,0	0,8	2,6	1,6	1,0	0,5	-
w. Kalisz Pomorski	3,2	1,6	1,6	1,0	0,8	1,8	1,3	0,5	0,4	-
gm. w. Ostrowice	2,6	1,3	1,3	0,7	0,6	1,5	1,0	0,6	0,3	-
gm. w. Wierzchowo	4,6	2,3	2,3	1,2	1,0	2,8	1,8	1,0	0,6	-
gm. m-w. Złocieniec	15,9	7,6	8,3	4,1	3,2	9,8	6,4	3,4	2,0	-
m. Złocieniec	13,7	6,5	7,2	3,5	2,7	8,5	5,6	2,9	1,7	-
w. Złocieniec	2,2	1,1	1,1	0,6	0,5	1,3	0,8	0,5	0,3	-
Powiat kołobrzeski	75,1	36,3	38,8	17,8	13,9	47,6	30,0	17,6	9,7	0,0
gm. m. Kołobrzeg	44,9	21,3	23,6	9,6	7,3	29,2	17,7	11,5	6,2	0,0
gm. w. Dygowo	5,5	2,7	2,8	1,5	1,2	3,3	2,2	1,1	0,7	-
gm. w. Gościno	5,1	2,5	2,6	1,4	1,2	3,0	2,0	1,1	0,6	-
gm. w. Kołobrzeg	8,3	4,2	4,2	2,2	1,7	5,4	3,6	1,8	0,8	-
gm. w. Rymań	4,2	2,1	2,1	1,2	0,9	2,5	1,7	0,8	0,5	-
gm. w. Siemyśl	3,5	1,8	1,7	1,0	0,8	2,1	1,4	0,7	0,4	-
gm. w. Ustronie Morskie	3,6	1,7	1,9	1,0	0,8	2,2	1,4	0,8	0,4	-

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku						
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)		
	w tysiącach									
<i>Podregion – koszaliński (cd.)</i>										
Powiat koszaliński	62,9	31,3	31,6	17,1	13,5	38,5	25,6	12,9	7,3	0,0
gm. w. Będzino	9,1	4,5	4,6	2,4	1,9	5,7	3,7	2,0	1,0	-
gm. w. Biesiekierz	4,8	2,4	2,4	1,3	1,0	2,9	1,9	1,0	0,5	-
gm. m-w. Bobolice	10,0	5,0	5,0	2,8	2,2	6,0	4,0	1,9	1,3	-
m. Bobolice	4,5	2,2	2,4	1,1	0,9	2,8	1,8	1,0	0,6	-
w. Bobolice	5,5	2,8	2,6	1,6	1,3	3,2	2,2	1,0	0,7	-
gm. w. Manowo	6,4	3,2	3,2	1,7	1,4	4,0	2,7	1,3	0,6	-
gm. w. Mielno	5,0	2,4	2,6	1,2	0,9	3,2	2,0	1,2	0,7	0,0
gm. m-w. Polanów	9,3	4,7	4,6	2,6	2,0	5,5	3,7	1,9	1,2	-
m. Polanów	3,0	1,5	1,5	0,9	0,7	1,8	1,2	0,6	0,3	-
w. Polanów	6,3	3,2	3,1	1,7	1,4	3,7	2,5	1,2	0,9	-
gm. m-w. Sianów	13,1	6,5	6,6	3,6	2,9	8,0	5,4	2,5	1,5	-
m. Sianów	6,6	3,2	3,4	1,8	1,4	4,0	2,7	1,3	0,8	-
w. Sianów	6,5	3,3	3,2	1,8	1,5	3,9	2,7	1,2	0,8	-
gm. w. Świeszyno	5,3	2,6	2,7	1,5	1,2	3,2	2,2	1,0	0,6	-
Powiat sławieński	57,9	28,5	29,4	15,0	12,0	35,3	22,9	12,4	7,5	-
gm. m. Darłowo	14,6	7,2	7,5	3,3	2,6	9,4	5,8	3,6	1,9	-
gm. m. Sławno	13,5	6,4	7,1	3,1	2,5	8,4	5,2	3,2	1,9	-
gm. w. Darłowo	7,5	3,8	3,8	2,1	1,7	4,4	3,0	1,4	1,0	-
gm. w. Malechowo	6,6	3,3	3,3	1,8	1,5	3,9	2,6	1,3	0,8	-
gm. w. Postomino	7,0	3,5	3,5	2,0	1,6	4,1	2,8	1,3	0,9	-
gm. w. Sławno	8,7	4,4	4,3	2,6	2,1	5,1	3,5	1,6	1,0	-

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku						
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)		
	w tysiącach									
<i>Podregion – koszaliński (cd.)</i>										
Powiat szczecinecki.	77,7	37,8	39,9	20,2	15,9	46,9	29,8	17,1	10,6	-
gm. m. Szczecinek.	39,3	18,7	20,7	9,2	7,1	24,6	14,9	9,6	5,5	-
gm. m-w. Barwice	9,1	4,4	4,6	2,6	2,0	5,3	3,5	1,8	1,2	-
m. Barwice	3,9	1,9	2,0	1,0	0,8	2,4	1,5	0,8	0,5	-
w. Barwice	5,2	2,6	2,6	1,5	1,2	2,9	1,9	0,9	0,7	-
gm. m-w. Biały Bór.	5,3	2,6	2,6	1,5	1,1	3,1	2,1	1,0	0,7	-
m. Biały Bór	2,1	1,0	1,1	0,5	0,4	1,3	0,9	0,5	0,2	-
w. Biały Bór.	3,2	1,6	1,5	0,9	0,7	1,8	1,2	0,6	0,5	-
gm. m-w. Borne Sulinowo	8,8	4,3	4,4	2,5	2,0	5,0	3,4	1,7	1,3	-
m. Borne Sulinowo	3,8	1,8	2,0	1,1	0,9	2,1	1,4	0,7	0,6	-
w. Borne Sulinowo	5,0	2,5	2,5	1,4	1,1	2,9	1,9	1,0	0,7	-
gm. w. Grzmiąca	5,1	2,6	2,6	1,4	1,2	3,0	2,0	1,0	0,7	-
gm. w. Szczecinek.	10,1	5,1	5,0	3,1	2,5	5,9	4,0	2,0	1,2	-
Powiat świdwiński	49,6	24,4	25,2	12,9	10,1	30,0	19,2	10,8	6,7	-
gm. m. Świdwin	16,1	7,7	8,4	4,1	3,2	10,1	6,5	3,6	1,9	-
gm. w. Brzeżno	2,9	1,4	1,4	0,8	0,7	1,7	1,1	0,6	0,4	-
gm. m-w. Połczyn-Zdrój.	16,3	7,9	8,4	3,9	3,1	9,9	6,1	3,8	2,4	-
m. Połczyn-Zdrój.	8,8	4,1	4,7	1,9	1,5	5,4	3,2	2,2	1,4	-
w. Połczyn-Zdrój.	7,4	3,7	3,7	2,0	1,6	4,5	2,9	1,6	1,0	-
gm. w. Rąbino	4,0	2,1	1,9	1,1	0,9	2,4	1,5	0,8	0,6	-

Tabl. 3. Ludność według płci, grup wieku, podregionów, powiatów i gmin (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W wieku							
	ogółem	mężczyźni	kobiety	przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym	
				razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 la- ta)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 la- ta)			
	w tysiącach										
<i>Podregion – koszaliński (dok.)</i>											
<i>Powiat świdwiński (dok.)</i>											
gm. w. Sławoborze	4,2	2,2	2,1	1,2	0,9	2,5	1,7	0,8	0,5	-	
gm. w. Świdwin	6,1	3,1	3,0	1,8	1,4	3,5	2,3	1,2	0,8	-	
Powiat watecki	55,3	27,0	28,3	14,1	11,2	34,3	22,2	12,1	6,8	0,0	
gm. m. Wałcz	26,5	12,7	13,8	6,2	4,8	17,0	10,6	6,4	3,3	0,0	
gm. m-w. Człopa	5,1	2,5	2,6	1,4	1,1	3,1	2,0	1,1	0,7	-	
m. Człopa	2,4	1,1	1,3	0,6	0,5	1,5	0,9	0,6	0,3	-	
w. Człopa	2,7	1,4	1,4	0,8	0,6	1,6	1,1	0,5	0,4	-	
gm. m-w. Mirosławiec	6,3	3,2	3,1	1,8	1,5	3,9	2,6	1,2	0,7	-	
m. Mirosławiec	2,9	1,5	1,5	0,7	0,6	1,8	1,1	0,7	0,4	-	
w. Mirosławiec	3,4	1,7	1,7	1,1	0,9	2,0	1,5	0,5	0,3	-	
gm. m-w. Tuczno	5,0	2,5	2,5	1,3	1,0	3,0	1,9	1,1	0,8	-	
m. Tuczno	2,0	0,9	1,0	0,5	0,4	1,2	0,8	0,5	0,3	-	
w. Tuczno	3,0	1,6	1,5	0,8	0,7	1,8	1,2	0,6	0,5	-	
gm. w. Wałcz	12,3	6,2	6,2	3,5	2,8	7,4	5,1	2,3	1,5	-	
Powiat m. Koszalin	108,7	51,9	56,8	21,0	15,9	71,7	43,9	27,9	16,0	0,0	
gm. M. Koszalin	108,7	51,9	56,8	21,0	15,9	71,7	43,9	27,9	16,0	0,0	

Tabl. 4. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, grup wieku oraz płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policealne	średnie				podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				razem	zawodowe	ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe			
w tysiącach										
OGÓŁEM.	1441,4	144,0	43,2	730,1	270,9	142,8	316,4	433,3	59,7	31,0
13-14	50,6	-	-	-	-	-	-	36,8	13,7	0,1
15-19	147,3	-	-	29,4	5,9	12,2	11,3	108,0	6,6	3,3
20-24	144,1	8,8	5,5	108,0	36,8	38,8	32,3	17,6	0,9	3,4
25-29	130,3	27,4	5,7	77,4	28,2	13,4	35,8	15,4	0,8	3,6
30-34	105,9	17,7	4,0	67,6	24,4	8,5	34,7	13,3	0,7	2,8
35-39	105,5	15,1	4,0	69,8	26,1	7,5	36,1	13,4	0,6	2,5
40-44	134,7	16,1	6,6	88,7	33,9	9,2	45,6	19,3	0,9	3,1
45-49	150,4	16,0	6,1	92,9	35,9	11,7	45,3	30,9	1,0	3,4
50-54	136,0	14,6	4,7	79,4	31,3	12,0	36,1	33,5	1,1	2,8
55-59	75,5	9,1	2,8	36,7	14,7	7,1	14,8	24,5	0,9	1,4
60-64	66,2	7,4	1,7	26,3	11,1	6,2	9,0	27,7	1,9	1,1
65-69	67,2	6,1	1,1	24,5	11,1	6,1	7,3	28,9	5,6	1,1
70-74	58,7	3,5	0,6	15,6	6,4	4,7	4,5	28,2	10,0	0,9
75-79	41,3	1,6	0,3	9,0	3,3	3,4	2,3	22,0	7,6	0,7
80 lat i więcej	27,5	0,6	0,2	5,0	1,8	1,8	1,4	13,8	7,4	0,6
Nieustalony	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
w odsetkach										
Ogółem	100,0	10,0	3,0	50,7	18,8	9,9	22,0	30,1	4,1	2,1
mężczyźni	100,0	9,6	1,5	54,9	19,5	6,7	28,7	28,5	3,2	2,3
kobiety	100,0	10,4	4,4	46,6	18,1	12,9	15,6	31,6	5,0	2,1
Miasta	100,0	12,3	3,5	52,9	20,9	12,0	20,0	25,1	3,4	2,7
mężczyźni	100,0	12,1	1,8	57,5	22,5	8,3	26,6	23,4	2,3	2,9
kobiety	100,0	13,0	5,3	51,1	20,4	16,0	14,7	25,1	2,7	2,7
Wieś	100,0	4,1	1,6	44,1	13,2	4,6	26,3	42,1	7,2	0,7
mężczyźni	100,0	3,7	0,8	49,1	12,6	2,9	33,6	40,2	5,4	0,7
kobiety	100,0	4,6	2,5	39,1	13,7	6,4	19,0	44,1	9,1	0,7

Tabl. 5. Osoby niepełnosprawne według grup wieku, płci i kategorii niepełnosprawności

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku							
		0-15 lat	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 lat i więcej
		w tysiącach							
OGÓŁEM	233,5	9,9	8,9	9,2	18,7	55,3	46,2	49,8	35,5
Osoby odczuwające: ograniczenie sprawności									
całkowite	39,5	1,7	1,7	1,6	2,6	6,4	6,1	9,7	9,5
poważne	127,5	5,6	4,9	4,8	9,9	28,4	23,7	29,2	20,9
Osoby nieodczuwające ograniczenia sprawności	66,5	2,4	2,3	2,7	6,3	20,4	16,4	10,9	5,1
Niepełnosprawne prawnie	192,8	6,5	7,0	8,0	16,4	50,0	41,3	39,0	24,7
o znacznym stopniu niepełnosprawności	54,8	-	1,9	1,8	2,8	6,5	7,1	18,2	16,6
o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	58,3	-	2,7	3,0	5,5	15,0	14,9	12,1	5,0
o lekkim stopniu niepełnosprawności ..	61,2	-	1,7	2,7	7,0	24,5	16,2	7,1	2,0
o nieustalonej treści	11,9	-	0,7	0,4	1,1	4,0	3,0	1,6	1,0
w wieku 0-15 lat z uprawnieniami do zasiłku pielęgnacyjnego	6,5	6,5	-	-	-	-	-	-	-
Niepełnosprawne tylko biologicznie ...	40,7	3,4	1,9	1,2	2,3	5,3	4,9	10,9	10,8
z całkowitym ograniczeniem sprawności	5,0	0,6	0,3	0,1	0,2	0,4	0,4	1,0	2,0
z poważnym ograniczeniem sprawności	35,7	2,8	1,6	1,1	2,1	4,9	4,5	9,9	8,8
MĘŻCZYŹNI	111,0	5,7	5,2	5,5	10,6	28,3	24,7	20,1	11,0
Osoby odczuwające: ograniczenie sprawności									
całkowite	18,4	1,0	1,0	0,9	1,5	3,5	3,5	4,2	2,9
poważne	59,5	3,3	2,9	2,9	5,7	14,6	12,2	11,3	6,4
Osoby nieodczuwające ograniczenia sprawności	33,1	1,3	1,2	1,6	3,4	10,2	9,0	4,6	1,7
Niepełnosprawne prawnie	94,6	3,7	4,0	4,7	9,3	25,7	22,8	16,4	7,9
o znacznym stopniu niepełnosprawności	23,6	-	1,1	1,0	1,6	3,4	3,8	7,4	5,4
o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	29,7	-	1,5	1,7	3,0	7,9	8,3	5,6	1,7
o lekkim stopniu niepełnosprawności ..	31,8	-	1,0	1,7	4,1	12,4	9,1	2,8	0,7
o nieustalonej treści	5,7	-	0,4	0,2	0,6	2,0	1,7	0,6	0,2
w wieku 0-15 lat z uprawnieniami do zasiłku pielęgnacyjnego	3,7	3,7	-	-	-	-	-	-	-
Niepełnosprawne tylko biologicznie ...	16,4	2,0	1,1	0,8	1,3	2,6	1,9	3,7	3,0
z całkowitym ograniczeniem sprawności	1,9	0,3	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4	0,6
z poważnym ograniczeniem sprawności	14,5	1,6	1,0	0,7	1,2	2,4	1,8	3,3	2,5
KOBIETY	122,5	4,2	3,7	3,7	8,1	27,0	21,5	29,8	24,5
Osoby odczuwające: ograniczenie sprawności									
całkowite	21,1	0,7	0,7	0,7	1,1	3,0	2,7	5,6	6,6
poważne	68,0	2,3	2,0	1,9	4,2	13,8	11,5	17,9	14,5
Osoby nieodczuwające ograniczenia sprawności	33,4	1,1	1,0	1,1	2,8	10,2	7,4	6,3	3,4

Tabl. 7. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według grup wieku

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawo- dowo	Nieustalony status na ryn- ku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik za- trudnienia	Stopa bezro- bocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach							w %	
OGÓŁEM.	1390,8	748,7	544,2	204,5	602,1	40,0	55,4	40,3	27,3
W wieku:									
15 - 17 lat.	85,3	2,4	1,6	0,8	82,3	0,5	2,8	1,9	32,1
18 - 19	62,0	15,3	5,3	10,1	45,3	1,4	25,3	8,7	65,5
20 - 24	144,1	89,8	46,1	43,7	49,3	5,0	64,5	33,1	48,7
25 - 29	130,3	105,7	75,1	30,7	18,8	5,8	84,9	60,3	29,0
30 - 34	105,9	88,3	66,4	21,9	13,2	4,4	87,0	65,4	24,8
35 - 39	105,5	88,7	67,9	20,8	12,8	4,0	87,4	66,9	23,5
40 - 44	134,7	111,4	85,0	26,4	18,4	4,8	85,8	65,5	23,7
45 - 49	150,4	116,2	89,3	26,9	29,4	4,8	79,8	61,3	23,2
50 - 54	136,0	84,1	67,1	17,0	48,0	3,9	63,7	50,8	20,2
55 - 59	75,5	28,4	23,7	4,7	45,1	2,0	38,6	32,2	16,5
60 - 64	66,2	10,7	9,5	1,2	53,9	1,6	16,6	14,7	11,5
65 - 69	67,2	4,8	4,4	0,4	61,0	1,5	7,2	6,7	7,4
70 - 74	58,7	2,0	1,9	0,1	56,6	0,1	3,5	3,3	5,5
75 lat i więcej.	68,8	0,8	0,8	-	67,9	0,1	2,2	2,2	-
nieustalonym.	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	46,7	43,3	7,1
przedprodukcyjnym.	85,3	2,4	1,6	0,8	82,3	0,5	2,8	1,9	32,1
produkcyjnym.	1074,2	735,0	532,0	203,0	302,4	36,8	70,9	51,3	27,6
mobilnym.	682,6	499,3	345,8	153,5	157,9	25,4	76,0	52,6	30,7
niemobilnym.	391,6	235,7	186,2	49,5	144,5	11,4	62,0	49,0	21,0
poprodukcyjnym.	231,1	11,2	10,5	0,8	217,4	2,5	4,9	4,6	6,8

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
OGÓŁEM.	1390,8	748,7	544,2	204,5	602,1	40,0	55,4	40,3	27,3
Wyższe.	144,0	115,7	106,5	9,2	26,5	1,8	81,4	74,9	7,9
Policealne.	43,2	31,9	26,2	5,7	10,7	0,6	74,9	61,6	17,8
Średnie zawodowe.	270,9	186,1	146,4	39,7	81,2	3,6	69,6	54,8	21,3
Średnie ogólnokształcące.	142,8	70,9	50,9	20,0	69,9	2,1	50,4	36,2	28,2
Zasadnicze zawodowe.	316,4	226,5	149,8	76,7	86,1	3,8	72,5	47,9	33,9
Podstawowe ukończone.	396,5	114,1	62,3	51,8	280,0	2,5	28,9	15,8	45,4
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.	46,1	2,8	1,4	1,4	43,1	0,2	6,1	3,1	48,6
Nieustalony poziom wykształcenia.	30,9	0,8	0,6	0,2	4,7	25,4	14,0	10,7	23,4
MĘŻCZYŹNI.	670,2	403,5	295,4	108,1	247,0	19,6	62,0	45,4	26,8
Wyższe.	66,7	54,1	50,1	3,9	11,9	0,7	81,9	75,9	7,3
Policealne.	10,6	8,1	6,7	1,4	2,3	0,1	77,6	63,9	17,6
Średnie zawodowe.	135,9	98,8	79,8	19,0	35,4	1,7	73,6	59,5	19,3
Średnie ogólnokształcące.	46,6	24,8	18,3	6,5	21,3	0,5	53,8	39,6	26,4
Zasadnicze zawodowe.	200,0	152,9	104,5	48,4	44,8	2,3	77,4	52,9	31,7
Podstawowe ukończone.	179,6	62,6	34,9	27,8	115,8	1,1	35,1	19,5	44,3
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.	15,2	1,6	0,8	0,9	13,5	0,1	10,9	5,0	53,9
Nieustalony poziom wykształcenia.	15,6	0,5	0,4	0,1	2,0	13,1	19,5	15,1	22,7
KOBIETY.	720,6	345,2	248,8	96,4	355,1	20,4	49,3	35,5	27,9
Wyższe.	77,3	61,6	56,4	5,2	14,6	1,1	80,9	74,0	8,5
Policealne.	32,6	23,8	19,5	4,3	8,3	0,5	74,0	60,8	17,9
Średnie zawodowe.	135,0	87,3	66,6	20,7	45,8	1,9	65,6	50,1	23,7
Średnie ogólnokształcące.	96,2	46,1	32,6	13,4	48,6	1,6	48,7	34,5	29,2
Zasadnicze zawodowe.	116,5	73,6	45,3	28,3	41,3	1,5	64,0	39,4	38,4
Podstawowe ukończone.	216,9	51,4	27,4	24,0	164,2	1,3	23,9	12,7	46,7
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.	30,9	1,2	0,7	0,5	29,6	0,1	3,8	2,2	41,0
Nieustalony poziom wykształcenia.	15,3	0,3	0,2	0,1	2,7	12,3	9,3	7,0	24,5

Tabl. 9. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według podregionów i powiatów

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawo- dowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współ- czynnik ak- tywności za- wodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezro- bocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
ZACHODNIOPOMORSKIE	1390,8	748,7	544,2	204,5	602,1	40,0	55,4	40,3	27,3
Miasta	988,0	533,4	400,8	132,6	420,4	34,2	55,9	42,0	24,9
Wieś	402,8	215,3	143,4	71,9	181,7	5,8	54,2	36,1	33,4
Podregion – szczeciński	910,7	487,9	362,7	125,2	394,1	28,7	55,3	41,1	25,7
Powiat choszczeński	40,1	20,8	14,0	6,8	18,8	0,5	52,5	35,4	32,6
Powiat goleniowski	61,9	34,3	24,2	10,1	26,7	0,9	56,2	39,7	29,3
Powiat gryficki	48,7	26,1	17,7	8,4	21,9	0,7	54,3	36,8	32,3
Powiat gryfiński	66,6	37,1	26,3	10,8	28,6	0,8	56,5	40,0	29,2
Powiat kamieński	38,9	21,1	15,1	6,0	16,8	1,0	55,7	39,8	28,4
Powiat łobeski	30,9	15,5	10,0	5,5	14,9	0,5	51,1	33,1	35,3
Powiat myśliborski	54,9	29,7	20,2	9,5	24,2	1,0	55,1	37,5	31,9
Powiat policki	48,0	29,0	22,9	6,2	17,7	1,3	62,2	49,0	21,3
Powiat pyrzycki	32,2	16,9	11,5	5,4	14,8	0,5	53,3	36,3	31,8
Powiat stargardzki	96,8	51,5	36,8	14,7	43,4	1,9	54,3	38,8	28,5
Powiat m. Szczecin	356,5	185,8	148,1	37,7	152,5	18,1	54,9	43,8	20,3
Powiat m. Świnoujście	35,3	20,0	15,8	4,2	13,8	1,5	59,2	46,7	21,0
Podregion – koszaliński	480,1	260,8	181,5	79,3	208,0	11,3	55,6	38,7	30,4
Powiat białogardzki	38,6	20,8	13,4	7,3	17,0	0,9	55,0	35,6	35,3
Powiat drawski	46,9	24,8	16,0	8,8	21,3	0,8	53,8	34,7	35,6
Powiat kołobrzeski	61,2	34,8	26,5	8,3	24,9	1,5	58,2	44,3	23,8
Powiat koszaliński	49,4	27,3	18,8	8,5	21,2	0,9	56,4	38,8	31,1
Powiat sławieński	45,9	25,2	17,0	8,2	19,8	0,9	55,9	37,7	32,6
Powiat szczecinecki	61,8	33,0	21,4	11,6	27,8	1,0	54,2	35,1	35,3
Powiat świdwiński	39,5	20,7	13,4	7,3	18,2	0,6	53,3	34,5	35,3
Powiat wałecki	44,0	23,5	16,2	7,3	19,6	0,9	54,5	37,6	31,1
Powiat m. Koszalin	92,8	50,7	38,8	11,9	38,2	3,9	57,1	43,7	23,5

Tabl. 10. Ludność według głównego źródła utrzymania, grup wieku i płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Główne źródło utrzymania ludności										
		dochody z pracy				niezarobkowe źródło				dochody z własności	na utrzymaniu	nieustalone źródło
		najmniej	na rachunek własny ¹⁾			emerytura	renta	zasiłek dla bezrobotnych	pozostałe niezarobkowe źródło			
			razem	w tym w swoim gospodarstwie rolnym (działce rolnej)								
w tysiącach												
OGÓŁEM	1698,2	426,5	93,9	25,3	211,1	112,8	38,1	109,7	1,5	680,1	24,4	
W wieku:												
19 lat i mniej	454,7	3,7	0,6	0,4	-	0,2	0,2	11,8	0,0	432,2	6,1	
20-29	274,5	103,9	12,5	3,0	-	2,5	11,8	20,2	0,2	117,8	5,5	
30-39	211,5	111,7	23,4	5,7	0,3	5,6	8,3	12,3	0,3	46,1	3,5	
40-49	285,0	137,1	36,6	10,2	4,0	23,3	11,4	15,8	0,6	51,7	4,6	
50-59	211,4	65,4	18,2	5,2	29,4	42,7	6,1	23,1	0,3	23,4	2,7	
60-64	66,2	3,8	1,6	0,4	39,5	12,6	0,3	5,1	0,0	2,7	0,6	
65 lat i więcej	194,8	1,0	0,9	0,4	137,9	26,0	-	21,4	0,0	6,2	1,5	
nieustalonym	0,2	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,1	0,1	
W tym:												
MĘŻCZYŹNI	827,6	224,1	59,4	15,0	88,2	56,9	22,6	36,8	0,9	326,6	12,0	
W wieku:												
19 lat i mniej	232,8	2,1	0,4	0,3	-	0,1	0,1	6,1	0,0	220,9	3,0	
20-29	139,8	57,5	8,2	1,9	-	1,6	7,5	6,6	0,1	55,6	2,8	
30-39	107,1	60,5	14,5	3,0	0,3	3,4	4,6	3,7	0,2	18,1	1,7	
40-49	141,2	66,3	22,6	5,9	3,0	12,7	6,4	6,5	0,3	21,2	2,2	
50-59	103,5	34,3	12,0	3,3	9,1	22,6	3,8	10,9	0,2	9,5	1,3	
60-64	29,8	2,8	1,2	0,3	14,9	7,7	0,3	1,8	0,0	0,8	0,3	
65 lat i więcej	73,3	0,7	0,6	0,2	60,8	8,9	-	1,1	0,0	0,6	0,6	
nieustalonym	0,1	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,1	0,1	

¹⁾ Łącznie z dochodami z najmu

Tabl. 11. Gospodarstwa domowe według liczby osób w gospodarstwie, podregionów i powiatów

Wyszczególnienie	Gospodarstwa domowe razem	Gospodarstwa domowe według liczby osób					Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym
		1	2	3	4	5 i więcej	
	w tysiącach						
ZACHODNIOPOMORSKIE . . .	608,1	151,8	147,7	126,8	109,2	72,7	2,75
miasta	448,6	121,3	114,4	97,0	78,0	38,1	2,59
wieś	159,5	30,5	33,3	29,8	31,2	34,6	3,22
Podregion – szczeciński . . .	402,4	104,2	98,8	84,2	70,9	44,4	2,70
Powiat choszczeński	16,3	3,3	3,7	3,2	3,1	3,1	3,07
Powiat goleniowski	25,9	5,3	5,9	5,5	5,3	3,9	2,97
Powiat gryficki	20,3	4,2	4,7	4,1	4,0	3,2	2,98
Powiat gryfiński	27,0	5,4	5,9	5,6	5,5	4,6	3,05
Powiat kamieński	16,6	3,8	4,0	3,5	3,1	2,3	2,85
Powiat łobeski	12,9	2,8	3,1	2,4	2,3	2,2	2,97
Powiat myśliborski	22,7	4,8	5,2	4,7	4,4	3,6	2,97
Powiat policki	20,2	4,0	4,3	4,9	4,6	2,4	2,92
Powiat pyrzycki	13,0	2,6	2,9	2,6	2,6	2,4	3,07
Powiat stargardzki	40,4	8,2	9,3	8,7	8,2	5,9	2,95
Powiat m. Szczecin	170,1	54,6	45,2	35,2	25,3	9,8	2,38
Powiat m. Świnoujście	17,1	5,2	4,6	3,7	2,6	1,0	2,42
Podregion – koszaliński . . .	205,7	47,5	48,9	42,6	38,3	28,3	2,86
Powiat białogardzki	16,4	3,6	3,8	3,4	3,1	2,5	2,93
Powiat drawski	19,3	3,9	4,5	3,8	3,8	3,3	3,02
Powiat kołobrzeski	26,3	5,8	6,4	5,8	4,9	3,2	2,83
Powiat koszaliński	19,6	3,6	4,1	4,1	4,1	3,8	3,16
Powiat sławieński	18,7	3,6	4,2	3,8	3,8	3,3	3,08
Powiat szczecinecki	26,4	5,9	6,2	5,2	5,0	4,0	2,92
Powiat świdwiński	16,5	3,5	3,8	3,3	3,2	2,7	2,99
Powiat wałecki	18,4	3,7	4,2	4,0	3,7	2,9	2,99
Powiat m. Koszalin	44,1	13,9	11,6	9,3	6,7	2,6	2,40

Tabl. 12. Rodziny według typu i liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu

Wyszczególnienie	Rodziny ogółem	Rodziny bez dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu	Rodziny według liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu				
			razem	1	2	3	4 i więcej
w tysiącach							
OGÓŁEM	362,1	81,2	280,8	141,5	98,5	28,8	12,1
Małżeństwa	250,3	41,0	209,2	94,5	80,9	24,1	9,8
Partnerzy	10,9	1,1	9,9	5,4	2,7	1,1	0,7
Samotne matki	89,9	33,7	56,2	37,5	13,8	3,4	1,5
Samotni ojcowie	11,0	5,5	5,6	4,0	1,2	0,3	0,1
MIASTA	252,3	57,5	194,8	105,8	68,5	15,9	4,6
Małżeństwa	171,2	29,0	142,2	70,0	55,7	13,0	3,5
Partnerzy	6,8	0,8	6,0	3,6	1,6	0,5	0,3
Samotne matki	66,3	23,9	42,4	29,1	10,3	2,2	0,8
Samotni ojcowie	8,1	3,9	4,2	3,1	0,8	0,2	0,0
WIEŚ	109,8	23,7	86,1	35,7	30,0	12,9	7,5
Małżeństwa	79,0	12,1	67,0	24,5	25,2	11,0	6,3
Partnerzy	4,2	0,3	3,9	1,9	1,0	0,5	0,4
Samotne matki	23,6	9,8	13,8	8,4	3,5	1,2	0,7
Samotni ojcowie	3,0	1,6	1,4	0,9	0,3	0,1	0,0

Tabl. 13. Mieszkania zamieszkałe według rodzaju podmiotów będących właścicielami mieszkań

Wyszczególnienie	Ogółem	Mieszkania stanowiące własność								
		osób fizycznych	spółdzielni mieszkaniowych		gmin	Skarbu Państwa	zakładów pracy	towarzystw budownictwa społecznego	innych podmiotów	nie ustalono
			mieszkania własnościowe	mieszkania lokatorskie						
w tysiącach										
Zachodniopomorskie	534,4	254,9	111,4	49,5	82,8	16,6	12,7	5,3	1,2	-
Miasta	392,5	135,4	107,3	48,1	76,1	11,1	8,4	5,2	0,9	-
w tym miasta na prawach powiatu										
m. Koszalin	37,5	10,5	12,8	5,0	7,8	1,0	0,3	0,1	0,1	-
m. Szczecin	143,0	43,0	47,7	16,3	28,7	1,6	2,6	2,6	0,5	-
m. Świnoujście	14,7	5,0	4,1	2,1	2,1	1,1	0,2	-	0,0	-
Wieś	141,9	119,5	4,0	1,4	6,7	5,5	4,3	0,1	0,4	-
w odsetkach										
Zachodniopomorskie	100,0	47,7	20,8	9,3	15,5	3,1	2,4	1,0	0,2	-
Miasta	100,0	34,5	27,3	12,2	19,4	2,8	2,2	1,3	0,2	-
w tym miasta na prawach powiatu										
m. Koszalin	100,0	27,9	34,0	13,4	20,9	2,6	0,9	0,3	0,2	-
m. Szczecin	100,0	30,1	33,4	11,4	20,1	1,1	1,8	1,8	0,3	-
m. Świnoujście	100,0	34,2	27,9	14,3	14,5	7,7	1,2	-	0,3	-
Wieś	100,0	84,2	2,8	1,0	4,7	3,9	3,0	0,1	0,3	-

Tabl. 14. Gospodarstwa domowe według samodzielności zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem	Zamieszkujące samodzielnie				Zamieszkujące wspólnie					Prze- ciężna liczba gospo- darstw domo- wych na 100 mieszkań
						w mieszkaniu zamieszkują					
		razem	jedno- rodzinne	dwu i wię- cej ro- dzinne	nie- rodzinne	razem	2 gospodarstwa domowe			3 i więcej gospo- darstw domowych	
							oba ro- dzinne	oba niero- dzinne	rodzinne i nieroz- dzinne		
w tysiącach											
Zachodniopomorskie	607,5	460,2	342,2	22,8	95,1	115,6	37,6	17,9	60,1	31,8	115,1
Miasta	448,2	337,8	250,1	13,3	74,5	85,9	23,8	15,7	46,4	24,4	115,4
w tym miasta na prawach powiatu											
m. Koszalin	44,1	31,4	22,8	1,0	7,6	9,4	1,8	2,0	5,6	3,3	118,8
m. Szczecin	169,7	119,9	85,3	3,7	30,9	36,8	8,5	8,5	19,8	13,0	119,3
m. Świnoujście	17,1	12,4	9,1	0,4	2,9	3,8	0,7	0,8	2,3	0,9	117,5
Wieś	159,3	122,3	92,2	9,6	20,6	29,6	13,8	2,2	13,6	7,4	114,2

Tabl. 15. Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych według podregionów i powiatów

Wyszczególnienie	Mieszkania zamieszkałe		Liczby w tys.	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² w tys.	Ludność w mieszkaniach w tys.	Przeciętna liczba			Przeciętna powierzchnia użytkowa	
	razem w tys.	w tym zamieszkałe stale ¹⁾ w tys.				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę ²⁾	1 mieszkanie w m ²	na 1 osobę (w m ²) ³⁾
Zachodniopomorskie ...	534,4	527,9	1953,7	34296,7	1673,8	3,7	3,17	0,86	65,1	20,4
Miasto	392,5	388,4	1395,4	23664,7	1160,1	3,6	2,99	0,83	61,0	20,3
Wieś	141,9	139,5	558,3	10632,0	513,7	4,0	3,68	0,93	76,3	20,5
Podregion – szcze- ciński	350,2	346,7	1270,2	22128,8	1086,4	3,7	3,13	0,86	63,9	20,3
Miasto	269,0	266,8	953,2	16134,9	794,8	3,6	2,98	0,84	60,6	20,2
Wieś	81,3	79,9	317,0	5993,9	291,6	4,0	3,65	0,93	75,1	20,4
Powiat choszczeński	14,8	14,6	55,5	968,4	50,1	3,8	3,42	0,90	66,1	19,3
Miasto	7,6	7,6	28,1	464,2	24,0	3,7	3,17	0,86	61,5	19,3
Wieś	7,2	7,1	27,4	504,1	26,1	3,9	3,68	0,95	71,1	19,2
Powiat goleniowski	23,1	22,8	86,7	1553,6	76,9	3,8	3,36	0,89	68,1	20,2
Miasto	13,5	13,3	49,2	833,5	41,9	3,7	3,14	0,85	62,5	19,8
Wieś	9,6	9,5	37,5	720,1	34,9	3,9	3,68	0,93	75,9	20,6
Powiat gryficki	18,1	17,8	69,4	1245,1	60,4	3,9	3,38	0,90	69,8	20,0
Miasto	9,8	9,7	36,0	616,8	30,8	3,7	3,16	0,86	63,4	20,0
Wieś	8,3	8,1	33,4	628,2	29,6	4,1	3,65	0,94	77,6	20,0
Powiat gryfiński ...	24,2	23,9	91,1	1612,2	82,4	3,8	3,45	0,91	67,7	19,5
Miasto	12,0	11,9	43,7	725,0	37,8	3,7	3,18	0,87	61,0	19,1
Wieś	12,1	12,0	47,3	887,3	44,6	4,0	3,72	0,94	74,3	19,9
Powiat kamieński . .	14,8	14,4	57,6	1043,2	47,4	4,0	3,28	0,83	72,3	21,7
Miasto	7,4	7,2	28,0	487,8	22,2	3,9	3,08	0,81	67,6	21,6
Wieś	7,4	7,2	29,6	555,4	25,2	4,1	3,48	0,86	77,0	21,8

Tabl. 15. Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych według podregionów i powiatów (cd.)

Wyszczególnienie	Mieszkania zamieszkałe		Izby w tys.	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² w tys.	Ludność w mieszkaniach w tys.	Przeciętna liczba			Przeciętna powierzchnia użytkowa	
	razem w tys.	w tym zamieszkałe stale ¹⁾ w tys.				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę ²⁾	1 mieszkanie w m ²	na 1 osobę (w m ²) ³⁾
Zachodniopomorskie (cd.)										
<i>Podregion – szczeciński (dok.)</i>										
Powiat m. Świnoujście	14,7	14,6	50,9	858,7	41,4	3,5	2,85	0,82	59,1	20,6
Miasto	14,7	14,6	50,9	858,7	41,4	3,5	2,85	0,82	59,1	20,6
Wieś	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Podregion – koszaliński . . . . .</i>	184,2	181,3	683,6	12167,8	587,4	3,8	3,24	0,86	67,2	20,5
Miasto	123,6	121,6	442,2	7529,8	365,3	3,6	3,00	0,83	62,0	20,5
Wieś	60,6	59,7	241,3	4638,0	222,1	4,0	3,72	0,93	77,8	20,6
Powiat białogardzki	15,0	14,7	54,4	969,7	48,1	3,7	3,26	0,89	65,8	20,1
Miasto	9,9	9,8	35,2	600,6	30,0	3,6	3,07	0,85	61,5	20,0
Wieś	5,1	5,0	19,2	369,1	18,1	3,8	3,63	0,95	74,1	20,3
Powiat drawski	17,8	17,5	66,4	1170,8	58,4	3,8	3,34	0,88	67,0	20,0
Miasto	11,5	11,4	42,7	725,5	36,1	3,8	3,18	0,85	63,9	20,0
Wieś	6,2	6,1	23,7	445,4	22,3	3,9	3,65	0,94	72,8	19,9
Powiat kołobrzeski	23,7	23,3	90,7	1656,3	74,2	3,9	3,19	0,83	71,1	21,9
Miasto	15,5	15,3	56,0	972,2	44,5	3,7	2,92	0,80	63,7	21,7
Wieś	8,2	8,0	34,8	684,1	29,8	4,3	3,71	0,88	85,2	22,3
Powiat koszaliński	17,2	17,0	69,3	1311,2	61,9	4,1	3,64	0,91	77,3	20,8
Miasto	4,2	4,1	15,5	274,0	13,9	3,7	3,37	0,90	66,2	19,6
Wieś	13,0	12,8	53,9	1037,2	47,9	4,2	3,73	0,91	80,8	21,2

Tabl. 15. Zasoby mieszkaniowe zamieszkane i podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych według podregionów i powiatów (dok.)

Wyszczególnienie	Mieszkania zamieszkane		Izby w tys.	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² w tys.	Ludność w mieszkaniach w tys.	Przeciętna liczba			Przeciętna powierzchnia użytkowa	
	razem w tys.	w tym zamieszkane stale ¹⁾ w tys.				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę ²⁾	1 mieszkania w m ²	na 1 osobę (w m ²) ³⁾
Zachodniopomorskie (dok.)										
<i>Podregion – koszaliński (dok.)</i>										
Powiat sławieński .	16,5	16,3	65,6	1227,9	57,5	4,0	3,53	0,89	75,4	21,1
Miasto	8,9	8,8	33,6	587,9	27,8	3,8	3,18	0,84	67,2	20,8
Wieś	7,6	7,5	32,0	639,9	29,7	4,2	3,94	0,93	84,9	21,4
Powiat szczecinecki	24,4	23,9	88,4	1542,9	77,1	3,7	3,23	0,87	64,6	19,9
Miasto	16,7	16,3	58,5	973,9	48,6	3,6	2,98	0,83	59,7	20,0
Wieś	7,7	7,6	29,9	569,1	28,4	3,9	3,75	0,95	75,1	19,9
Powiat świdwiński .	15,2	14,9	55,3	986,4	49,3	3,7	3,31	0,89	66,4	20,0
Miasto	8,3	8,2	29,3	497,8	24,8	3,6	3,04	0,85	61,0	20,0
Wieś	6,8	6,7	26,0	488,6	24,4	3,9	3,64	0,94	72,9	20,0
Powiat wałecki	16,9	16,6	62,1	1097,5	54,9	3,7	3,31	0,89	66,1	19,9
Miasto	10,9	10,8	40,2	692,7	33,5	3,7	3,11	0,83	64,4	20,6
Wieś	5,9	5,9	21,9	404,8	21,5	3,7	3,66	0,98	69,0	18,8
Powiat m. Koszalin	37,5	37,1	131,4	2205,2	106,0	3,5	2,85	0,81	59,5	20,7
Miasto	37,5	37,1	131,4	2205,2	106,0	3,5	2,85	0,81	59,5	20,7
Wieś	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Stanowiące w czasie spisu miejsce faktycznego zamieszkania co najmniej jednej osoby. ²⁾ Bez izb wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej. ³⁾ Bez powierzchni wykorzystywanej wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej i bez mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej.

Tabl. 16. Mieszkania zamieszkałe według wyposażenia w instalacje według podregionów i powiatów

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg		ustęp splukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci			z sieci	z butli	zbiorowe ¹⁾	indywidualne
		w tysiącach									
Zachodniopomorskie	534,4	528,7	505,4	494,4	406,1	486,6	457,3	330,6	157,3	242,6	193,2
Miasto	392,5	391,3	385,8	374,9	357,2	364,8	349,4	317,6	50,5	227,1	113,0
Wieś	141,9	137,3	119,5	119,5	48,9	121,8	108,0	13,0	106,8	15,4	80,1
Podregion – szczeciński	350,2	346,8	334,7	324,1	271,7	318,9	302,9	233,8	86,6	163,6	125,3
Miasto	269,0	268,2	265,3	255,8	243,1	249,1	241,3	225,3	27,5	154,2	79,4
Wieś	81,3	78,6	69,4	68,3	28,6	69,7	61,6	8,6	59,1	9,4	45,9
Powiat choszczeński	14,8	14,5	13,2	13,1	9,3	13,1	11,9	6,6	6,6	4,8	6,6
Miasto	7,6	7,6	7,4	7,3	7,0	7,1	6,7	6,1	1,2	4,0	2,6
Wieś	7,2	6,9	5,8	5,8	2,3	6,0	5,2	0,5	5,5	0,8	4,0
Powiat goleniowski	23,1	22,7	21,3	21,0	15,6	20,9	19,3	11,8	8,7	7,5	10,7
Miasto	13,5	13,5	13,3	13,0	12,6	12,8	12,0	10,6	2,2	6,5	5,4
Wieś	9,6	9,2	8,0	8,0	3,1	8,1	7,3	1,2	6,5	0,9	5,4
Powiat gryficki	18,1	17,8	16,4	16,3	11,3	16,2	14,5	10,0	5,8	5,2	8,7
Miasto	9,8	9,8	9,3	9,2	7,6	8,9	8,2	9,0	0,4	3,8	4,2
Wieś	8,3	8,0	7,1	7,0	3,7	7,3	6,4	1,0	5,4	1,3	4,5
Powiat gryfiński	24,2	23,8	22,3	21,9	14,7	21,9	19,9	7,2	14,5	8,9	9,4
Miasto	12,0	12,0	11,9	11,7	10,9	11,5	10,8	7,0	4,3	7,3	3,1
Wieś	12,1	11,8	10,4	10,2	3,9	10,5	9,1	0,3	10,2	1,6	6,3
Powiat kamieński	14,8	14,5	13,5	13,6	8,9	13,4	12,8	1,3	9,8	4,0	7,4
Miasto	7,4	7,4	7,3	7,0	6,3	6,8	6,7	1,3	4,2	2,9	3,2
Wieś	7,4	7,2	6,2	6,6	2,7	6,6	6,1	0,1	5,7	1,1	4,2

Tabl. 16. Mieszkania zamieszkałe według wyposażenia w instalacje według podregionów i powiatów (cd.)

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:										
		wodociąg		ustęp splukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie		
		razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci			z sieci	z butli	zbiorowe ¹⁾	indywidualne	
w tysiącach												
Zachodniopomorskie (cd.)												
<i>Podregion – szczeciński (cd.)</i>												
Powiat m. Świnoujście	14,7	14,6	14,5	14,4	13,8	14,2	13,5	12,4	0,6	9,8	4,0	
Miasto	14,7	14,6	14,5	14,4	13,8	14,2	13,5	12,4	0,6	9,8	4,0	
Wieś	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>Podregion – koszaliński . . . . .</i>	184,2	181,8	170,6	170,3	134,4	167,8	154,5	96,8	70,8	79,0	67,9	
Miasto	123,6	123,1	120,5	119,1	114,1	115,7	108,1	92,4	23,1	72,9	33,7	
Wieś	60,6	58,8	50,1	51,2	20,3	52,1	46,4	4,4	47,7	6,0	34,2	
Powiat białogardzki	15,0	14,7	13,8	13,5	10,7	13,0	10,7	1,2	12,0	5,3	5,0	
Miasto	9,9	9,9	9,6	9,4	8,9	8,8	7,2	1,1	7,7	4,7	2,9	
Wieś	5,1	4,9	4,2	4,1	1,9	4,2	3,6	0,1	4,3	0,6	2,1	
Powiat drawski	17,8	17,5	16,3	16,1	11,6	15,8	14,0	8,8	7,2	5,7	7,3	
Miasto	11,5	11,5	11,0	11,0	9,9	10,5	9,4	8,6	2,0	5,2	4,0	
Wieś	6,2	6,0	5,2	5,1	1,7	5,3	4,5	0,1	5,1	0,4	3,3	
Powiat kołobrzesci	23,7	23,5	22,4	22,5	18,8	22,3	21,5	15,1	5,7	12,2	9,1	
Miasto	15,5	15,5	15,3	15,1	14,9	14,9	14,6	13,3	0,7	11,2	3,4	
Wieś	8,2	8,0	7,1	7,4	4,0	7,4	6,8	1,8	5,0	1,0	5,7	
Powiat koszaliński	17,2	16,8	13,9	15,2	7,5	15,2	13,8	1,8	13,6	3,2	9,0	
Miasto	4,2	4,2	3,4	3,8	3,2	3,7	3,3	0,2	3,5	1,5	1,5	
Wieś	13,0	12,7	10,4	11,4	4,2	11,5	10,5	1,6	10,1	1,7	7,5	

Tabl. 16. Mieszkania zamieszkałe według wyposażenia w instalacje według podregionów i powiatów (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:										
		wodociąg		ustęp splukiwany			łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci	z sieci			z butli	zbiorowe ¹⁾	indywidualne	
w tysiącach												
Zachodniopomorskie (dok.)												
<i>Podregion – koszaliński (dok.)</i>												
Powiat sławieński	16,5	16,2	14,9	14,6	9,4	14,6	13,1	8,1	6,9	4,0	8,3	
Miasto	8,9	8,9	8,7	8,5	7,9	8,2	7,4	8,0	0,6	3,8	3,7	
Wieś	7,6	7,4	6,2	6,1	1,4	6,4	5,7	0,1	6,4	0,2	4,6	
Powiat szczecinecki	24,4	24,1	22,7	22,4	18,5	22,1	20,1	12,9	9,6	11,0	8,0	
Miasto	16,7	16,7	16,4	16,2	15,8	15,7	14,6	12,8	3,1	10,5	3,9	
Wieś	7,7	7,4	6,3	6,2	2,6	6,3	5,5	0,1	6,5	0,5	4,1	
Powiat świdwiński	15,2	14,8	13,6	13,4	9,3	13,2	11,6	4,6	8,5	4,4	6,6	
Miasto	8,3	8,2	8,0	7,7	7,0	7,4	6,4	4,2	3,2	3,7	3,0	
Wieś	6,8	6,6	5,6	5,8	2,3	5,8	5,2	0,4	5,3	0,8	3,6	
Powiat walecki	16,9	16,7	15,8	15,7	12,4	15,5	14,4	8,9	6,6	6,5	6,8	
Miasto	10,9	10,9	10,7	10,6	10,3	10,4	9,8	8,6	1,7	5,6	3,7	
Wieś	5,9	5,8	5,1	5,0	2,2	5,1	4,6	0,2	4,9	0,9	3,2	
Powiat m. Koszalin	37,5	37,4	37,2	36,8	36,2	36,1	35,4	35,6	0,7	26,8	7,7	
Miasto	37,5	37,4	37,2	36,8	36,2	36,1	35,4	35,6	0,7	26,8	7,7	
Wieś	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

1) Z sieci i ze źródła ciepła zasilającego jeden budynek wielomieszkaniowy.

Tabl. 1. /17/ Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i użytkowników w latach 1996 i 2002

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	1996		2002		1996	2002
	Ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	Ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	Ogółem	
	w liczbach bezwzględnych				w procentach ogółem	
OGÓŁEM						
OGÓŁEM	73048	.	71032	70614	100,0	100,0
Gospodarstwa rolne do 1 ha UR włącznie (działki rolne i właściciele zwierząt gospodarskich)						
Razem	33542	.	29450	29446	45,9	41,5
0 – 0,1	2252	.	1096	1093	3,1	1,6
0,1 – 0,2	6956	.	6773	6773	9,5	9,5
0,2 – 0,5	14186	.	12517	12517	19,4	17,6
0,5 – 1	10148	.	9064	9063	13,9	12,8
Gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR						
Razem	39506	38959	41582	41168	54,1	58,5
1 – 2	8536	8525	10933	10927	11,7	15,4
2 – 3	4037	4025	4924	4920	5,5	6,9
3 – 5	3949	3933	4761	4751	5,4	6,7
5 – 7	2488	2469	2843	2833	3,4	4,0
7 – 10	4235	4221	3821	3815	5,8	5,4
10 – 15	6096	6084	4709	4697	8,4	6,6
15 – 20	3718	3696	2779	2770	5,1	3,9
20 – 30	3074	3057	2584	2576	4,2	3,6
30 – 50	1648	1631	1830	1807	2,3	2,6
50 – 100	800	763	1329	1288	1,1	1,9
100 – 200	311	261	468	436	0,4	0,7
200 – 300	103	71	140	115	0,1	0,2
300 – 500	164	89	167	108	0,2	0,2
500 – 1000	180	88	167	89	0,3	0,2
1000 i więcej	167	46	127	36	0,2	0,2

Tabl. 2. /18/ Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych podregionów i powiatów w 2002 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych											
			0 - 1	1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 7	7 - 10	10 - 15	15 - 20	20 - 30	30 - 50	50 - 100	100 ha i więcej
w liczbach bezwzględnych														
1.	Zachodniopomorskie	71032	29450	10933	4924	4761	2843	3821	4709	2779	2584	1830	1329	1069
2.	Podregion – szczeciński . .	41785	18192	6234	2857	2719	1643	2099	2625	1566	1438	1039	756	617
3.	Powiat choszczeński	3252	1397	446	177	157	120	148	249	151	146	96	100	65
4.	Powiat goleniowski	4715	1760	717	340	331	211	275	319	235	219	151	100	57
5.	Powiat gryficki	2883	1145	348	128	153	97	159	257	171	177	120	70	58
6.	Powiat gryfiński	6230	3197	863	351	343	235	294	319	172	143	113	99	101
7.	Powiat kamieński	2591	1190	318	156	146	95	128	187	113	93	77	41	47
8.	Powiat łobeski	1976	938	253	88	85	49	84	121	93	85	69	53	58
9.	Powiat myśliborski	5180	2369	839	350	369	185	257	304	141	135	96	90	45
10.	Powiat policki	2116	1083	329	176	167	79	82	70	44	29	26	14	17
11.	Powiat pyrzycki	3098	1193	332	166	156	138	225	323	170	168	116	66	45
12.	Powiat stargardzki	5175	2232	779	367	342	179	254	349	214	173	132	89	65
13.	Powiat m. Szczecin	4184	1486	934	526	445	244	178	117	254 ¹⁾	▼	▼	▼	▼
14.	Powiat m. Świnoujście	385	202	76	32	25	11	15	10	14 ¹⁾	▼	▼	▼	▼
15.	Podregion – koszaliński . .	29247	11258	4699	2067	2042	1200	1722	2084	1213	1146	791	573	452
16.	Powiat białogardzki	2372	909	409	183	155	81	110	154	115	100	67	52	37
17.	Powiat drawski	3464	1456	594	237	211	100	180	218	150	119	90	59	50
18.	Powiat kołobrzeski	3165	1074	457	237	262	156	201	269	159	129	85	82	54
19.	Powiat koszaliński	4370	1526	649	305	360	210	342	376	205	162	115	72	48
20.	Powiat sławieński	4691	1718	698	302	311	244	332	375	219	251	137	55	49
21.	Powiat szczecinecki	3730	1353	636	246	249	148	235	302	131	172	99	94	65
22.	Powiat świdwiński	3200	1246	489	231	192	111	185	238	137	122	101	79	69
23.	Powiat walecki	2800	1400	461	165	147	83	80	107	74	74	82	62	65
24.	Powiat m. Koszalin	1455	576	306	161	155	67	57	45	23	17	15	18	15

¹⁾ Gospodarstwa rolne o powierzchni UR 15 ha i więcej.

Tabl. 2. /18/ Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych podregionów i powiatów w 2002 r.(dok.)

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych											
			0 - 1	1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 7	7 - 10	10 - 15	15 - 20	20 - 30	30 - 50	50 - 100	100 ha i więcej
w odsetkach														
1.	Zachodniopomorskie	100,0	41,5	15,4	6,9	6,7	4,0	5,4	6,6	3,9	3,6	2,6	1,9	1,5
2.	Podregion – szczeciński . . .	100,0	43,5	14,9	6,8	6,5	3,9	5,0	6,3	3,8	3,5	2,5	1,8	1,5
3.	Powiat choszczeński	100,0	43,0	13,7	5,4	4,8	3,7	4,5	7,7	4,6	4,5	3,0	3,1	2,0
4.	Powiat goleniowski	100,0	37,3	15,2	7,2	7,0	4,5	5,8	6,8	5,0	4,7	3,2	2,1	1,2
5.	Powiat gryficki	100,0	39,7	12,1	4,5	5,3	3,4	5,5	8,9	5,9	6,1	4,2	2,4	2,0
6.	Powiat gryfiński	100,0	51,3	13,9	5,6	5,5	3,8	4,7	5,1	2,8	2,3	1,8	1,6	1,6
7.	Powiat kamieński	100,0	45,9	12,3	6,0	5,6	3,7	4,9	7,2	4,4	3,6	3,0	1,6	1,8
8.	Powiat łobeski	100,0	47,5	12,8	4,5	4,3	2,5	4,2	6,1	4,7	4,3	3,5	2,7	2,9
9.	Powiat myśliborski	100,0	45,7	16,2	6,8	7,1	3,6	5,0	5,9	2,7	2,6	1,8	1,7	0,9
10.	Powiat policki	100,0	51,2	15,5	8,3	7,9	3,7	3,9	3,3	2,1	1,4	1,2	0,7	0,8
11.	Powiat pyrzycki	100,0	38,5	10,7	5,4	5,0	4,5	7,3	10,4	5,5	5,4	3,7	2,1	1,5
12.	Powiat stargardzki	100,0	43,1	15,1	7,1	6,6	3,5	4,9	6,7	4,1	3,3	2,6	1,7	1,3
13.	Powiat m. Szczecin	100,0	35,5	22,3	12,6	10,6	5,8	4,3	2,8	6,1 ¹⁾	▼	▼	▼	▼
14.	Powiat m. Świnoujście	100,0	52,5	19,7	8,3	6,5	2,9	3,9	2,6	3,6 ¹⁾	▼	▼	▼	▼
15.	Podregion – koszaliński . . .	100,0	38,5	16,1	7,1	7,0	4,1	5,9	7,1	4,1	3,9	2,7	2,0	1,5
16.	Powiat białogardzki	100,0	38,3	17,3	7,7	6,5	3,4	4,6	6,5	4,9	4,2	2,8	2,2	1,6
17.	Powiat drawski	100,0	42,0	17,2	6,8	6,1	2,9	5,2	6,3	4,3	3,4	2,6	1,7	1,5
18.	Powiat kołobrzesci	100,0	33,9	14,4	7,5	8,3	4,9	6,4	8,5	5,0	4,1	2,7	2,6	1,7
19.	Powiat koszaliński	100,0	34,9	14,9	7,0	8,2	4,8	7,8	8,6	4,7	3,7	2,6	1,7	1,1
20.	Powiat sławieński	100,0	36,6	14,9	6,4	6,6	5,2	7,1	8,0	4,7	5,4	2,9	1,2	1,0
21.	Powiat szczecinecki	100,0	36,3	17,0	6,6	6,7	4,0	6,3	8,1	3,5	4,6	2,7	2,5	1,7
22.	Powiat świdwiński	100,0	38,9	15,3	7,2	6,0	3,5	5,8	7,4	4,3	3,8	3,2	2,5	2,1
23.	Powiat walecki	100,0	50,0	16,5	5,9	5,3	3,0	2,9	3,8	2,6	2,6	2,9	2,2	2,3
24.	Powiat m. Koszalin	100,0	39,6	21,0	11,1	10,7	4,6	3,9	3,1	1,6	1,2	1,0	1,2	1,0

¹⁾ Gospodarstwa rolne o powierzchni UR 15 ha i więcej.

Tabl. 3. /19/ Ludność związana z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego według płci i powierzchni użytków rolnych w 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem			Miasta			Wieś			Na 100 mężczyzn przypadka kobiet	
	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	miasta	wieś
	w tysiącach										
OGÓŁEM	233,9	119,0	114,9	56,4	28,4	28,0	177,5	90,6	86,9	99	96
Ludność w gospodarstwach domowych z właścicielem zwierząt gospodarskich. . .	3,6	1,9	1,7	0,7	0,3	0,3	3,0	1,5	1,4	92	92
Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego do 1 ha UR łącznie	85,4	42,5	42,9	21,6	10,7	10,9	63,8	31,8	32,0	101	101
0,1 - 0,5 ha	58,0	28,9	29,1	13,9	6,9	7,0	44,0	21,9	22,1	102	101
0,5 - 1,0 ha	27,4	13,7	13,8	7,7	3,8	3,8	19,8	9,8	9,9	101	101
Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego powyżej 1 ha UR o powierzchni:	144,9	74,6	70,3	34,2	17,3	16,9	110,7	57,3	53,4	97	93
1 – 2	35,6	17,9	17,7	11,2	5,7	5,5	24,4	12,2	12,1	97	99
2 -3	16,2	8,2	8,0	5,8	2,9	2,9	10,5	5,3	5,1	99	96
3 – 5	15,9	8,1	7,8	5,3	2,7	2,6	10,6	5,4	5,2	98	95
5 – 7	9,6	5,0	4,6	2,7	1,4	1,4	6,8	3,6	3,2	99	88
7 – 10	13,7	7,1	6,6	2,6	1,3	1,2	11,1	5,8	5,3	95	92
10 – 15	17,6	9,2	8,4	2,2	1,1	1,1	15,4	8,1	7,3	98	90
15 – 20	10,9	5,7	5,2	1,1	0,6	0,6	9,8	5,1	4,6	94	90
20 – 50	17,8	9,2	8,5	2,0	1,0	1,0	15,8	8,2	7,6	94	92
50 – 100	5,2	2,7	2,5	0,7	0,4	0,3	4,5	2,3	2,1	90	90
100 ha i więcej.	2,5	1,3	1,2	0,5	0,3	0,3	2,0	1,0	0,9	99	98

Tabl. 4. /20/ Ludność związana z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego według ekonomicznych grup wieku i powierzchni użytków rolnych w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku ¹⁾				
		przedpro- dukcyjnym	produkcyjnym			poproduk- cyjnym
			razem	mobilnym	nie- mobilnym	
OGÓLEM w tysiącach						
OGÓLEM	233,9	57,3	144,9	89,9	55,0	31,6
w odsetkach						
Ludność w gospodarstwach indywidualnych do 1 ha włącznie ²⁾	38,1	33,6	36,5	34,8	39,2	53,3
Ludność w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni UR:	61,9	66,4	63,5	65,2	60,8	46,7
1 – 2	15,2	15,1	15,6	15,6	15,7	13,7
2 – 3	6,9	7,1	7,2	7,3	7,1	5,4
3 – 5	6,8	7,2	7,1	7,3	6,6	4,8
5 - 7	4,1	4,3	4,3	4,4	4,1	2,9
7 – 10	5,8	6,2	6,0	6,1	5,8	4,5
10 – 15	7,5	8,2	7,6	7,8	7,3	5,7
15 – 20	4,7	5,3	4,7	4,9	4,3	3,4
20 – 50	7,6	8,9	7,7	8,2	6,8	4,9
50 – 100	2,2	2,8	2,2	2,4	2,0	0,9
100 ha i więcej	1,1	1,3	1,1	1,1	1,1	0,4
w tym wieś w tysiącach						
OGÓLEM	177,5	45,2	106,7	67,8	39,0	25,5
w odsetkach						
Ludność w gospodarstwach indywidualnych do 1 ha włącznie ²⁾	37,6	33,4	35,9	34,4	38,5	52,4
Ludność w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni UR:	62,4	66,6	64,1	65,6	61,5	47,6
1 – 2	13,7	13,7	14,0	14,0	13,9	12,6
2 – 3	5,9	6,1	6,0	6,1	5,9	5,0
3 – 5	6,0	6,4	6,1	6,4	5,7	4,5
5 - 7	3,9	4,0	4,0	4,2	3,8	2,9
7 – 10	6,3	6,5	6,5	6,5	6,4	4,9
10 – 15	8,7	9,2	8,9	9,0	8,8	6,6
15 – 20	5,5	6,1	5,6	5,8	5,3	4,0
20 – 50	8,9	10,2	9,1	9,7	8,3	5,6
50 – 100	2,5	3,2	2,6	2,8	2,3	1,1
100 ha i więcej	1,1	1,3	1,2	1,2	1,2	0,5

¹⁾ Osoby w wieku nieustalonym uwzględniono tylko w „ogółem”. ²⁾ Łącznie z osobami w gospodarstwach domowych właścicieli zwierząt gospodarskich.

Tabl. 5. /21/ Ludność związana z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego do 1 ha użytków rolnych włącznie według płci i źródeł utrzymania w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym wieś		
	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
	w tysiącach					
OGÓLEM	85,4	42,5	42,9	63,8	31,8	32,0
	w odsetkach					
Ludność utrzymująca się głównie lub dodatkowo z dochodów z pracy w gospodarstwie indywidualnym do 1 ha UR włącznie	14,6	15,8	13,5	16,6	17,8	15,5
wyłącznie z dochodów z pracy gospodarstwie rolnym	1,4	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5
głównie z dochodów z pracy w gospodarstwie rolnym, a dodatkowo z innych źródeł. . .	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
dodatkowo z dochodów z pracy w gospodarstwie rolnym, a głównie z innych źródeł . . .	12,2	13,3	11,1	14,1	15,2	12,9
utrzymywani z dochodów z pracy w gospodarstwie rolnym . .	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9
Ludność utrzymująca się z innych źródeł niż dochody z pracy w gospodarstwie indywidualnym do 1 ha UR włącznie	85,0	83,9	86,2	83,0	81,9	84,2
z dochodów z pracy najemnej .	36,8	37,6	36,0	34,3	35,5	33,2
z dochodów z pracy na rachunek własny lub z dochodów z najmu	6,8	7,3	6,2	4,8	5,2	4,5
z emerytury pracowniczej, kombatanckiej i pochodnych.	10,4	10,3	10,4	8,9	9,1	8,7
z emerytury rolnej	5,6	3,5	7,7	6,9	4,4	9,4
z renty z tytułu niezdolności do pracy (renty inwalidzkiej) . .	12,4	12,5	12,3	13,4	13,4	13,4
z pozostałych niezarobkowych źródeł.	13,0	12,6	13,5	14,6	14,3	14,9
z dochodów z własności	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
utrzymywani z innych dochodów niż praca w gospodarstwie rolnym	38,5	37,8	39,2	39,5	38,6	40,4
Nie ustalono	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3

Tabl. 6. /22/ Użytkownicy gospodarstw rolnych powyżej 1 ha użytków rolnych według grup wieku i powierzchni użytków rolnych w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku						
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 - 64	65 lat i więcej
	w tysiącach							
OGÓLEM								
Ogółem	67,9	0,1	4,0	10,8	21,5	15,1	4,1	12,3
Użytkownicy gospodarstw indywidualnych do 1 ha UR ¹⁾	28,4	0,0	1,0	3,3	7,0	6,1	2,4	8,7
Użytkownicy gospodarstw indywidualnych o powierzchni UR:	39,5	0,1	3,0	7,6	14,5	9,0	1,8	3,5
1 – 2	10,5	0,0	0,6	1,8	3,4	2,4	0,7	1,6
2 – 3	4,7	0,0	0,3	0,9	1,6	1,0	0,3	0,6
3 – 5	4,5	0,0	0,4	0,9	1,6	1,0	0,2	0,4
5 – 7	2,7	0,0	0,2	0,5	1,0	0,6	0,1	0,2
7 – 10	3,7	0,0	0,3	0,7	1,3	0,9	0,1	0,3
10 -15	4,6	0,0	0,4	0,9	1,8	1,1	0,1	0,2
15 – 20	2,7	0,0	0,2	0,5	1,1	0,6	0,1	0,1
20 – 50	4,3	0,0	0,4	0,9	1,8	1,0	0,1	0,1
50 – 100	1,2	0,0	0,1	0,3	0,5	0,2	0,0	0,0
100 ha i więcej	0,7	0,0	0,1	0,1	0,3	0,2	0,0	0,0
w tym wieś								
Ogółem	50,1	0,1	2,9	8,2	15,5	10,6	3,1	9,7
Użytkownicy gospodarstw indywidualnych do 1 ha UR ¹⁾	21,1	0,0	0,7	2,5	4,9	4,2	1,8	7,0
Użytkownicy gospodarstw indywidualnych o powierzchni UR:	29,1	0,1	2,3	5,7	10,6	6,4	1,3	2,7
1 – 2	7,0	0,0	0,4	1,2	2,2	1,6	0,5	1,2
2 – 3	2,9	0,0	0,2	0,5	1,0	0,6	0,2	0,4
3 – 5	2,9	0,0	0,3	0,6	1,0	0,6	0,2	0,3
5 – 7	1,9	0,0	0,2	0,4	0,7	0,4	0,1	0,2
7 – 10	2,9	0,0	0,3	0,6	1,0	0,7	0,1	0,2
10 -15	3,9	0,0	0,3	0,8	1,5	0,9	0,1	0,2
15 – 20	2,4	0,0	0,2	0,5	1,0	0,5	0,1	0,1
20 – 50	3,7	0,0	0,3	0,8	1,6	0,8	0,1	0,1
50 – 100	1,0	0,0	0,1	0,2	0,4	0,2	0,0	0,0
100 ha i więcej	0,5	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0

1) Łącznie z właścicielami zwierząt gospodarskich.

Tabl. 7. /23/ Pracujący wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym według powierzchni użytków rolnych w 2002 r.

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Ogółem	Pracujący	
		wyłącznie	głównie
w tysiącach			
Ogółem	30,9	29,4	1,5
do 1 ha UR włącznie	0,7	0,7	0,0
1-2	2,9	2,8	0,1
2-5	3,6	3,4	0,1
5-10	4,9	4,6	0,2
10-20	9,0	8,6	0,4
20-50	6,7	6,4	0,3
50-100	2,1	2,0	0,1
100 i więcej	1,0	0,9	0,1
w odsetkach			
Ogółem	100,0	100,0	100,0
do 1 ha UR włącznie	2,2	2,2	2,0
1-2	9,3	9,5	5,6
2-5	11,6	11,7	9,5
5-10	15,7	15,7	16,3
10-20	29,1	29,2	27,2
20-50	21,9	21,8	23,8
50-100	6,8	6,7	8,9
100 i więcej	3,3	3,2	6,7

Tabl. 8. /24/ Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i prowadzenia działalności rolniczej w 2002 r.

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Ogółem	Gospodarstwa		Ogółem	Gospodarstwa	
		prowadzące działalność rolniczą	nie prowadzące działalności rolniczej		prowadzące działalność rolniczą	nie prowadzące działalności rolniczej
	w liczbach bezwzględnych			w procentach ogółem		
OGÓŁEM						
OGÓŁEM	71032	45693	25339	100,0	64,3	35,7
Gospodarstwa rolne do 1 ha UR włącznie (działki rolne i właściciele zwierząt gospodarskich)						
Razem	29450	17146	12304	100,0	58,2	41,8
0 – 0,2	7869	5312	2557	100,0	67,5	32,5
0,2 – 0,5	12517	6877	5640	100,0	54,9	45,1
0,5 – 1	9064	4957	4107	100,0	54,7	45,3
Gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR						
Razem	41582	28547	13035	100,0	68,7	31,3
1 – 2	10933	5920	5013	100,0	54,1	45,9
2 – 3	4924	2588	2336	100,0	52,6	47,4
3 – 5	4761	2800	1961	100,0	58,8	41,2
5 – 7	2843	1877	966	100,0	66,0	34,0
7 – 10	3821	2830	991	100,0	74,1	25,9
10 – 15	4709	3919	790	100,0	83,2	16,8
15 – 20	2779	2449	330	100,0	88,1	11,9
20 – 30	2584	2319	265	100,0	89,7	10,3
30 – 50	1830	1683	147	100,0	92,0	8,0
50 – 100	1329	1235	94	100,0	92,9	7,1
100 – 200	468	414	54	100,0	88,5	11,5
200 – 300	140	116	24	100,0	82,9	17,1
300 – 500	167	144	23	100,0	86,2	13,8
500 – 1000	167	151	16	100,0	90,4	9,6
1000 i więcej	127	102	25	100,0	80,3	19,7

Tabl. 9. /25/ Liczba gospodarstw rolnych według prowadzenia działalności rolniczej i podregionów i powiatów w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa		Ogółem	Gospodarstwa	
		prowadzące działalność rolniczą	nie prowadzące działalności rolniczej		prowadzące działalność rolniczą	nie prowadzące działalności rolniczej
	w liczbach bezwzględnych			w procentach ogółem		
Zachodniopomorskie	71032	45693	25339	100,0	64,3	35,7
Podregion – szczeciński.	41785	26577	15208	100,0	63,6	36,4
Powiat choszczeński	3252	2457	795	100,0	75,6	24,4
Powiat goleniowski	4715	2737	1978	100,0	58,0	42,0
Powiat gryficki	2883	2051	832	100,0	71,1	28,9
Powiat gryfiński	6230	4658	1572	100,0	74,8	25,2
Powiat kamieński	2591	1463	1128	100,0	56,5	43,5
Powiat łobeski	1976	1331	645	100,0	67,4	32,6
Powiat myśliborski	5180	3801	1379	100,0	73,4	26,6
Powiat policki	2116	825	1291	100,0	39,0	61,0
Powiat pyrzycki	3098	2526	572	100,0	81,5	18,5
Powiat stargardzki	5175	3549	1626	100,0	68,6	31,4
Powiat m. Szczecin	4184	1030	3154	100,0	24,6	75,4
Powiat m. Świnoujście	385	149	236	100,0	38,7	61,3
Podregion – koszaliński.	29247	19116	10131	100,0	65,4	34,6
Powiat białogardzki	2372	1600	772	100,0	67,5	32,5
Powiat drawski	3464	2322	1142	100,0	67,0	33,0
Powiat kołobrzegi	3165	2049	1116	100,0	64,7	35,3
Powiat koszaliński	4370	2904	1466	100,0	66,5	33,5
Powiat sławieński	4691	3101	1590	100,0	66,1	33,9
Powiat szczecinecki	3730	2357	1373	100,0	63,2	36,8
Powiat świdwiński	3200	2301	899	100,0	71,9	28,1
Powiat wałecki	2800	1991	809	100,0	71,1	28,9
Powiat m. Koszalin	1455	491	964	100,0	33,7	66,3

Tabl. 10. /26/ Powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i użytkowników w latach 1996 i 2002

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	1996	2002			
	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		
w hektarach					
OGÓŁEM					
OGÓŁEM	1228741¹⁾	1138940	969012	726831	169928
Gospodarstwa rolne do 1 ha UR włącznie (działki rolne i właściciele zwierząt gospodarskich)					
Razem	16371	15740	15733	15733	7
0 – 0,1	148	948	948	948	-
0,1 – 0,2	1875	1463	1463	1463	-
0,2 – 0,5	6248	5772	5772	5772	-
0,5 – 1	8100	7557	7550	7550	7
Gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR					
Razem	1196287	1123200	953279	711098	169921
1 – 2	14414	18037	18032	17653	5
2 – 3	16218	18626	18608	13209	18
3 – 5	18177	20281	20266	20227	15
5 – 7	16269	18595	18522	18436	73
7 – 10	38417	35772	35746	35685	26
10 – 15	85629	72575	72544	61342	31
15 – 20	72486	50354	50332	50188	22
20 – 30	77458	65746	65746	65529	-
30 – 50	73019	73319	72986	72253	333
50 – 100	69424	104303	103268	92867	1035
100 – 200	45559	66561	64713	61567	1848
200 – 300	33492	42839	35128	30246	7711
300 – 500	70937	69860	63160	44054	6700
500 – 1000	139731	128654	122560	67135	6094
1000 i więcej	425062	337678	191668	60707	146010

¹⁾ Łącznie z szacunkiem powierzchni w gospodarstwach rolnych w obwodach wyłączonych z PSR 1996 i łącznie z działkami użytkowników zamieszkałych poza terenem obwodów spisowych (szacunek wyniósł – 16081 ha).

Tabl. 10. /26/ Powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych i użytkowników w latach 1996 i 2002 (dok.)

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	1996	2002			
	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		
w procentach ogółem					
OGÓŁEM					
OGÓŁEM	100,0¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa rolne do 1 ha UR włącznie (działki rolne i właściciele zwierząt gospodarskich)					
Razem	1,3	1,4	1,6	2,2	0,0
0 – 0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	-
0,1 – 0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	-
0,2 – 0,5	0,5	0,5	0,6	0,8	-
0,5 – 1	0,7	0,7	0,8	1,1	0,0
Gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR					
Razem	98,7	98,6	98,4	97,8	100,0
1 – 2	1,2	1,6	1,9	2,4	0,0
2 – 3	1,3	1,6	1,9	1,8	0,0
3 – 5	1,5	1,8	2,1	2,8	0,0
5 – 7	1,3	1,6	1,9	2,5	0,1
7 – 10	3,2	3,1	3,7	4,9	0,0
10 – 15	7,1	6,4	7,5	8,4	0,0
15 – 20	6,0	4,4	5,2	6,9	0,0
20 – 30	6,4	5,8	6,8	9,0	-
30 – 50	6,0	6,4	7,5	9,9	0,2
50 – 100	5,7	9,2	10,7	12,8	0,6
100 – 200	3,8	5,8	6,7	8,5	1,1
200 – 300	2,8	3,8	3,6	4,2	4,5
300 – 500	5,8	6,1	6,5	6,1	4,0
500 – 1000	11,5	11,3	12,6	9,2	3,6
1000 i więcej	35,1	29,7	19,8	8,4	85,9

¹⁾ Łącznie z szacunkiem powierzchni w gospodarstwach rolnych w obwodach wyłączonych z PSR 1996 i łącznie z działkami użytkowników zamieszkałych poza terenem obwodów spisowych (szacunek wyniósł – 16081 ha).

Tabl. 11. /27/ Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Powierzchnia gruntów ogółem	Użytki rolne								Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne			sady	łąki	pastwiska			
			razem	pod zasiewami	odłogi i ugory						
w procentach											
OGÓŁEM											
OGÓŁEM											
1996	100,0	87,9	70,3	54,7	15,6	0,5	11,5	5,6	2,1	10,0	
2002	100,0	89,0	72,8	53,0	19,8	0,4	11,0	4,8	1,8	9,2	
Gospodarstwa rolne do 1 ha UR włącznie (działki rolne i właściciele zwierząt gospodarskich)											
Razem.	100,0	70,7	60,2	25,7	34,5	3,7	5,2	1,6	1,0	28,3	
0 – 0,1	100,0	0,6	0,5	0,4	0,1	0,0	0,1	0,0	0,3	99,1	
0,1 – 0,2	100,0	62,5	55,9	29,0	26,9	3,1	2,7	0,8	1,5	36,0	
0,2 – 0,5	100,0	69,0	59,6	25,3	34,3	4,0	4,1	1,3	0,9	30,1	
0,5 – 1	100,0	82,4	69,0	28,6	40,4	4,1	7,1	2,2	1,1	16,5	
Gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR											
Razem.	100,0	89,3	72,9	53,4	19,5	0,4	11,1	4,9	1,8	8,9	
1 – 2	100,0	84,3	67,7	27,1	40,6	2,3	11,5	2,8	1,5	14,2	
2 – 5	100,0	77,7	61,3	26,2	35,1	1,3	12,0	3,1	1,6	20,7	
5 – 7	100,0	90,6	70,8	36,2	34,6	1,0	14,1	4,7	1,6	7,8	
7 – 10	100,0	90,3	71,9	42,6	29,3	0,8	12,9	4,7	1,4	8,3	
10 – 15	100,0	79,4	63,7	44,0	19,7	0,4	10,8	4,5	1,0	19,6	
15 – 20	100,0	94,9	74,6	56,4	18,2	0,4	13,7	6,2	1,2	3,9	
20 – 30	100,0	95,2	76,5	60,8	15,7	0,4	12,3	6,0	1,3	3,5	
30 – 50	100,0	95,3	79,2	67,2	12,0	0,2	10,6	5,3	1,3	3,4	
50 – 100	100,0	88,2	76,8	67,2	9,6	0,2	7,7	3,5	1,4	10,4	
100 – 200	100,0	95,3	82,3	66,9	15,4	0,7	7,9	4,4	1,4	3,3	
200 – 300	100,0	81,0	69,8	51,7	18,1	0,3	8,0	2,9	1,7	17,3	
300 – 500	100,0	94,2	77,1	60,8	16,3	0,9	10,7	5,5	1,7	4,1	
500 – 1000	100,0	93,4	79,1	66,2	12,9	0,0	9,5	4,8	1,5	5,1	
1000 i więcej	100,0	87,0	68,6	44,0	24,6	0,1	12,8	5,5	2,9	10,1	

Tabl. 12. /28/ Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według podregionów i powiatów w 2002 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
w hektarach								
Zachodniopomorskie	1138940	1013610	828831	4513	125103	55163	20886	104444
Podregion – szczeciński . . .	685720	616022	499711	2590	82413	31308	11663	58035
Powiat choszczeński	60471	56301	48182	144	5734	2241	603	3567
Powiat goleniowski	77154	71023	50804	89	14338	5792	1680	4451
Powiat gryficki	68965	62901	47308	89	11341	4163	1778	4286
Powiat gryfiński	101177	84925	74595	623	7578	2129	1534	14718
Powiat kamieński	46847	42572	31347	70	8318	2837	776	3499
Powiat łobeski	41453	39260	34313	92	2602	2253	563	1630
Powiat myśliborski	53882	50151	42453	429	5522	1747	350	3381
Powiat policki	15651	14366	9537	89	3630	1110	206	1079
Powiat pyrzycki	62970	56780	49796	251	4989	1744	401	5789
Powiat stargardzki	101331	87747	72200	436	10468	4643	2001	11583
Powiat m. Szczecin	54386	48751	38596	264	7374	2517	1747	3888
Powiat m. Świnoujście	1433	1245	580	14	519	132	24	164
Podregion – koszaliński . . .	453220	397588	329120	1923	42690	23855	9223	46409
Powiat białogardzki	36074	33660	26428	58	4750	2424	711	1703
Powiat drawski	65764	50478	43696	162	4292	2328	1011	14275
Powiat kołobrzegi	47036	44380	36620	83	5210	2467	535	2121
Powiat koszaliński	63777	52949	42246	287	6375	4041	1198	9630
Powiat sławieński	55330	51331	39643	123	7500	4065	706	3293
Powiat szczecinecki	64988	54079	44759	130	5651	3539	2022	8887
Powiat świdwiński	63463	58242	49950	693	4592	3007	1864	3357
Powiat wałecki	40215	37695	33692	245	2619	1139	404	2116
Powiat m. Koszalin	16573	14774	12086	142	1701	845	772	1027

Tabl. 12. /28/ Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według podregionów i powiatów w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
w odsetkach								
Zachodniopomorskie	100,0	89,0	72,8	0,4	11,0	4,8	1,8	9,2
Podregion – szczeciński	100,0	89,8	72,9	0,4	12,0	4,5	1,7	8,5
Powiat choszczeński	100,0	93,1	79,7	0,2	9,5	3,7	1,0	5,9
Powiat goleniowski	100,0	92,0	65,8	0,1	18,6	7,5	2,2	5,8
Powiat gryficki	100,0	91,2	68,6	0,1	16,5	6,0	2,6	6,2
Powiat gryfiński	100,0	83,9	73,7	0,6	7,5	2,1	1,5	14,6
Powiat kamieński	100,0	90,9	66,9	0,1	17,8	6,1	1,6	7,5
Powiat łobeski	100,0	94,7	82,8	0,2	6,3	5,4	1,4	3,9
Powiat myśliborski	100,0	93,1	78,8	0,8	10,3	3,2	0,6	6,3
Powiat policki	100,0	91,8	60,9	0,6	23,2	7,1	1,3	6,9
Powiat pyrzycki	100,0	90,2	79,1	0,4	7,9	2,8	0,6	9,2
Powiat stargardzki	100,0	86,6	71,3	0,4	10,3	4,6	2,0	11,4
Powiat m. Szczecin	100,0	89,6	71,0	0,5	13,5	4,6	3,2	7,2
Powiat m. Świnoujście	100,0	86,9	40,5	1,0	36,2	9,2	1,7	11,4
Podregion – koszaliński	100,0	87,7	72,6	0,4	9,4	5,3	2,0	10,3
Powiat białogardzki	100,0	93,3	73,2	0,2	13,2	6,7	2,0	4,7
Powiat drawski	100,0	76,8	66,5	0,3	6,5	3,5	1,5	21,7
Powiat kołobrzeski	100,0	94,4	77,9	0,2	11,1	5,2	1,1	4,5
Powiat koszaliński	100,0	83,0	66,2	0,5	10,0	6,3	1,9	15,1
Powiat sławieński	100,0	92,8	71,7	0,2	13,6	7,3	1,3	5,9
Powiat szczecinecki	100,0	83,2	68,9	0,2	8,7	5,4	3,1	13,7
Powiat świdwiński	100,0	91,8	78,7	1,1	7,2	4,7	2,9	5,3
Powiat wałecki	100,0	93,7	83,8	0,6	6,5	2,8	1,0	5,3
Powiat m. Koszalin	100,0	89,1	72,9	0,8	10,3	5,1	4,7	6,2

Tabl. 13. /29/ Powierzchnia zasiewów według podregionów i powiatów w 2002 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów ogółem	Zboża ¹⁾		Strączkowe jadalne na ziarno	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastewne ³⁾	Pozostałe
		ogółem	podstawowe ²⁾					
w hektarach								
Zachodniopomorskie...	603850	470614	463364	1661	23470	79869	18877	9359
Podregion – szczeciński.	369988	280303	277505	881	13507	59534	9817	5946
Powiat choszczeński	39068	30507	30241	547	923	5446	1268	377
Powiat goleniowski.	33031	25579	25443	7	2467	3206	1021	751
Powiat gryficki	34885	25831	25807	8	1515	5598	1522	411
Powiat gryfiński	65246	49438	48293	31	1083	12384	1456	854
Powiat kamieński.	25093	18349	18045	12	708	4418	1394	212
Powiat łobeski	27644	21990	21938	15	1795	2998	514	332
Powiat myśliborski	33932	27372	27024	25	1112	4191	368	864
Powiat policki	4844	3820	3813	65	156	477	133	193
Powiat pyrzycki	38792	28604	28307	116	634	8619	373	446
Powiat stargardzki	56422	40723	40617	47	2845	10315	1627	865
Powiat m. Szczecin	10907	8026	7913	8	263	1846	140	624
Powiat m. Świnoujście . . .	124	64	64	0	6	36	1	17
Podregion – koszaliński	233862	190311	185859	780	9963	20335	9060	3413
Powiat białogardzki	16519	13769	13597	7	812	803	738	390
Powiat drawski.	28336	23972	21862	17	834	1726	1520	267
Powiat kołobrzeski	29819	24375	24293	47	1639	3097	405	256
Powiat koszaliński	32385	26158	25930	29	1704	2658	1295	541
Powiat sławieński.	31808	26298	26104	10	1171	3113	752	464
Powiat szczecinecki.	27392	23225	22629	94	1257	1274	1350	192
Powiat świdwiński	37547	29047	28335	474	1247	4187	1855	737
Powiat wałecki	26845	21263	20927	101	1207	3231	637	406
Powiat m. Koszalin.	3211	2204	2182	1	92	246	508	160

¹⁾ Łącznie z kukurydzą na ziarno. ²⁾ Łącznie z mieszankami zbożowymi. ³⁾ Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.

Tabl. 13. /29/ Powierzchnia zasiewów według podregionów i powiatów w 2002 r. (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów ogółem	Zboża ¹⁾		Strączkowe jadalne na ziarno	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastwne ³⁾	Pozostałe
		ogółem	podstawowe ²⁾					
w procentach ogółem								
Zachodniopomorskie...	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podregion – szczeciński	61,3	59,6	59,9	53,0	57,5	74,5	52,0	63,5
Powiat choszczeński	6,5	6,5	6,5	32,9	3,9	6,8	6,7	4,0
Powiat goleniowski.	5,5	5,4	5,5	0,4	10,5	4,0	5,4	8,0
Powiat gryficki	5,8	5,5	5,6	0,5	6,5	7,0	8,1	4,4
Powiat gryfiński	10,8	10,5	10,4	1,9	4,6	15,5	7,7	9,1
Powiat kamieński.	4,2	3,9	3,9	0,7	3,0	5,5	7,4	2,3
Powiat łobeski	4,6	4,7	4,8	0,9	7,7	3,8	2,7	3,5
Powiat myśliborski	5,6	5,8	5,8	1,5	4,7	5,3	2,0	9,2
Powiat policki	0,8	0,8	0,8	3,9	0,7	0,6	0,7	2,1
Powiat pyrzycki	6,4	6,1	6,1	7,0	2,7	10,8	2,0	4,8
Powiat stargardzki	9,3	8,7	8,8	2,9	12,1	12,9	8,6	9,2
Powiat m. Szczecin	1,8	1,7	1,7	0,4	1,1	2,3	0,7	6,7
Powiat m. Świnoujście	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Podregion – koszaliński	38,7	40,4	40,1	47,0	42,5	25,5	48,0	36,5
Powiat białogardzki	2,7	2,9	2,9	0,4	3,5	1,0	3,9	4,2
Powiat drawski	4,7	5,1	4,7	1,0	3,5	2,2	8,1	2,9
Powiat kołobrzeski	4,9	5,2	5,3	2,8	7,0	3,9	2,1	2,7
Powiat koszaliński	5,4	5,5	5,6	1,8	7,3	3,3	6,9	5,8
Powiat sławieński.	5,3	5,6	5,6	0,6	5,0	3,9	4,0	5,0
Powiat szczecinecki.	4,5	4,9	4,9	5,6	5,4	1,6	7,1	2,0
Powiat świdwiński	6,2	6,2	6,1	28,6	5,3	5,2	9,8	7,9
Powiat wałecki	4,5	4,5	4,5	6,1	5,1	4,1	3,4	4,3
Powiat m. Koszalin.	0,5	0,5	0,5	0,1	0,4	0,3	2,7	1,7

¹⁾ Łącznie z kukurydzą na ziarno. ²⁾ Łącznie z mieszankami zbożowymi. ³⁾ Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.

Tabl. 13. /29/ Powierzchnia zasiewów według podregionów i powiatów w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów ogółem	Zboża ¹⁾		Strączkowe jadalne na ziarno	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastewne ³⁾	Pozostałe
		ogółem	podstawowe ²⁾					
w odsetkach								
Zachodniopomorskie...	100,0	77,9	76,7	0,3	3,9	13,2	3,1	1,6
Podregion – szczeciński	<i>100,0</i>	<i>75,8</i>	<i>75,0</i>	<i>0,2</i>	<i>3,6</i>	<i>16,1</i>	<i>2,7</i>	<i>1,6</i>
Powiat choszczeński	100,0	78,1	77,4	1,4	2,4	13,9	3,2	1,0
Powiat goleniowski.	100,0	77,4	77,0	0,0	7,5	9,7	3,1	2,3
Powiat gryficki	100,0	74,1	74,0	0,0	4,3	16,0	4,4	1,2
Powiat gryfiński	100,0	75,8	74,0	0,0	1,7	19,0	2,2	1,3
Powiat kamieński.	100,0	73,1	71,9	0,1	2,8	17,6	5,6	0,8
Powiat łobeski	100,0	79,5	79,4	0,1	6,5	10,8	1,9	1,2
Powiat myśliborski	100,0	80,7	79,6	0,1	3,3	12,3	1,1	2,5
Powiat policki	100,0	78,9	78,7	1,3	3,2	9,9	2,7	4,0
Powiat pyrzycki	100,0	73,7	73,0	0,3	1,6	22,2	1,0	1,2
Powiat stargardzki	100,0	72,2	72,0	0,1	5,0	18,3	2,9	1,5
Powiat m. Szczecin	100,0	73,6	72,5	0,1	2,4	16,9	1,3	5,7
Powiat m. Świnoujście . . .	100,0	51,6	51,6	-	4,9	29,0	0,8	13,7
Podregion – koszaliński	100,0	81,4	79,5	0,3	4,3	8,7	3,9	1,4
Powiat białogardzki	100,0	83,3	82,3	0,0	4,9	4,9	4,5	2,4
Powiat drawski	100,0	84,6	77,2	0,1	2,9	6,1	5,4	0,9
Powiat kołobrzeski	100,0	81,7	81,5	0,1	5,5	10,4	1,4	0,9
Powiat koszaliński	100,0	80,8	80,1	0,1	5,2	8,2	4,0	1,7
Powiat sławieński.	100,0	82,7	82,1	0,0	3,7	9,8	2,4	1,4
Powiat szczecinecki.	100,0	84,8	82,6	0,3	4,6	4,7	4,9	0,7
Powiat świdwiński	100,0	77,4	75,5	1,3	3,3	11,1	4,9	2,0
Powiat wałecki	100,0	79,2	78,0	0,4	4,5	12,0	2,4	1,5
Powiat m. Koszalin.	100,0	68,6	68,0	0,0	2,9	7,7	15,8	5,0

¹⁾ Łącznie z kukurydzą na ziarno. ²⁾ Łącznie z mieszankami zbożowymi. ³⁾ Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.

Tabl. 14. /30/ Zwierzęta gospodarskie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002

Wyszczególnienie	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Konie	Drób ogółem
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy			
	w sztukach						

OGÓLEM

OGÓLEM							
1996	223256	86093	809024	81388	20947	7528	6763688
2002	122592	51890	623662	69632	8517	6412	9593329

Gospodarstwa rolne do 1 ha UR (działki rolne i właściciele zwierząt gospodarskich)

Razem	2041	1060	17866	2505	100	555	919985
0 – 0,1	500	245	13458	2044	28	172	603744
0,1 – 0,2.	154	81	441	50	-	45	53833
0,2 – 0,5.	574	308	1384	141	32	157	82134
0,5 – 1.	813	426	2583	270	40	181	180274

Gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR

Razem	120551	50830	605796	67127	8417	5857	8673344
1 – 2	1198	618	6051	542	87	363	929356
2 – 3	952	448	3920	435	130	302	472465
3 – 5	1646	762	7114	764	41	482	468821
5 – 7	2066	934	8230	927	284	287	274925
7 – 10.	5291	2317	20683	2259	1096	534	316768
10 – 15	12480	5327	51144	5410	556	641	2411804
15 – 20	11445	4853	44515	4470	468	521	370238
20 – 30	14329	5985	62927	6109	801	565	416300
30 – 50	13324	5575	61102	6065	499	600	742367
50 – 100	10214	4390	83249	8890	686	551	443015
100 i więcej.	47606	19621	256861	31256	3769	1011	1827285

Tabl. 15. /31/ Zwierzęta gospodarskie według wieku i płci oraz użytkowników w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
	w sztukach			
Bydło	122592	114572	92442	8020
Cielęta w wieku poniżej 1 roku ..	34024	31759	26437	2265
byczki	15337	14385	13025	952
jałówki	18687	17374	13412	1313
Młode bydło w wieku 1-2 lat	30569	28825	21986	1744
byczki	10713	10417	9933	296
jałówki	19856	18408	12053	1448
Bydło w wieku 2 lat i więcej	57999	53988	44019	4011
buhaje rozplodowe, opasy	1660	1314	1133	346
jałówki	4449	3954	2889	495
krowy	51890	48720	39997	3170
mleczne	49137	46106	38478	3031
mamki	2753	2614	1519	139
Trzoda chlewna	623662	607261	428559	16401
Prosięta o wadze do 20 kg	215721	206911	150719	8810
Warchlaki o wadze od 20 do 50 kg	163600	159818	121833	3782
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej	244341	240532	156007	3809

Tabl. 15. /31/ Zwierzęta gospodarskie według wieku i płci oraz użytkowników w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
w sztukach				
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej (dok.)				
w tym: knury rozplodowe	2619	2520	2074	99
lochy na chów.	69632	67347	44132	2285
Owce.	8517	7118	6717	1399
Jagnięta w wieku poniżej 1 roku	2317	1815	1788	502
Maciorki 1-roczone i starsze	4963	4159	3808	804
użytkowane w kierunku mlecznym.	-	-	-	-
użytkowane w innych kierunkach	4963	4159	3808	804
Kozy	5525	5521	5296	4
Konie.	6412	6209	5911	203
Króliki (samice).	16089	16089	16089	-
Pozostałe zwierzęta futerkowe (samice)	48180	48180	27981	-
Pnie pszczele.	30400	30400	30400	-
Drób ogółem	9593329	9593329	8841067	-

Tabl. 16. /32/ Zwierzęta gospodarskie według podregionów i powiatów w 2002 r.

Wyszczególnienie	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Konie	Drób ogółem
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy			
w sztukach							
Zachodniopomorskie	122592	51890	623662	69632	8517	6412	9593329
Podregion – szczeciński	69276	28121	302114	30382	4317	3653	8037470
Powiat choszczeński	6314	2464	34571	3620	996	181	39149
Powiat goleniowski	8816	3623	29734	2911	451	619	2881902
Powiat gryficki	9408	3780	21309	2163	234	376	110080
Powiat gryfiński	5341	2295	42021	4693	809	445	1002562
Powiat kamieński	7817	3627	24970	2491	87	319	289258
Powiat łobeski	4142	1777	11235	1237	173	191	19293
Powiat myśliborski	3833	1560	35388	3098	62	396	75857
Powiat policki	1517	763	4143	342	21	263	46650
Powiat pyrzycki	4978	2239	34091	3787	431	55	60435
Powiat stargardzki	16506	5816	61823	5654	1010	439	2708678
Powiat m. Szczecin	507	149	2824	386	10	220	798697
Powiat m. Świnoujście	97	28	5	-	33	149	4909
Podregion – koszaliński	53316	23769	321548	39250	4200	2759	1555859
Powiat białogardzki	4996	2277	15659	1570	98	193	28997
Powiat drawski	5928	2514	81633	12956	96	291	49774
Powiat kołobrzeski	5202	2288	29862	2845	70	218	48592
Powiat koszaliński	11726	5167	36976	4272	1088	475	406291
Powiat sławieński	8080	3837	32508	3430	1138	451	811068
Powiat szczecinecki	8042	3334	54872	6719	1093	540	57391
Powiat świdwiński	7202	3381	47908	5209	547	246	39176
Powiat wałecki	2026	914	11041	1220	70	296	61857
Powiat m. Koszalin	114	57	11089	1029	-	49	52713

Tabl. 16. /32/ Zwierzęta gospodarskie według podregionów i powiatów w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Konie	Drób ogółem
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy			
w odsetkach							
Zachodniopomorskie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podregion – szczeciński	56,5	54,2	48,4	43,6	50,7	57,0	83,8
Powiat choszczeński	5,1	4,7	5,5	5,2	11,7	2,8	0,4
Powiat goleniowski	7,2	7,0	4,8	4,2	5,3	9,7	30,0
Powiat gryficki	7,7	7,3	3,4	3,1	2,8	5,9	1,2
Powiat gryfiński	4,3	4,4	6,7	6,7	9,5	6,9	10,5
Powiat kamieński	6,4	7,0	4,0	3,6	1,0	5,0	3,0
Powiat łobeski	3,4	3,4	1,8	1,8	2,0	3,0	0,2
Powiat myśliborski	3,1	3,0	5,7	4,4	0,7	6,2	0,8
Powiat policki	1,2	1,5	0,7	0,5	0,2	4,1	0,5
Powiat pyrzycki	4,1	4,3	5,5	5,4	5,1	0,9	0,6
Powiat stargardzki	13,5	11,2	9,9	8,1	11,9	6,8	28,2
Powiat m. Szczecin	0,4	0,3	0,4	0,6	0,1	3,4	8,3
Powiat m. Świnoujście	0,1	0,1	0,0	-	0,4	2,3	0,1
Podregion – koszaliński	43,5	45,8	51,6	56,4	49,3	43,0	16,2
Powiat białogardzki	4,1	4,4	2,5	2,3	1,2	3,0	0,3
Powiat drawski	4,8	4,8	13,1	18,6	1,1	4,6	0,5
Powiat kołobrzegi	4,2	4,4	4,8	4,1	0,8	3,4	0,5
Powiat koszaliński	9,6	10,0	5,9	6,1	12,8	7,4	4,2
Powiat sławieński	6,6	7,4	5,2	4,9	13,4	7,0	8,5
Powiat szczecinecki	6,6	6,4	8,8	9,6	12,8	8,4	0,6
Powiat świdwiński	5,9	6,5	7,7	7,5	6,4	3,8	0,4
Powiat wałecki	1,6	1,8	1,8	1,8	0,8	4,6	0,6
Powiat m. Koszalin	0,1	0,1	1,8	1,5	-	0,8	0,6

Tabl. 17. /33/ Liczba gospodarstw rolnych użytkujących budynki i budowle według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Obory	Chlewnie	Kurniki	Stodoły	Wiaty	Garaże	Budynki wielofun- kcyjne	Inne po- mie- szczenia
	w liczbach bezwzględnych							
OGÓŁEM								
OGÓŁEM								
1996	15923	8747	9756	15483	5883	10794	15292	2016
2002	21266	10428	11540	18062	6970	14662	16494	6263
Gospodarstwa rolne do 1 ha UR włącznie (działki rolne i właściciele zwierząt gospodarskich)								
Razem	6179	2130	3047	4020	1038	3524	6139	2477
0 – 0,1	211	100	200	88	39	102	208	90
0,1 – 0,2	953	498	572	461	185	879	1513	651
0,2 – 0,5	2815	854	1257	1922	454	1425	2608	1033
0,5 – 1	2200	678	1018	1549	360	1118	1810	703
Gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR								
Razem	15087	8298	8493	14042	5932	11138	10355	3786
1 – 2	2559	835	1281	1884	535	1730	2273	809
2 – 3	1091	374	526	823	276	759	1000	344
3 – 5	1305	551	636	1102	392	846	997	358
5 – 7	971	449	465	823	296	608	694	212
7 – 10	1689	841	870	1564	499	1056	1026	330
10 – 15	2495	1469	1504	2464	923	1665	1349	477
15 – 20	1521	1006	999	1611	647	1158	865	263
20 – 30	1426	1075	983	1551	797	1251	761	266
30 – 50	979	766	642	1051	639	921	544	221
50 – 100	578	530	426	682	480	648	433	165
100 i więcej	473	402	161	487	448	496	413	341

Tabl. 18. /34/ Liczba gospodarstw rolnych posiadających ciągniki, samochody ciężarowe i przyczepy według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Gospodarstwa posiadające				
	ciągniki	samochody		przyczepy	
		razem	w tym do 2 ton ładowności	razem	w tym ciągniko- we
	w sztukach				

OGÓLEM

OGÓLEM					
1996	22833	6116	4294	15857	x
2002	21487	2801	1729	15703	14970

w tym gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR

Razem.....	19395	2798	1729	15701	14968
1 – 2	1510	326	226	876	776
2 – 3.....	944	172	122	558	501
3 – 5	1449	209	145	980	898
5 – 7	1325	181	112	975	914
7 – 10	2334	216	147	1834	1746
10 – 15	3584	297	194	2962	2841
15 – 20	2344	226	140	2070	2010
20 – 30	2234	269	169	2036	1977
30 – 50	1633	279	158	1503	1456
50 – 100	1175	266	141	1099	1067
100 i więcej	863	357	175	808	782

Tabl. 19. /35/ Ciągniki, samochody ciężarowe i przyczepy według użytkowników w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		
w sztukach					
Ciągniki	1996	35019	33919	30422	1100
	2002	32170	31825	30195	345
o mocy do 15 KW	629	628	613	1	1
15 do 25	3362	3343	3299	19	19
25 do 40	9347	9252	9040	95	95
40 do 60	11962	11871	11452	91	91
60 do 100	4655	4575	4114	80	80
100 i więcej	2215	2156	1677	59	59
Samochody ciężarowe	3823	3767	3391	56	56
w tym do 2 ton ładowności	2055	2024	1866	31	31
Przyczepy	31770	31439	29557	331	331
w tym ciągnikowe	29635	29345	27650	290	290
w sztukach na 100 gospodarstw					
Ciągniki	45,3	44,9	42,8	331,7	331,7
o mocy do 15 KW	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0
15 do 25	4,7	4,7	4,7	18,3	18,3
25 do 40	13,2	13,1	12,8	91,3	91,3
40 do 60	16,8	16,7	16,2	87,5	87,5
60 do 100	6,6	6,5	5,8	76,9	76,9
100 i więcej	3,1	3,0	2,4	56,7	56,7
Samochody ciężarowe	5,4	5,9	5,4	53,8	53,8
w tym do 2 ton ładowności	2,9	2,9	2,6	29,8	29,8
Przyczepy	44,7	44,3	41,9	318,3	318,3
w tym ciągnikowe	41,7	41,4	39,2	278,8	278,8
powierzchnia użytków rolnych przypadająca na 1 ciągnik w ha					
Ciągniki	31,5	27,6	22,5	387,8	387,8
o mocy do 15 KW	1611,5	1401,0	1107,2	133802,5	133802,5
15 do 25	301,5	263,2	205,7	7042,3	7042,3
25 do 40	108,4	95,1	75,1	1408,5	1408,5
40 do 60	84,7	74,1	59,3	1470,4	1470,4
60 do 100	217,7	192,3	165,0	1672,5	1672,5
100 i więcej	457,6	408,1	404,7	2267,8	2267,8

Tabl. 20. /36/ Ciągniki, samochody ciężarowe, przyczepy i wybrane maszyny według podregionów i powiatów w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ciągniki	Samochody ciężarowe	Przyczepy	Kombajny		
				zbożowe	buraczane	ziemniaczane
w sztukach						
Zachodniopomorskie	32170	3823	31770	4802	601	2312
Podregion – szczeciński	18914	2318	19108	2800	575	1366
Powiat choszczeński	1905	166	1891	312	61	52
Powiat goleniowski	2250	401	2309	291	6	408
Powiat gryficki	1818	221	1810	283	44	242
Powiat gryfiński	2941	338	2823	456	76	28
Powiat kamieński	1181	181	1194	152	17	92
Powiat łobeski	1169	104	1152	191	4	205
Powiat myśliborski	2099	199	1940	318	30	53
Powiat policki	504	118	440	47	9	7
Powiat pyrzycki	2136	124	2658	330	210	36
Powiat stargardzki	2426	289	2502	377	116	234
Powiat m. Szczecin	432	161	355	41	2	8
Powiat m. Świnoujście	53	16	34	2	-	1
Podregion – koszaliński	13256	1505	12662	2002	26	946
Powiat białogardzki	981	103	1016	161	1	88
Powiat drawski	1484	169	1470	230	-	84
Powiat kołobrzeski	1718	198	1811	278	16	184
Powiat koszaliński	2377	331	2295	326	5	114
Powiat sławieński	2123	196	1892	279	-	89
Powiat szczecinecki	1644	144	1535	270	-	88
Powiat świdwiński	1542	163	1416	242	3	203
Powiat walecki	1197	145	1061	198	1	88
Powiat m. Koszalin	190	56	166	18	-	8

Tabl. 20. /36/ Ciągniki, samochody ciężarowe, przyczepy i wybrane maszyny według podregionów i powiatów w 2002 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Ciągniki	Samochody ciężarowe	Przyczepy	Kombajny		
				zbożowe	buraczane	ziemniaczane
w odsetkach						
Zachodniopomorskie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podregion – szczeciński	58,8	60,6	60,1	58,3	95,7	59,1
Powiat choszczeński	5,9	4,3	5,9	6,5	10,2	2,3
Powiat goleniowski	7,0	10,5	7,3	6,1	1,0	17,6
Powiat gryficki	5,7	5,8	5,7	5,9	7,3	10,5
Powiat gryfiński	9,1	8,8	8,9	9,5	12,7	1,2
Powiat kamieński	3,7	4,7	3,7	3,2	2,8	4,0
Powiat łobeski	3,6	2,7	3,6	4,0	0,7	8,9
Powiat myśliborski	6,5	5,2	6,1	6,6	5,0	2,3
Powiat policki	1,6	3,1	1,4	1,0	1,5	0,3
Powiat pyrzycki	6,7	3,3	8,4	6,9	34,9	1,6
Powiat stargardzki	7,5	7,6	7,9	7,8	19,3	10,1
Powiat m. Szczecin	1,3	4,2	1,1	0,8	0,3	0,3
Powiat m. Świnoujście	0,2	0,4	0,1	0,0	-	0,0
Podregion – koszaliński	41,2	39,4	39,9	41,7	4,3	40,9
Powiat białogardzki	3,1	2,7	3,2	3,4	0,2	3,8
Powiat drawski	4,6	4,4	4,6	4,8	-	3,6
Powiat kołobrzeski	5,3	5,2	5,7	5,8	2,6	8,0
Powiat koszaliński	7,4	8,6	7,2	6,8	0,8	4,9
Powiat sławieński	6,6	5,1	6,0	5,8	-	3,9
Powiat szczecinecki	5,1	3,8	4,8	5,6	-	3,8
Powiat świdwiński	4,8	4,3	4,5	5,0	0,5	8,8
Powiat walecki	3,7	3,8	3,4	4,1	0,2	3,8
Powiat m. Koszalin	0,6	1,5	0,5	0,4	-	0,3

Tabl. 21. /37/ Liczba gospodarstw rolnych posiadających wybrane maszyny według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych w latach 1996 i 2002

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Gospodarstwa posiadające maszyny do zbioru						Kombajny buraczane	Opryskiwacze sadownicze	
	zboż, zielonek i kukurydzy				ziemniaków				
	kombajny zbożowe	silosokombajny		przyczepy zbierające	prasy zbierające	kombajny ziemniaczane			kopaczki do ziemniaków
		samobieżne	pozostałe						
w sztukach									

OGÓLEM

OGÓLEM									
1996	3561	314	347	1749	2797	2296	6347	626	249
2002	4277	151	143	1650	3081	2248	7169	581	339

z tego gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR

Razem	4277	151	143	1650	3081	2248	7169	581	339
1 – 2	20	-	▼	18	14	10	255	▼	24
2 – 3	17	▼	▼	16	18	23	198	▼	14
3 – 5	42	-	▼	32	38	21	364	4	36
5 – 7	60	-	▼	37	51	26	424	6	23
7 – 10	138	-	6	96	130	63	889	20	39
10 – 15	348	3	14	251	367	265	1586	51	46
15 – 20	419	▼	6	230	434	309	1154	52	37
20 – 30	805	7	28	310	668	457	1052	92	46
30 – 50	902	20	34	269	605	492	706	141	24
50 – 100 . . .	846	25	24	201	438	374	400	126	16
100 i więcej .	680	94	26	190	318	208	141	87	34